

Editor: Mrs. Rekha Devi K

Publishers

CANARA COLLEGE

"READERS CLUB"
Department of Library & Information Centre
Mangaluru

RAIN BOW (Canarites write)

: Rekha Devi K, Editor

M.A, M.L.I.Sc

Librarian

Canara College, Mangaluru – 575003

Publishers : "Readers Club"

Library & Information Centre

Canara College, Mangaluru - 575003

08242492366

Rights : Publishers

First Edition: 2018

Printers : Prakash Graphics & Printers,

Kudroli, Mangaluru

PREFACE

'Rainbow' is a beautifully compiled set of articles by our own students who are the members of Reders Club.

Every article in 'Rainbow' brings out writer in each of the contributors. Some of the essays are really thought provoking and give an insight into the thought process of the author.

A healthy reading habit invariably will equip every person with that 'something' which will make him stand apart and tall from the ordinary crowd.

He will also have the ability to think ahead and be a good reader.

My compliments to all members of Readers Club for bringing out 'Rainbow'. I really appreciate the efforts put in by Mrs. Rekha Devi K. and all others responsible for this publication.

> - M. Ranganath Bhat Hon. Secretary Canara High School Association

From the Correspondent's desk

'Readers Club' is a wonderful way to engage students and contribute to the reading culture in our college. The role of library staff is very important in creating readers, find ideas to support students with different interests and abilities and ways to encourage their writing habits.

I congratulate all the students and staff member for their valuable contributions to the book 'Rain Bow' (Canarites Write). We look forward to more and more 'Rainbows' in the coming years from Readers Club.

> Maroor Sudhir Pai Correspondent Canara College, Mangaluru

ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲರ ನುಡಿ

ಹದಿಹರೆಯದ ವಯಸ್ಸೆಂದರೆ ಅಂಕೆ ಶಂಕೆಗಳಿಲ್ಲದೆ ಸ್ವಚ್ಛಂದವಾಗಿ ವಿಹರಿಸುವ ಪರ್ವಕಾಲ. ಯಾವುದೇ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಚಿತ್ತಾರದ ಕನಸುಗಳು ಮೂಡುವ ಚೈತ್ರಕಾಲ. ಅಂತಹ ಭಾವನೆಗಳಿಗೆ ಭಾಷೆಯ ರೂಪಕೊಟ್ಟು, ಕಥೆ, ಕವನ, ಲೇಖನಗಳನ್ನಾಗಿಸಿದ ನಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಪ್ರಯತ್ನಕ್ಕೆ ಇಂಬುಕೊಟ್ಟು, ಮಸ್ತಕದ ರೂಪ ಕೊಟ್ಟವರು ನಮ್ಮ ಕಾಲೇಜಿನ ಗ್ರಂಥಪಾಲಕರಾದ ಶ್ರೀಮತಿ ರೇಖಾದೇವಿಯವರು. ಇವರ ಉತ್ಸಾಹ, ಹುಮ್ಮಸ್ನು ನಿಜಕ್ಕೂ ಶ್ಲಾಫನೀಯ.

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಕರೂ ತಮ್ಮ ಪ್ರೌಢ, ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಬರಹಗಳಿಂದ ಈ ಸಂಚಿಕೆಯ ಕಳೆಯನ್ನು ಇಮ್ಮಡಿಗೊಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ನನ್ನ ಅಭಿನಂದನೆಗಳು.

ಜ್ಞಾನ ಭಂಡಾರವಾದ ಗ್ರಂಥಾಲಯ ವಿಭಾಗದ ಕಾಣಿಕೆಯಾದ ಈ ಹೊತ್ತಿಗೆ, ನಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಡಗಿದ ಸುಪ್ತ ಪ್ರತಿಭೆಯನ್ನು ಹೊರಹೊಮ್ಮಿಸಿ, ಅವರಲ್ಲಿ ಜೀವನೋಲ್ಲಾಸ ತುಂಬಲಿ, ಇಂತಹ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ನಿರಂತರವಾಗಿ ನಡೆಯಲಿ ಎಂದು ಹಾರೈಸುತ್ತೇನೆ.

ಶುಭಾಕಾಂಕ್ಷೆಗಳೊಂದಿಗೆ,

ಡಾ। ಕೆ. ವಿ. ಮಾಲಿನಿ ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲರು

ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ

ಬರವಣಿಗೆ ಎನ್ನುವುದು ಸೃಜನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಬರೆಯುವ ಕಲೆ. ವಿಷಯ ಯಾವುದೇ ಇರಲಿ, ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅರ್ಥವಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬರೆಯುವ ಕೌಶಲ್ಯವನ್ನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಉತ್ತಮ ಕೃತಿಗಳ ಓದು ಇಲ್ಲದೆ ಉತ್ತಮ ಬರಹ ಸೃಷ್ಟಿ ಕಷ್ಟ. 2017ರಲ್ಲಿ 'ಓದುಗರ ಸಂಘ' ಅಥವಾ 'Readers Club' ನ ಹುಟ್ಟು ಆಗಿದ್ದೇ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಓದುವ, ಬರೆಯುವ, ಹೊಸತನ ಅರಿಯುವ ಪ್ರಯತ್ನ, ಕಲ್ಪನೆಗಳನ್ನು ಸಾಕಾರಗೊಳಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಿರು ಪ್ರಯತ್ನವಷ್ಟೇ. ಸೃಜನಶೀಲ ಬರವಣಿಗೆಗೆ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ, ಅವಲೋಕನ, ತಲ್ಲೀನತೆ ಮತ್ತು ಭಾಷೆ ಮುಖ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಜೀವನದ ಕೆಲವು ನೈಜ ಘಟನೆಗಳು, ಸತತ ಪರಿಶ್ರಮ, ಉತ್ತಮ ಪುಸ್ತಕಗಳ, ಲೇಖನಗಳ ಓದುವಿಕೆಯು ಬರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಹಿಸುತ್ತದೆ. ಈಗಿನ ಮೊಬೈಲ್ ಯುಗದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಓದುವ, ಬರೆಯುವ ಹವ್ಯಾಸವು ಕುಂಠಿತಗೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವುದು ಆತಂಕಕಾರಿ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ. ಈ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಡಗಿರುವ ಸುಪ್ತ ಪ್ರತಿಭೆಯನ್ನು ಹೊರತರುವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಗ್ರಂಥಾಲಯ ವಿಭಾಗವು ಹಮ್ಮಿಕೊಂಡಿದ್ದು, ಈ ಆಶಯದೊಡನೆ ಉಪನ್ಯಾಸಕರೂ ತಮ್ಮ ಲೇಖನಗಳ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ನೀಡಿರುವುದು ನಮಗೆ ಹೆಮ್ಮೆಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡಿದೆ.

ಈ ಒಂದು ಕಿರು ಪ್ರಯತ್ನಕ್ಕೆ ಬೆನ್ನೆಲುಬಾಗಿ ನಿಂತ ಕಾಲೇಜಿನ ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲರಾದ ಡಾ. ಕೆ.ವಿ. ಮಾಲಿನಿಯವರನ್ನು ನಾವಿಲ್ಲಿ ಸ್ಮರಿಸಲೇಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಕಲ್ಪನೆಗೆ ಇಂಬುಕೊಟ್ಟು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಿ, ಮಾರ್ಗದರ್ಶನವನ್ನಿತ್ತವರು ಇವರು. ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೂ ಬೆನ್ನೆಲುಬಾಗಿ ನಿಲ್ಲುವ ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿಗೆ ನಾವು ಆಭಾರಿಗಳಾಗಿದ್ದೇವೆ.

ಈ ಅಂದವಾದ ಸಂಚಿಕೆಗೆ 'Rain Bow' ಎಂಬ ಸಮಯೋಚಿತ ಹೆಸರನ್ನು ಸೂಚಿಸಿದ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಸೈನ್ಸ್ ವಿಭಾಗದ ಉಪನ್ಯಾಸಕರಾದ ಶ್ರೀಮತಿ ಪ್ರತಿಮಾ ಬಾಳಿಗರಿಗೆ ಹಾಗೂ ಪ್ರಥಮ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸಂಚಿಕೆಯ ಬೆರಳಚ್ಚು ಮಾಡಿ ಸಹಕರಿಸಿದ ಗ್ರಂಥಾಲಯದ ಕು! ನಮ್ರತಾರಿಗೆ ನಮ್ಮ ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳು.

ಅಂದವಾದ ಮುಖಪುಟದೊಂದಿಗೆ ಕ್ಲಪ್ತ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮುದ್ರಿಸಿಕೊಟ್ಟ ಪ್ರಕಾಶ್ ಗ್ರಾಫಿಕ್ಸ್ & ಪ್ರಿಂಟರ್ಸ್ಗ್ ಇವರಿಗೂ ಧನ್ಯವಾದಗಳು. ಪಲಿವಿಡಿ

Page No. Readers club inaugural speech: Readers club: A platform to - Dr. Vasappa Gowda **Develop Reading Habits** Selection Grade Librarian 9 Besant Evening College, Mangaluru 2 ಜನನಿ - ನಿಧಿಶ್ರೀ, ತೃತೀಯ ಬಿ.ಕಾಂ 'ಜಿ1' 12 3. ಜಗ ಮತ್ತಿನಲ್ಲಿನ ಜನ - ಅರ್ಚನಾ ಪಿ.ಎಸ್., ದ್ವಿತೀಯ ಬಿ.ಕಾಂ 'ಸಿ' 13 4. ರೈತನ ಬದುಕು - ರೂಪಾ ಶೇಟ್, ತೃತೀಯ ಬಿ.ಕಾಂ 'ಜೆ' 14 5. ಸ್ನೇಹವೆಂಬುದು - ಶ್ರೇತಾ ಪೈ ಎ೦, ತೃತೀಯ ಬಿ.ಕಾಂ 'ಜಿ' 15 6. ಕನ್ನಡದ ಪ್ರೇಮ - ಅಭಿಷೇಕ್, ತೃತೀಯ ಬಿ.ಕಾಂ 'ಎ' 16 7. ಆಯುರ್ವೇದ ಮತ್ತು ಯೋಗ - ಶ್ರೇತಾ ಪೈ. ಎ೦, ತೃತೀಯ ಬಿ.ಕಾಂ 'ಜೆ' 17 8. ಬಾಪೂಜಿಗೆ ಪತ್ತ - ವಸುಧಾಎಸ್. ಭಟ್, ದ್ವಿತೀಯ ಬಿ.ಎಸ್.ಸಿ 19 9. ಗೌಡ ಸಾರಸತ್ವ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಸಮಾಜಾಚೆ ಪರಬ ಆನಿ ಆಚರಣ - ಶ್ರೇತಾ ಪೈ ಎ೦, ತೃತೀಯ ಬಿ.ಕಾಂ 'ಜಿ' 22 10. ನನ್ನ ಕನಸಿನ ಕರ್ನಾಟಕ-2020 - ಅಭಿಷೇಕ್, ತೃತೀಯ ಬಿ.ಕಾಂ 'ಎ' 27 - ಶ್ರೇತಾ ಪೈ ಎ೦, ತೃತೀಯ ಬಿ.ಕಾಂ 'ಜಿ' 11. ಸಮಯ ಪ್ರಜ್ಞೆ 29 12. ಶ್ರೀ ಕ್ಷೇತ್ರ ಮಂಗಳಾದೇವಿ - ಹರೀಶ್ ಪೈ, ತೃತೀಯ ಬಿ.ಕಾಂ 'ಜೆ' 31 13. The Heaven - Nagalakshmi Shenoy, III B.Com A1 67 14. Friendship - Nagalakshmi Shenoy, III B. Com A1 67 15. I'm Sorry - Nagalakshmi Shenoy, III B.Com A1 68 16. She is the Singer - Rohith B. IIM.Com 69 17. Don't tell me how to dress! Tell them not to rape - Vijetha C. Shetty, IIB.Com C 70 18. Dear Brother - Harshita Shetty, II B.Com C 72 19. Career and scope After B.Com - M. Neha Prabhu, II B.Com A 73 20. Inflation - Mahima Pai, IB.Com G 76 21. Why Hunting Bugs Online is a Lucrative job except in India - Sagarika V.K, IIB.Com D 77 22. Save Trees - Sagar Hegde, II B. Com E 78 23. Islam - Armin Rayoof, III B.Com G 79 24. Green GST-GST filing software - Asma, IB.Com B 80 81 25. E-Banking - Shraddha, IB.Com C 26. Demonetization - Rakshitha K, IB.Com C 82 27. Goods and Service Tax (GST) - Rakshitha K, IB.com C 82

- Krithi Prabhu G. I B. Com B

83

28. India's GDP Growth

		Page	No.
29.	Yuva Janeshu Samooha		
	Madhyamanam Prabhavah	- Shwetha Pai M, III B.Com	87
29.	Bhrashtachar Mukth Bharath		
	Apke Vichar	- Priyanka Shenoy, III B.Com G1	85
30.	Hasyatarangini	- Shwetha Pai M, III B.Com	86
31.	Yuvajaneshu Samuha		
	Madyamasya Prabhav	- Shwetha Pai M, III B.Com	87
	Book Reviews:		
	Paulo Coellho's – Brida	- Shreya Bhaktha, III B.Sc (PCM)	89
2.	Finding the joy within you		
	– Sri Sri Daya Mata	- Shreya Bhaktha, III B.Sc (PCM)	91
	Staff Corner:		
1.	Stakeholders perception of desir	able employability soft skills for	93
	commerce students - A study of	f Dakshina Kannada district	
		- Seema Prabhu S, Asst. Prof. Dept. of Comme	rce
2.	Investment opportunities for won	nen in stock market - A study	101
	with reference to Dakshinna Kan	nada	
		- Sushma R. Shetty, Asst. Prof. Dept. of Comme	rce
3.	Swachh Bharath Abhiyan	- Vijetha Bhat , Asst. Prof. Dept. of Comp.Sc	114
4.	A beautiful short trip to Andaman	- Vinoda V. Nayak, Asst. Prof. Dept. of Commerce	116
5.	Disaster Management in India	- Vijetha Bhat, Asst. Prof. Dept. of Comp.Sc	118
6.	Social media	- Prathima V. Baliga, Asst. Prof. Dept. of Comp.Sc	122
7.	Education Maganement Informa	tiom System (EMIS)	123
		- Shailaja Kumari, Asst. Prof. Dept. of Comp. So	
8.	ಭಾರತದ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಎತ್ತ ಸಾಗುತ್ತಿದೆ	– ಡಾ. ಗಣೇಶ್ ಶೆಟ್ಟಿ, Asst. Prof. Dept. of Pol. Science	125
9.	ಮಾನವತೆಯ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ	- ಶ್ರೀಪ್ರಜ್ಞಾ, ಉಪನ್ಯಾಸಕಿ	127
10.	ನಿರ್ಧಾರ	- ಶ್ರೀಧರ ಪ್ರಭು, ಪ್ರವಸ	131
11.	ಮೂಕ ವೇದನೆ	- ಶ್ರೀಧರ ಪ್ರಭು, ಪ್ರದಸ	132
Fee	ed back from the Readers Club:		
1.	Pramod, IIB.Com		133
2.	Akshitha, шввм		134
3.	Shreya Bhaktha, III B.Sc (PCM)		134
4.	Harshitha L. Shetty, II B.Com C		135
	Vijetha Shetty, II B.Com C		135
6.	Akshatha J, II M.Com		136
	Meghana S.G, III B.C.A		136
	***	*****	

Readers Club A Platform to Develop Reading Habits

Dr. Vasappa Gowda, Selection Grade Librarian, Besant Evening College, Mangalore.

On 21st July, 2017, I got an opportunity to inaugurate "Readers Club" at Canara College, Mangalore. The programme was initiated by the Library and Information Center of the College under the visionary idea by the Librarian, MrsRekhadevi. It is proud to note that the Management, Principal and staff of the college are encouraging to conduct such programmes to develop reading habits among the students community.

The objective of the education is not merely educating the students to read and write for examinations and get through but to develop an individual to be a full man. It gives us the ability to differentiate between what is right and wrong, what is moral and immoral and what is just and unjust. Education gives a hope to solve the problems the humanity faces today. Swami Vivekananda believed that education is the manifestation of perfection already in man. To make this great saint's views a reality, the educational institutions should develop the atmosphere to inculcate various skills. The reading habit is one such skill. Before the discovery of printing, the privilege of reading was preserved for the very few. The reading was once merely as a means of receiving an important message but today reading has defined as the art of reading itself as a multi-level mental process which contribute greatly to the development of the intellect. The psychological studies have shown that improvement in the ability to read also leads to improvement in learning ability as a whole which is going beyond mere reception. Reading habit is not just an important professional skill. It is also a way to enjoy informative, creative, and inspiring works of literature that enrich our life experiences. Like any skill worth mastering, a reading habit requires time and dedication to develop. It is, however, a lifelong source of enjoyment and entertainment and an affordable hobby for anyone who wants to pick up a book.

It is said that bond with the best. The reading habit is one such best habit. So, it should be the way of life and lifelong learning activity and the habit should begin at an early age. The educational institutions are the right places to begin such habits and it is necessary to find ways to engage students in reading beyond class rooms. While referring to the importance of books and reading habits, Rabindranath Tagore said that to brighten the whole world, the Sun is important and to brighten the life of an individual a good book is essential. The English philosopher, Francis Becon said that "reading makes a full man" and the father of Library Science, Padmashree Dr. S.R. Ranganathan said that "reading makes a man perfect". So the reading and gaining experience are the great treasures of life and the reading is one of the most effective means of systematic development of language and the personality. It is said that the nation needs knowledgeable workers to lead and sustain in the competitive world. The statement again reinstates with the saying today's reader is tomorrow's leader and the nation that reads is a nation that leads. This shows the need for the reading habits among the people to lead the country towards progress.

By the effective use of the past experiences and knowledge of the present, one can change the future. The happenings of the post have proved that reading is one of the important ways through which one can prove himself as a great personality. A baby born in a remote village who is able to become a great world recognizing rocket developer and then the president of India; who is none other than Dr A. P. J. Abdul Khalam who was able to become the great personality by his committed reading habits. Similar world famous personality like great mathematician, SrinivasRamanujan who acquired knowledge through self-reading books which he borrowed on rental basis. The other personalities like B R Ambedkar, Edwin Hubble, William Fulbright, Bill Clinton, Bill Gates, Noble Laureate and the Prime Minister of UK Churchill, the richest business man; Warren Buffet, computer entrepreneur; Bill Gates are to name a few who have come up to the streamline at the world level due to their unbeatable reading habits. They all believed that books rule the world and are the gateway to learning, knowledge and success.

While referring to the educational institutions, the library is the treasure house and the knowledge center. It is a temple of learning and the knowledge sources are preserved for the present and the future generation. The students are the future of the country. They should be well trained to survive in the competitive society. In the educational institutions, the students and their learning needs are unique. Other than class room requirements they need reading materials for their career development. Various measures can be taken to fulfill their needs. The libraries have also the responsibilities to develop the reading habits. The initiating of the Readers Clubs is one such measure which is a wonderful way to engage students and contribute to the reading culture among them. Through the Readers Club, libraries can play as motivating agencies by providing various books and reading materials of their choices to promote reading habits. This helps the students to read more and to enrich their reading desires. The Readers Clubs can also have the opportunities to arrange for the book exhibitions, book talks and discussion forums which help the students to read more and also motivate other students to know about the books which they do not read. The Readers Clubs by engaging the young brains into reading habits, can also help the students to use their time effectively to establish their future and also keep them away from the bad habits.

I congratulate the Canara College for starting the "Readers Club". It is one of the best practices which inspires the students to develop the reading habits. I hope the Readers Club will be a platform to attract more number of students towards the library so that the reading habits of the students will be improved and this will create voracious readers which will contribute to develop a knowledge society.

One best book is equal to hundred good friends. One good friend is equal to a library

- Dr. A P J Abdul Kalam

ಜನನಿ

🖾 ನಿಧಿಶ್ರೀ, ತೃತೀಯ ಬಿ.ಕಾಂ. ಜಿ1

ಮಗುವಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿದೆ ನೀ, ನಿನ್ನ ತೊದಲು ಮಾತು, ಮನೆಯಂಗಳದಲಿ ತುಂಬಲಿ ನಿನ್ನ ಮೊದಲ ಅಳು, ಮೊದಲ ನೋವು, ನಿನ್ನ ದಾರಿಯ ಮೊದಲ ಅಡೆತಡೆಗಳು. ಎಲ್ಲವೂ ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಕೊನೆಯಾಗಲಿ, ಏಳು ನೀ ಜನನಿ

> ನೀ ಬರೆಯುವ ಅಕ್ಷರವು ಗ್ರಂಥವಾಗಲಿ ನೀ ನುಡಿಯುವ ಮಾತು ವೇದವಾಗಲಿ ಕಾಲ ಗೆಜ್ಜೆಯ ಸದ್ದು ಅದು, ಗಡಿಯ ತುದಿಯ ಅಂಚಿಗೂ ಕೇಳಲಿ, ಏಳು ನೀ ಜನನಿ

ನಿನ್ನ ಮುಂಜಾನೆಯು ಹೊಸ ಯುಗಕೆ ನಾಂದಿಯಾಗಲಿ ನಿನ್ನ ಇರುಳು, ಬೆಳದಿಂಗಳಂತೆ ತಂಪಿರಲಿ ನಿನ್ನೊಡೆಯನು, ನಿನ್ನ ಮನದೊಡೆಯನಾಗಿ ನೆರಳಿನಂತಿರಲಿ ಏಳು ನೀ ಜನನಿ

> ಹಣೆಯ ಕುಂಕುಮ, ಬೆಳಕ ನೀಡಲಿ ಕಣ್ಣ ಕಾಡಿಗೆ ಕಪ್ಪು ಅದು, ದೃಷ್ಟಿ ತಾಕದಿರಲಿ ನೀ ಸುತ್ತಿಕೊಂಡಿರುವ ಸೀರೆ, ನಿನ್ನಂತವರಿಗೆ ರಕ್ಷೆಯಾಗಲಿ ಏಳು ನೀ ಜನನಿ

ಏಳು ನೀ ಜನನಿ ಮರಾಣಗಳ ಪವಿತ್ರದಿಂದ, ಇತಿಹಾಸದ ಮರ್ಮದಿಂದ ಮತ್ತೆ ಏಳು ನೀ, ಓ ಜನನಿ ನೀಡುತ ಹೊಸ ಜನ್ಮವ ಮತ್ತೊಂದು ಯುಗಕೆ, ಮತ್ತೊಂದು ಜನನಿಗೆ ಮತ್ತೆ ಏಳು ನೀ, ಓ ನನ್ನ ಜನನಿ

ಜಗ ಮತ್ತಿನಲ್ಲನ ಜನ

८ ಅರ್ಚನಾ ಪಿ.ಎಸ್., ದೃತೀಯ ಬಿ.ಕಾಂ ಸಿ

ಈ ಜಗದ ಮಹಿಮೆಯ ಯಾರರಿತಿಹರು ಜಗದ ಶತಕೋಟಿ ಮಂದಿ ಇಹರು ವಿವಿಧ ಮತ ವಿವಿಧ ಚಿಂತನೆಯ ಜನರು ಇವರು

> ಶಾಂತಿಮತಿಗಳು, ದುರ್ವಾಸನ ಕುಡಿಗಳು, ಬುದ್ಧಮತಿಗಳು ನಮ್ಮ ಭೂಮಿಯಲಿ ಅಳಿದು ಉಳಿದಿಹರು ಶಕುನಿಯ ಚಿಂತನೆಯ ಬಳಸಿ ಜಗವ ಬುಗುರಿಯಂತೆ ಸಜ್ಜನರ ಗಿರಗಿರನೆ ತಿರುಚಿ ಬಿಡುತಿಹರು

ಮಂತರೆಯ ಮನದಿ ಸ್ಥರಿಸಿ ಜನರ ತಲೆಕೆಡಿಸಿ ಲೋಕದ ಸೃಜನರ ನೋಯಿಸುವವರಿಹರು ತಮ್ಮ ಸಿಟ್ಟಿಗೆ ಶರಣಾಗಿ ಸ್ತರಣಾ ಶಕ್ತಿಯ ಕಳೆದು ಸರಿ ತಮ್ಮಗಳ ಪರಿವಿಲ್ಲದೆ ಹೆಜ್ಜೆ ಇರಿಸುವರು

> ಇನ್ನು ಶಾಂತಿಯನ್ನೇ ನಂಬಿ, ಕಾಲ ಪಾಠ ಕಲಿಸಲಿ ಎಂದು ನಡೆದದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸಹಿಸಿ ಕಾಯುವವರು ಮತ್ತೆ ಹಲವರು ಕಲಿಯುಗದಿ ಕಾಲವ ನಂಬಿ ಫಲವಿಲ್ಲವೆಂದು ಕೆಡುಕ ಕಳೆಯಲು ಮುಂದೆ ಬರುವವರು, ಯಾರು ಇಹರು?

Education is manifestation of God, which is already within, Education is not just power, but also empowerment

- Swami Vivekananda

ರೈತನ ಬದುಕು

🚈 ರೂಪಾ ಶೇಟ್, ತೃತೀಯ ಬಿ.ಕಾಂ. ಜಿ

ನಗುವು ಚೆಲ್ಲಿದೆ ರೈತನ ಮುಖದಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ ನಿನ್ನೆಯ ಪ್ರಯತ್ನದ ಫಲವು ಅವನ ಬಾಳಲ್ಲಿ । ಹುಟ್ಟಿತು ಕನಸು ಅವನ ಮನಸ್ಸಲ್ಲಿ ಅವನ ಪತ್ನಿಗೆ ಕೊಡುವ ಚಿನ್ನದ ಮಾಲೆಯಲ್ಲಿ ॥

> ಅವನ ನಗು ಶಾಶ್ವತವಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿಯಲು ಸಮಯವಿಲ್ಲದಂತೆ । ದುಡಿಯುವ ಅವನಿಗೆ ಅವನ ನಗುವೇ ವಿಷವಾಗುತ್ತದೆ ॥

ತನ್ನ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ಒತ್ತೆಯಿಟ್ಟು ನಮ್ಮ ಜೀವನವನ್ನು ಎತ್ತಿಟ್ಟು I ಉದಾರತೆಯನ್ನು ತೊಟ್ಟು ಬದುಕುವವನು ನಮ್ಮ ಬೆನ್ನೆಲುವಾದ ರೈತನು II

> ಹಾವು ಮತ್ತು ಎರೆಹುಳಗಳು ರೈತನಿಗಿರುವ ಸ್ನೇಹಿತರು । ಅವನ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವವರು ಪರೋಪಕಾರಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಹುಟ್ಟಿದವರು ॥

ರೈತನ ಬದುಕಿಗೆ ಕಾಲವೇ ಆಟಗಾರ ಅವನ ಅಳುವಿಗೆ ನಾವೇ ಸೂತ್ರಧಾರ । ನಮ್ಮ ಪಾಲಿಗೆ ಅವನೇ ಜೀವನೋದ್ಧಾರ ಆದರೂ ಅವನ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ॥

ಸ್ನೇಹವೆಂಬುದು....

🖆 ಶ್ವೇತಾ ಪೈ, ತೃತೀಯ ಬಿ.ಕಾಂ. ಜಿ

ಸಂಜೆಯ ಆಗಸವ ನೋಡುತ್ತಿರೆ ನಾನು ಶಮನವಾದಿತು ದುಃಖ ಎಂದೆನ್ನುತ ನಾನು ಮುಖಮಟದಲ್ಲಿ ಆ ಭೇಟಿಗೆ ಎನಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂಬ ಈ ಧಾಟಿಗೆ ತವಕಿಸುತ್ತಿದೆ ಮನ ನಿನ್ನ ಪ್ರತಿಮಾತಿಗೆ

ಕಥೆಯೊಳು ಅನಾಮಿಕನ ಆಗಮನದಂತೆ ವ್ಯಥೆಯೊಳು ಗೆಳೆಯ ನೀ ಗಮನಕೊಟ್ಟಂತೆ ನಲಿವಿನೊಳು ನಿ ಕರೆಗೊಟ್ಟು ಬಂದಂತೆ ತವಕಿಸುತ್ತಿದೆ ಮನ ನಿನ್ನ ಪ್ರತಿಮಾತಿಗೆ ನಿನಾದೆ ಸ್ಪೂರ್ತಿ ಈ ಬಾಳ ಕೃತಿಗೆ

ಮನಸ್ಸೆಂಬ ಈ ನಿರ್ಮಲ ಕನ್ನಡಿ ಬರೆದಿರುವೆ ನಿ ಈಗ ಅಲ್ಲಿ ಮುನ್ನುಡಿ ಜಾತಿ–ಮತಗಳೆಂಬ ಶುದ್ಧ ಮಡಿ ಆದರೆ ನೀ ಹೊಸಕಾಕಿದೆ ಈ ಸ್ನೇಹದ ನುಡಿ ತವಕಿಸುತ್ತಿದೆ ಮನ ನಿನ್ನ ಪ್ರತಿಮಾತಿಗೆ

ಸನಿ ಸನಿಹ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ನಿನ್ನ ಸ್ನೇಹ ಎಲ್ಲಿಗೆ ಸೆಳೆದೊಯ್ಯುತ್ತಿದೆ ಈ ಮೋಹ ಪಾದರಸದಂತಿದೆ ಸಮಯವೆಂಬ ಲೋಹ ತೀರಿಸಲಾಗುತ್ತಿಲ್ಲಾ ಈ ನನ್ನ ಬೇಡಿಕೆಯದಾಹ ತವಕಿಸುತ್ತಿದೆ ಮನ ನಿನ್ನ ಪ್ರತಿ ಮಾತಿಗೆ ನಿನಾದೆ ಸ್ಪೂರ್ತಿ ಈ ಬಾಳ ಕೃತಿಗೆ

ಒಲವಿಗೆ ದಾರಿ ದೀಪ ನಿ ಆದಂತೆ ಪ್ರೇಮವಲ್ಲವಿದು ಸ್ನೇಹ ಎಂದಂತೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕಸಿ ಜಾಲದಿಂದೊರಸೆಳೆದಂತೆ ಮೌನಕ್ಕೆ ನಿ ಆದೆ ಉತ್ತರ ಸ್ನೇಹಕ್ಕೆ ಎಂದೆಂದೂ ನೀ ಎತ್ತರ ತವಕಿಸುತ್ತಿದೆ ಮನ ನಿನ್ನ ಮಾತಿಗೆ ನಿರಂತರ

> ಎಂದಾಯಿತೂ ನಿನ್ನ ಆಗಮನ ಎನ್ನ ಬಾಳಲ್ಲಿ ಗೆಳೆಯ, ಎನನ್ನೂ ನಾ ಅರಿಯೆ, ಸ್ನೇಹದ ಹೊರತಿರುವ ಈ ಪರಿಯ ಇರುವಷ್ಟು ದಿನ, ಭಾಂಧವ್ಯವಿರಲಿ ಸ್ನೇಹದಲ್ಲಿ ನವ್ಯತೆ ಎಂದೆಂದೂ ಭವ್ಯವಾಗಿರಲಿ ನಿನ್ನ ಸ್ನೇಹ ಶಾಶ್ವತವಾಗಿರಲಿ ಇನ್ನೇಕೆ ಈ ತವಕ, ನಿ ಇರಲು ನನ್ನ ಜೊತೆಗೆ ಕೊನೆಯ ತನಕ!

ಕನ್ನಡದ ಪ್ರೇಮ

🖾 ಅಭಿಷೇಕ್, ತೃತೀಯ ಬಿ.ಕಾಂ. ಎ

ಕನ್ನಡದ ಪ್ರೇಮ ಅದು ನಿನ್ನೆ ಮೊನ್ನೆಯದಲ್ಲ ಭಾವೋದ್ವೇಗಕ್ಕೆ ಸ್ಫುರಿಸುವ ಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಸೀಮಿತವಲ್ಲ ಪ್ರತಿ ಕ್ಷಣ, ಹೃದಯ ಮಿಡಿತ: ಕನ್ನಡಕೆ ತುಡಿತ

ಆ ಪ್ರೇಮ ಕುವೆಂಪು ಮಾಸ್ತಿ ಬಿಎಂತ್ರಿ ಗಳ ವಿಚಾರಧಾರೆಯಿಂದ ಹುಟ್ಟಿದವು ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾ ಸಂಪನ್ನತೆಯ ವೈವಿಧ್ಯತೆಯಿಂದ ಮೂಡಿದವು ಪ್ರತಿ ಹೆಜ್ಜೆ ನನ್ನ ಸಮರ, ಉಳಿಯಲು ಕನ್ನಡ ಚರಿತ್ರೆಯಲಿ ಅಮರ

ಕನ್ನಡ ಭಾಷಣದಿ ಸದೃಢಗೊಂಡ ಈ ಅಭಿಮಾನ ಉಳಿಯಲು ತೊರೆವೆ ನನ್ನ ಈ ಸ್ವಾಭಿಮಾನ ಗರಿಗೆದರಲಿ ಕರುನಾಡಿನ ಬಾವುಟ ಬರೆಯಲು ಕನ್ನಡದ ಕೀರ್ತಿಯ ಸಂಪುಟ

ಭಸ್ಮವಾಗಲಿ ಯುವ ಜನತೆಯ ಆಂಗ್ಲ ಮೋಹದ ಮಿಲನ ಉದಯವಾಗಲಿ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಗರಿಮೆ ಹಿರಿಮೆಯ ಸಮ್ಮಿಲನ ಹುಟ್ಟಲಿ ಕನ್ನಾಡಾಂಭೆಗೆ ರತ್ನ ಪೋಣಿಸುವ ವೀರ ಕಲಿಗಳು ವಿಜೃಂಭಿಸಲಿ ಕನ್ನಡದ ಭವ್ಯ ಚರಿತ್ರೆಯ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಸೆಲೆಗಳು

ಕನ್ನಡ ಕಟ್ಟುವ ಕೆಲಸ ಕೊನೆಗಾಣದಿರಲಿ ಉಸಿರಿರುವ ತನಕ ಕೊನೆ ಆಸೆಯೊಂದೆ ಮರುಜನ್ಮವಿದ್ದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡಾಂಬೆಯ ಮಡಿಲಲ್ಲೆ ಹುಟ್ಟುವ ತವಕ

🖾 ಶ್ವೇತಾ ಪೈ, ತೃತೀಯ ಬಿ.ಕಾಂ. ಜಿ

ಆಯುರ್ವೇದವು ನಮ್ಮ ದೇಶದ ವೈದ್ಯಶಾಸ್ತಕ್ಕಿರುವ ಒಂದು ಹೆಸರು. ಆಯಸ್ಸನ್ನು ವರ್ಧಿಸಲು ಮತ್ತು ಅದರ ಯಧಾರ್ಥವನ್ನು ತಿಳಿಯಲು ಆಯುರ್ವೇದ ಸಹಕಾರಿ. ಅಷ್ಟಾಂಗ ಹೃದಯಮ್, ಚರಕ ಸಂಹಿತಾ, ಸುಶ್ರುತ ಸಂಹಿತಾ ಇತ್ಯಾದಿ ಗ್ರಂಥಗಳು ಆಯುರ್ವೇದದಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ. ಶರೀರ, ಇಂದ್ರಿಯ, ಮನಸ್ಸು, ಆತ್ಮ ಇವುಗಳ ಸಂಯೋಗವೇ 'ಆಯು'. ಇದರ ಜ್ಞಾನವೇ ಆಯುರ್ವೇದ.

ಆಯುರ್ವೇದ ಋಗ್ವೇದದ ಉಪವೇದವಾಗಿದೆ. ಮಾನವನ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಮಾಂಸ, ಅಸ್ತೀ (ಎಲುಬು) ಮುಂತಾದ ಭೌತಿಕ ಅವಯವಗಳಿವೆ. ಇವುಗಳ ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯ (ಆರೋಗ್ಯ)ದ ರಕ್ಷಣೆಯು ಆಗುವುದು. ಈ ರೀತಿ ಕೆಲವು ಸೂಕ್ಷ್ಮ ವಿಚಾರಗಳು ನಮ್ಮ ಶರೀರದಲ್ಲಿದೆ, ಇವುಗಳ ಕುರಿತು ಯೋಗಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಲಾಗಿವೆ. ನಾಡಿ ಅವುಗಳ ಮಿಡಿತ, ದೇಹದಲ್ಲಿರುವ ಚಕ್ರಗಳು – ಮುಂತಾದವುಗಳ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯು ಆಯುರ್ವೇದದಿಂದ ಸಾಧ್ಯ. ಹಾಗೂ ಯೋಗಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲೂ ಇವುಗಳ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯ ಮಾಹಿತಿ ದೊರಕುವುದು. ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಆರೋಗ್ಯವಂತರಾಗಿರಲು ಇವುಗಳ ಪ್ರಯೋಜನಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕು.

ಆಯುರ್ವೇದದಲ್ಲಿ ಎಂಟು ಅಂಗಗಳಿವೆ ಅವುಗಳು :

 1. ಕಾಯ ಚಿಕಿತ್ಸಾ.
 2. ಬಾಲ ಚಿಕಿತ್ಸಾ.

 3. ಗೃಹ ಚಿಕಿತ್ಸಾ.
 4. ಶಾಲಾಕ್ಯ ಚಿಕಿತ್ಸಾ.

5. ಶಲ್ಯ ಚಿಕಿತ್ಸಾ. 6. ವಿಷ ಚಿಕಿತ್ಸಾ.

7. ರಸಾಯನ ಚಿಕಿತ್ತಾ. 8. ವಾಜೀಕರಣ ಚಿಕಿತ್ತಾ.

ಆಯುರ್ವೇದದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದಂತೆ ನೈಸರ್ಗಿಕ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಆಚರಿಸಿದರೆ ಆರೋಗ್ಯವಂತರಾಗಿರಬಹುದು.

ಶರೀರದಲ್ಲಿ ವಾತ, ಪಿತ್ರ, ಕಫ ಎಂಬ ಮೂರು ದೋಷಗಳಿವೆ. ಇವುಗಳು ಸಮಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿದ್ದರೆ, ದೇಹವು ರಕ್ಷಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಎನಾದರೂ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆಯಾದಲ್ಲಿ ಅನಾರೋಗ್ಯ ಸಂಭವಿಸುವುದು. ಶರೀರವು ಪಂಚಭೂತಗಳಿಂದ ನಿರ್ಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಅವುಗಳು ಪೃಥ್ಟೀ, ಜಲ, ತೇಜ, ವಾಯು ಆಕಾಶ.

- 1. ವಾತದೋಷವು, ವಾಯು ಮತ್ತು ಆಕಾಶದಿಂದುಂಟಾಗುತ್ತದೆ.
- 2. ಪಿತ್ತ ದೋಷಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ತೇಜ (ಉಷ್ಣ).
- 3. ಕಫ ದೋಷವು ಪೃಥ್ವೀ, ಜಲದಿಂದುಂಟಾಗುತ್ತದೆ.

ಹಾಗೆ ರೋಗ ನಿವಾರಣೆಗೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಆಗಲೇಬೇಕು ಮತ್ತು ಆ ಚಿಕಿತ್ಸೆಗೆ ನಾಲ್ಕು ಅಂಶಗಳಿವೆ. ಅವು 1. ವೈದ್ಯ, 2. ಔಷಧ, 3. ಪರಿಚಾರಕ, 4. ರೋಗಿ.

ರೋಗದ ಕಾರಣವನ್ನು ತಿಳಿದು ಅದಕ್ಕೆನುಸಾರವಾಗಿ ಔಷಧಿಯನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸಲು ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಸ್ವೀಕರಣೆಯ ವಿಷಯಗಳಿಗಾಗಿ ಆಯರ್ವೇದದ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಸೂಚಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾವಾಗ ಆಹಾರ, ವಿಶ್ರಾಂತಿ, ವಿಹಾರಾದಿ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ರೋಗಿಯು ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತಾನೆ. ಆಗ ದೈಹಿಕವಾಗಿಯೂ ರೋಗವನ್ನು ಶಮನಗೊಳಿಸಲು ಸಾಧ್ಯ ಮತ್ತು ಆಯಸ್ಸು ವರ್ಧಿಸುತ್ತದೆ.

ಯೋಗ:

ಯೋಗವೆಂಬುದು ಚಿತ್ತವೃತ್ತಿ ನಿರೋಧಕ. ಧ್ಯಾನ, ಆಸನಗಳು ಇಲ್ಲಿ ಸಹಾಯಕ. ಯೋಗದಲ್ಲಿ 8 ಅಂಗಗಳಿವೆ. ಅವು; ಯಮ, ನಿಯಮ, ಆಸನಂ, ಪ್ರಾಣಾಯಾಮ, ಪ್ರತ್ಯಾಹಾರ, ಧಾರಣಾ, ಧ್ಯಾನಂ, ಸಮಾಧಿ.

ಯೋಗೆನ ಚಿತ್ತಸ್ಯ ಪದೇನ ವಾಚಾಂ ಮಲಂ ಶರೀರಸ್ಯ ಚ ವೈದ್ಯಕೆನ । ಯೊಪಾಕಶೇತ್ತಂ ಪ್ರವರಂ ಮುನೀನಾಂ ಪತಂಜಲಿ ಪ್ರಾಂಜಲಿರಾನತೋಸ್ಮಿ ॥

ಎಂಬ ಸಂಸ್ಕೃತ ಶೋಕ್ಷದ ಪ್ರಕಾರ ಯೋಗವು ರೋಗದ ಹರ್ತ. ಮಾನಸಿಕ, ದೈಹಿಕ, ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಔನ್ನತ್ಯ ಸಾಧಯಿಸಲು ಆತ್ಮಾನಂದ ಪಡೆಯಲು ಯೋಗವು ಸೂಕ್ತ. ಮಕ್ಕಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಯೋಗವು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕ.

ಯೋಗ ದೇಹದಲ್ಲಿ ರಕ್ತ ಸಂಚಲನಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡುವುದು. ಮಧುಮೇಹ, ಅಸ್ತಮಾ ಇತ್ಯಾದಿ ರೋಗಗಳು ಯೋಗದಿಂದ ದೂರವಾಗುತ್ತದೆ. ಸ್ನಾಯುಗಳ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವೂ ಕೂಡ ವರ್ಧಿಸುತ್ತವೆ. ಶ್ವಾಸೋಚ್ಛ್ವಾಸದಿಂದ ಮನಸ್ಸಿನ ಉದ್ವೇಗ ನಶಿಸಲ್ಪಡುವುದು. ಇಂದ್ರೀಯ ನಿಗ್ರಹ, ಏಕಾಗ್ರತೆ, ಸ್ಮರಣಶಕ್ತಿ ಮುಂತಾದವುಗಳು ವೃದ್ಧಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ.

ಈಗ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೆಡೆಯೂ ಯೋಗ ಮತ್ತು ಆಯುರ್ವೇದ ಅತ್ಯಂತ ಅವಶ್ಯಕ ಎನಿಸಿದೆ ಮತ್ತು ಇವುಗಳ ಸದುಪಯೋಗವನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಬಾಮಾಜಗೆ ಪತ್ರ

, (ರಾಷ್ಟ್ರ ಮಟ್ಟದ ಸ್ಪರ್ಧೆಯಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಪ್ರಥಮ ಸ್ಥಾನ ಪಡೆದ ಪತ್ರ)

🚈 ವಸುಧಾ ಎಸ್.ಭಟ್, ದ್ವಿತೀಯ ಬಿ.ಎಸ್.ಸಿ

ಪ್ರೀತಿಯ ಬಾಪೂಜಿ

ನೀನೆಲ್ಲಿರುವೆ? ಹೇಗಿರುವೆ? ಸೌಖ್ಯವೆ? ನಾನು ನಿನ್ನನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂದು ತುಂಬ ಚಿಂತೆಗೊಳಗಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಬಾಪೂಜಿ ನೀನು ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಹುಟ್ಟಿ ಬರಬಾರದೆ? ನನ್ನ ಸಾಂಗತ್ಯ ನಿನಗೆ ಬೇಡವಾಯಿತೆ? ಬಾಪೂಜಿ ಬಾ ನನ್ನ ಬಳಿಗೆ. ನಿನ್ನಿಂದ ಪಡೆದ ಸ್ಫೂರ್ತಿ ಇನ್ನೂ ನನ್ನ ಬಳಿ ಜೀವಂತವಾಗಿದೆ. ನೀನೊಬ್ಬನೇ ಸ್ವರ್ಗಸುಖವನ್ನನುಭವಿಸುತ್ತಿರುವೆಯಾಲ್ಲಾ? ನೀನಿಲ್ಲದೆ ನನಗಿಲ್ಲಿ ಸ್ವರ್ಗಸುಖವೆಲ್ಲಿ ನೀನೇ ಹೇಳು.

ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ನೀನು ಮಾಡಿದ ತ್ಯಾಗ ಬಲಿದಾನವೇನು? ಸೇವೆಯೇನು? ಹೋರಾಟದಿಂದ, ಸಂಘರ್ಷದಿಂದ ಸಾಧಿಸಲಾರದ್ದನ್ನು! ನೀನು ಕೇವಲ ಅಹಿಂಸೆಯ ಬಲದಿಂದ ಸಾಧಿಸಿದೆಯಲ್ಲ! ಇದನ್ನು ದೇಶ ಮರೆಯ ಬಲ್ಲುದೇ? ನೀನು ನಡೆಸಿದ ಉಪ್ಪಿನ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ, ಖಾದಿ ಕ್ರಾಂತಿ, ಹರಿಜನ, ದೀನದಲಿತರ ಉದ್ಧಾರಕ್ಕಾಗಿ ಕೈಗೊಂಡ ಸೇವೆ, ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರೀಕಾದ ಕರಿಯರಿಗೆ ದೊರಕಿಸಿಕೊಟ್ಟ ನ್ಯಾಯ ಒಂದೇ? ಎರಡೇ? ಹೊಗಳಿದಷ್ಟೂ ಮುಗಿಯದ ನಿನ್ನ ಸೇವೆ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಲ್ಲಿ ತುಂಬಿಹೋಗಿದೆ. ನಿನ್ನಂತೆ ನನಗೆ ಆಗಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ನೀನಿತ್ತ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಕಿಂಚಿತ್ತಾದರೂ ರೂಢಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ ಎಂದು ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಎದೆ ತಟ್ಟೆ ಹೇಳಬಲ್ಲೆ.

ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿ ನಿನಗೆ ಸತ್ಯ ಹರಿಶ್ವಂದ್ರ ಹಾಗೂ ಶ್ರವಣಕುಮಾರನ ಕಥೆ ಸ್ಫೂರ್ತಿಯಾಗಿ, ನೀನು ನಿನ್ನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಸತ್ಯ ನಿಷ್ಠೆ, ಪಿತೃಭಕ್ತಿಯನ್ನು ರೂಢಿಸಿಕೊಂಡೆಯಲ್ಲ! ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಉತ್ತಲೇಖನ ನೀಡಿದಾಗ ತಪ್ಪಾಗಿ ಬರೆದ ಶಬ್ಧವನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಿ ಬರೆಯಲು ನಿನ್ನ ಶಿಕ್ಷಕರು ಹತ್ತಿರದವನ ಮಸ್ತಕ ನೋಡಿ ಬರೆಯಲು ಸೂಚನೆ ನೀಡಿದರೂ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯನ್ನು ಮೆರೆದ ನೀನು ನಕಲು ಮಾಡದೆ ದೊಡ್ಡತನವನ್ನು ತೋರಿದೆಯಲ್ಲ! ಇನ್ನು ನಿನಿಂದ ಸ್ಫೂರ್ತಿ ಪಡೆದ ನಾನು ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ನಕಲು ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ನೀನೇ ಹೇಳು

ದಕ್ಷಿಣ ಆಪ್ರಿಕಾದಲ್ಲಿ ನಿನಗಿತ್ತ ಬೆಲೆಬಾಳುವ ಚಿನ್ನದ ಉಡುಗೊರೆಗಳನ್ನು, ವಾಚನ್ನು "ಜನರಿಂದ ಪಡೆದುದು ಜನರಿಗಾಗಿಯೇ" ಎಂಬ ತತ್ವವನ್ನು ಪಾಲಿಸಿ ಜನರ ಸೇವೆಗಾಗಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಮುಡಿಪಾಗಿಟ್ಟೆಯಲ್ಲ, ಆಗ ನನಗನ್ನಿಸಿತು ನಾನು ಯಾವತ್ತಿಗೂ ಬಹುಮಾನದ ಆಸೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲಾರೆ, ಪರರ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಬಯಸಲಾರೆ ಇದು ನಾನು ನನ್ನ ಬಾಪೂಜಿಗೆ ಕೊಡುವ ಸ್ನೇಹದ ಉಡುಗೊರೆ ಗೊತ್ತಾಯ್ತಾ?

ಇನ್ನು ವಿದೇಶಿ ವ್ಯಾಮೋಹದಿಂದ ದೂರ ಉಳಿದ ನೀನು ಅಪ್ಪಟ ದೇಶವಾಸಿಯಾಗಿ ಖಾದಿ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಧರಿಸಲು ಚರಕದಿಂದ ನೂಲನ್ನು ಸ್ವಯಂ ನೀನೇ ತೆಗೆದೆಯಲ್ಲ! ಇನ್ನು ನಿನ್ನಿಂದ ಸ್ಫೂರ್ತಿ ಪಡೆದ ನಾನು ಹೇಗೆ ವಿದೇಶೀ ಬಟ್ಟೆ ಉಡಲಿ ಹೇಳು? ನಿನ್ನಂತೆಯೇ ನಾನೂ ಅಪ್ಪಟ ಹತ್ತಿ ಬಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಸುಖ ಪಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಗೊತ್ತಾ?

ನೀನು ಹೇಳಿದ ಮಾತು ಇನ್ನೂ ನನ್ನ ಕಿವಿಯಲ್ಲಿ ಕೇಳುತ್ತಾ ಇದೆ. "ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಅವರದೇ ಆದ ಸ್ವಾಭಿಮಾನವಿದೆ. ಅವರವರು ಮಾಡುವ ಕೆಲಸ ದೊಡ್ಡದಿರಲಿ, ಚಿಕ್ಕದಿರಲಿ ಅದು ಎರಡೂ ಸಮಾನವೇ ಚಿಕ್ಕ ಕೆಲಸವಾದರೂ ಅದು ಶ್ರೇಷ್ಠವೇ ಹಾಗಾಗಿ ನಾನಂತೂ ಸಣ್ಣಪುಟ್ಟ ಕೆಲಸವನ್ನು ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ಗಮನಿಸಿ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುವುದುನ್ನು ಕಲಿತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನನ್ನಲ್ಲೇನಾದರೂ ಈಗಿರುವ ವಿನಯ, ವಿಧೇಯತೆ, ಸತ್ಯ, ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆ, ಗುರುಹಿರಿಯರಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿ, ಶ್ರದ್ಧೆ ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಅದೆಲ್ಲದಕ್ಕೂ ನಿನ್ನ ನಡೆಯೇ, ನನಗೆ ಸ್ಫೂರ್ತಿ ಎಂಬುದನ್ನು ಮರೆಯಬೇಡ.

ಇನ್ನೂ ಸ್ವಚ್ಛ ಭಾರತದ, ರಾಮ ರಾಜ್ಯದ ನಿನ್ನ ಕಲ್ಪನೆ ಇಂದಿಗೂ ನನ್ನ ನರ ನಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಹರಿದಾಡುತ್ತಿದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ನನ್ನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಸ್ವಚ್ಛತೆಗೆ ಮೊದಲ ಆದ್ಯತೆಯನ್ನು ನೀಡಿದ್ದೇನೆ ಎಂದರೆ ನೀನು ನಂಬಲಾರೆಯಾ?

ಸಬರಿಮತಿ ಆಶ್ರಮದಲ್ಲಿ ನೀನು ಹಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಭಜನೆ "ರಘಪತಿರಾಘವ ರಾಜಾರಾಂ, ಪತಿತ ಪಾವನ ಸೀತಾರಾಂ" ನನ್ನ ಇಷ್ಟದ ಭಜನೆಯಾಗಿದೆ. ದೇಶ ಭಕ್ತಿಗೀತೆ ಬಂದಾಗ ನಾನು ಯಾವಾಗಲೂ ಹಾಡುವ ಹಾಡೊಂದೇ ಅದು "ಇದು ಬಾಪೂಜಿ ಬೆಳಗಿದ ಭಾರತ, ನದಿ ಕಾವೇರಿ ಹರಿದಿದೆ ನೋಡು ಬಾ" ನಾನು ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ ದೇಶಭಕಿಗೀತೆ ಸ್ಫರ್ಧೆಯಲ್ಲಿ ಇದೇ ಹಾಡನ್ನು ಹೇಳಿ ಪ್ರಥಮ ಬಹುಮಾನ ಪಡೆದು ನನಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದ ಫಲಕವನ್ನು ನನ್ನ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿರುವ ನಿನ್ನ ಭಾವಚಿತ್ರದ ಎದುರೇ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣುವಂತೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ, ಗೋತ್ತಾ?. ನಿನ್ನ ಸ್ವಚ್ಛ ಬಾರತದ ಕಲ್ಪನೆಗೆ ಮಷ್ಟಿ ಕೊಡುವ

ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಾನೊಂದು ಹಿಂದಿ ಬಾಷೆಯಲ್ಲಿ "ಸ್ವಚ್ಛ ಭಾರತ ಅಭಿಯಾನ" ಎಂಬ ನಾಟಕ ಬರೆದು ನನ್ನ ಸಹಪಾಠಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಅಭುನಯಿಸಿ ಶಿಕ್ಷಕರ ಮೆಚ್ಚುಗೆಗೆ ಪಾತ್ರಳಾದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಿನಗೆ ಹೆಮ್ಮೆಯಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನನಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದ ಮೆಚ್ಚುಗೆ ಎಲ್ಲಾ ನಿನಗೇ ಅರ್ಪಿಸಿದ್ದೇನೆ ಆಯ್ತಾ. ಇನ್ನೂ ಇದೇ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಭಾಷಣ ಸ್ಪರ್ಧೆ, ಪ್ರಬಂಧ ಸ್ಪರ್ಧೆ, ಚಿತ್ರಕಲಾ ಸ್ಪರ್ಧೆ ಇಲ್ಲದರಲ್ಲೂ ಭಾಗವಹಿಸಿದ ನನಗೆ ಮಹುಮಾನ ಬರಲು ಕಾರಣ ನೀನೇ ಅಲ್ಲವೇ? ನನ್ನ ಎಲ್ಲ ಶ್ರೇಯಾಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ನಿನ್ನದೇ ಸ್ಪೂರ್ತಿ ನೆನಪಿರಲಿ ನಾನು ನಿನ್ನ ಋಣವನ್ನು ಹೇಗೆ ತೀರಿಸಲಿಹೇಳು ಕಲಿತಂತೆ ನಾನು ನಿನ್ನ ಬಿಂಬವನ್ನು ನನ್ನ ಹೃದಯ ದೇಗುಲದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಗೊಳಿಸಿ ಮಾಡಿದ ಕಾರ್ಯಗಳೆಲ್ಲದರಲ್ಲಿ ಜಯಗಳಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಅಪ್ಪಟ ಸತ್ಯ.

ನಿನ್ನ ಕನಸನ್ನು ಸಾಕಾರಗೊಳಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಪ್ರಧಾನಿ ನರೇಂದ್ರ ಮೋದಿಯವರು ಕೂಡಾ ಸ್ಚಚ್ಛಭಾರತ ಅಭಿಯಾನವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ದೇಶದುದ್ದಗಲಕ್ಕೂ ಜನರೆಲ್ಲರೂ ಈ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮನ್ನು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ದೇಶದೆಲ್ಲೆಡೆ ಶೌಚಾಲಯಗಳ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಿದೆ. ಗಂಗಾನದಿ ಶುದ್ಧೀಕರಣಕ್ಕೆ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ನಿನ್ನ ಕನಸು ಏನೇನಿತೋ ಅದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಪೂರೈಸಬೇಕೆಂಬ ಹಂಬಲ ನಮಗಿದೆ, ಬಾಪೂಜಿ, ಆದುದರಿಂದಲೇ ನಾನು ಈ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಸಕ್ರಿಯಾವಾಗಿ ಭಾಗವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ, ನಿನ್ನಿಂದ ಪಡೆದ ಈ ಎಲ್ಲಾ ಸ್ಫೂರ್ತಿಯಿಂದ ನಾನು ಸದಾ ಲವಲವಿಕೆಯಿಂದ, ಚೈತನ್ಯದಿಂದ ಸದಾ ಸಮಾಜಸೇವೆ ಮಾಡುವಂತಾಗಲಿ ಎಂಬುದೇ ಭಗವಂತನಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ.

ಬಾಹೂಜೀ ಇಂದಿನ ಸಮಾಜದ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ, ಕಳ್ಳತನ, ಕೊಲೆ, ಸುಲಿಗೆ, ದುರಾಸೆ, ಲಂಚಗುಳಿತನ ಇವೆಲ್ಲವನ್ನು ಕಂಡು ರೋಸಿಹೋಗಿದ್ದೇನೆ. ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ನನ್ನೊಬ್ಬಳಿಂದ ನಿವಾರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ನೀನೇ ಹೇಳು. ನನಗೆ ಹೋರಾಡುವ ಚೈತನ್ಯ ಇನ್ನೂ ಬೇಕು ಆದುದರಿಂದ ಬಾಹೂಜೀ ಬೇಗನೇ ನನ್ನ ಬಳಿ ಬಾ ನಾವು ಜೊತೆಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ನನಗೆ ಇನ್ನಷ್ಟು ಸ್ಫೂರ್ತಿ, ಬೆಂಬಲ, ನೀಡು ನಿನ್ನ ದಾರಿಯನ್ನೇ ಕಾಯುತ್ತಿರುವ,

ರಿಗೆ.

ಬಾಪೂಜೀ ಸ್ವರ್ಗ ನಿಲಯ ಅಮರಾವತಿ ಪಟ್ಟಣ

RAIN BOW 21

ನಿನ್ನೊಲವಿನ ಗೆಳತಿ

ಗೌಡ ಸಾರಸ್ವತ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಸಮಾಜಾಚೆ ಪರಬ ಆನಿ ಆಚರಣ

🖆 ಶ್ವೇತಾ ಪೈ, ತೃತೀಯ ಬಿ.ಕಾಂ. ಜಿ

ಶ್ರಾವಣ ಮಾಸು ಮಳ್ಲೇರಿ :-

ಚಾತುರ್ಮಾಸ ಮಳ್ಳೇರಿ ಪವ್ಸಾಚೆ ಚಾರಿ ಮಹಿನೆಯಾ ವೇಳ್ದಾರಿ ಪಚನಶಕ್ತಿ ಹೂಣೆ ಜತ್ತಾ, ತಶೀಚಿ ಆರೋಗ್ಯಾಂತು ಎರು–ಪೇರು ಜವ್ವೆ ಸಾಧ್ಯತೆ ಚಡ ಅಸ್ತಾ ತಕ್ಕಾಚಿ ಹೇ ವೆಳ್ದಾರಿ ಆಹಾರ ವಿಹಾರ ಚಿಕ್ಕೆ ಚಡ ನಿಯಂತ್ರಣ ದವೊರುಕ ಮ್ಹೊಣು, ಚಾತುರ್ಮಾಸಾಂತು ಚಡ ವೃತ–ಪೂಜಾ ಸಕ್ಕಡೀ, ಕೊರ್ಚೆ, ವಟಪೂಜಾ (ವೃಕ್ಷಮಜಾ), ಮಂಗಳ ಗೌರಿ, ಹರತಾಳಿಕ, ಹೆ ಪೂರಾ ಹೇ ವೇಳ್ದಾರಿ ಮೇಳ್ನು ಐಲಾ, ಮ್ಹಣೂಚಿ ನಾಗರಪಂಚಮಿ, ಬೈಲ್ಪೂಜಾ (ಗಾಯಚೆ ಪೂಜಾ) ಹೇ ಪುರಾ ಚಲ್ನೊ ಐಲಾ.

ಅಂಮ್ಗೆಲೆ ಹಿಂದೂ ಪಂಚಾಂಗಾನುಸಾರ ಎಕಾದಶೀ ತಕೂನು ಕಾರ್ತೀಕ್ ಎಕಾದಶಿ ಪರ್ಯಂತ ಚಾತುರ್ಮಾಸ ಅಸ್ತಾ ಆಷಾಢ ತುಕುನು ಕಾರ್ತಿಕ್ ಮಾಸುತ್ಯಾ ದೇವು ನಿದ್ರಾದೀನ ಜಾವ್ನು ಅಸ್ತಕೈ, ಮ್ಹಣೂಚಿ ಯೇ ವೇಳ್ಹಾರಿ ಮಸ್ತ ಮಸ್ತ ವೃತ–ಪೂಜೊ ಕೊರ್ನು ಮನುಷ್ಯ–ಪ್ರಾಣಿ ಸದಾಚರಣ ಚಾವ್ನು ದೇವಲೆ ಅನುಗ್ರಹ ಅಮ್ಗೆಲ್ ವೈರಿ ಆಸ್ಕ ಮ್ಹನು ಪ್ರಯತ್ನ ಕರ್ತಾಂಚಿ ಶ್ರಾವಣ ಮೈನೊ, ಚಾತುರ್ಮಾಸಾಂತು ಶ್ರೇಷ್ಠ ಅನಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ, ವೃತ–ಪೂಜೊ ಆಚರಣ ಕರ್ಕೊ.

ಅಮವಾಸ್ಯೆ ಜಲಲ್ಲೆ ತಶೀಚೀ ಹೇರ್ದೀಸು ತುಕುನು ಶ್ರಾವಣ ಮಾಸ ಪ್ರಾರಂಭಜತ್ತಾ ಶ್ರಾವಣ ಮಾಸು ಪ್ರಾರಂಭ ಜಲ್ಲೇಲ್ ತಶೀಚೀ ಪರಭ ಪ್ರಾರಂಭ ಜತ್ತಾ ಅಮ್ಟಿಗೆಲೆಂಕ ಶ್ರಾವಣ ಮಾಸು ಮಳ್ಳೇರಿ ತಂಗೆಲ್ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸಮಯ ದೇವಾಲೆ ಪೂಜನೆ ಕತೀರ ಸಮರ್ಪಣ ಕೊರ್ಚೆತಸಲೆ, ಹೇ ಮಾಸು (ಶ್ರಾವಣ) ಭಾರೀ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಮ್ಹಾಣು ಅಂಮ್ಗೆಲ್ ಮಲ್ಗಡೆ ಮಸ್ತ ನಮೂನೆಚೆ ವೃತಾಚರಣ ಕೊರ್ನು ಅಯಿಲಸ್ಸ, ತೇ ಆಜಿಕೈ ಮುಕಾರ್ ಸುನೈಲಾ. ಹೇ ಶ್ರಾವಣ ಮಾಸಾಂತು ಚೂಡಿ, ನಾಗರಪಂಚಮಿ ವರಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮೀ, ವೃತ್ತ, ಸುತ್ತಾಪುನ್ನವ, ಕೃಷ್ಣ ಜನ್ಮಷ್ಠಮಿ, ಶ್ರಾವಣ ಸೋಮಾರು, ಪ್ರದೋಷ ಅಶೀಚಿ ಅನೇಕ, ಸನ್ಸಸನ್ ಪರಬೈ ಹಜ್ಜೆ ಮದ್ದೆಂತು ಎತ್ತಾ

ಚೂಡಿ–ಸುಮಂಗಲೀ ತಂಗಲೆ ತುಳಸಿ ಪೂಜನ

ಶುಳಸೀ ಜ್ಞಾಡ ಪ್ರತಿ ಎಕ ಹಿಂದೂ ಸಮುದಾಯ ಪುರಾಂತು ತಂಗಲೆ– ಅಂಗ್ಲಾಂತ್ ಎಕ ತುಳಸೀ ಕಟ್ಟೆ ಬಂದಿತಾಂಚಿ ತುಳಸಿ ಅಶಿಲೆ ಅಂಗಣ ತೇ ಘರ ಮಂಗಳ ಕರ್ತಾ ಸೌಭಾಗ್ಯವತೀನ ತುಳಸೀ ಪೂಜಿಸಿಲೇರಿ ತಂಗಲೆ ಜೀವನ ಪರಮಪಾವನ ಜತ್ತಾ ತುಳಸಿ ನತ್ತಿಲೆ ಹರಿಪೂಜೆ ಸಾಧ್ಯನಾ ತಶಿಚೀ ತಿಣೆ ನತ್ತಿಲೆ ನೈವೆದ್ಯ ವ್ಯರ್ಥ ಅಸಲೇಕ ಪವಿತ್ರ ಜಾಡ್ಡಾಕ (ದೇವಿ ಮ್ಹಣು) ಚೂಡಿ ದವರ್ನು ಪೂಜ್ಜುಚೆ ಶ್ರಾವಣಾಂತು

ಹೊಳೂಯತ. ಹೇ ಶ್ರಾವಣ ಮೈನಂತು ವರ್ಡಿಕ ಜಲ್ಲಲೇ ಬ್ಯಾಲಮನೀಷ ಪ್ರತಿ ಎಕ ಆಯ್ತಾರ ಅನಿ ಶುಕ್ರಾರ ಚೂಡಿ ಪೂಜ ಕರ್ತಾಂಚಿ. ಹಜ್ಜೆ ಎಕ ಸಂಬ್ರಮು ಸಂಗೀಲ್ ತಿತ್ಲೆ ಪಾವ್ನಾ ಘರಾಂತು ಮಸ್ತ ಬ್ಯಾಲಮನಿಷ ಒಟ್ಟು ಮೇಳ್ನು ಪಾವ್ಸಾ ಕಿರ್ಲೆಲೆ ನಮೂನ್ವಾರ ಘೂಲ್ ಅನಿ ದಿಬ್ರಾಂಕುರ ಒಟ್ಟು ಕರ್ನು ಎಕ ಚೂಡಿ ಸೇರ್ಸುನು ರಥಾಪೂಲ್ ಶೆವಂತೆ ಶಂಖಪುಷ್ಪ, ಮೀಸೆಪೂಲ್, ಕರವೀರ, ರತ್ನಗಂಧಿ, ಮಿಠಾಯಿಪೂಲ್, ಅನಿಕೈ ನಮುನ್ವಾರ್ ಪೂಲ್ ಒಟ್ಟು ಕೊರ್ನು, ದಿಬ್ರಾಂಕುರ್ ಅನಿ ಸಂಗಿಲೇ ಸಕ್ಕಡೈ ತಜ್ಜೆವಟು ದವರ್ನ್ನು ವಾಯಾನಿ ಕಾಟು ಬಂದುಂನು ದವರ್ರಾಂಚಿ ಬ್ಯಾಲಮನಿಷಕ ಹೇ ಮಸ್ತ ಖುಷಿ ಇತೇ ಮಳೇರಿ ಚೂಡಿ ಬಂದಿತಚೀ ತಂಗಲೆ ಸಂಬಂಧ ಗಟ್ಟಿ ಜತ್ತವತ್ತಾ ತೇ ಕಶ್ಶಿ ಮ್ಹಳೇರಿ ಹೇ ಬಂದಿಲೆ ಚೂಡಿ, ಶುದ್ಧಜೌವ್ನೂ ವರ್ಡಿಕ್ ಜಲ್ಲಾಲೆ ಬ್ಯಾಲಮನಿಷ ಪಳೇರಾಂತು ದವರ್ನ್ನು, ತುಳಸೀ ಎದ್ರ ದವರ್ರಾಂಚಿ ಹಜ್ಜೆ ವಟ್ಟು ನೈವೇದ್ಯ ಕತೀರ ಗೋಡಪೋವು, ಪಂಚಾಮೃತ, ನಾವೇ ಸಕ್ಕರ ಜವೋದವರ್ರಾಂಚಿ. ಪ್ರಥಮ ಜಾವ್ನು ತುಳಸೀಕ, ಉದ್ಘಾನೀ ಪೂಟ್ ಕರ್ನು, ಕಳಸೆ ತಂಬಿಯೆಂತ ಬಾಯಿಂಚೆ ಉದ್ದಾ ಕಡ್ತಾಂಚಿ ತುಳಸೀಕ ಆರತಿ ಕರ್ನು, ಊದುಬತ್ತಿ ಜಳೋನು, ತುಳಸಿ ಲಗ್ಗಿ ದಿವೊ ಲಾವ್ನು ದೋನಿ ಚೂಡಿ ದೇವಾಕ (ತುಳಸಿ) ಸಮರ್ಪಣ ಕರ್ತಾಂಚಿ ಘರಾಂತು ಮಸ್ತ ಬ್ಯಾಲಮನಿಷಅಸ್ಲೇರಿ ಸಕ್ಕಡೈ ತೇ ತುಳಸಿ ಮಾತೆಕ ಚೂಡಿ ದವರ್ನ್ನು ಆರತಿ ಕಡ್ತ ಎಕ ತುಳಸೀ ಶ್ಲೋಕೈ ಮಣ್ತಾಂಚಿ ತೇ,

ಯನ್ಮೂಲೆ ಸರ್ವತೀರ್ಥಾನಿ ಯನ್ಮಧ್ಯೆ ಸರ್ವದೇವತಾ। ಯದಗ್ರೆ ಸರ್ವವೇದಾಚ ತುಳಸೀಂ ತಾಮ್ ನಮಾಮ್ಯಹಮ್ ನಮಃ ಕುಳನಿ ಕಲ್ಯಾಣಿ ನಮೋ ವಿಷ್ಣು ಪ್ರಿಯಂ ಶುಭೆ ನಮೊ ಮೋಕ್ಷ ಪ್ರದೆ ದೇವಿ ನಮಃ ಸಂಪದ್ ಪ್ರದಾಯಿನಿ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣಂ ಕರೋಮಿತ್ವಾಂ ಸರ್ವ ದೆವ ಸ್ವರೂಪಿಣಿ ಸರ್ವಪಾಪ ಪ್ರಶಮನಿ ಸರ್ವ ಮಂಗಳದಾಯಿನಿ।

ಶ್ಲೋಕ ಹೇ ವಿಂಗಡ್ ರಾಗಾರೀ ಮರಾ ಘರಕಡ್ಚೆ ವರ್ಡಿಕ್ ಜಲ್ಲೇಲೆ ಬ್ಯಾಲಮನಿಷ ತುಳಸೀ ಸುತ್ತು ಕಡ್ತಚಿ, ಮಣ್ತಾಂಚಿ ಹೇ ಜತ್ತರಿ ಬಾಗಲಾಚೆ ಮೆಟ್ಟಾಕ ಉದ್ಘಾನಿ ಮಸುನು, ಚೋಕಾನೀ ರಂಗೋಲಿ ಘಾಲ್ನು ಆರತಿ ಕಡ್ತಾಂಚಿ ಅನಿ ಮೆಟ್ಟಾದೋನಿ ಬದಿರಿ ಚೂಡಿ ದವರ್ತಾಂಚಿ ಮಗಿರಿ ಎಕದೊನಿ ತಂದುಲ ಪಾಪ್ಪುಡ್ತಾಂಚಿ ತೇ ಮೆಟ್ಟಾಕ ಕುಂಕುಮ ಅನಿ ಹಳದಿಂತು ಪೂಜೊ ಕರ್ತರಿ, ದೇವಾ ಕುಡಾಂತುೃ ದೇವಾಕ ಚೂಡಿ ಸಮರ್ಪಣ ಕರ್ನು ಆರತಿ ಕಡ್ತಾಂಚಿ. ಘರ ಮಾಡಾರೀ ಎಕ ಚೂಡಿ ಕಾಣು ಉಡ್ಡೂಚಾಕೈ ಅಸ್ಸ ಹೇ ಕ್ರಮು ಶ್ರಾವಣ ಮಾಸ ಪ್ರತಿ ಶುಕ್ರವಾರು ಅನಿ ಆಯ್ತಾರು ಕೊರ್ಡೊತಸಲೆ ಹೇ ದೀಸು ನವೆ ವರ್ಡಿಕ್ ಜಲೆಲ್ಲೆ ನೈವೇ ಕೊಣೈ ವರ್ಡಿಕ್ ಜಾವ್ನು ಸುಮಂಗಲಿ ಜಾವ್ನು ಆಶಿಲೆ ಬ್ಯಾಲಮನಿಷಲೆ ಆಶೀರ್ವಾದ ಫೇವ್ನು ತಂಕ್ಕಾ ಚೂಡಿ ಪರಸ್ಪರ ವಿನಿಮಯ ಕೊರ್ನುಗೆವ್ಚೆ ಕ್ರಮ ಅಸ್ಸ.

ವರಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮೀ ವೃತ್ತ:–

ಮುತ್ತೈದೆಲೆ ಸೌಭಾಗ್ಯ ರಕ್ಷಣ ಕರುಕ ತನ್ನಿ ವರಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮೀ ಪೂಜೊ ಕೊರ್ವೆ. ಹೇ ದೀವಸ್ಯು ಚೂಡಿ ಕರ್ನು ತೇ ಚೂಡಿ ದೇವಿಲೆ ದೇವಸ್ಥಾನವರ್ನು ದೇವ ದಿತ್ತಾಂಚಿ ಅನಿ ತೈ ದೇವಾಲೆ ಕೃಪಕ ಪಾತ್ರ ಜತ್ತಾಂಚಿ ಹೇ ದಿವಸು ಘರಕಡೆ ಕಳಶ ದವರ್ನ್ನೊ ಲಕ್ಷ್ಮೀ ದೇವಿಲೆ ಪೂಜೊ ಕರ್ತಾಂಚಿ ತೇದೀಸು ಅಯ್ಯಪ್ಪಣಾ ಬ್ಯಾಲಮನಿಷ ಅಪ್ಪೋನು ಅರಶಿನ ಕುಂಕುಮ ದೀವ್ನು ಹೊಂಟಿ ಬರ್ತಾಂಚಿ ಅನಿ ದನ್ ಪಾರ ಪೂಜೆ ನಂತರ ಪ್ರಸಾದ ದೀವ್ನು ಪೆಟೋಚೆ ಕ್ರಮ.

ಹೇ ಎಕ ಮುತ್ತೈದೆಲೆ ಸೌಭಾಗ್ಯ ಮಾಣ್ಯತ ತಿಗೆಲೆ ಮಾಂಗಲ್ಯ ಬಲ ಗಟ್ಟಿ ಕರುಕ ಅನಿ ಸಂಭಂಧಾಂತು ಅನ್ಯೊನ್ಯತೆ, ಭಾಂಧವ್ಯು ಮ್ಹಳಲೇ ಕೆನ್ನಾಕೈ ಶಾಶ್ವತ ಜಾವ್ನು ಅಸ್ಸೋಮ್ಹೇಣು ಅಂಮ್ಗೆಲೆ ಅಮ್ಜಿಗೆಲ್ ಬ್ಯಾಲಮನಿಷ ಹೇ ಪಾಲಿಸುನು ಎತ್ತಸಂಚೆ.

ನಾಗರ ಪಂಚಮಿ:- ನಾಗದೇವಾಲಿ ಮೂಜನ

ನಾಗರ ಪಂಚಮಿ ಪಾವ್ದಾಡಿಂತು ಎವ್ವೆ ಪರಬ ಹೇ ಸಮಯಾರಿ ನಾಗಸಂತತಿ ಚಡ ಮ್ಹಳಲೇಕ ನಂಬಿಕೆ ತಕ್ಕಾಚಿ ಪೂರಾೃ ಜನ ನಾಗಾಲೇ ದೇವಸ್ಥಾನ ವಚುನು ಪೂಜೊ ಕರ್ತಾಂಚಿ ಶಿವಾಲೆ ದೇವಾಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಚಡ ಭೇಟಿ ದಿತ್ತಾಂಚಿ, ಇತ್ತೆ ಮ್ಹಳೇರಿ ತಕ್ಕ ನಾಗು ಭಾರಿ ಆಪ್ತ ತಶೀಚಿ ಚಡಾವತಿ ಸಕ್ಕಡ ಹಿಂದೂ ಸಮುದಾಯ ನಾಗಲೆ ಪೂಜನ ಕರ್ರಾಂಚಿ ಹೇ ಶ್ರಾವಣ ಮಾಸಚೆ, ಶುಕ್ಲ ಪಕ್ಷಚೆ, ಪಂಚಮಿ ದೀಸು-ಅಮ್ಮಿ ನಾಗರ ಪಂಚಮಿ ಮ್ಹಣು ಆಚರಣ ಕರ್ರಾಂಚಿ. ಹೇ ಭೂಮಿ ನಾಗದೇವಾಲಿ ನಾಗ ದೇವಾನ ಅಮ್ಕ ಹೇ ಭೂಮಿ ಉಡ್ಗೊರ ಜಾವ್ನು ದಿಲ್ಲಲೇ ಮ್ಹಣು ಪ್ರತೀತಿ ತಜ್ಜೆಕತೀರ ಚೀ, ಶ್ರಾವಣ ಮಾಸ ಚೆ, ಪಂಚಮಿ (ಶುಕ್ಷ ಪಕ್ಷಾಂತು) ದೀಸು ದೇವಾಕ ಧನ್ಯವಾದ ಮ್ಹೊಣ್ಣೆ ನೆವಾನಾರಿ ದೇವಲೆ ಆಚರನ ಅಸ್ತಾ ಜನ ಸಕ್ಕಡೈ ತಂಗ್ ತಂಗಲೆ ನಾಗಸ್ಥಳ (ಮೂಲನಾಗ) ವಚುನು, ತೈ ನಾಗಾಕ ದುದ್ದಾ ಅಭೀಷೆಕ, ನಾಗತಂಬಿಲ, ಅಶಿ ಮಸ್ತ ನಮೂನೆಚೆ ಸೇವ ಕರ್ನೊ ಎತ್ತಾಂಚಿ ಅಮ್ಲಿಗೆಲ್ ಸಮುದಾಯ ಹೇ ದಿಸಾಂತು ತಂಗೆಲ್ ಘರ್ಕಡೆ ಖೊಟ್ಟೊ, ಪತ್ರಡೊ ಗಶೀ, ಸುಕ್ಕೆ, ಚಪ್ಪೆಖೀರಿ, ಪತ್ತೋಳಿ ಇತ್ಯಾದಿ ರಂದಪ ಕರ್ತಾಂಚಿ. ಹೇ ದಿವಸಾರಿಪತ್ತೋಳಿ ಅನಿ ಚಪ್ಪ ಖೀರಿ ಮಸ್ತ ಶ್ರೇಷ್ಠ, ತೇ ನಾಗ ದೇವಾಕೈ ಪ್ರೀತೀಚೆ ಖಾಣ ಮ್ಹಣು ಹೇ ದಿವಸು ತೇ ದೊನಿ ಬಗ ಚುಕೈನತ್ತಿಲೆ ಕರ್ತಾಂಚಿ ನಾಗರಪಂಚಮಿ ದೀಸು ರಂದೈಕ ಪಣ್ಣ್ ಗಾಲ್ನಾಂಚಿ ಮ್ಹಳೇರಿ ಮಳ್ದು ಪಣ್ಣ್ ಕರ್ನು ದವರ್ನ್ನೋ ಪಂಚಮಿದೀಸು ರಂದೈಕ ಸೇರ್ಸುಚೆ ತೇ ದೀಸು ಪಣ್ಣ್ ಗಾಲ್ನಾಂಚಿ, ತಕ್ಕೈ ಎಕ ಕಾಣಿ ಅಸ್ಸ ಮಣ್ತಾಂಚಿ ಅಂಮ್ಗೆಲ್ ಮಲ್ಗಡೆ ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತಾಂತು ಕಲವ್ ಕಡೆ ಗಾಯ್ಚೆ ಶೆಣಾನಿ ಗರಾ ಎದ್ರಾ ಅನಿ ಮಕ್ಕಿ ನಾಗಲಿ ಚಿತ್ರ ಸೊಡ್ವಾಯ್ತಾಂಚಿ ಹೆ ನಾಗದೇವಾಕ ಸ್ವಾಗತ ಕೊರ್ಚೆ ಸಂಪ್ರದಾಯಕೈ ಹೇ ದೀಸು ನಾಗಲೇ ಪೂಜೊ ಕರುಕ ಮಸ್ತ ಕಾಣಿ ಅಸ್ಸ ಎಕ 'ಕಾಲಿಯ' ಮ್ಹಳೇಲೆ ನಾಗಾವೊಟ್ಟು ಯುದ್ಧಾಂತು ಕೃಷ್ಣು ವಿಜಯ ಜಲ್ಲೊ ಮ್ಹಣ್ಣು. ಅನಿ ರೈತ ಜನಾಂಕ ತಂಗಲೆ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪಾದನ ಮರಾ ವಾಯಿಟ್ ಕರ್ಚೆ ತಸಲೆ, ವಿಂದ್ರಾ ಭಾಧೆ

ತುಕುನು ದಿವೂಡು ಮೊಕ್ಷು ದಿತ್ತಾ ವಿಂದ್ರಾ ಧರ್ನು ತಶ್ಶೀ ಜಲ್ಲೇಲೆ ಕತೀರ ಕೃಷಿಕ ಮರಾ (ರೈತ) ನಾಗಾಕಾ ಹುತ್ತಲೆವಚುನ ದೊದ್ದಾದೀವ್ನು ನಾಗದೇವಾಕಾ ಭಯ ಭತೀರಿ ಪಾಂಯ್ ಮೋಣು ತಂಗೆಲೆ ಚುಕಿಕ ಕ್ಷಮ ಮಗ್ಗುನು ಎತ್ತಾಂಚಿ.

ಸುತ್ತಾ ಪುನ್ನವ–ಜನ್ನವ ಪೂಜೂನುಧಾರಣಕರೈ (ದರ್ಲೆಮನ್ಶ್ಯನ್)

ಶ್ರವಣ ಮಾಸಾಚೆ ಪುನ್ವೆಕೆ ಆಚರಣ್ ಕೊರ್ಚೆ ಪರಬ ಸುತ್ತಾಪುನ್ನವ ಹೆದೀಸು ಗೌಡ ಸಾರಸ್ವತ ಬ್ರಹ್ಮಣು ತಗೆಲೆ ಜನ್ನವ ಬದಲಾಯಿಸುನುಪ್ರತೀ ವರಸ-ಶ್ರಾವಣ ಪೂರ್ಣಿಮಾಕ ಹೇ ಕ್ರಮ, ಪಾಲಿಸಿತಾಂಚಿ. ಅಮ್ಮಿ ಋಗ್ವೇದ ಅನುಸರಸುನು ಐಲೇ ಜನ, ತಕ್ಕಚಿ ಹೇ ದೀಸು ಎಕ ಮುಂಜಿ ಜಲೇಲ್ಲ ಬ್ರಾಹ್ಮಣು ತಗೆಲ ಜನ್ನವಗಾಲ್ನುಗೆತ್ತಾ. ಮುಂಜಿ ಜತ್ತರಿ ಚೆಲ್ಲೆ ಚರ್ಡುವಾಂಕ 'ದ್ವಿಜ' ಮಣು ಮಾಂಣ್ಚೆ. 'ದ್ವಿಜ' ಮ್ಹಳೇರಿ ಅನೇಕ ಜನ್ಮು (ದೊನ್ನಿ, ಪಂತ ಜಲ್ಲೆಲೊ, ಎಕಪಂತ ಅಮ್ಮಾಲ ಗರ್ಭತುಕುನು.ಅನೇಕ ಜನ್ಮ-ಮುಂಜಿ ಜತ್ತಾನ.) ಮುಂಜಿ ಜತ್ತರಿ ಎಕ ಚೆಲ್ಲೊ ಗುರುಕುಲ ವಚ್ಚುಕ ಸಮರ್ಥಜತ್ತಾ ಪ್ರತಿ ಎಕ ಶ್ರಾವಣಪೂರ್ಣಿಮಾ ದಿವಸು, ತನ್ನಿತಂಗೆಲೆ ಪೊರ್ನೆ ಜನ್ನವ ಕಾಣು, ದೇವಸ್ಥಾನ. ತುಕುನು ಪೂಜೂನು ಹಳ್ಳಲೇ ಜನ್ನವ ಧಾರಣ ಕರ್ಕಾ ಹೇ ನಿಮಿತ್ತ ತಂಗೆಲ ಮನ ಅನಿ ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿ ಜೀವನ ಚೇ ಶುದ್ಧೀಕರಣ ಜತ್ತಾ. ಹೇ ದೀಸಾರಿ ಫರಾಂತು ನಮೂನ್ವವಾರ್ ಬಗೆ ರಂಧಪ ಅಸ್ತಾ ಫರಾ ಅಶಿಲೆ ಮಲ್ಗಡೆ ಮನಿಷ್ ಮುಂಜಿ ಜಾಲ್ಲಲೆ ದರ್ಲೆಕ ಜನ್ನುವ ಗಾಲ್ನು ಜತ್ತರಿ ಧನ್ಪಪಾರಾ ವಿವಿಧ ನಮೂನೆ ರಂದಪ ಗೆವ್ನು ಭೋಜನ ಕರ್ತಾಂಚಿ ಸುತ್ತಾಪುನ್ನವೆಕ ಘುರಾಂತು ಕಾರತೆ ಪಾಗಿಲ ಕೇಳೆ ಕಣಂಗ ಬಟಾಟೊ ಅಶಿ ಮಸ್ತ ನಮೂನೆ ಮೊಡಿ ಗಶಿ ಉಪ್ತರಿ, ಗೊಡ್ಡೆ ಪುರಾ ಕರ್ತಾಂಚಿ.

ಉತ್ತರ ಭಾರತಾಂತು ಅನಿ ಅತ್ತ ಸಗ್ಳೆ ಕಡೆನೈ ಹೇಚೀ ದೀಸು 'ರಕ್ಷಾಬಂಧನ' ಮಹ್ ಎಕ ಸಂಭ್ರಮ ಆಚರಣ ಕರ್ರಾಂಚಿ. ಹೇ ಕಸ ಮಳ್ಳೇರಿ ಬೈಣಿನ ಭಾವಾಕ್ ರಕ್ಷಾ ಬಂಧನ (ರಾಖಿ) ಹತ್ತಾ ಬಂದುಚೆ, ಬಾವಲೆ ವೈರಿ ದಕೊಚೆ ಪ್ರೀತಿ ಗೌರವ ಅನಿ ರಕ್ಷಣೆ ಚೆ ಮುಖ್ಯ ಸಂಕೇತ ಮಗೀರಿ ಬಾವು ಬೈಣಿಕ ಉಡಿಗಿರೆ ದೀವ್ವೈ ಕ್ರಮ ಅಸ್ಸ. ಹೇ ರಾಖಿ ಬಂದು ಚೆ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶ – ಎಕ ಬಾವು ಬೈಣಿ ಮ್ಹಳಲೇ ಸಂಬಂಧು ಕೆನ್ನಾಕೈ ಶಾಶ್ವತ ಚಾವ್ನು, ಅಸ್ಕಾ. ತಿಗೆಲ್ ಕಷ್ಟಾ ಮ್ಹೇಳಾರಿ ಬಾವು ಮ್ಹಳಲೇನ ಸಹಾಯಕ ಪಾವ್ಕಾ ಹೇ ಎಕ ರಕ್ಷಾಕವಚ ಜಾವ್ನು ಕಾಮ್ ಕರ್ತಾ ಮ್ಹಳಲೇ ನಂಬಿಕೆ ಸುತ್ತಾಪುನ್ವೆಕ ತಮಿಳ್ನಾಡ ಚೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಿಣ, ಅವನ್ನಿ ಆವಿಟ್ಟಂ ಮ್ಹಣು, ಕೇರಳಾತು ಉಪಕರ್ಮ ಋಗುಪಕರ್ಮ – ಮ್ಹಣು ಸಂಗ್ತಾಂಚಿ.

ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣ ಜನ್ಮಷ್ಠಮಿ:- ದೇವಕಿ ಕಂದು ಜಲ್ಲಲೆ ದೀಸು.

ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣ ಅಷ್ಟಮಿ ನೈವೆ ಕೃಷ್ಣ ಜಯಂತಿ ಹೆ ಕೃಷ್ಣಾಲೆ ಜನ್ಮದಿಸು ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತಾಂತು, ಶ್ರಾವಣ ಪೂರ್ಣಿಮ ಜತ್ತರಿ ಆಠ ದೀಸು ಹೇ ಪರಬ ಆಚರಣ ಕರ್ತಾಂಚಿ ಕೃಷ್ಣ, ಶ್ರಾವಣ ಮಾಸಾಚೆ, ಕೃಷ್ಣ ಪಕ್ಷಾಂತು, ಅಷ್ಟಮಿ ದೀಸು ರೋಹಿಣಿ ನಕ್ಷತ್ರಾರಿ ಜನ್ಮ

ಗೆತ್ತಿಲೊ, ಗೋಕುಲಾಂತು ಕೃಷ್ಣಾಲೆ ಜರ್ನ ಜಲ್ಲಲೆ ಹೇ ದೀಸು ಮರಾ ಜನಾಂಕ ಮಸ್ತ ಪ್ರೀತಿ ಇತ್ಯಾಕ ಮ್ಹಳೇರಿ ಯೇ ದೀಸು ವಿಶೇಷ ಉಪವಾಸು ಮರಾ ಅಸ್ತಾ ಘುರಾಂತು ವಿಶೇಷ ಮಾಜೊ ಅಸ್ತಾ ಕೃಷ್ಣಾಲೆ ಮೂರ್ತಿ ದವರ್ನ್ನು, ತಕ್ಕಾ ತುಳಸೀ ಮೂಳೊ ಗಾಲ್ನು, ಕೃಷ್ಣಾಲೆ ಸಹಸ್ರನಾಮ ಪಠಣ, ಅಷ್ಟೊತ್ತರ ವಜ್ಜಿತಾಂಚಿ ದೇವಾಕ ನೈವೇಧ ಜಾವ್ನು. ತಿಳೆ ಉಂಡೋ ಪಂಚ್ಕದಾಯಿ, ಚಕ್ಕುಲಿ, ಕಜ್ಜಾಯ, ಲಾಯಿ ಉಂಡೊ, ಅಶಿಚಿ ಮರಾಯಿ ನಮೂನೆ ಖಾದ್ಯ ದವರ್ರಾಂಚಿ ರಾತ್ರಿ ದೇವಾಕ ಮೂಜೊ ಕೊರ್ನು ಅರ್ಗ್ಯ ದೀವ್ನು ನೈವೆದ್ಯ ಸಮರ್ಪಣ ಕರ್ರಾಂಚಿ, ಕೃಷ್ಣ ರಾತ್ರಿ ಭಾರ ಗಂಟ್ಯಾಕ ಜಲಲ್ಲೊ ಕೈ, ತಶ್ಳಿ ರಾತ್ರಿ ಭಾರ ಘಂಟ ಮ್ಹಣ್ತಾನಾ ಚಂದ್ರಾಕ ಪೊಳೂನು ದೇವಾಕ ಆರತಿ ದಕೋನು ತಂಗೆಲ್ ಉಪವಾಸು ಸೊಡ್ತಾಂಚಿ ಅನಿ ಕಸನೆ ಫಳಾರು ಜವೊ, ಜವಣ ಕರ್ರಾಂಚಿ ಅಷ್ಟಮಿ ಉಂಡೊ ಮ್ಹಳೇರಿ ಸಕ್ಕಡಾಂಕೈ ಭಾರೀ ಪ್ರೀತಿ ಅನಿ ಇಷ್ಟ ಪಾವಿಲೆ ಖಾಣ ಹೆ ದೀಸು ಸಾನ ಚರ್ಡುವ ಕೃಷ್ಣಲೇ ವೇಸು ಫಾಲ್ನು ಸ್ಪರ್ಧಾಂತು ಭಾಗವಹಿಸಿತಾಂಜಿ.

ಅಷ್ಯಮಿ ಹೆರ್ದಿಸು ವಿಠಲಪಿಂಡಿ (ಮೊಸರು ಕುಡಿಕೆ) ಮ್ಹೊಣು ಸಗ್ಳೆ ಭಾರತಾಂತು ಆಚರಣ ಕರ್ತಾಂಚಿ ಎಕ ಗಾಂವ್ವೆ ತೇ ತೇ ಜಾಗೆರಿ ವೈರೀ ಮಟ್ಟಿ (ಮಡಿಕೆ) ಬಂದುನು ದವರ್ವೆ, ರಾತ್ರಿ ತೆ ಮಡಿಕೆ ಭೆತ್ತುಚೆ ಹೇ ಎಕ ಭಾರೀ ಗಮ್ಮತ ತೇ ಮಡಿಕೆ ಬಿತ್ತರಿ ಫಳ ಖಾಣ ಸಾಮಾನು ಅಶಿ ಕಸಲೇ ಪುಣಿ ಅಸ್ತಾ ತೇ ಭೆತ್ತಿತ್ತರಿ ಹೇ ವಸ್ತು ಧರ್ವೆ ಎಕ ಖೇಳು ಕೃಷ್ಣ ಜನ್ಮಾಷ್ಯಮಿ ಮ್ಹಳಲೇ ದೋನಿ ದಿಸಾಚೆ ಪರಬ ಭಾರಿ ಗೌಜಿರಿ ಸಂಭ್ರಮಾರಿ ಆಚರಣ ಕರ್ನೆ ತಸಲೆ ದೀಸು ಹೊ.

ಪಾವು – ಶ್ರಾವಣ ಮಾಸು – ಅಮ್ಕೂ ಭಾರೀ ಉಲ್ಲಾಸು:–

ಹಿಂದು ಸಮುದಾಯಾಂತು ಎಕ ಎಕ ಜಾತಿ ಚ ಜನ ಎಕೆಕ ಪರಬ ಎಕೆಕ ನಮೂನೆ ಆಚರಣ ಕರ್ರಾಂಚಿ. ಅಮ್ಟಿಗೆಲೆ ತೆವೈ ಸಾರಸ್ವತ ಲೋಕು ಆಮ್ಗೆಲ್ ಪೂರ್ವಜತನ್ನಿ ಕಸ ಪಾಲಿಸುನು ಅನಿ ಕರ್ನು ಐಲ್ಯಾಂಚಿಕಿ ಅಮ್ಮಿ ಆಜಿಕೈ ತೇ ಪೂರಾ ವೈವಿಧ್ಯಪೂರ್ಣ ಜಾವ್ನು ಆಚರಣ ಕರ್ರಾ ಅಸ್ಸಂಚಿ ಅಮ್ಗೆಲ್ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ವಡ್ಡುಕ, ಅನಿ ಸಮಾಜ ಜನ ಅನಿ ಸಕ್ಕಡಾಂಕೈ ಚಾಂಗ ಜಾವ್ಕಾ ಮ್ಹಳಲೆ ಕತೀರ ಅಮ್ಮಿ ಸಕ್ಕಡೈ ಪ್ರತಿ ಎಕ ಪರಬೈ ಅಮ್ಗೆಲ್ ಶೈಲಿರಿ ಆಚರಣ ಕರ್ರಾಂಚಿ ತಸಲೆಂತು ಶ್ರಾವಣ ಮಾಸು ಮ್ಹಳಲೇ ವರ್ಲಲೆ ಮಾಸಾಂತು, ಶ್ರೇಷ್ಠ ಮ್ಹಣಾಂಚಿ ಇತ್ಯಾಮ್ಹಳಾರಿ ಹೇ ಮಹಿನೆಂತು ಚೀ ಮಸ್ತ ದೇವಾಲ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಎಕ್ಕಾ ಮಕ್ಕಿ ಎಕ ಪ್ರಾರಂಭ ಜತ್ತಾವತ್ತಾ. ದೇವಾಲೆ ಕೃಪಕ ಪಾತ್ರ ಜಲ್ಲೇರಿ ಅಮ್ಗೆಲ್ ಸರ್ವದುಃಖ ನಿವಾರಣ ಜತ್ತಾ ಮನಾಕ ಸುಃಖ ಶಾಂತಿ ನೆಮ್ಮದಿ ಲಭ್ಯಜತ್ತಾ ಹಜ್ಜೆ ಕತೀರ ಅಮ್ಮಿ ಪರಬ ಮ್ಹಳೆಲೆ ಆಚರಣಾ ಕೊರ್ಕಾ ಅನಿ ಅಮ್ಗೆಲ್ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ವೈರಿ ಹಾಡೋಕಾ.

ನನ್ನ ಕನಸಿನ ಕರ್ನಾಟಕ-2020

(ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದ ಪ್ರಬಂಧ ಸ್ಪರ್ಧೆಯಲ್ಲಿ ದ್ವಿತೀಯ ಬಹುಮಾನ ಪಡೆದ ಲೇಖನ)

🖾 ಅಭಿಷೇಕ್, ತೃತೀಯ ಬಿ.ಕಾಂ. ಎ

ಮೈ ತೊಳೆವ ಕಡಲು, ಮುಗಿಲ ಮುದ್ದಿಡುವ ಮಲೆಯ ತೆರೆದ ಬಯಲು ಕನ್ನಡತಿಯ ಒಡಲು, ಸಿರಿಗನ್ನಡವೇ ಇವಳ ಸಿರಿ, ಪ್ರಕೃತಿಯೇ ಇವಳ ಉಲಿ ಚೆಲುವೇ ಇವಳ ವೈಭವ, ತಾಯಿ ಕನ್ನಡಾಂಭೆಯು 2020ರಲ್ಲಿ ಪ್ರೇಕ್ಷಣೀಯವಾಗಿಯೂ, ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ, ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ, ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿಯೂ, ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಚಿತ್ತಾರವು ಗರಿಗೆದರಿ ಇಡೀ ದೇಶವೆ ಕರ್ನಾಟಕದತ್ತ ದೃಷ್ಟಿ ಹಾಯಿಸಲು ನಿಬ್ಬರಗಾಗಿ, ಕರ್ನಾಟಕದ ಗರಿಮೆ ಹಿರಿಮೆಯ ಸಮ್ಮಿಲನದ ಕೀರ್ತಿಯೂ ನಾಡಿನುದ್ದಕ್ಕೂ ಹಬ್ಬಲಿ ಈ ಕನಸು ನನಸಾಗಲು ನನ್ನ ದೃಷ್ಟಿಕೋನದಲ್ಲಿರುವ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳು ಇಚಿತಿವೆ.

1. ಪರಿಸರ ಸಂರಕ್ಷಣೆ

ತುಹಿನ ಗಿರಿಯ ಸಿರಿಯ ಮುಡಿಯ ಹಿರಿಯ ಕಡಲು ತೊಳೆಯುವಡಿಯ ಪೈರು ಪಚ್ಚೆ ಪಸಿರು ನುಡಿಯ ಕನ್ನಡತಿಯು ನನ್ನ ತಾಯಿ ನನ್ನ ಮೊರೆವ ತೊಟ್ಟಿಲು. ಹೌದು! ಹಚ್ಚ ಹಸಿರಿನ ಸಸ್ಯ ಶ್ಯಾಮಲೆಯನ್ನು ಕಂಬಳಿಯಾಗಿ ಹೊದ್ದು ಮಲಗಿರುವ ಭೂತಾಯಿ ಈ ಪರಿಸರ ಸಂಪನ್ಮೂಲವನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸುವುದು ನನ್ನ ಆದ್ಯ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಬೇಕು. ಭೂರಮೆಯು ಉಟ್ಟಿಲ್ಲದೆ ಇಟ್ಟ ದೂಕುಲದ ಸೀರೆಗಳಂತೆ ಕಂಗೊಳಿಪ ಭೂರಿ ನದಿಗಳ ಕರ್ನಾಟಕ ಭೂಮಿಯಾಳದಂತೆ ಪರಿದೆಸದಿಹವು, ಭೂಮಿ ತಾಯಿಯು ಉಟ್ಟು ಬೇಡದೆ ಇಟ್ಟ ರೇಶಿಮೆಯ ಸೀರೆಗಳೋ ಎಂಬಂತೆ ನಾಡಿನ ತುಂಬಾ ಉಕ್ಕಿ ಹರಿಯುವ ನದಿಗಳ ಕಲರವ, ನದಿಗಳ ರಕ್ಷಣೆಯಿಂದ ಮಾತ್ರ ವಿದ್ಯುತ್ ಸಂಪರ್ಕ ನೀರಿನ ಸರಬರಾಜು ಯಾವುದೇ ಅಡ್ಡಿಯಿಲ್ಲದೇ ಹರಿಯಲು ಸಾಧ್ಯ!

2. ಗ್ರಾಮ ಸ್ವರಾಜ್ಯ

ಭಾರತದ ಆತ್ಮ ದೆಹಲಿಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ, ಅದು ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿದೆ ಹಳ್ಳಿಗಳ ಏಳಿಗೆಯಿಂದ ಮಾತ್ರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ವಜ್ರ ಮುಕುಟಕ್ಕೆ ಮುತ್ತಿಕ್ಕಲು ಸಾಧ್ಯ! ಶಿಕ್ಷಣದ ಸೌಲಭ್ಯವೆಂಬ ದೀಪವನ್ನು ಬೆಳಗಿ ಬಡತನ ಮೂಢನಂಬಿಕೆ ನಿರುದ್ಯೋಗ, ಅಭದ್ರತೆಯೆಂಬ ಪಡಂಭೂತಕ್ಕೆ ತೀಲಾಂಜಲಿಯನ್ನಿಟ್ಟು ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ಗ್ರಾಮ್ಯ ಸ್ವಾರಾಜ್ಯದ ಕನಸು ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ನನಸಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ.

3. ಸಮಾನತೆ

ಯಾತರದು ಹೂವೇನು ನಾತರದು ಸಾಲದೇ ಜಾತಿ ವಿಜಾತಿ ಎನ್ನಬೇಡ ದೇವನೊಲಿದಾತನೆ ಜಾತ ಸರ್ವಜ್ಞ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಒಂದು, ಉಸಿರಾಡುವ ಗಾಳಿ ಒಂದು, ವಾಸಿಸುವ ಭೂಮಿ ಒಂದು. ಆದರೂ ಇಂದು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಅಸಮಾನತೆಯು ತನ್ನ ಕ್ರೂರ ನರ್ತನವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುತ್ತಾ ಮನುಕುಲದ ಸುಭೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಒಂದೇ ಸಮನೆ ನುಂಗಿ ಹಾಕಲು ಛಾತಕ ಪಕ್ಷಿಯಂತೆ ಕಾಯುತ್ತಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಒಂದೇ, ಸರ್ವರಿಗೂ ಸಮಪಾಲು ಸರ್ವರಿಗೂ ಸಮಬಾಳು ಎನ್ನುವಂತಹ ಭಾವನೆ ಎಲ್ಲರಲ್ಲೂ ಜಾಗೃತಗೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

4. ಮಧ್ಯಪಾನ ನಿಷೇಧದ ಮಸೂದೆಯ ಜಾರಿ

ಮಧ್ಯಪಾನವ ಮಾಡಿ ಇದ್ದುದೆಲ್ಲೆವ ನೀಡಿ ಬಿದ್ದು ಬರುವವನ ಸದ್ದಡಗಿ

ಸಂತಾನವೆದ್ದು ಹೋಗುವುದು ಸರ್ವಜ್ಞ! ಇಂದು, ಸಮಾಜದ ರಾಷ್ಟ್ರ ನಿರ್ಮಾಣದ ಶಿಲ್ಪಿಗಳಾಗಬೇಕಾದ ಯುವ ಶಕ್ತಿಗಳು ಮಧ್ಯಕ್ಕೆ ದಾಸರಾಗಿ, ಎಷ್ಟೋ ಕುಟುಂಬಗಳು ಇಂದು ಬೀದಿಗೆ ಬದ್ದು, ತಮ್ಮ ಅಸ್ತಿತ್ವವನ್ನೆ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಸನ್ನಿವೇಶಕ್ಕೆ ಧಾವಿಸಿರುವುದು ವಿಷಾದನೀಯ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಧ್ಯಾಪಾನ ನಿಷೇಧದ ಮಸೂದೆ ಜಾರಿಯಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ.

5. ಭ್ರಷ್ಟಚಾರ ಕೋಮುಲಗಭೆ ಭಯೋತ್ವಾದನೆ ಮುಕ್ತ ಕರ್ನಾಟಕ

ಇಂದು ಭ್ರಷ್ಟಚಾರವು ಸಾಮಾಜಿಕ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗೆ ನುಂಗಲಾರದ ತುತ್ತಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿದೆ, ನಮ್ಮ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳು ನಿಂತ ನೆಲವನ್ನೇ ನುಂಗುವಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಭ್ರಷ್ಟಚಾರರಾಗಿರುವ ಈ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ, ಸಶಕ್ತ ಕಾನೂನು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಯಾವುದೇ ರಂಗವಾಗಿರಲಿ ಅದು ಭ್ರಷ್ಟಚಾರ ರಹಿತವಾಗಿರಲಿ ಎನ್ನುವಂತಹ ಕೂಗು ಜಡನಿದ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಪರವಶರಾಗಿರುವಂತಹ ಭ್ರಷ್ಟ ಕೂಪದಲ್ಲಿ ಬಂಧಿಯಾಗಿರು ವಂತಹ ಕೋಟಿ ಕೋಟಿ ಯುವ ಮನಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಬಡಿದೆಬ್ಬಿಸುವ ಘೋಷಣಾ ಕಹಳೆಯಾಗಿ ಮೊಳಗಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಬಿಸಿ ರಕ್ತ ಉಕ್ಕುಕ್ಕಿ ಆರಿ ಹೋಗುವ ಮುನ್ನ ಹರೆಯದಿ ಮಾಂತ್ರಿಕನ ಮಾಟ ಮಸಳುವ ಮುನ್ನ, ಉತ್ಸಾಹ ಸಾಹಸ ಉತ್ತುಂಗ ವೀಚಿಗಳ ಈ ಕ್ಷುಬ್ಧ ಸಾಗರವು ಬತ್ತಿ ಹೋಗುವ ಮುನ್ನ ಕಟ್ಟುವೆವು ಹೊಸ ನಾಡೊಂದನ್ನ ರಸದ ಬೀಡೊಂದನ್ನ ಆದರೆ ಇಂದಿನ ಯುವ ಶಕ್ತಿಗಳ ರಕ್ತದೋಕುಳಿಯನ್ನು ಭಯೋತ್ಪದನೆ ಎಂಬ ಕ್ರೂರ ಕೃತ್ಯಕ್ಕೆ ವಿನಿಯೋಗಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ದೇಶದ ಭದ್ರ ತಳಹದಿಯು ಈ ಕೃತ್ಯಕ್ಕೆ ಬಲಿಯಾಗಿ ಮನುಕುಲದ ಪತನಕ್ಕೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗುತ್ತಿದೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ಭಯೋತ್ಪಾನೆಯ ನಿರ್ಮುಲನೆಗೆ ತಡೆಗೋಡೆಯನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಹಿಂದೂ, ಕೈಸ್ತ, ಮುಸಲ್ಮಾನ ಕೈ ಜೋಡಿಸಿದರೆ ಈ ನಮ್ಮ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನ ಎಂಬ ಸತ್ಯವನ್ನು ಅರಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗದೆ ಅಸಹಿಷ್ಣುತೆಯ ಪರವಿರೋಧ ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ನಾವಿಂದು ನಿರತರಗಿದ್ದೇವೆ, ಧರ್ಮದ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಘರ್ಷಣೆ ಸಂಘರ್ಷಣೆಗಳು ಹಲ್ಲೆ ಮೀರುತಿವೆ ಆಮಾಯಕ ಜೀವಗಳು ಬಲಿಯಾಗುತ್ತಿರುವ ಸಂಖ್ಯೆ ಗಗನ ಮುಟ್ಟಿವೆ, ಇನ್ನೂ ಕೋಮು ಸೌಹಾರ್ದದ ವಾತಾವರಣ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ "ಐಕ್ಯ ಒಂದೇ ಮಂತ್ರ ಐಕ್ಯ ಒಂದೇ ತಂತ್ರ ಐಕ್ಯದಿಂದಲೇ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆ ಜಾಗೃತಗೊಳ್ಳಬೇಕು ಆಗ ಮಾತ್ರ ನನ್ನ ಕನಸಿನ ಕರ್ನಾಟಕ ವಾಸ್ತವ ಚಿತ್ರಣಕ್ಕೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಲು ಸಾಧ್ಯ.

ರಾಜಕೀಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಸುಧಾರಣೆ ಕಾಣಬೇಕಾಗಿದೆ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಉತ್ತಮ ಸ್ಥಾನಮಾನ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಪ್ರಜೆಯು ವಿದ್ಯಾವಂತರಾಗಿ ನೀರುದ್ಯೋಗ ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ವಿದಾಯ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ರಾಜ್ಯದ ಮಾಧ್ಯಮಗಳು ಕೇವಲ ಉದ್ಯಮವಾಗಿ ಬೆಳೆಯದೆ ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರೇರಿತವಾಗದೆ ಸಮಾಜದ ಏಳಿಗೆಗಾಗಿ ದುಡಿಯುಬೇಕಾಗಿದೆ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯು ಗರಿಗೆದರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಪ್ರತಿಭಾನ್ವಿತ ಕಲಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹದ ಮಳೆ ಹರಿದು ಬರಬೇಕಾಗಿದೆ. ದೇಶದ ಬೆನ್ನೆಲುಬಾಗಿರು ವಂತಹ ರೈತರ ಕಷ್ಟಗಳಿಗೆ ಸ್ಪಂದಿಸುವ ಮನಸ್ಸುಗಳು ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕನ್ನಡ ನಾಡು ನುಡಿ ಭಾಷೆ ಸಂಸ್ಕ್ರತಿ ನೆಲ ಜಲ ಪರಂಪರೆಯ ಕೀರ್ತಿಯನ್ನು ನಾಡಿನುದ್ದಕ್ಕೂ ಹಬ್ಬುವ ವೀರ ಕಲಿಗಳು ಇನ್ನಾದರೂ ಕಾರ್ಯಪ್ರವೃತ್ತರಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ ಸದೃಢ ಸಮಗ್ರ ಸೃಜನಶೀಲ ಸಮಾಜವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವ ಭವ್ಯ ಶಿಲ್ಪಿಗಳು ನನ್ನ ಕನಸಿನ ಕರ್ನಾಟಕವನ್ನು ನಾನು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುವಂತಹ, ಈ ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟುವಂತಹ ಆ ಸುಮಧುರ ಘಳಿಗೆ ಆದಷ್ಟೂ ಬೇಗ ಬಂದೊದಗಲಿ ಎಂಬ ಅಭಿಲಾಷೆಯೊಂದಿಗೆ.

ಸಮಯ ಪ್ರಜ್ಞೆ

🖄 ಶ್ವೇತಾ ಪೈ, ತೃತೀಯ ಬಿ.ಕಾಂ. ಜಿ

"ನಿನಗೆ ಜೀವಿಸುವಾಸೆ ಇದ್ದರೆ ಸಮಯವನ್ನು ಹಾಳುಮಾಡಬೇಡ. ಏಕೆಂದರೆ ಜೀವನವು ಸಮಯದಿಂದ ಆಗಿದೆ" ಎಂಬುದಾಗಿ ಮಧುರವಾಗಿ ನುಡಿದಿದ್ದಾರೆ ಸೆನೇಕಲ.

ನೀನು ಹೇಗೆ ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವೆ ಎಂಬುದಕ್ಕಿಂತ ನೀನು ಕಾಲವನ್ನು ಹೇಗೆ? ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿ ಎಂಬುದೇ ಮುಖ್ಯ. ವ್ಯರ್ಥವಾದ ಹಣವನ್ನು ಮತ್ತೆ ನಾವು ಗಳಿಸಬಹುದು. ಆದರೆ ಕಳೆದ ಕಾಲ ಮತ್ತೆ ಹಿಂತಿರುಗಿ ಬಾರದು! ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಸಮಯವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ನಿಯೋಜಿಸುವವರು ಲಾಭಗಳಿಸುವರು ಎಂದೂ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ನಿರಂತರ ಸರಬರಾಜಾಗುವ ಸಮಯದ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವೇನೆಂದರೆ ಅದನ್ನು ಮುಂಗಡವಾಗಿ ಪಡೆಯಲಾಗದು. ಆದರೆ ಪ್ರತಿನಿತ್ಯ ಎಚ್ಚರಗೊಂಡಾಗ ಅಮೂಲ್ಯವಾದ ಇಪ್ಪತ್ತನಾಲ್ಕು ಗಂಟೆಗಳು ಅಮೂಲ್ಯ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಮರೆಯದೇ ಪಡೆದಿರುತ್ತೇವೆ. ಇದನ್ನು ಸದುಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ಮನುಷ್ಯ ಎನು ಬೇಕಾದರೂ ಸಾಧಿಸಬಹುದು. ಸಮಯದ ಮೌಲ್ಯ ಎಷ್ಟಿದೆಯೆಂದರೆ ಅದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಸಮ್ಯಾಟನೇ ಆಗಬಹುದು.

ಸ್ವರ್ಗದ ಬಾಗಿಲ ಬಳಿ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ 100 ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಕಾದು ಕೊಂಡಿದ್ದನು. ಕಾದು, ಕಾದು ಬೇಸರಗೊಂಡು ಅವನು ಸರಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತು ನಿದ್ದೆ ಮಾಡೋಣವೆಂದು ಕೆಲವು ನಿಮಿಷಗಳ ಕಾಲ ನಿದ್ರಿಸಿದನು. ಆಗಲೇ ಸ್ವರ್ಗದ ಬಾಗಿಲು ತರೆದು ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡಿತು ಎಂಬುದಾಗಿ ಸಮಯದ ಮೌಲ್ಯದ ಕುರಿತು ಅಲ್ಚರ್ ಎಂಬ ಖ್ಯಾತ ಕವಿಯೊಬ್ಬರು ಸುಂದರವಾಗಿ ನುಡ್ಡಿದಿದ್ದಾರೆ.

ಜಾನ್ ರಸ್ಕಿನ್ ಎಂಬ ಖ್ಯಾತ ಕಲಾ ವಿಮರ್ಷಕ ತನ್ನ ಮೇಜಿನ ಮೇಲೆ ಸಣ್ಣ ಅಮೃತ ಶಿಲೆಯ ಬಿಲ್ಲೆಯೊಂದರ ಮೇಲೆ 'ಇಂದೇ ಮಾಡು' ಎಂಬ ನುಡಿಮುತ್ತನ್ನು ಕೆತ್ತಿಸಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದನಂತೆ. ಈ ವಾಕ್ಯ ತಮ್ಮ ದೈನಂದಿನ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಸ್ಫೂರ್ತಿ ವಾಕ್ಯವಾಗಿತ್ತು.

ಕಡುಬಡತನದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದ ಸರ್.ಎಂ. ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯ, ಡಾ॥ ಬಿ.ಆರ್.ಅಂಬೇಡ್ಕರ್, ಅಮೇರಿಕಾದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದ ಅಬ್ರಹಾಂ ಲಿಂಕನ್, ವಿಶ್ವವಿಜೇತ ಸ್ವಾಮಿವಿವೇಕಾನಂದ, ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧೀಜಿ, ಖ್ಯಾತ ಗಣಿತಜ್ಞ ರಾಮಾನುಜಂ, ಖ್ಯಾತ ವಿಜ್ಞಾನಿ ಮೈಕೆಲ್ ಪ್ಯಾರಡೆ ಮೊದಲಾದ ಅನೇಕ ಗಣ್ಯ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಸಮಯವನ್ನು ಸದುಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಮುಂದೆ ಬಂದರು ವಿದ್ಯಾವಂತರಾದರು. ವಿಶ್ವ ವಿಖ್ಯಾತರಾದರು. ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ಸುಗಳಿಸ ಬೇಕೆಂದುಕೊಳ್ಳುವವರು ನೆನಪಿನಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳಬೆಕಾದ ಮೊದಲ ಮುಖ್ಯ ವಿಷಯ 'ಸಮಯ'ದ ಸದುಪಯೋಗ.

ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಕಾಲ ನಿರ್ವಹಣೆಯೇ ಅತೀ ದೊಡ್ಡ ಸಮಸ್ಯೆ. ಯಾರು ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ನಿಜವಾಗಿ ಯಶಸ್ಸು ಸಾಧಿಸಿದ್ದಾರೋ ಅವರು ತಮ್ಮ ಕೆಲಸದಿಂದ ಆರಂಭಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ತಮ್ಮ ಕಾಲದಿಂದ ಆರಂಭಿಸುತ್ತಾರೆ. ಸಮಯದ ಸದುಪಯೋಗದಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಯಶಸ್ಸು ಲಭಿಸುತ್ತಿದೆ– ಎಂದು ಖ್ಯಾತ ಆಡಳಿತ ಸಲಹೆಗಾರ ಪೀಟರ್ ಎಫ್ ಪ್ರಕ್ಕರ್

ಎಂಬುವವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಸಮಯದ ಸದುಪಯೋಗ ಅಸಾಧ್ಯವೇನಲ್ಲ.

ಕಳೆದು ಹೋದ ಕಾಲ ಮರಳಿ ಬಾರದು ಎಂಬ ಕಟು ಸತ್ಯತಿಳಿದು ಯಾವುದೇ ಕೆಲಸವನ್ನು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಸಮಯ ವ್ಯರ್ಥವಾಗುತ್ತವೆಂಬ ಅರಿವು ನಮಗಿರುವುದು ಅವಶ್ಯಕ. ಯಾವ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಯಾವ ಯಾವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಿಶ್ಚೈಸಿ ಕೊಂಡಿರುತ್ತೇವಯೋ ಆಯಾ ಕೆಲಸ ಅಂದಂದೇ ಮಾಡಿಯೇ ತೀರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನಿನ್ನೆ ನಾಳೆ ಕುರಿತು ಚಿಂತಿಸುವುದು ಬೇಡ. ನಿನ್ನೆ ಕಳೆದು ಹೋಗಿದೆ. ನಾಳೆ ಇನ್ನೂ ಬರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಂದು ನನ್ನದು. ಅದನ್ನು ಸೂಕ್ತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ.

ಸಮಯ ಉಳಿತಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದವರು ತಾವು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಿಯಮಿಸಿಕೊಂಡ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಬೇಗ ಮಾಡಿ ಮುಗಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬೇಕು. ಅಮೇರಿಕಾದ ಖ್ಯಾತ ಸಮಯ ನಿರ್ವಾಹಕ ಸಲಹೆಗಾರರೊಬ್ಬರು 1970ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 10000 ಜನರನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸಿದಾಗ ತಿಳಿದ ಫಲಿತಾಂಶವೆನೆಂದರೆ. ಬಹಳಷ್ಟು ಜನರಿಗೆ ನಿಮಿಷಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಾತ್ಸಾರ ಮನೋಭಾವ ಇರುವುದು ಕಂಡುಬಂದಿದೆ. ಹಾಗೇ ಲೆಕ್ಕವಿಲ್ಲದಷ್ಟು ನಿಮಿಷಗಳೇ, ಗಂಟೆಗಳಾಗಿ, ದಿನಗಳಾಗಿ, ವಾರಗಳಾಗಿ, ತಿಂಗಳುಗಾಳಾಗಿ, ಜೀವನ ಗೊತ್ತು ಗುರಿಯಿಲ್ಲದೇ ಕಳೆದು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಲೈಕನ್ ಪ್ರಕಾರ ನಮಗೆ 'ಸಮಯ ಸಾಕಗಲಿಲ್ಲ' ಎಂಬ ಮಾತು ಬರಿಯ ನೆಪವಷ್ಟೇ.

'ಮುತ್ತು ಕಳೆದರೆ ಸಿಕ್ಕೀತು, ಆದರೆ ಹೊತ್ತು ಕಳೆದರೆ ಸಿಕ್ಕೀತೇ' ಎನ್ನುವ ಹಿರಿಯರ ಅನುಭವ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಇಂದಿನ ಯುವ ಪೀಳಿಗೆಯು ಅರಿತು ಕೊಳ್ಳುವದು, ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿದೆ. ಒಬ್ಬರು ಸಮಯವನ್ನು ಹೇಗೆ ಬಳಸುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದರ ಮೇಲೆ ಆತನ ಜೀವನ ರೂಪಿತವಾಗುತ್ತದೆ.

ಪ್ರೀತಿ, ಪ್ರೇಮದ ಸುಳಿಯಲ್ಲಿ ಸಿಲುಕಿ ಇಂದಿನ ಬಹಳಷ್ಟು ಯುವಕರು, ಯುವತಿಯರು ದಾರಿ ತಪ್ಪುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವೆಲ್ಲಾ ಹುರುಳಿಲ್ಲದ ಪ್ರೇಮಕಥೆ, ಆದರೆ ನಾವು ಸಮಯವನ್ನು ಗೌರವಿಸಿದರೆ ಸಮಯ ನಮ್ಮನ್ನು ಗೌರವಿಸುತ್ತದೆ ಎಂಬುವ ಮಾತನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರು ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಮನನ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಸರ್. ಎಂ. ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯ ಕಾಲವೇ ಹಣವೆಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ಸುಭಾಷಿತದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದಂತೆ ಚಿನ್ನದ ಪ್ರತಿ ಎಳೆಯು ಯಾವ ರೀತಿ ಅಮೂಲ್ಯವೋ ಹಾಗೆಯೇ ಕಾಲದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ನಿಮಿಷವೂ ಅತ್ಯಂತ ಅಮೂಲ್ಯವಾಗಿದೆ.

'ತಾ, ನಿನ್ನ ಜೀವನದ ನಾಣ್ಯ, ನಿನ್ನಲ್ಲಿರುವುದು ಅದೊಂದೇ ನಾಣ್ಯ ಅದು ಹೇಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವೆ ಎಂಬುದೂ ನೀನೆ ನಿರ್ಧರಿಸಬಲ್ಲೆ. ಇತರರು ಅದನ್ನು ನಿನಗಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟರು ಎಚ್ಚರದಿಂದಿರಿ ಎಂದು ಬಹಳ ಸೊಗಸಾಗಿಯೇ' – ಕಾಲ್ ಗೌಂಡ್ ಬರ್ಗ್ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಕಾಲವೇ ಎಲ್ಲರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಉಪದೇಶ ಎಂದೂ ಪ್ಲಟಾರ್ಕ್ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದಲ್ಲೇ ಯೌವನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಮಯಪ್ರಜ್ಞೆ, ಕರ್ತವ್ಯನಿಷ್ಟೆ, ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆ, ಶಿಸ್ತು, ಸಭ್ಯತೆ ಈ ಮೊದಲಾದ ಸದ್ಗುಣಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಜೀವನ ಸುಂದರವೂ ಯಶಸ್ವಿಯೂ ಆಗುವುದು. ಅದರಲ್ಲೂ ಸಮಯವೆಂಬ ಅಮೂಲ್ಯರತ್ನವನ್ನು ಸದುಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅತೀ ಮುಖ್ಯವೇ ಸರಿ.

ಶ್ರೀ ಕ್ಷೇತ್ರ ಮಂಗಳಾದೇವಿ

🖾 ಹರೀಶ್ ಪೈ, ತೃತೀಯ ಬಿ.ಕಾಂ. ಜಿ

ಓಂ ಜಯದೇವಿ ನಮಸ್ತುಭ್ಯಂ ಜಯ ಭಕ್ತ ವರಪ್ರಸದೇ । ಜಯಶಂಕರ ವಾಮಾಂಗಿ । ಮಂಗಳೇ ಸರ್ವಮಂಗಳೇ।

ಸಂಕಲ್ಪ ಪೂರ್ಣ ನಿಷ್ಕಲ್ಮಶ ಭಕ್ತಿಯೊಂದಿಗೆ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುವಲ್ಲಿ ಪ್ರಸನ್ನಳಾಗಿ ಒಲಿದು ಸಕಲ ಸನ್ಮಂಗಳ ವರಗಳನ್ನು ಶೀಘ್ರ ಮಾತ್ರದಲ್ಲೇ ಕರುಣಿಸಿ ಸದ್ಭಕ್ತರ ಪಾಲಿಗೆ ಜಯ ಪ್ರದಳಾಗಿರುವ, ಮಂಜುನಾಥನ ಹೃದಯದ ವಾಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸದಾ ನೆಲೆಸಿರುವ ಸರ್ವಮಂಗಳೆಯೇ ನಿನಗೆ ನಮಸ್ಕಾರಗಳು

ಪ್ರತಿಯೊಂದು ದೇವಾಲಯದ ಸ್ಥಳ ಪುರಾಣವನ್ನು ತಿಳಿಯಲು ಎಲ್ಲರೂ ಆಶಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆಯಾ ದೇವಾಲಯಗಳ ಪ್ರಾದುರ್ಭಾವ, ದೇವತಾ ಮೂರ್ತಿಗಳ ಮಹತ್ವ ಮೊದಲಾದುವನ್ನು ಸ್ಥಳ ಪುರಾಣಗಳ ಮೂಲಕ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ವರ್ಣಿಸುವುದರಿಂದ ಜನರಿಗೆ ದೇವಾಲಯದ ಮೇಲೆ ಅಭಿಮಾನವೂ ದೇವರ ಮೇಲೆ ಭಕ್ತಿಯೂ ನೆಲೆಗೊಳ್ಳುವುದು. ಇದರಿಂದ ಜನರೊಳಗೆ ಸಂಘಟನೆಯೂ, ಪರಸ್ಪರ ಸ್ನೇಹ ಸಹಕಾರಗಳೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಲು ಅವಕಾಶವಾಗುವುದು ಹೀಗೆ ಸ್ಥಳ ಪುರಾಣವು ಸಮಾಜದ ವಿಳಿಗೆಗೆ ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿದೆ.

ಈ ನನ್ನ ಲೇಖನಗಳಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿಯೂ ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿಯೂ ಸದಾ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹವನ್ನು ನೀಡಿ ಹಾರೈಸುತ್ತಿರುವುದರೊಂದಿಗೆ ದೇವಿಯ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಉತ್ಸವಾದಿಗಳ ಭಾವಚಿತ್ರ, ಛಾಯಾಚಿತ್ರವನ್ನು ತೆಗೆದು ಅಂತರ್ಜಾಲ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಜಾಲ ತಾಣಗಳ ಮೂಲಕ ವಿಶ್ವವನ್ನೇ ತಲುಪಿಸಲು ಸಹಕಾರ ನೀಡುತ್ತಿರುವ, ಶ್ರೀ ಮಂಗಳಾದೇವಿ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಅರ್ಚಕರಾಗಿರುವ ನನ್ನ ಪ್ರೀತಿಯ ಶ್ರೀ ಹರಿಶ್ ಪಿ. ಐತಾಳ್ ಭಟ್ರರವರಿಗೂ ನಾನು ಕೃತಜ್ಞಾನಾಗಿರುವೆನು.

ಮೊದಲಾಗಿ ಈ ಪವಿತ್ರ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಮರಾಣ, ಇತಿಹಾಸ ಹಾಗೂ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಸಕಲ ಉತ್ಸವಾದಿಗಳ ಕುರಿತು ನನ್ನ ತಿಳುವಳಿಕೆಗೆ ಬಂದಂತೆ ಸತ್ಯಾಂಶಗಳನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣ ತಾಯಿಯ ಕುರಿತಾಗಿ ಬರೆದ ಈ ಕನ್ನಡ ಬರಹಗಳನ್ನು ಈ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಮೂಲಕ ಪ್ರಕಟವಾಗುವಂತೆ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಸದಾವಕಾಶವನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ ಕೆನರಾ ಪ್ರಥಮ ದರ್ಜೆ ಕಾಲೇಜಿನ ಗ್ರಂಥ ಪಾಲಕಿ ರೇಖಾ ದೇವಿ ಮೇಡಮ್ ರವರಿಗೆ ಸದಾ ಚಿರುಬಣಿಯಾಗಿದ್ದೇನೆ.

Upcoming Celebrations which will be held in temple on 2018

14-01-2018ನೇ ಭಾನುವಾರ ಮಕರ ಸಂಕ್ರಮಣ

13-02-2018ನೇ ಮಂಗಳವಾರ ಶಿವರಾತ್ರಿ

06-03-2018ನೇ ಮಂಗಳವಾರ ಧ್ರಜಾರೋಹಣ, ವಾರ್ಷಿಕ ಜಾತ್ರಾ ಮಹೋತ್ರವ ಪ್ರಾರಂಭ

10-03-2018ನೇ ಶನಿವಾರ ರಥೋತ್ರವ

11-03-2018ನೇ ಭಾನುವಾರ ಶಯನೋತ್ತವ, ಅವಭೃತ ಮಂಗಳಸ್ಸಾನ

12-03-2018ನೇ ಸೋಮವಾರ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಪರಿವಾರ ದೈವಗಳ ನೇಮೋತ್ರವ

18-03-2018ನೇ ಭಾನುವಾರ ಚಾಂದ್ರಮಾನ ಯುಗಾದಿ. 'ವಿಲಂಬಿ' ನಾಮ ಸಂವತರಾರಂಭ

15-04-2018ನೇ ಭಾನುವಾರ ಸೌರಮಾನ ಯುಗಾದಿ

17-05-2018ನೇ ಗುರುವಾರ ಪ್ರತಿಷ್ಟಾ ಮಹೋತ್ರವ

17-07-2018ನೇ (18-19) ಮಂಗಳವಾರ ವಿಪ್ರ-ಪೂಜಾ ಪರ್ಯಾಯ

15-08-2018ನೇ ಬುಧವಾರ ನಾಗರಪಂಚಮಿ

24-08-2018ನೇ ಶುಕ್ರವಾರ ಶ್ರೀ ವರಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮೀ ವೃತ

25-08-2018ನೇ ಶನಿವಾರ ಋಗುಪಾಕರ್ಮ

02-09-2018ನೇ ಭಾನುವಾರ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಜನ್ಮಾಷ್ಟಮಿ

13-09-2018ನೇ ಗುರುವಾರ ಶ್ರೀ ಗಣೇಶ ಚತುರ್ಥಿ

10-10-2018ನೇ ಬುಧವಾರ ಶರನ್ನವರಾತ್ರಿ ಪ್ರಾರಂಭ

13-10-2018ನೇ ಶನಿವಾರ ಚೌತಿ

14-10-2018ನೇ ಭಾನುವಾರ ಲಲಿತಾ ಪಂಚಮಿ

17-10-2018ನೇ ಬುಧವಾರ ದುರ್ಗಾಷಮಿ

18-10-2018ನೇ ಗುರುವಾರ ಮಹಾನವಮಿ

19-10-2018ನೇ ಶುಕ್ರವಾರ ವಿಜಯದಶಮಿ, ರಥೋತ್ರವ

20-10-2018ನೇ ಶನಿವಾರ ಅವಭೃತ ಮಂಗಳಸ್ಸಾನ

21-10-2018ನೇ ಭಾನುವಾರ ಸಂಪ್ರೋಕ್ಷಣೆ, ಸತ್ಯನಾರಾಐಣ ಪೂಜೆ

07-11-2018ನೇ ಬುಧವಾರ ಬಲೀಂದ್ರ ಮೂಜೆ

08-11-2018ನೇ ಗುರುವಾರ ಕಾರ್ತಿಕ ಮಾಸ ತುಳಸೀ ಪೂಜಾರ

20-11-2018ನೇ ಮಂಗಳವಾರ ಉತ್ಥಾನ ದ್ವಾದಶಿ, ತುಳಸೀ ಪೂಜೆ

01-12-2018ನೇ ಶನಿವಾರ ಗುರ್ಜಿ ಕಾರ್ತಿಕ ದೀಪೋತವ

16-12-2018ನೇ ಭಾನುವಾರ ಧನುರ್ಮಾಸಾರಂಭ - ಧನು ಪೂಜೆ.

"ಚಾಂದ್ರಮಾನ ಯುಗಾದಿ"

ನೂತನ ವರ್ಷಾರಂಭದ ನವೋಲ್ಲಾಸದೊಂದಿಗೆ ಚೈತ್ರಮಾಸದ ಶುಕ್ಷ ಪಕ್ಷದಂದು ಮತ್ತೆ ಪಾದಾರ್ಪಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ "ಚಾಂದ್ರಮಾನ ಯುಗಾದಿ ಹಬ್ಬ".

ಇದು ವಸಂತ ಕಾಲದ ಸಂಪ್ರಾಪ್ತ ಸನ್ನಿವೇಶ. ಕ್ಷೋಭೆಯ ತೊರೆದು ಹೊಸತನವ ತೋರ್ವ ನವ ಪರ್ವ. ಸೂರ್ಯನು ತನ್ನ ಪಥವ ಬದಲಿಸುವ ಶುಭ ಘಳಿಗೆ. ಇದೇ ಅನಾದಿ ಕಾಲದಿಂದ ವರ್ಷದ ಆದಿಯನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಆಚರಿಸಿ ಬಂದಿರುವ ಯುಗಾದಿ.

ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಋತುವಿನ ಚೈತ್ರ ಮಾಸದಲ್ಲಿ ಬರತಕ್ಕಂತಹ ಮೊದಲ ದಿನವನ್ನು 'ಸಂವತ್ಸರದ ಪಾಡ್ಯಮಿ' ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿ ಯುಗಾದಿಯನ್ನು ವರ್ಷದ ಮೊದಲ ಹಬ್ಬವಾಗಿ ಚೈತ್ರಮಾಸದ ಶುದ್ಧ ಪಾಡ್ಯಮಿಯ ದಿನದಂದು ಆಚರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಯುಗಾದಿಯು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರಲ್ಲಿ ಸಡಗರ–ಸಂಭ್ರಮವನ್ನು ನೀಡುವ ಜೊತೆಗೆ ಆತ್ಮ ವಿಶ್ವಾಸ,

ಹೊಸ ಭರವಸೆ, ಸಂಕಲ್ಪಯುತ ಕನಸನ್ನು ಚಿಗುರಿಸುತ್ತಾ. ಅವೆಲ್ಲ ಮಹತ್ವಾಕಾಂಕ್ಷೆ ನನಸಾಗಿ ನವ ಮನ್ವಂತರಕ್ಕೆ ಆಶಾಕಿರಣವಾಗಿ ಬರಲಿ.

ಬೇವು-ಬೆಲ್ಲದ ಸಮಾಗಮದಂತೆ ಜೀವನವೆಂಬ ಈ ದಿಗ್ವಿಜಯದ ಯಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಸೋಲು-ಗೆಲುವು ನಿತ್ಯ ನಿರಂತರ, ಸುಖ ಬಂದಾಗ ಹಿಗ್ಗದೆ ದುಃಖ ಬಂದಾಗ ಕುಗ್ಗದೆ, ಎರಡನ್ನೂ ಸಮಾನವಾಗಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಸರ್ವಮಂಗಳೆಯ ಕೃಪೆಯೊಂದಿಗೆ ಮುನ್ನಡೆಯೋಣ. ಬೇವು-ಬೆಲ್ಲದ ಸವಿಯಲ್ಲಿ ಕಷ್ಟ-ಸುಖ ಬೆರೆತಿರುವುದಂತೆ. ಹಳೇ ಬೇರಿನಿಂದ ಹೊಸ ಚಿಗುರು ಮೂಡುವಂತೆ ಪೂರ್ವದ ಕಹಿ ನೆನಪುಗಳು ಬತ್ತಿ ಹೋಗಿ ಮುಂದಿನ ಭವಿಷ್ಯ ಸಂತೋಷದ ಕಾರಂಜಿಯಾಗಲಿ. ಅಪ್ಯಾಯಮಾನವಾದ ಜೀವನವನ್ನು ನಡೆಸಲು, ಇಂದಿನ ಚಾಂದ್ರಮಾನ ಯುಗಾದಿ ನಾಂದಿಯಾಗಲಿ.

ಸಿಹಿ–ಕಹಿಗಳ ಮಿಶ್ರಣವೆಂಬ ಬಾಳಿನಲ್ಲಿ ಬಹುತೇಕ ಸಿಹಿಯ ಪಾಲನ್ನೇ ಸವಿಯುವ ಭಾಗ್ಯವನ್ನು ಆ ಮಹಾತಾಯಿ ಮಂಗಳಾಂಬಿಕೆಯು ನಮಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಕರುಣಿಸಲಿ. ಹೊಸ ವರುಷವು ಹೊಸ ಹರುಷವನ್ನು ಚೈತನ್ಯವನ್ನು ತರಲಿ ಎಂದು ಕೋರುತ್ತಾ ಸರ್ವರಿಗೂ 'ಯುಗಾದಿ ಹಬ್ಬದ' ಹಾರ್ದಿಕ ಶುಭಾಶಯಗಳು.

ಮಂಗಳಾದೇವಿಯು ಸರ್ವರಿಗೂ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಸುಖ–ಸೌಖ್ಯ, ಆರ್ಯರಾರೋಗ್ಯ, ಶಾಂತಿ ನೆಮ್ಮದಿಯನ್ನು ನೀಡಿ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಬದುಕು ಬಂಗಾರವಾಗುವಂತೆ ಸನ್ಮಂಗಳವನ್ನುಂಟು ಮಾಡಲಿ. ಹೇವಿಳಂಬಿ ನಾಮ ಸಂವತ್ಸರದಲ್ಲಿ ಭವಿಷ್ಯವು ಉತ್ತುಂಗಕ್ಕೇರಿ ಲೋಕಕ್ಕೇ ಯುಗಾದಿಯು ಸಹಬಾಳ್ವೆ ಸಮನ್ವಯದ ಲೇಸನ್ನು ತರಲಿ.

॥ ಲೋಕಾಸಮಸ್ತಾ ಸುಃಖಿನೋಭವಂತು ॥ ॥ ಸನ್ಮಂಗಳಾನಿಭವಂತು ॥

"ಸೌರಮಾನ ಯುಗಾದಿ"

ಸೌರಮಾನ ಯುಗಾದಿ ಎಂದೇ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿರುವ 'ವಿಷು' ಹೊಸ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ನವ ಚೈತನ್ಯವನ್ನು ತುಂಬುವ ಹೊಸ ಸಂವತ್ಸರವನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸುವ ಹೊಸ ವರ್ಷಾಚರಣೆಯ ದ್ಯೋತಕವಾಗಿದೆ. ಚಾಂದ್ರಮಾನ ಯುಗಾದಿಯು ಬರುವುದು ಚೈತ್ರಮಾಸದ ಮೊದಲ ಪಾಡ್ಯಮಿಯಂದಾದರೆ, 'ಸೌರಮಾನ ಯುಗಾದಿಯ' ಆಚರಣೆ ಮೇಷ ಮಾಸದ ಮೊದಲ ದಿನ ಸೂರ್ಯನು ಮೀನ ರಾಶಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು, ಮೇಷ ರಾಶಿಯನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸುವ ಮೇಷ ಸಂಕ್ರಮಣದ ಮರುದಿನ 'ಹೊಸ ವಿಕ್ರಮ ಶಕೆ'ಯ ಆರಂಭವನ್ನು 'ಸೌರಮಾನ ಯುಗಾದಿ' ಎಂದು ಆಚರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ವಿಷು ಸಿರಿಯ ಸೊಬಗಿಗೆ ಮುನ್ನುಡಿ ಬರೆಯುವ ಹೊಸ ಪರ್ವ. ಸಮರಸದ ಬಾಳು ಹೊಸೆವ ನವ ಚೇತನ ಸೌರಮಾನ ಯುಗಾದಿಯು ಪ್ರತಿವರ್ಷದ ನಿಗದಿತ ದಿನವಾದ 'ಏಪ್ರಿಲ್ 14' ರಂದು ಕೂಡಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಹೊಸ ವರುಷದಲ್ಲಿ 'ವಿಷು'ವನ್ನು ಇದಿರುಗೊಳ್ಳುವ ರೀತಿ ವಿಶಿಷ್ಟವಾಗಿದ್ದು 'ವಿಷುಕಣಿ'ಯ ಮೂಲಕ ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೇವೆ. ಅದೇ ತೆರನಾಗಿ ಈ ವಸಂತ ಋತುವಿನಲ್ಲಿ ಬರುವ ಸೌರಮಾನ ಯುಗಾದಿಯ ಶುಭ ಸುಸಂದರ್ಭದಂದು ದೇವಳದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಮಂಗಳಾಂಬಿಕೆಯ ಸಮ್ಮುಖದಲ್ಲಿರುವ ಓಕುಳಿ ಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಂಹರಾಜನ ಸಿಂಹಾಸನದ ಮುಂದೆ ಸಕಲ ಫಲವಸ್ತುಗಳನ್ನಿಟ್ಟು 'ವಿಷುಕಣಿ

ಪೂಜೆ'ಯು ನಡೆಯಲಿದೆ.

ದೇವಿಯ ಒಳಗರ್ಭಗುಡಿಯ ಸಿಂಹಾಸನದ ಸಮ್ಮುಖದ ಮುಂದೆ, ಹರಿವಾಣದಲ್ಲಿ 'ಹಣ್ಣು ಹಂಪಲುಗಳನ್ನು ನವಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಧನಕನಕ, ಪಂಚಾಗದ ಮಸ್ತಕ, ಮೊದಲಾದ ಸುವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪವಾಗಿ ಓರಣಗೊಳಿಸಿಟ್ಟು, ಅವುಗಳೊಂದಿಗೆ ಪ್ರಧಾನವಾಗಿ "ಕನ್ನಡಿ" (ಮುಖದರ್ಪಣ)ಯನ್ನು ಪೇರಿಸಿಡುವುದರೊಂದಿಗೆ 'ವಿಷುಕಣಿ' ಮಾಜೆಯು ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಕಣಿ ಕಾಣುವ ಹಬ್ಬವೆಂದೇ ಖ್ಯಾತ ನಾಮರಗೊಂಡ ಸೌರಮಾನ ಯುಗಾದಿಯಲ್ಲಿ 'ಕಣಿ' ಹೇಳುವುದು ಎಂದರೆ ಕಾಲಜ್ಞಾನದ ಭವಿಷ್ಯವನ್ನು ಹೇಳುವುದು ಎಂಬುವುದು ನಮ್ಮ ಆಡುಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಚಾಲ್ತಿಯಲ್ಲಿದೆ.

ಅಂತೆಯೇ 'ವಿಷುಕಣಿ' ಪೂಜೆಯೊಂದಿಗೆ ತನ್ಮೂಲಕದೇವಿಯು ಇರುವ ತನ್ನ ಅರಸಿ ಬಂದ ಸರ್ವ ಸಧ್ಯಕ್ತರ 'ಕಣಿ'ಯನ್ನು ನೋಡಿ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಸಕಲ ಸಂಚಿತಾದಿ ಪಾಪ–ಕರ್ಮಾದಿಗಳನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಿ, ಭವಿಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಎದುರಾಗತಕ್ಕಂತಹ ತೊಡಕು ಜಂಜಡಗಳನ್ನು, ಸಕಲಾರಿಷ್ಟಗಳನ್ನು ನಿವಾರಣೆಗೊಳಿಸಿ, ಶ್ರದ್ಧಾ–ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಬೇಡಿದವರಿಗೆ, ಆರೋಗ್ಯಭಾಗ್ಯ, ಅತುಲೈಶ್ವರ್ಯವನ್ನು ಕರುಣಿಸಿ ಸಮೃದ್ಧಿದಾಯಕ ಶುಭಫಲಗಳನ್ನು ನೀಡಿ ಹಾರೈಸುವಳು ಎಂಬ ನಂಬಿಕೆ.

ಯುಗಾದಿಯಂದು ಪಂಚಾಂಗ ಶ್ರವಣ, ಮೂಜೆ ಹಾಗೂ ಅದರ ಪಠಣ ಪರಂಪರಾಗತ ರೂಢಿ. ಪಂಚಾಂಗವನ್ನು ಓದಿ, ಉಲ್ಲೇಖಿತ ಫಲಾಫಲಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯುವ ವಾಡಿಕೆ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ನಡೆದು ಬಂದಿದೆ.

'ಪಂಚಾಂಗ' ಎಂಬುವುದು ಹಿಂದೂ ಧಾರ್ಮಿಕ ಸಂಪ್ರದಾಯದ ದಿನ ದಾರ್ಶನೀಕ. ಪ್ರಸ್ತುತ 'ಹೇವಿಳಂಬಿ ನಾಮ ಸಂವತ್ಸರ'ದ ನೂತನ ಸಂವತ್ಸರದಲ್ಲಿ ಸಂಭವಿಸಬಹುದಾದ ಘಟನಾವಳಿಗಳು, ಮಳೆ–ಬೆಳೆಗಳ ಸವಿಸ್ತಾರವಾದ ವಿವರ, ದ್ವಾದಶ ರಾಶಿಗಳ ಭವಿಷ್ಯ ಕುರಿತಾದ ಮಾಹಿತಿ, ಆದಾಯ–ವ್ಯಯ, ಮುಂತಾದ ಪಂಚಾಂಗದಲ್ಲಿ ನಮೂದಿಸಿದ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಬೇಕು. ಅಂತೆಯೇ ಇಂದು ಅಪರಾಹ್ನದ ಮಹಾಪೂಜೆಯ ತರುವಾಯ ಸಂವತ್ಸರದ "ಪಂಚಾಂಗವನ್ನು", ಅದರ ಫಲಾಫಲಗಳನ್ನು ಸನಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಓದುವುದರ ಮೂಲಕ ಹೇಳಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಸೌರಮಾನ ಯುಗಾದಿಯ ಈ ನವ ಸಂವತ್ಸರದ ಶುಭ ದಿವಸದಂದು ಶುಭ ದಿವಸದಂದು ಸವಧಾರಗಳೆಯು ಸಂಪ್ರೀತಳಾಗಿ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಭವಿಷ್ಯದ ಕಹಿ ಕೊಡಲಿ, ಸಿಹಿ ಕೂಡಲಿ. ಸತ್ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಶ್ರೇಯಸನ್ನೂ, ಸೌಭಾಗ್ಯವನ್ನು ಕರುಣಿಸುವುದರೊಂದಿಗೆ ಲೋಕದೆಲ್ಲೆಡೆ ಯಥೇಚ್ಛವಾದ ಸಂತೋಷವನ್ನು ಕರುಣಿಸಲಿ. ಹೊಸ ಸಂವತ್ಸರವು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅಪ್ಯಾಯಮಾನವಾಗಿರಲಿ. ಸಕಲ ಬದುಕಿನಲ್ಲೂ ಸುಖ ಸಂತಸ ನಲ್ಮೆಯ ಬೆಳಕು ತಾಯಿಯ ಅನುಗ್ರಹದಿಂದ ಸದಾ ಬೆಳಗುತ್ತಿರಲಿ.

"ಮನರ್ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾ ಮಹೋತ್ನವ"

ಸಕಲ ಪಾಲಿಪ ಜಗನ್ಮಾತೆ ಶ್ರೀ ಮಂಗಳಾದೇವಿಯ 'ಮನರ್ ಪ್ರತಿಷ್ಟಾ' ಮಹೋತ್ಸವದ ಮಹಿಮೆ–ವಿಲಾಸಗಳ ಬಗ್ಗೆ, ಸದ್ಭಕ್ತರಿಗೆ ತಲುಪಿಸುವ ಲೇಖನಕ್ಕೆ ಶ್ರೀದೇವಿಯ ಕೃಪೆ ಹಾಗೂ ಪ್ರೇರಣೆ ಕೂಡಿ ಬರಬೇಕೆಂದು ಸತ್ಯದ ಸಂಗತಿ.

34

ಮಂಗಳಾಂಭೆಯು ಅನುಗ್ರಹಿಸಿ ನೆಲೆನಿಂತು, ದೇವಿಯ ಸಂಪೂರ್ಣ ಕೃಪಾಕಟಾಕ್ಷವನ್ನು ಪಡೆದು ನಿಸ್ಪ್ರಹ ಧಾರ್ಮಿಕ ಕಾರ್ಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಂದ ಸಿದ್ಧಿ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲೊಂದಾಗಿ ಮಂಗಳಾದೇವಿ ಕ್ಷೇತ್ರವು ಮರೆಯುತ್ತಿದೆ. ಬೇಡಿದನ್ನು ನೀಡುವ, ಕೇಳಿದನ್ನು ಕೊಡುವ ಮಂಗಳ ಸ್ವರೂಪಿಣಿ 'ಸರ್ವಮಂಗಳೆ' ಎಂದೇ ಪ್ರಸಿದ್ಧಳಾಗಿ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ತನುಮನದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಯಾಗಿ ನಿಂತಿದ್ದಾಳೆ. ಸರ್ವರ ಸಕಲಾರಿಷ್ಟಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಿ ಮಂಗಳಾಮರದ ಕಣ–ಕಣದಲ್ಲೂ ಮೈದುಂಬಿ ಮೆರೆದಿದ್ದಾಳೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಶ್ರೀ ದೇವಿಯು ತನ್ನಲ್ಲಿ ಪೊಡಮಟ್ಟು ಬರುವ ಭಕ್ತರ ಪಾಲಿನ ಭಾಗ್ಯ ದೇವತೆಯಾಗಿದ್ದಾಳೆ.

ವಿಶೇಷ ದಿನವಾದ ಮೇ 17ಕ್ಕೆ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಸ್ಥಾನವಿದೆ. ಅದು ಮಂಗಳ ಮುಹೂರ್ತ. ಜೀವನದ ಉತ್ಕರ್ಷನೀಯ ಸಂಕಲ್ಪಗಳೆಲ್ಲವನ್ನು ಸಾಕಾರಗೊಳಿಸುವ ಮಹಾ ಸುದಿನ. ಶತ ಶತಮಾನಗಳ ಸುದೀರ್ಘ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಮರಾತನವಾದ ಮಂಗಳಾದೇವಿ ಕ್ಷೇತ್ರವು ಇಪ್ಪತ್ತು ದಶಕಗಳ ಹಿಂದೆ ಎಂದರೆ 80ರ ದಶಕದಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅಜೀರ್ಣಾವಸ್ಥೆಯನ್ನು ತಲುಪಿತ್ತು. ಶ್ರೀ ದೇವಿಯ ದಯೆ, ಪೂರ್ಣಾನುಗ್ರಹದಿಂದ, ದೇಗುಲವನ್ನು ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರದ ಮೂಲಕ ಮನರ್ನವೀಕರಣಗೊಳಿಸಲಾಯಿತು.

ಸ್ವಸ್ತೀ ಶ್ರೀ ಶುಕ್ಷ ನಾಮ ಸಂವತ್ಸರದ ಬುಧವಾರ ಮೇ 17' 1989ರಂದು ಮಹಾ ವೈಭವೋಲ್ಲಾಸಗಳಿಂದ ಲೋಕಾನಂದವನ್ನು ತಂದು ನೀಡಿರುವ ಲೋಕ ಮಾತೆ ಶ್ರೀ ಮಂಗಳಾಂಬಿಕೆಯ ಪುನರ್ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪನೆಯು ಪ್ರಪಂಚದ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲೇ ಅತ್ಯಂತ ಚಿರಸ್ಮರಣೀಯವಾಗಿ 'ನಭೂತೋ–ನಭವಿಷ್ಯತಿ' ಎಂಬಂತೆ ಅತ್ಯದ್ಭುತವಾಗಿ ಬ್ರಹ್ಮಕಲಶೋತ್ಸವ ಸಹಿತ ಪುನರ್ ಪ್ರತಿಷ್ಟಾಪನೆಯು ನೆರವೇರಿತು. ಅಂದಿನಿಂದ ಇಂದಿನವರೆಗೆ ಸರ್ವ ಕಾಲಕ್ಕೂ ದಿನಾಂಕಾನುಸಾರವಾಗಿ ಶ್ರೀ ದೇವಿಯ ಪುನರ್ ಪ್ರತಿಷ್ಟಾ ಮಹೋತ್ಸವವು ಪ್ರತಿ ಬಾರಿಯಂತೆ ಮೇ 17'ರಂದು ಉತ್ಸವಾದಿಗಳ ಮೂಲಕ ನಡೆಯುತ್ತದೆ.

ಈ ಬಾರಿಯ ಪಂಚಾಂಗದ ಅನ್ವಯ 'ಸ್ವಸ್ತೀ ಹೇವಿಳಂಬಿ ನಾಮ ಸಂವತ್ಸರದ, ವಸಂತ ಋತು ವೈಶಾಖ ಮಾಸದ, ಉತ್ತರಾಯಣ, ಕೃಷ್ಣ ಪಕ್ಷದ ನಾಳಿನ ದಿನವಾದ ಬುಧವಾರದಂದು ಶ್ರೀ ದೇವಿಯ ಪುನರ್-ಪ್ರತಿಷ್ಟಾ ಮಹೋತ್ಸವವು ದೇವಳದಲ್ಲಿ ಸಂಭ್ರಮದಿ ನಡೆಯಲಿದೆ.

'ನದಿ ಮೂಲ, ಋಷಿ ಮೂಲ, ದೇವ ಮೂಲ ಬಲ್ಲವರ್ಯಾರು!?' ಎನ್ನುವಂತೆ ಕಲತೀತಳಾಗಿ ಲಿಂಗರೂಪದಿ ನೆಲೆಯಾಗಿ ನಿಂತಿರುವ ತಾಯಿ ಮಂಗಳಾಂಬಿಕೆಯ 'ಮೂಲ ಪ್ರತಿಷ್ಟೆ'ಯು ಭಾರ್ಗವ ರಾಮರಿಂದ ಯಾವಾಗ, ಎಂದು ನಡೆಯಿತು ಎಂಬುವುದು ಇಂದಿನವರೆಗೂ ಯಾರಿಗೂ ತಿಳಿದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ ದೇವಳದ ಇತಿಹಾಸಕ್ಕೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಬಲ್ಲ ಯಾವುದೇಯೊಂದು ಮರಾವೆಗಳು ಅಭ್ಯವಾಗದೇ ಇರಲು, ಪೌರಣಿಕವಾಗಿ ಶ್ರೀ ದೇವಿಯ ಉಲ್ಲೇಖವನ್ನು ಮನಗಾಣಬಹುದು. ಶ್ರೀ ದೇವಿಯು ಹೇಗೆ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾದುರ್ಭವಿಸಿದಳು ಹಾಗೂ ಈ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿದಳು ಎಂಬುವುದನ್ನು ಭಾರದ್ವಾಜ ಸಂಹಿತೆಯ 'ಶ್ರೀ ಕದಲೀ ಮಂಜುನಾಥ ಸ್ವಾಮಿ ಮಹಾತ್ಮೆ'ಯಲ್ಲಿ ವರ್ಣಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಇದರ ಪ್ರಕಾರ 'ಕಲಿಯುಗದ ಪ್ರಥಮ ಪಾದದ ಆದಿಯಲ್ಲಿ ಮಂಜುನಾಥನೊಂದಿಗೆ, ಶಿವಶಕ್ತಿ ಸ್ವರೂಪಿಣಿಯಾಗಿ ಭಕ್ತರನ್ನು ಉದ್ಧರಿಸಲು ಭುವಿಗಿಳಿದು ಬಂದ ಮಂಗಳಾಂಬಿಕೆ ಸಹ್ಯಾದ್ರಿ ಶ್ರೇಣಿಯ ದಕ್ಷಿಣ ಭಾಗ(ಬಲಭಾಗ)ದ ಸಾಗರ ತೀರದ ಭೂ ಖಂಡದಲ್ಲಿ ಭಾರ್ಗವ ರಾಮನಿಗೆ ಒಳಿದಳು. ಹೀಗೆ ಭಾರ್ಗವನು ತನಗೊಲಿದ ಮಂಗಳಾದೇವಿಗೆ ಭವ್ಯ ದೇಗುಲವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿ, ಶಿವಶಕ್ತಿ ಸ್ವರೂಪದ ದೇವಿಯ ಲಿಂಗ ರೂಪದ ಬಿಂಬವನ್ನು, ಧಾರಾಪಾತ್ರೆಯ ಸಮೇತ ಪ್ರತಿಷ್ಟಾಪಿಸಿ ಪೂಜಿಸಿದನು. ಇಂತೆ ದೇವಿಯ ಬಿಂಬವು ಭಾರ್ಗವ ರಾಮರಿಂದ ಪ್ರಥಮವಾಗಿ ಪೂಜಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು".ಆದ್ದರಿಂದ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡದ ದೇವಾಲಯಗಳ ಪೈಕಿ ಪ್ರಾಚೀನ ಭವ್ಯತೆಯ ಮೊದಲ ಸ್ಥಾನ, ಕದಿರೆಯ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಸಂದರೆ 3 ದ್ವಿತೀಯ ಸ್ಥಾನ ಲಭಿಸುವುದು ಮಂಗಳಾದೇವಿ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ.

ಮಂಗಳಾದೇವಿ ದೇವಸ್ಥಾನಕ್ಕೂ ಹಾಗೂ ಮಂಗಳೂರು ಎಂಬ ಹೆಸರಿಗೂ ನೇರ ಸಂಬಂಧವಿದೆ 'ಮಂಗಳೂರು' ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ ಜೊತೆಗೆ ಅಂತರ್ಗತವಾಗಿರುವ ದಿವ್ಯ ನಾಮ ಮಂಗಳಾದೇವಿಯೇ...

'ಮಂಗಳಾದೇವಿ' ಎಂಬ ನಾಮದ ವ್ಯುತ್ಪತ್ತಿಯು ಐತಿಹ್ಯದ ಪ್ರಕಾರ ನಾಥ 'ಪಂಥದ ಪ್ರಮುಖ ಯೋಗಿದ್ದಯರಾದ 'ಮಚ್ಚೇಂದ್ರನಾಥರು' ಹಾಗೂ 'ಗೋರಕ್ಷನಾಥರ' ಧರ್ಮ ಪ್ರಚಾರದ ಸಂದೇಶಗಳಿಂದ ಪ್ರಭಾವಿತಳಾದ ಕೇರಳ ದೇಶದ ರಾಣಿ 'ಪ್ರಮೀಳ/ಪ್ರೇಮಲಾ ದೇವಿ' ಎಂಬ ಮಹಾತಾಣಿಯು, ಸಿಂಹಾಸನಾದಿ ಸರ್ವಸ್ವವನ್ನೂ ತೊರೆದು, ನಾಥ ಪಂಥದ ಪ್ರಥಮ ಯೋಗಿನಿಯಾಗಿ ದೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದಳು. ಬಳಿಕ ಮಚ್ಚೇಂದ್ರನಾಥರು ಈಕೆಗೆ ಪಿಂಗಳಾ ದೇವಿ ಎಂಬ ಪುನರ್ನಾಮವನ್ನಿಟ್ಟರು. ಹೀಗೆ ಮುಂದೆ ಇವರನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದ 'ಸ್ತ್ರೀ' ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ವಿರಾಗಿಣಿ ರಾಣಿ ಪಿಂಗಳಾ ದೇವಿಯು ಈ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ತಪಸ್ಸಾಸಕ್ತಳಾಗಿ ಲಿಂಗರೂಪದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿದಳೆಂದು, ಮುಂದೆ ಅದನ್ನು ಭಾರ್ಗವ ರಾಮರು ಪ್ರತಿಷ್ಟಾಪಿಸಿದರೆಂಬ ವೃತ್ತಾಂತ.

ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ 'ಪಿಂಗಳಾ' ಎಂಬ ಶಬ್ದವು ಮೂಲತಃ ಸಂಸ್ಕೃತದ ಪದವಾಗಿದ್ದು ಮುಂದೆ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಗೆ ಸಿಕ್ಕು, ಸಂಸ್ಕೃತದ 'ಲ'ಕಾರವು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ 'ಳ'ಕಾರವಾಗಿ ಮಾರ್ಪಾಡಾಗಿ 'ಮಂಗಳ' ಎಂದಾಯಿತು. ಹೀಗೆ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಮಂಗಳೆಯ ಹೆಸರು ಅನ್ವರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಸೂಕ್ತವಾದ ಪೌರಾಣಿಕ ಮರಾವೆಗಳು ಲಭ್ಯವಾಗದೇ ಹೋದ ಕಾರಣ ಕೇವಲ ಪರಂಪರಾಗತ ಪ್ರಚಲಿತವಿರುವ ನಂಬಿಕೆಯಾಗಿಯೇ ಉಳಿದಿದೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಾಥ ಪಂಥಕ್ಕೂ ಮಂಗಳಾದೇವಿ ದೇವಸ್ಥಾನಕ್ಕೂ ಜನ್ಮಾಂತರಗಳ ನಂಟಿದೆ. ಈ ರೀತಿ ದೇವಿ ಮಂಗಳೆಯಿಂದಾಗಿ ಮಂಗಳಾಮರ 'ಮಂಗಳೂರು' ಎಂಬ ಹೆಸರು ಶಾಶ್ವತಗೊಂಡಿದೆ.

ಅಂದಿನಿಂದ ಅದೆಷ್ಟೋ ಆಳುಪ ರಾಜ ಮನೆತನಗಳು ಪ್ರಾಚೀನ ಮಂಗಳಾಮರವನ್ನು ವೈಭವದಿ ಆಳಿ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಕಾಲಾಂತರದಲ್ಲಿ ಹಲವು ಬಾರಿ ಅನೇಕಾನೇಕ ಆಳುಪರಸರಿಂದ ದೇವಸ್ಥಾನವು ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರಗೊಂಡಿದೆ. ಹೀಗೆ ಪ್ರಾಕದಲ್ಲಿ ಕಾಲಾನುಕಾಲಕ್ಕೆ ದೇವಸ್ಥಾನವು ಆಳುಪ ಅರಸರ ಆಶ್ರಯದ ಮೆರೆಗೆ ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರವಾಗುತ್ತಲೇ ಇತ್ತು. ಅದರಲ್ಲೂ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಕ್ರಿ.ಶ. 950'ರ ವರೆಗೆ

ಆಳ್ವಿಕೆಯನ್ನು ನಡೆಸಿದ ಆಳುಪರಸ ಕುಂದವರ್ಮನು ಕ್ರಿ.ಶ. 968'ರಲ್ಲಿ ಕದಲೀ ಮಂಜುನಾಥ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ಹಾಗೂ ಮಂಗಳಾದೇವಿ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ಏಕಕಾಲಕ್ಕೆ ಪುನರ್ನವೀಕರಣ ಮಾಡಿದನು ಎಂಬುವುದಾಗಿ ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ. ಇದರ ಕುರುಹು ಎನ್ನುವಂತೆ ಕ್ರಿ.ಶ. 968ರ ಕದರಿಕಾ ವಿಹಾರ ಎಂಬ ಶಿಲಾ ಶಾಸನವನ್ನು ಇಂದಿಗೂ ಕದಿರೆಯ ದುರ್ಗೆ ಎಂದು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

ಈ ಎಲ್ಲಾ ಮಹತ್ವಗಳಿಂದಲೂ ಪೌರಾಣಿಕವಾಗಿ ಹಾಗೂ ಐತಿಹಾಸಿಕವಾಗಿ ಮಂಗಳೂರಿನ ವೈಭವಪೂರ್ಣ ಹಿನ್ನೆಲೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಇತಿಹಾಸ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಮಹತೋಭಾರ ಶ್ರೀ ಮಂಗಳಾದೇವಿ ದೇವಸ್ಥಾನವು ಅಂದು ಕಿ.ಶ. 1986–1987ರ ಮಧ್ಯಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಶಿಥಿಲಾವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿತು.

ದೇವಾಲಯದ ಹೊರಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಆಳುಪ ಅರಸರ ಕಾಲಮಾನ ಕೋಷ್ಟಕದ ಪ್ರಕಾರ ಆಳುಪ ವಂಶದ ಅರಸರ ಪೈಕಿ ಕೊನೆಯ ರಾಜನಾದ ಎರಡನೇ ವೀರ ಪಾಂಡ್ಯ ದೇವನು 1390 ರಿಂದ 1987ರ ವರೆಗಿನ ಸುದೀರ್ಘ ಕಾಲದ ತರುವಾಯ ದೇವಸ್ಥಾನವು ಜೀರ್ಣೋದ್ದಾರಕ್ಕೊಳ್ಳಪಟ್ಟಿತು.

ಅದು 1987ರ ಸಮಯ ಶಿಲಾನ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಪೂರ್ವಭಾವಿಯಾಗಿ ಸೂಕ್ತ ಮುಹೂರ್ತವನ್ನು, ತಂತ್ರವರೇಣ್ಯರಿಂದ 'ಅಷ್ಟಮಂಗಲ' ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನಿಟ್ಟು ದೇವಸ್ಥಾನದ ನಿರ್ಮಾಣದ ಬಗೆಗಿನ ವೈದಿಕ ವಿಧಿ –ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಆಗವುಶಾಸ್ತ್ರದ ನಿಯಮಗಳಿಗನುಗುಣವಾಗಿ ನಡೆಸಿ, "ದೇವಿಯ ಮೂಲ ಬಿಂಬವನ್ನು ಗರ್ಭಗೃಹದಿಂದ ಸ್ಥಾನಪಲ್ಲಟಗೊಳಿಸಿ ಈಗಿನ ಮಹಾ ಗಣಪತಿ ದೇವರ ಗರ್ಭಸ್ಥಾನವಿರುವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ 'ಬಾಲಾಲಯ'ವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿ ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗು ಪ್ರತಿಷ್ಟಾಪಿಸಲಾಯಿತು. ಮತ್ತು ಬಾಲಾಲಯದಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಥಾಪಿತಗೊಂಡ ಬಿಂಬಕ್ಕೆ ದೈವೀಕಲೆಯನ್ನು ಊರ್ಜಿತಗೊಳಿಸಿ, ಆ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ನಿತ್ಯಾನುಷ್ಟಾನದಂತೆ ಪೂಜಾ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಲಾಯಿತು.

ಧಾರ್ಮಿಕ ಪರಂಪರೆಯ ಎಲ್ಲಾ ಆಶಯಗಳನ್ನು ಶಾಸ್ತ್ರೋಕ್ತವಾಗಿ ಈಡೇರಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ, ಜೀರ್ಣಾವಸ್ಥೆಯನ್ನು ತಲುಪಿದ ಪ್ರಚೀನ ದೇವಳವನ್ನು ಕೆಡವಿ ಸುತ್ತು ಪೌಳಿಗಳ ಸಮೇತ ಸುಂದರವಾದ ತುಂಬು ಆಕರ್ಷಕವೂ. ಸುವಿಶಾಲವಾದ ಈಗಿನ ದೇವಾಲಯವು ರೂಪುಗೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಅದರ ನಿರ್ಮಾಣದ ಕಾರ್ಯವು ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು.

ಪ್ರಧಾನವಾಗಿ ಮಂಗಳಾದೇವಿ ದೇವಸ್ಥಾನವು ಬಹು ಪ್ರಾಚೀನವಾದರಿಂದ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಮರಾತತ್ವ ಇಲಾಖೆ (Archeological department of central government of India) ಯ ಅಧೀನಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟಿದ್ದು ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲಿನ ಎಲ್ಲಾ ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರವು ಇಂದಿಗೂ ಕೂಡ ಕಾನೂನಿನ್ಮಾತಕ ಆರ್ಥಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಾಗುತ್ತಲಿದೆ. ಇದೇ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಈ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಸಂದಾಯವಾರ ಆರ್ಥಿಕ ಮೊಬಲಗಿನಿಂದ ಇದರೊಂದಿಗೆ ಭಕ್ತ ಜನರು ತಮ್ಮ ಶಕ್ತ್ಯಾನುಸಾರ ನೀಡಿದ ದೇಣಿಗೆ ದವಂತಿಗೆಯನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಸದ್ವಿನಿಯೋಗದಿಂದ ಅವೆಲ್ಲವನ್ನು ತಾಯಿಯ ದೇವಳದ ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರದ ಮಣ್ಯಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ವಿನಿಯೋಗಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಆಶಯದಂತೆ 1989ರ ವರ್ಷಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಮಂಗಳಾಂಭೆಯ ಭವ್ಯ ದೇಗುಲವು ನವೀಕೃತ ಗರ್ಭಗೃಹ,

ಸುತ್ತು ಪೌಳಿಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಿ ರಾರಾಜಿಸಿತು.

ನೂತನವಾಗಿ ನಿರ್ಮಿತಗೊಂಡ ದೇವಳದಲ್ಲಿ ಶಿಖರ ಕಲಶ ಪ್ರತಿಷ್ಟೆಯಾಗಿ, ಶಾಸ್ತ್ರೋಕ್ತವಾಗಿ ನಡೆಸಬೇಕಾದ ಧಾರ್ಮಿಕ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿ ಕೊನೆಗೂ ಶ್ರೀದೇವಿಯ ಮನರ್–ಪ್ರತಿಷ್ಟೆಯ ಅಭೂತಮೂರ್ಣ ಘಳಿಗೆ ಮೇ.17, 1989 ಬುಧವಾರ ಸಂಪ್ರಾಪ್ತವಾಯಿತು.

ನಿಲೇಶ್ವರ ಪದ್ಮನಾಭ ತಂತ್ರವರೇಣ್ಯರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಅಂದಿನ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಪ್ರಧಾನ ಅರ್ಚಕರಾದ ರಾಮಚಂದ್ರ ಐತಾಳರವರ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಅಂದಿನ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಆಡಳಿತ ಮೊಕ್ತೇಸರರಾದ ಎಮ್. ನಾಮದೇವ ಶೆಣೈಯವರ ಮುಂದಾಳತ್ವದಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿ, ಭಗವದ್ಭಕ್ತಾಭಿಮಾನಿಗಳ ಸಮಾಕ್ಷಮದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಮಂಗಳಾದೇವಿ ಅಮ್ಮನವರ ಪುನರ್–ಪ್ರತಿಷ್ಟಾಪನೆಯು ವೈಭವದಿ ಜರುಗಿತು. ದೇವಿಯ ಮೂಲಬಿಂಬವನ್ನು ಬಾಲಾಲಯದಿಂದ ತಂದು ಪಾಣಿಪೀಠದ ಮೇಲೆ ಪ್ರತಿಷ್ಟಾಪಿಸಿ, ಅಷ್ಟಬಂಧಲೇಪನದೊಂದಿಗೆ, ಬ್ರಹ್ಮ ಕಲಶಾಭಿಷೇಕವೂ ನಡೆಯಿತು. ಬೆಂಬದಲ್ಲಿ ಕಳಾಸಾನಿಧ್ಯಳಾಗಿ ಮೆರೆದು, ನವೀಕೃತ ಸನ್ನಿಧಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾದಲೋ ಎಂಬಂತೆ ಭಕ್ತ ಸಾಗರಕ್ಕೆ ಆಶಿರ್ವದಿಸಿದ್ದಾಳೆ.

ಆ ದಿನದಂದು ವೈಚಿತ್ರವೆಂಬಂತೆ ಬೆಳಗ್ಗಿನಿಂದಲೂ ಬಹು ಜೋರು ಮಳೆಯು ಸುರಿಯಲಾರಂಭಿಸಿತ್ತಂತೆ. ಸುರಿದು ಈ ಮಳೆಯು ಸಾಕ್ಷಾತ್ ದೇವಿಯೇ ತನ್ನ ಪುನರ್-ಪ್ರತಿಷ್ಟೆಯಿಂದಾಗಿ ಹರ್ಷೋಲ್ಲಾಸಗೈದು ಪೀತ್ಯರ್ಥಳಾದಳೆಂಬಂತೆ ನಿದರ್ಶವಾಯಿತು. ಅಲ್ಲದೆ ಅದೇ ದಿನದಂದು ರಾತ್ರಿ ಈ ಮಣ್ಯೋತ್ಸವದ ಅಂಗವಾಗಿ ಶ್ರೀಮಂಗಳಾದೇವಿ ಮಹಾತ್ಮೆ ಎಂಬ ಹರಿಕಥೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವು ಹರಿ ಕೀರ್ತನಾಕಾರರಾದ ವಿಧ್ವಾಂಸ ಭದ್ರಗಿರಿ ಅಚ್ಯುತ್ತದಾಸರ ಮೂಲಕ ನೆರವೇರಿತು.

ಇಂದಿಗೆ ಶ್ರೀ ದೇವಿಯ ಕರುಣಾಕಟಾಕ್ಷದಿಂದ ದೇವಸ್ಥಾನವು ಉತ್ತುಂಗಕ್ಕೇರಿ, ಉಚ್ಛ್ರಾಯಮಾನವಾಗಿ ಬೆಳಗುತಲ್ಲಿದ್ದು ಭಕ್ತ ಜನಕೋಟಿಗೆ ನಿತ್ಯಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಯಾಗಿದೆ. ಸದಾಕಾಲ ಬಿಂಬದಲ್ಲಿ ಸನ್ನಿಹಿತಳಾಗಿರುವ ಮಂಗಳಾಂಬಿಕೆಗೆ ಶ್ರದ್ಧಾಭಕ್ತಿಯಿಂದ ನಡೆಸುವ ಅಭಿಷೇಕಾದಿಗಳು, ತ್ರಿಕಾಲ ಪೂಜೆ, ಹಾಗೂ ಉತ್ಸವಾದಿಗಳ ಸಹಿತ ಅನುಷ್ಟಾನಗಳು ದೇವತಾ ಬಿಂಬದಲ್ಲಿ ದೇವಿಯ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸಾನಿಧ್ಯವನ್ನು ಹಾಗೂ ಅನುಗ್ರಹ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಸರ್ವಾಂಗೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಪ್ರೇರಣೆ ಮತ್ತು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದು ಮಂಗಳಮ್ಮನಿಂದ ತನಗೆ ಬೇಕು-ಬೇಡಗಳನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುತ್ತಾ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ತನ್ನ ಸ್ವಯೀಚ್ಛೆಯಂತೆ ಆ ಮಹಾತಾಯಿ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾಳೆ.

ಈಗಿನ ಪ್ರಸ್ತುತ ದೇವಾಲಯದ ನಿರ್ಮಾಣ ಅತ್ಯದ್ಭುತವಾಗಿದ್ದು, ಅನೇಕ ವಿಶೇಷತೆಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ಮೂರು ರಸ್ತೆಗಳು ಸಂಧಿಸಿ ಕೇಂದ್ರಿಕೃತಗೊಳ್ಳುವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಪೂರ್ವಾಭಿಮುಖವಾಗಿ ನೆಲೆಗೊಂಡಿದೆ. ದೇವಾಲಯದ ಪ್ರಾಂಗಣವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸುತ್ತಿದ್ದಂತೆಯೇ ಕಾಣಸಿಗುವ ಎತ್ತರೆತ್ತರಕ್ಕೆ ಆಕಾಶಕ್ಕೆ ತಲೆಯೆತ್ತಿ ನಿಂತಿರುವ ಅಶ್ವತ್ಥ ವೃಕ್ಷಗಳ ಸಮೂಹ ಅವರ್ಣನೀಯ. ದೇವಳಕ್ಕೆ ಅಭಿಮುಖವಾಗಿ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷನಾಗ

38

ದೇವರ ಸಾನಿಧ್ಯವಿದೆ. ದೇವಳದ ಪ್ರಧಾನ ಪ್ರವೇಶ ಮಹಾದ್ವಾರದ ಹೊರಗೆ, ದೇವಿಯ ಸನ್ನಿಧಿಗೆ ನೇರ ಅಭಿಮುಖವಾಗಿ 'ಮಹಾ ಬಲಿಪೀಠವೂ' ಅದರ ಹಿಂಭಾಗದಲ್ಲಿ ದೇಗುಲದ ಎತ್ತರಕ್ಕಿಂತ 2 ಪಟ್ಟು ಎತ್ತರವಿರುವ ಧ್ವಜ ಸ್ತಂಭವನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಹೊರ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣಾ ಪಥ, ರಾಜಾಂಗಣವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ದೇವಳದ ಪ್ರವೇಶ ಭಾಗದ ಮುಂಭಾಗವು ಕೇರಳ ಮಾದರಿಯ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ತ್ರಿಕೋನಾಕಾರದ ದ್ವಾರರಚನೆಯು ಕಂಡು ಬರುವುದರೊಂದಿಗೆ, ಭೂಷಣಪ್ರಾಯವೆನ್ನುವಂತೆ ಶ್ರೀ ದೇವಿಯ ಅಲಂಕಾರದ ಭಿತ್ತಿ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ವೀಕ್ಷಿಸಬಹುದು. ದೇವಳವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸುತ್ತಿದ್ದಂತೆಯೇ ಒಳಜಗಲಿ ಹಾಗೂ ಛಾವಣಿಯನೆತ್ತಿ ನಿಂತಿರುವ ಸ್ತಂಭಗಳು, ಸುತ್ತಲೂ ಮೇಲ್ಯಾಗದಲ್ಲಿ ಮುಚ್ಚಿದ ಕಲಾತ್ಮಕ ಮರದ ಪಾಗಾರಗಳು, ಪೂಜಾ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮೊಳಗಿಸಲು ಹಿತ್ತಳೆಯ ತೂಗು ಘಂಟೆಗಳನ್ನು ಇಕ್ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಲಾಗಿ ಕಾಣಬಹುದು. ಗರ್ಭಗುಡಿಯ ಹೊರಾವರಣದಲ್ಲಿ ಒಳಜಗಲಿಗೆ ತಾಗಿಕೊಂಡು ಪ್ರದಕ್ಷಿಣಾಪಥವು ಸುತ್ತಲೂ ವ್ಯಾಪಿಸಿರುವುದು. ಆವರಣದುದ್ದಕ್ಕೂ ಬಲಿಗಲ್ಲುಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ದೇವಳದ ಒಳಾಂಗಣದಲ್ಲಿ ದೇವಿಯ ಸಾನಿಧ್ಯ, ಮಹಾಗಣಪತಿ ದೇವರ ಸಾನಿಧ್ಯ, ತುಳಸಿ ಕಟ್ಟೆ ಹಾಗೂ ತೀರ್ಥಬಾವಿಯನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಸ್ವಚ್ಛತೆ, ಪಾವಿತ್ರ್ಯತೆ, ಅರ್ಚಕರ ಶ್ರದ್ಧೆ, ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳ ವಿಧೇಯತೆ ದೇವಾಲಯದ ಪ್ರಮುಖ ವಿಶೇಷತೆಯಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಸದಾ ಶಾಂತಿ ನೆಮ್ಮದಿಯನ್ನು ನೀಡುವ ಮಂಗಳಾದೇವಿ ದೇವಾಲಯವು ದಿನದಿಂದ ದಿನಕ್ಕೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಪಥದಲ್ಲಿ ಸಾಗುತ್ತಿದೆ.

- * 1989ರಂದು ನೂತನ ದೇವಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಬ್ರಹ್ಮಕಲಶೋತ್ಸವ ಸಹಿತ ಮನರ್ ಪ್ರತಿಷ್ಟಾಪನೆಯು ನೆರವೇರಿತು.
- * 1993 ರಂದು ಧನುರ್ಮಾಸ ಪೂಜೆಯನ್ನು ಸೇವಾರೂಪದಲ್ಲಿ ನಡೆಸಲು ಆರಂಭವಾಯಿತು.
- * ಮಾರ್ಚಿ 15, ಭಾನುವಾರ 1998 ರಂದು ನೂತನ ಧ್ವಜ ಸ್ತಂಭದ ಪ್ರತಿಷ್ಟಾಪನಾ ಕಾರ್ಯವು 'ಶೃಂಗೇರಿ ಶಾರದಾ ಮಠದ ದಕ್ಷಿಣಾಮ್ಮಾಯ ಪೀಠದ ಅಂದಿನ ಪರ್ಯಾಯ ಪೀಠಾದಿಪತಿಗಳಾಗಿದ್ದ ಜಗದ್ಗರು ಭಾರತೀ ತಿರ್ಥ ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರ ಅಮೃತ ಹಸ್ತಗಳಿಂದ ನೆರವೇರಿತು.
- * 2002ರಂದು ದೇವಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಬ್ರಹ್ಮಕಲಶೋತ್ಸವವು ನಡೆಯಿತು. ಇದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೇರಳ ಮಾದರಿ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ತ್ರಿಕೋನಾಕಾರದ ದ್ವಾರ ರಚನೆಯೂ ಅದರಲ್ಲಿ ದೇವಿಯ ಭಿತ್ತಿ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಪಡಿಮೂಡಿಸಲಾಯಿತು.
- * ಮೇ 10, ಶುಕ್ರವಾರ 2002ರಂದು ಮಹಾನವಮಿ ಕಟ್ಟೆಯ ಬಳಿ ನಿರ್ಮಾಣವಾದ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಮಹಾದ್ವಾರದ ಉದ್ಘಾಟನೆಯನ್ನು, ಉಡುಪಿ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣ ಮಠದ, ಪೇಜಾವರ ಮಠದ ಪರ್ಯಾಯ ಪೀಠಾದಿಪತಿಗಳಾಗಿರುವ ವಿಶ್ವೇಶ ತೀರ್ಥಪಾದಂಗಳವರ ಮೂಲಕ ನೆರವೇರಿಸಲಾಯಿತು.
- * ಅಕ್ಟೋಬರ 12, ಶುಕ್ರವಾರ 2007ರಂದು ನವರಾತ್ರಿಯ ಪ್ರಥಮ ದಿನ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಪ್ರವೇಶ ಮಹಾದ್ವಾರಕ್ಕೆ ರಜತ ಕವಚವನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸಲಾಯಿತು. ಇದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪ್ರತೀ ಶುಕ್ರವಾರದಂದು ಅನ್ನ ಸಂತರ್ಪಣೆಯು ವಿದ್ಯುಕ್ತವಾಗಿ ಆರಂಭಗೊಂಡು

ಇಂದಿಗೂ ಅಕ್ಷಯ ಸದೃಶವಾಗಿ ನಡೆದು ಬಂದಿದೆ.

- * 2009 ನವರಾತ್ರಿಯ ಸಂದರ್ಭವಿನೂತನ ಮಾದರಿಯ ಶಿಲಾಮಯ ವಸಂತ ಮಂಟಪವನ್ನು ಹಾಗೂ ಪಾಕಶಾಲೆಯು ನಿರ್ಮಾಣವಾಯಿತು.
- * ಅಕ್ಟೋಬರ 8, ಶುಕ್ರವಾರ 2010ರಂದು ನವರಾತ್ರಿಯ ಪ್ರಥಮ ದಿನ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಪ್ರವೇಶ ಮಹಾದ್ವಾರಕ್ಕೆ ರಜತ ಕವಚವನ್ನು ಹಾಗೂ ಅಂದು ದೇವಿಗೆ 2 ಕೆ.ಜಿ. ತೂಕದ ಚಿನ್ನದ ಸ್ವರ್ಣಮುಖವಾಡವನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸಲಾಯಿತು.
- * ಅಕ್ಟೋಬರ 5, ಶನಿವಾರ 2013 ರಂದು ನವರಾತ್ರಿಯ ಪ್ರಥಮ ದಿನ ದೇವಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಒಳಾಂಗಣದ ಪ್ರಾಂಗಣಕ್ಕೂ ಹಾಗೂ ಹೊರಾಂಗಣದ ರಾಜಾಂಗಣಕ್ಕೂ ಮೇಲ್ಭಾವಣಿಯನ್ನು ಹಾಕಲಾಯಿತು.
- * ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಕಳೆದ 2015 ಮಾರ್ಚಿ 4, ಮಂಗಳವಾರದಿಂದ 15 ಸೋಮವಾರದವರೆಗೆ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಬ್ರಹ್ಮ ಕಲಶೋತ್ಸವವು ನಡೆಯಿತು. ಇದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನೂತನವಾಗಿ ನಿರ್ಮಿತಗೊಂಡ ಸೇವಾ ಕೌಂಟರ್ ದೇವಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಸಮರ್ಪಣೆಯಾಯಿತು.
- * ಅಕ್ಟೋಬರ 2, ಭಾನುವಾರ 2016 ಕಳೆದ ನವರಾತ್ರಿಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ದೇವಿಯ ಮೂಲ ಬಿಂಬಕ್ಕೆ ಸ್ವರ್ಣ ದೃಷ್ಟಿ ನೇತ್ರವನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸಲಾಯಿತು.

ಹೀಗೆ ಕಾಲಾನುಕಾಲಕ್ಕೆ ಗಣನೀಯವಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಶಿಖರ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಉನ್ನತಿಗೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ನಮ್ಮ ಮಂಗಳಾದೇವಿ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಸಕಲ ಏಳ್ಗೆಗೆ ಕಾರಣ ಆ ತಾಯಿ ಶ್ರೀ ಮಂಗಳಾಂಬಿಕೆಯೇ ಆದರಿಂದ ಪ್ರತಿಬಾರಿಯಂತೆ ನಾಳಿನ ಪುನರ್ಪ್ರತಿಷ್ಟಾ ಮಹೋತ್ಸವದ ಶುಭದಿನದಂದು ರಾತ್ರಿ ಸರಿಯಾಗಿ 8 ಗಂಟೆಗೆ ಮಹಾಪೂಜೆಯು ನಡೆದು, ಬಲಿ ಉತ್ಸವವು ನಡೆಯಲಿದ್ದು, ಬಳಿಕ ದೇವಾಲಯದ ರಾಜಾಂಗಣದಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಭಂಡಿಸುತ್ತು ನಡೆಯಲಿದೆ. ಇದರೊಂದಿಗೆ ವಸಂತ ಪೂಜೆಯು ನಡೆದು ದೇವಿಯು ಗರ್ಭಗೃಹವನ್ನು ಸೇರಲು ಸಣ್ಣದೊಂದು ಆರತಿಯಾದ ಬಳಿಕ ದೇವಿಯ ಪ್ರತಿಷ್ಟಾ ವರ್ಧ್ಯಂತೋತ್ಸವವು ಸಂಪನ್ನವಾಗಲಿದೆ.

"ಲೋಕಾ ಸಮಸ್ತ ಸುಖನೋ ಭವಂತು" ಎಂಬ ಸನಾತನ ವಾಕ್ಯದ ಜೊತೆಗೂಡಿ ಸರ್ವಮಂಗಳೆ ಲೋಕಕ್ಕೇ ಸುಖ ಶಾಂತಿ ಸನ್ಮಂಗಳಗಳನ್ನೀಯುತ್ತಿರಲೆಂದೂ, ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಮನಃಸಂಕಲ್ಪಗಳು ಮಂಗಳಾದೇವಿಯ ಚರಣಾರವಿಂದಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಿರವಾಗಿ ನಿಲ್ಲಲೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸೋಣ.

"ಲಕ್ಷ ಕುಂಕುಮಾರ್ಚನೆ"

ಶ್ರೀ ದೇವಿಯ ಉಪಾಸನೆಯಲ್ಲಿ ಕುಂಕುಮಾರ್ಚನೆಗೆ ಮಹತ್ವರ್ಷರ್ಣ ಸ್ಥಾನವಿದೆ. ಜಗದ್ಗುರು ಶ್ರೀ ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯರು ತಮ್ಮ ಸೌಂದರ್ಯ ಲಹರಿ ಸ್ತೋತ್ರದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ದೆವಿಯ ಅಪೂರ್ವ ರೂಪ ಲಾವಣ್ಯವನ್ನು ಅಂಗೌಷ್ಣವಾದಿಗಳ ವರ್ಣನೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾ ಒಂದೆಡೆ 'ಲಲಾಟೇ ಕಾಶ್ಮೀರಂ ಲಾವಣ್ಯದ್ಯುತಿ ವಿಮಲ ವ ಹಂತೀ ಸಿಂಧೂರೇ' ಎಂದು "ಕುಂಕುಮಾಂಕಿತೆಯಾದ ದೇವಿಯ ಲಲಾಟ (ಹಣೆ)ದಲ್ಲಿ ಭರತ ಖಂಡಕ್ಕೆ ಶಿರೋ ಭೂಷಣವಾಗಿ ಕಾಶ್ಮೀರವಿದ್ದಂತೆ ಕುಂಕುಮವು ತಾಯಿಗೆ ಶೋಭಾಯಮಾನವಾದುದು" ಎಂದು ಉದ್ದರಿಸಿದ್ದಾರೆ.

40

ಮಂಗಳೆ ಅರ್ಚನಾ ಪ್ರಿಯೆ. ಶಾಶ್ವತ ಸೌಭಾಗ್ಯದ ಪ್ರತೀಕವಾದ ಕುಂಕುಮ ದೊಂದಿಗೆ. ಶ್ರೀ ದೇವಿಯ ನಾಮಾವಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿತವಾಗಿರುವ ದೇವಿಯ ಲಕ್ಷನಾಮಗಳನ್ನು, ಒಂದೊಂದು ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾ ನಾಮಾವಳಿಯನ್ನೂ ಹಾಗೂ ಆಕೆಯ ಪ್ರಿಯಾತೀತ ಮಂತ್ರ–ಶ್ಲೋಕಾದಿಗಳನ್ನು ಪಠಿಸುವುದರೊಂದಿಗೆ ಒಂದೊಂದು ಚಿಟಿಕೆ ಕುಂಕುಮವನ್ನು ಶ್ರೀ ದೇವಿಯ ಚರಣ ಕಮಲದ, ಪಾಣಿ ಪೀಠದ ಬಳಿಯಿರುವ ಶ್ರೀ ಚಕ್ರ ಪೀಠಕ್ಕೆ ಅರ್ಜಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಸಣ್ಣದಾದ ರಜತ ಪೀಠದ ಮೇಲಿಡಲ್ಪಡುವ ಶ್ರೀ ಚಕ್ರವು ಮೇಲ್ಮುಖವಾಗಿರುವ 'ನಾಲ್ಕು' ತ್ರಿಕೋಣಗಳಿಂದ ಹಾಗೂ ಕೆಳಮುಖವಾಗಿರುವ ಐದು ತ್ರಿಕೋಣಗಳಿಂದ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಈ 'ಒಂಭತ್ತು' ಚಕ್ರಗಳು ಸಂಧಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಬಿಂದುವನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಒಟ್ಟು 'ನಲ್ಪತ್ತನಾಲ್ಕು' ಚಕ್ರಗಳು ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. 'ಒಂಭತ್ತು' ತ್ರಿಕೋಣಗಳ ಬದಲಾಗಿ 'ಎಂಟು' ತ್ರಿಕೋಣಗಳನ್ನು ಗಣನೆಗೆಗೆ ತೆಗೆದಲ್ಲಿ ಅದು ಶ್ರೀ ಚಕ್ರ ಎಂದೆನಿಸುತ್ತದೆ.

ಹೀಗೆ ಶ್ರೀಚಕ್ರದಲ್ಲಿ ಶಕ್ತಿಯು ಲಭಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಕುಂಕುಮದಿಂದ ಅರ್ಚನೆಯನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರೊಂದಿಗೆ ಶ್ರೀ ದೇವಿಯ ಮಹಾಮೇರು (ಶ್ರೀಚಕ್ರದ ಲಂಬವಾದ ರೂಪ)ವಿನ ತುದಿಯಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿರುತ್ತಾಳೆ ಎಂಬ ನಂಬಿಕೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಹಾಮೇರುವು ಲಂಬವಾದ ರಚನೆಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಬಿಂದುವು ಮಹಾಮೇರುವಿನ ತುದಿಯಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ. ದೇವಿಯ ಸಾನಿಧ್ಯವನ್ನು ಈ ಬಿಂದು ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಕುಂಕುಮಾರ್ಚನೆಯ ಪದ್ಮಾಸನಸ್ಥಿತಳಾಗಿರುವ ದೇವಿಯ ಚರಣಗಳಿಂದ ಆರಂಭಿಸಿ ಶಿರದವರೆಗೆ ಏರಿಸಿ, ದೇವಿಯನ್ನು ಕುಂಕುಮದಿಂದ ಆಚ್ಛಾದಿಸುತ್ತಾರೆ ತನ್ಮೂಲಕವಾಗಿ 'ಲಕ್ಷ ಕುಂಕುಮಾರ್ಚನಾ ಸೇವೆಯನ್ನು ಶುಕ್ತವಾರದಂದು ತಾಯಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಲೋಕ ಕಲ್ಯಾಣಾರ್ಥವಾಗಿ ದೇವಳದ ವತಿಯಿಂದ ವರ್ಷಂಪ್ರತಿ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವ ಲಕ್ಷ ಕುಂಕುಮಾರ್ಚನೆಯು ದೇವಿಗೆ ಪ್ರೀತ್ಯರ್ಥವಾಗಿ ನಡೆಯಲಿದ್ದು ಇದರ ಶುಭಫಲವು ಸರ್ವರಿಗೂ ಲಭಿಸಲಿ. ಸರ್ವ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಯಶಸ್ಸಿನೊಂದಿಗೆ ಮಂಗಳಕರವಾಗಿ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಮಂಗಳಾಂಭೆಯು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರನ್ನು ಉದ್ದರಿಸಲಿ.

"ಶತರುದ್ರಾಭಿಷೇಕ"

'ಅಲಂಕಾರ ಪ್ರಿಯೋ ವಿಷ್ಣು ಅಭಿಷೇಕ ಪ್ರಿಯ ಶಿವಃ' ಎಂಬ ಸಂಸ್ಕೃತದ ಉಕ್ತಿಯಂತೆ ಈಶ್ವರನು ಅಭಿಷೇಕ ಪ್ರಿಯನು. ಅದರಲ್ಲೂ ಸಕಲ ಕಲ್ಯಾಣ ಗುಣ ಪರಿಪೂರ್ಣನಾದ ಮಂಜುನಾಥ ದೇವರಿಗೆ ರುದ್ರಾಭಿಷೇಕದ ಮೂಲಕ ಪೂಜಿಸಿದರೆ ಭಗವಂತನು ಸಂತೃಪ್ತನಾಗುತ್ತಾನೆ. ರುದ್ರಾಭಿಷೇಕವು ಹೆಸರೇ ಸೂಚಿಸುವಂತೆ ಪ್ರಧಾನವಾಗಿ ರುದ್ರ (ಶಿವ) ದೇವರ ಆರಾಧನೆಯುಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ವೈಶಿಷ್ಟಪೂರ್ಣವಾದ ಪೂಜಾ ವಿಧಾನವಾಗಿದೆ. ಅಭಿಷೇಕದ ಮುಖೇನ 'ಕೃಷ್ಣ ಯಜುರ್ವೇದ ತೈತ್ತಿರೀಯ ಸಂಹಿತೆ'ಯ ನಾಲ್ಕನೆಯ ಕಾಂಡದಲ್ಲಿನ ಪ್ರಕಾರವಾದ 'ರುದ್ರ ನಮಕ' ಹಾಗೂ 'ರುದ್ರ ಚಮಕ'ಗಳನ್ನು ಅಭಿಷೇಕದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪಠಿಸುತ್ತಾ ಬಿಲ್ನಪತ್ರೆಗಳ ಸಮರ್ಪಣೆಯೊಂದಿಗೆ 'ಅಭಿಷೇಕ ಪ್ರಿಯ'ನೆಂದೇ ಖ್ಯಾತನಾದ

'ಶಿವದೇವರನ್ನು' ಆರಾಧಿಸುವುದರೊಂದಿಗೆ ಆತನ ಆಶೀರ್ವಾದವನ್ನು ವಿಜ್ಞಾಪಿಸಲು, ಪರಮಾತ್ಮನು ಸಂತುಷ್ಟನಾಗಿ ಸದ್ಭಕ್ತಾದಿಗಳ ಮನೋ ಇಷ್ಪಾರ್ಥವನ್ನು ಪೂರೈಸಲು ಅವರವರ ಭಾವಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಒಲಿದು ಅನುಗ್ರಹಿಸುವನು, ಎಂಬುವುದು ಪೌರಾಣಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಸಾತ್ವಿಕ ವಿಮರ್ಶೆಯಲ್ಲಿ ಕಂಡುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕಂತಹ ಸತ್ಯ.

ಇದೇ ಹಿನ್ನಲೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಬಾರಿಯ ಪಂಚಾಂಗದನುಸಾರ ನಾಮ ಸಂವತ್ಸರ'ದ ಆಷಾಢ ಮಾಸದ ದಕ್ಷಿಣಾಯನ ಶುಕ್ಷಪಕ್ಷದ ಸೋಮವಾರದಂದು ಪ್ರಾತಃಕಾಲ ಸುಮಾರಿಗೆ ಶ್ರೀಮಂಗಳಾದೇವಿ ಅಮ್ಮನವರಿಗೆ "ಶತರುದ್ರಾಭಿಷೇಕ"ವು ನಡೆಯಲಿದೆ.

ಲೇಖನದ ಮೇಲಿನ ಪೀಠಿಕಾ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿರುವಂತೆ ರುದ್ರಾಭಿಷೇಕ ಸೇವೆಯು "ಶಿವ" ದೇವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯತೆ ಹೊಂದಿದ್ದರೂ ಶ್ರೀ ಕ್ಷೇತ್ರ ಮಂಗಳಾದೇವಿಯಲ್ಲಿ 'ಶ್ರೀದೇವಿ'ಯು ಲಿಂಗರೂಪದಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಾಯಶಃ ಭಾರತದಲ್ಲೇ ಅತ್ಯಂತ ಅಪರೂಪವಾದ ದೇಗುಲವಿದಾಗಿದೆ. ಒಂದೇ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಶಿವ–ಶಕ್ತಿಯರ ಸಾನಿಧ್ಯ. ನಿದರ್ಶನವೆಂಬಂತೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ 'ಧಾರಾಪಾತ್ರೆ'ಯನ್ನು ಶಿವನ ದೇವಾಲಯದಲ್ಲಿ ಶಿವಲಿಂಗದ ಮೇಲೆ ಮಾತ್ರ ಕಾಣಬಹುದು. ಹೊರತಾಗಿ ಬೇರೆಲ್ಲೂ ಇತರ ದೇವಿಯ ಸಾನಿಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಾಣಸಿಗದು. ಆದರೆ ಪ್ರತಿದಿನ ಪ್ರಾತಃಕಾಲದ ಅಭಿಷೇಕದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾಮ ದೇವಿಯ ಲಿಂಗದ ಮೇಲ್ಫಾಗದಲ್ಲಿ 'ಧಾರಾಪಾತ್ರೆ'ಯನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು ತಾಯಿಯ ಬಿಂಬದಲ್ಲಿ 'ಶಿವಶಕ್ತಿ'ಯು ಅಡಕವಾಗಿದ್ದು, ದೇವಿಯು 'ಪ್ರಕೃತಿ–ಮರುಷ' ಶಕ್ತಿಯೊಂದಿಗೆ ಶಿವಾತ್ಮಿಕೆಯಾಗಿ ಶಿವಶಕ್ತ್ಯಾತ್ಮಿಕಳಾಗಿ 'ಶಿವಶಕ್ತಿ ಸ್ತ್ರೀ' ಬಿಂಬರೂಪದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸನ್ನಳಾಗಿರುವ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಅರ್ಧನಾರೀಶ್ವರೀ ತತ್ವದಂತೆ ದೇವಿಯನ್ನು ಆರಾಧಿಸುವುದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಶ್ರೀ ದೇವಿಗೆ 'ರುದ್ರಾಭಿಷೇಕ'ದ ಸೇವೆಯೂ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ರುದ್ರಾಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು 'ಹನ್ನೊಂದು' 'ಅನುವಾಕ'ಗಳಿವೆ. ಇಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೇಯ ಅನುವಾಕದಲ್ಲಿ ಶಿವನು ಪ್ರಸನ್ನನಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿ, ಎರಡರಿಂದ – ಒಂಭತ್ತರ ಅನುವಾಕಗಳಲ್ಲಿ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ, ಹತ್ತನೇಯದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ, ಹನ್ನೊಂದನೇಯದಲ್ಲಿ 'ರುದ್ರ ಸ್ತುತಿ'ಯನ್ನು ನಡೆಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇವೇ *ಅನುವಾಕಗಳು*

ಈ ಹನ್ನೊಂದು ಅನುವಾಕಗಳು "ಏಕಾದಶ ರುದ್ರ"ರ ಸ್ವರೂಪ. "ಮೃಗವ್ಯಾಧ, ಶರ್ವ, ನಿರೃರ್ಥಿ, ಅಜೈಕಪಾತ್, ಅಹಿರ್ಭುದ್ಧಿ, ಪಿನಾಕಿ, ಭವನಾಥ, ಮಹೇಶ್ವರ, ಭಾನು, ಭವ ಹಾಗೂ ಕಾಪಾಲಿ" ಎಂಬುದಾಗಿ ಹನ್ನೊಂದು ಆವರ್ತನೇಯ ರೂಪಗಳಲ್ಲಿ ಅಭಿಷೇಕ ನಡೆಯುತ್ತದೆ.

ಶಿವಮರಾಣದ ಪ್ರಕಾರ 'ರುದ್ರ' ಹಾಗೂ 'ಚಮ'ಗಳ ಪಠಣ ಶಿವನಿಗೆ ಪ್ರಿಯಾತೀತವಾದುದು ಹೀಗೆ ರುದ್ರಾಭಿಷೇಕವನ್ನು ಯರ್ಜುವೇದದ ಪ್ರಕಾರವಾದ "ರುದ್ರನಮಕ" ಹಾಗೂ "ರುದ್ರಚಮಕ"ಗಳ ರುದ್ರಪಠಣದ ಮೂಲಕ ಮೊದಲ್ಗೊಳುತ್ತದೆ. ರುದ್ರದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ಹನ್ನೊಂದು ಭಾಗಗಳಿವೆ (ಅನುವಾಕಗಳು). ರುದ್ರದ ನಂತರ ಪಠಿಸುವ ಚಮಕದಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಒಟ್ಟು 'ಹನ್ನೊಂದು ಭಾಗಗಳಿವೆ. ಒಂದು ಸರ್ತಿ 'ರುದ್ರ ನಮಕ' ಹಾಗೂ 'ರುದ್ರ ಚಮಕ'ಗಳನ್ನು ಪಠಿಸುವುದಕ್ಕೆ 'ದೈನಂದಿನ ನ್ಯಾಸ' ಎನ್ನುವರು. ಹೀಗೆ 'ಹನ್ನೊಂದು' ಬಾರಿ ಪಠಿಸುವಾಗ ರುದ್ರದ ಒಂದು ಆವರ್ತನ ಮುಗಿಸಿದ ತುವಾಯ ಅನುಕ್ರಮವಾಗಿ ಚಮಕದ ಇನ್ನೊಂದು ಭಾಗ. ಮೊದಲಿಗೆ 'ಚಮಕ'ದ ಮೂರನೇಯ

42

ಭಾಗವನ್ನು ಉಚ್ಛರಿಸಿ, ನಂತರ ಒಂದು 'ನಮಕ'ದ ಭಾಗವನ್ನು ಮತ್ತು ಹನ್ನೊಂದು 'ಚಮಕ' ಭಾಗವನ್ನು ಪಠಿಸುವರು. ಇದನ್ನು 'ಒಂದು ರುದ್ರ'ವೆನ್ನುವರು.

ನೂರು ಬಾರಿಗೆ ಒಂದು ರುದ್ರದ ಆವರ್ತನೆಯಾಗಬೇಕು. *ಶತ* ಎಂದರೆ ನೂರು. ಹೀಗೆ ನೂರು ಬಾರಿ 'ಒಂದು ರುದ್ರದ' ಆವರ್ತನೆಯನ್ನು ಚಮಕ ಹಾಗೂ ನಮಕವನ್ನು ಪಠಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಶ್ರೀ ದೇವಿಯ ಲಿಂಗದ ಮೇಲೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಜಲಾಭಿಷೇಕಕ್ಕೆ 'ರುದ್ರಾಭಿಷೇಕ'ವೆಂದೂ, ರುದ್ರ ಪಠಣದ ನೂರು ಆವರ್ತನ ಸಹಿತ ಅಭಿಷೇಕವನ್ನು *ಶತ ರುದ್ರಾಭಿಷೇಕ*ವೆಂದು ಹೇಳುವರು.

ಓಂ ನಮೋ ಭಗವತೇ ರುದ್ರಾಯ

ಓಂ ನಮಸ್ತೇ ರುದ್ರ ಮನ್ಯವ ಉತೋತ ಇಷವೇ ನಮಃ। ನಮಸ್ತೇ ಅಸ್ತು ಧನ್ವನೇ ಬಾಹುಭ್ಯಾ ಮುತ ತೇ ನಮಃ। ಯಾ ತ ಇಷುಃ ಶಿವತಮಾ ಶಿವಂ ಬಭೂವ ತೇ ಧನುಃ। ಶಿವಾಶರ್ವ್ಯಾಯ ತವ ತಯಾ ನೋ ರುದ್ರ ಮೃಡಯ। ಯಾ ತೇ ರುದ್ರ ಶಿವಾ ತನೂರಘೋರಾಃ ಪಾಪಕಶಿನೀ। ತಯಾ ನಸ್ತನುಮಾ ಶಂತಮಯಾ ಗಿರಿಶಂತಾಭಿಚಾಕಶೀಹಿ

ಶಂ ಚ ಮೇ ಮಯಶ್ವ ಮೇ ಪ್ರಿಯಂ ಚ ಮೇನುಕಾಮಶ್ವ ಮೇ ಕಾಮಶ್ವ ಮೇ ಸೌಮನಸಶ್ವ ಮೇ ಭದ್ರಂ ಚ ಮೇ ಶ್ರೇಯಶ್ವ ಮೇ ಯಶಶ್ವ ಮೇ ಭಗಶ್ವ ಮೇ ದ್ರವಿಣಂ ಚ ಮೇ ಯಂತಾ ಚ ಮೇ ಧರ್ತಾ ಚ ಮೇ ಕ್ಷೇಮಶ್ವ ಮೇ ಧೃತಿಶ್ವ ಮೇ ವಿಶ್ವಂಚ ಮೇ ಮಹಶ್ವ ಮೇ ಸಂವಿಚ್ವ ಮೇ ಜ್ಞಾತ್ರಂ ಚ ಮೇ ಸೂಶ್ವ ಮೇ ಪ್ರಸೂಶ್ವ ಮೇ ಸೀರಂ ಚ ಮೇಲಯಶ್ವ ಮ ಋತಂ ಚ ಮೇಮೃತಂ ಚ ಮೇಯಕ್ಷ್ಮಂಚ ಮೇನಾಮಯಚ್ವ ಮೇ ಜೀವಾತುಶ್ವ ಮೇ ದೀರ್ಘಾಯುತ್ವಂ ಚ ಮೇನಮಿತ್ರಂ ಚ ಮೇಭಯಂ ಅ ಚ ಮೇ ಸುಗಂ ಚ ಮೇ ಶಯನಂ ಚ ಮೇ ಸೂಷಾ ಚ ಮೇ ಸುದಿನಂ ಚ ಮೇ॥

"ಏಕಾ ಚ ಮೇ ತಿಸ್ರಶ್ಚ ಮೇ ಪಂಚ ಚ ಮೇ ಸಪ್ತ ಚ ಮೇನವ ಚ ಮ ಏಕಾದಶ ಚ ಮೇ ತ್ರಯೋದಶ ಚ ಮೇ ಪಂಚ ದಶ ಚ ಮೇ ಸಪ್ತ ದಶ ಚ ಮೇ ನವ ದಶ ಚ ಮ ಏಕವಿಗ್ಂಶತಿಶ್ಚ ಮೇ ತ್ರಯೋವಿಗ್ಂಶತಿಶ್ಚ ಮೇ ಪಂಚವಿಗ್ಂಶತಿಶ್ಚ ಮೇ ನವವಿಗ್ಂಶತಿಶ್ಚ ಮ ಏಕ ತ್ರಿಗ್ಂಶಚ್ಚ ಮೇ ತ್ರಯಸ್ತಿಗ್ಂಶಚ್ಚ ಮೇ॥

*ಚತ್ರಶ್ವ ಮೇಷ್ಟೌ ಚ ಮೇ ದ್ವಾದಶ ಚ ಮೇ ಷೋಡಶ ಚ ಮೇ ವಿಗ್ಂಶತಿಶ್ವ ಮೇ ಚತುರ್ವಿಗ್ಂಶತಿಶ್ವ ಮೇಷ್ಟಾವಿಗ್ಂಶತಿಶ್ವ ಮೇ ದ್ವಾತ್ರಿಗ್ಂಶಚ್ವ ಮೇ ಷಟ್ತ್ರಿಗ್ಂಶಚ್ವ ಮೇ ಚತ್ವಾರಿಗ್ಂಶಚ್ಚ ಮೇ ಚತುಶ್ಚತ್ವಾರಿಗ್ಂಶಚ್ಚ ಮೇಷ್ಟಾಚತ್ವಾರಿಗ್ಂಶಚ್ಚಮೇ॥.....

ಮೇ ಚತ್ವಾರಿಗ್ಂಶಚ್ಚ ಮೇ ಚತುಶ್ಚತ್ವಾರಿಗ್ಂಶಚ್ಚ ಮೇಷ್ಟಾಚಿತ್ವಾರಿಗ್ಂಶಚ್ಚಮೇ॥.....
*ವಾಜಶ್ಚ ಪ್ರಸವಶ್ಚಾಪಿಜಶ್ಚ ಕ್ರತುಶ್ಚ ಸುವಶ್ವ ಮೂರ್ಧಾ ಚ ವ್ಯಶ್ಲಿಯಶ್ಚಾಂತ್ಯಾಯನಶ್ಚಾಂತ್ಯಶ್ಚ ಭೌವನಶ್ಚ ಭುವನಶ್ವಾಧಿಪತಿಶ್ಚ *11 (ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತದೆ)

ಹೀಗೆ ಮೇಲಿನ ನಾಲ್ಕು ಆಯಾಮಗಳ ಶಿವೋಪಾಸನೆಯ 'ಚಮಕ' 'ನಮಕಾ'ದಿಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನದ ರುದ್ರ ಪಠಣವು ದೇವಳದಲ್ಲಿ ಮಾರ್ದನಿಸಿ, ಶತರುದ್ರಾಭಿಷೇಕವು ಮಂಗಳಾಂಬಿಕೆಗೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ತುಂಬು ಧ್ವನಿಯಲ್ಲಿ ಘಂಟಾಘೋಷದಂತೆ ಮಾರ್ದನಿಸುವ, ಈ ರುದ್ರ ಚಮಕ–ನಮಕಾದಿಗಳ ಪಠಣದ

ಮಹಾಮಂತ್ರಗಳನ್ನು ಲಯಂಬದ್ಧವಾಗಿ ಉಚ್ಛರಿಸಿ ಶ್ರೀ ದೇವಿಯ ಬಿಂಬವು ಅಭಿಷಿಕ್ತವಾದಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ಶಿವ ಸಾನಿಧ್ಯವು ತೇಜೋಸ್ವರೂಪವಾಗಿ ಮೂಡಿ ಶಿವಶಕ್ತಿಯ ಏಕೀಭವಿಸುವುದು.

ಹೀಗೆ ಚಮಕನಮಕಾದಿಗಳ ಉದ್ಘೋಷದೊಂದಿಗೆ ಬಿಲ್ವಪತ್ರೆಯ ಸಮರ್ಪಣೆಯೊಂದಿಗೆ ಅಭಿಷೇಕದ ಮುಖೇನ ಮನಸ್ಪೂರ್ಮಕವಾಗಿ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿಕೊಂಡಾಗ ಸಪತ್ನಿ ಸಮೇತ ನೆಲೆ ನಿಂತ ಮಂಜುನಾಥ ಸ್ವರೂಪಿ ಪರಮೇಶ್ವರನೂ, ಜಯಪ್ರದಳಾದ ಮಂಗಳಾದೇವಿಯೂ ಸನ್ಮಂಗಳವನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವರು. ಭಗವಂತನ ಸಾಕ್ಷಾದವತಾರ 'ಭಾರ್ಗವ ರಾಮ'ರಿಂದ ಪ್ರತಿಷ್ಟಾಪಿತಳಾದ ಮಂಗಳಾಂಭೆಗೆ ಶತರುದ್ರಾಭಿಷೇಕವು ನಡೆದು *ತೌಳವ* (ಸಂಸ್ಕೃತ ಪದ – ಸಾಗರ ತೀರದ ಕರಾವಳಿ) ದೇಶವೇ ಪರಮ ಪಾವನವಾಗಲಿ. ಸರ್ವರ ಆಸೆ ಆಕಾಂಕ್ಷೆ ಇಚ್ಛೆಗಳನ್ನು ಶ್ರೀ ದೇವಿಯು ಪೂರೈಸಲಿ.

"ನಾಗರ ಪಂಚಮಿ"

ಶ್ರಾವಣ ಮಾಸವು ಹಬ್ಬಗಳ ಸಾಲಿಗೆ ಮುನ್ನುಡಿ. ಸಾಲು ಹಬ್ಬಗಳ ಪೈಕಿ ಮೊದಲನೆಯದು ನಾಗಪಂಚಮಿ. ಶ್ರಾವಣ ಮಾಸದ ಶುಕ್ಷ ಪಕ್ಷದ ಪಂಚಮಿಯಂದು ಆಚರಿಸಲ್ಪಡುವುದರೊಂದಿಗೆ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಪಾಲಿನ ಕಲಿಯುಗದ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ದೇವರಾದ 'ನಾಗದೇವರನ್ನು ಆರಾಧಿಸುವ ಪರ್ವಕಾಲ. ಈ ಶುಭ ದಿನದ ಸಲುವಾಗಿ ಶ್ರೀಮಂಗಳಾದೇವಿ ಅಮ್ಮನವರ ದೇವಳಕ್ಕೆ ಮುಂಭಾಗದಲ್ಲಿ ನೇರ ಅಭಿಮುಖವಾಗಿರುವ, ಅಶ್ವಥ ವೃಕ್ಷದ ಅಲಂಕೃತ ನಾಗದೇವರ ಸಾನಿಧ್ಯದಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ತೆರನಾದ ಪೂಜಾ ವಿಧಿ– ವಿಧಾನಗಳು ನಡೆಯಲಿದೆ. ಹೀಗೆ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ನಾಗದೇವರ ಸಾನಿಧ್ಯವಿರುವುದರಿಂದ ಮಂಗಳಕರನಾದ "ಅನಂತ ವಾಸುಕೀ ನಾಗಬ್ರಹ್ಮ" ದೇವರು ಸರ್ವರಿಗೂ ಸಂತಾನ, ಸಂಪತ್ತುಗಳನ್ನು ಅನುಗ್ರಹಿಸಿ ಸರ್ವಸಮೃದ್ಧಿಯನ್ನು ನೀಡುವುದರೊಂದಿಗೆ ಸನ್ಮಂಗಳವನ್ನು ಕರುಣಿಸಲಿ. ಶ್ರಾವಣ ಮಾಸದ ಶುಕ್ಲಪಕ್ಷದ ಪಂಚಮಿಗೆ ನಾಗರ ಪಂಚಮಿ ಎಂದು ಹೆಸರಿದೆ. ನಾಗರ ಪಂಚಮಿಯಂದು ಕ್ಷೀರವನ್ನಿಟ್ಟು ನಾಗರ ಕಲ್ಲಿಗೆ ಪಂಚಾಮೃತ ಅಭಿಷೇಕ ಮಾಡಿ ಆರಾಧಿಸುವ ಸಂಪ್ರದಾಯವಿದ್ದು ಮುಂಜಾನೆಯಿಂದಲೇ ನಾಗರಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಕ್ಷೀರಾಭಿಷೇಕ, ಪಂಚಾಮೃತಾಭಿಷೇಕ, ಸೀಯಾಳಾಭಿಷೇಕಾದಿಗಳು ನಡೆಯಲಿದೆ. ಬಳಿಕ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಶ್ರೀ ನಾಗ ದೇವರಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಪೂಜೆಯು ನೆರವೇರಲಿದೆ. ನಾಗರಾಜನು ಸರ್ವರಿಗೂ ಆಯುಷ್ಯ, ಆರೋಗ್ಯ ಭಾಗ್ಯ ಹಾಗೂ ಸಕಲ ಸಿರಿ– ಸಂಪತ್ತುಗಳನ್ನು ಕರುಣಿಸಿ ಹರಸಲಿ... ಇದರೊಂದಿಗೆ ಮಂಗಳಾಂಭೆಯ ಅನುಗ್ರಹವೂ ಸದಾ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಮೇಲಿರಲಿ.

"ಶ್ರೀ ವರ ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮಿ ವೃತ"

ಆಷಾಢ ಮುಗಿದು ಶ್ರಾವಣ ಮಾಸ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತೆಂದರೆ ಎಲ್ಲೆಡೆ ಸಮೃದ್ಧಿ. ಶ್ರಾವಣದ ಸೊಬಗೇ ಅಂತಹದು. ಸಂಭ್ರಮವೇ ಓಡೋಡಿ ಬಂದು ನಮ್ಮನ್ನು ಅಪ್ಪಿದಂತೆ ಭಾಸವಾಗುವುದು. 'ಏನನ್ನೇ ಮಾಡಿದರೂ ಶ್ರಾವಣದಲ್ಲಿ ಮಾಡು ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುತ್ತದೆ' ಎಂಬ ರೂಢಿಯಂಟು ಹೀಗೆ, ವೃತ, ಪೂಜೆ, ಆರಾಧನೆ ಶ್ರಾವಣದಲ್ಲಿ ನಿತ್ಯ ನಿರಂತರವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಚಂದ್ರನು ಪೂರ್ಣಿಮಾ ದಿನ ಶ್ರವಣ ನಕ್ಷತ್ರದಲ್ಲಿರುವ ಈ ಮಾಸದಲ್ಲಿ ಪೌರ್ಣಮಿಗೆ ಪೂರ್ವಭಾವಿಯಾಗಿ ಬರುವ, ಶುಇಕ್ರವಾದಂದು ನಾಡಿನಾದ್ಯಂತ ಸುಮಂಗಲೆಯರು ಶೃದ್ಧಾ ಭಕ್ತಿಭಾವದಿಂದ ಆಚರಿಸುವ 'ಶ್ರೀ ವರಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮಿ ವೃತ'ವು ಸಕಲ ಸೌಭಾಗ್ಯಗಳನ್ನು ಕರುಣಿಸುವ ದೇವಿ ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮಿಯ ವೃತವಾಗಿದೆ.

ಈ ಬಾರಿಯ ಪಂಚಾಂಗದನ್ವಯ ನಾಮ ಸಂವತ್ಸರದ ದಕ್ಷಿಣಾಯನ ಶುಕ್ಷ ಪಕ್ಷದ ಪೂರ್ಣಿಮೆಯ ಹಿಂದಿನ ದಿನವಾದ ಶುಕ್ರವಾರದಂದು ವರ್ಷಂಪ್ರತಿ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವಂತೆ ಶ್ರೀ ವರಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮಿ ವೃತವು ಶ್ರೀ ಮಂಗಳಾದೇವಿ ದೇವಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ನಡೆಯಲಿದೆ.

ಶುಕ್ಷೇ ಶ್ರಾವಣಿಕೇ ಮಾಸೆ ಪೂರ್ಣಿಮೋವಾಂತ್ಯ ಭಾಗವೇ ವರಲಕ್ಷ್ಮವೃತಂ ಕಾರ್ಯಂ ಸರ್ವ ಸಿದ್ಧಿ ಪ್ರದಾಯಕಮ್ ಎಂಬ ಶ್ಲೋಕದ ತಾತ್ಪರ್ಯದಂತೆ ಕ್ಷೀರ ಸಾಗರ ಸಂಭವೆಯಾದ ಶ್ರೀಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮಿ ದೇವಿಯನ್ನು ವೃತದ ಮೂಲಕ ಆರಾಧಿಸಿದಲ್ಲಿ ದಟ್ಟ ದಾರಿದ್ರ್ಯಗಳು ದೂರವಾಗಿ ಸಂಪತ್ಪ್ರದವಾದ – ಪುತ್ರ ಪೌತ್ರದಾಯಕವಾದ ಸನ್ಮಂಗಳವು ಆಕೆ ಪೂರ್ಣಾನುಗ್ರಹದಿಂದ ಅಭಿಸುವುದು.

ದೇವಳದ ಒಳ ಪ್ರಾಂಗಣದ ಎಡಭಾಗದ ಪ್ರಾಕಾರದಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಾದಿಗಳ ಸಮ್ಮುಖದಲ್ಲಿ ವೃತವು ನಡೆಯಲಿದ್ದು ಸುವಾಸಿನಿ (ಸುಮಂಗಲೆ)ಯರು ಅತ್ಯುತ್ಸಾಹದಿಂದ ಸಂಕಲ್ಪ ಮನಸ್ಕರಾಗಿ ವೃತವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡು ಆಚರಿಸಲಿರುವರು. ವಿಶೇಷವಾಗಿ ನಾಳಿನ ದಿನದ ಅಲಂಕಾರದಲ್ಲಿ ಪದ್ಮ ಸಹಿತ ಸ್ವರ್ಣ ಧನ ಕುಂಭ ಧರೆಯಾದ ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮೀ ಸ್ವರೂಪಳಾಗಿ ಮಂಗಳಮ್ಮನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು.

'ಸರ್ವ ಪಾಪ ಹರೇ ದೇವಿ ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮೀ ನಮೇಸ್ತುತೆ' ಎಂದು ತಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಇಷ್ಟಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಭಿವಿಸಿಕೊಂಡಲ್ಲಿ ಕಾಮಿತಾರ್ಥಗಳನ್ನು ನೆರವೇರಿಸುವಳೆಂಬುವುದು ಅನಾದಿಯಿಂದ ಬಂದ ನಂಬಿಕೆ. ವೃತದಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಂಡ ಭಕ್ತರ ಕೋರಿಕೆಗಳೆಲ್ಲ ಕೈಗೂಡಿ ಶ್ರೀ ದೇವಿಯು ಸಂತೃಪ್ತಿಯನ್ನೀಯಲಿ. ಮಂಗಳಾಮರದೆಲ್ಲೆಡೆ ಸೌಹಾರ್ದತೆ ಶಾಂತಿಯು ನೆಲೆಗೊಳ್ಳಲಿ.

"ಮಂಗಳಾದೇವಿ ಗಣಪ"

ಚಾಂದ್ರಮಾನ ಪಂಚಾಂಗದ ಆರನೇಯ ಮಾಸವೇ ಭಾದ್ರಪದ ಮಾಸ. ಸೃಷ್ಟಿಯು ಸಂಭ್ರಮದಿಂದಿರುವ ಭಾದ್ರಪದದಲ್ಲಿ .. ಶುಕ್ಲಪಕ್ಷದ ಚತುರ್ಥಿಯಂದು ಬರುವ ನಾಳಿನ ದಿನದ ಗಣೇಶ ಚತುರ್ಥಿಯನ್ನು ಸರ್ವರೂ ಯಥಾನುಸಾರ ವೈವಿಧ್ಯಮಯವಾಗಿ ಶ್ರೀ ಮಹಾಗಣಪತಿ ದೇವರನ್ದನು ನಾನಾ ವಿಧಗಳಲ್ಲಿ ಪೂಜಿಸಿ, ಆರಾಧಿಸಿ ತಮಗೆ ಬೇಕು ಬೇಕಾದ ವರಗಳನ್ನು ಬೇಡಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಸಲ್ಲಿಸಿ, ಕೃತಾರ್ಥರಾಗುತ್ತಾರೆ.

*'ಯಾಜ್ಞವಲ್ಕ್ಯ ಸ್ಮೃತಿ'*ಯ ಪ್ರಕಾರ ಪಾರ್ವತೀ ದೇವಿಯು ಗಣಪತಿಯ ತಾಯಿ. ಮಗದೊಂದು ಕಥೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಆತನು ಪಾರ್ವತಿಯ ಮೈಯಿಂದ

ಹುಟ್ಟಿದವನು. ಸ್ವರ್ಣ ಗೌರಿಯ ಮಾನಸ ಮತ್ರ. ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಗೌರೀಗಣೇಶ ತತ್ವಾನುಸಾರ ಮಹಾಗಣಪತಿ ದೇವರಿಗೆ ಅಗ್ರಮಾನ್ಯ ಸ್ಥಾನವಿದೆ. ಆದರಿಂದ ಶ್ರೀ ಗಣೇಶ ಚತುರ್ಥಿಯ ಶುಭದಿನದಂದು, ನಮ್ಮ ಮಂಗಳಾದೇವಿ ದೇವಾಲಯದಲ್ಲೂ ಚೌತಿಯ ಗಣೇಶೋತ್ಸವದ ಸಂಭ್ರಮವು ಗರಿಗೆದರಲಿದೆ.

ಪ್ರಥಮ ವಂದಿತ' ಆದಿ ಪೂಜಿತ' ಬುದ್ಧಿ ಪ್ರದಾಯಕ' ಸಿದ್ಧಿ ವಿನಾಯಕ ಹೇರಂಭ' ಅಂಬಾ ತನಯ'.. ಹೀಗೆ ಸಹಸ್ರ ನಾಮಾಂಕಿತನಾದ ಸರ್ವ ಮಂಗಳೆಯ ಪ್ರೀತಿಯ ಕಂದ ಶ್ರೀಮಹಾಗಣಪತಿ ದೇವರನ್ನು ಚತುರ್ಥಿಯಂದು ಪ್ರತಿಷ್ಟಾಪಿಸಿ ಮೂರು ದಿನಗಳ ಪರ್ಯಂತ ದೇವಳದಲ್ಲಿ ಪೂಜಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಮಂಗಳಾದೇವಿ ದೇವಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಗಣೇಶನ ಸುಂದರವಾದ ಮೃಣ್ಮಯ ವಿಗ್ರಹವನ್ನು ಆವೆ (ಜೇಡಿ) ಮೃತ್ತಿಕೆಯಿಂದ ನಿರ್ಮಿಸಿ, ಮರಾಣೋಕ್ತ ಪ್ರಣವ ರೂಪವನ್ನು ನೀಡಿ, ಹರ್ಷೋಕ್ತ ಬಣ್ಣವನ್ನು ಬಳಿದು ಸಂಭ್ರಮಾಲಂಕೃತ ಮಂಟಪಾದಿಗಳಿಂದ ವೇದಿಕೆಯನ್ನು ಶೃಂಗರಿಸಿ, ಸಂಪ್ರದಾಯ ಬದ್ದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಗಣಹೋಮವನ್ನು ನಡೆಸಿ ಪ್ರತಿಷ್ಟಾಪಿಸಿ, ವಿದ್ಯುಕ್ತವಾಗಿ ಪೂಜಿಸಿಕೊಂಡು ಬರಲಾಗಿದ್ದು, ಕಳೆದ ಸತತ 47 ವರ್ಷಗಳಿಂದ "ಮಂಗಳಾದೇವಿ ಸೇವಾಸಮಿತಿ"ಯ ಆಶ್ರಯದಲ್ಲಿ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಶ್ರೀ ಗಣೇಶೋತ್ಸವಕ್ಕೆ ಈ ಬಾರಿ 48ನೇ ವರ್ಷದ ಸಂಭ್ರಮ.

ಪ್ರತಿಬಾರಿಯಂತೆ ದೇವಸ್ಥಾನದ ರಾಜಾಂಗಣದ ಆಗ್ನೇಯ ಭಾಗದ ಪ್ರಾಕಾರದಲ್ಲಿ, ಸುಂದರ ಮಣ್ಮಯ ಸರ್ವಾಲಂಕೃತ ಶ್ರೀ ಮಹಾಗಣಪತಿ ದೇವರ ಗಣೇಶೋತ್ಸವವು ಮೂರು ದನಿಗಳ ಪರ್ಯಂತ, ವಿಜೃಂಭಣೆಯಿಂದ ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ಪೂಜೆ–ಪುನಸ್ಕಾರದೊಂದಿಗೆ ನಡೆಯಲಿದೆ.

ಹೀಗೆ ಚೌತಿಯ ಮಂಗಳಾದೇವಿ ಗಣೇಶೋತ್ಸವದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪೂಜಿಸಲ್ಪಡುವ 'ಗಣಪತಿ ಬಪ್ಪನ' ಮೃಣ್ಮಯ ಮೂರ್ತಿಯಲ್ಲಿರುವ ತೇಜಸ್ಸು, ಜೀವ ತಳೆದಂತಿರುವ ವರ್ಚಸ್ಸು ಅನಿರ್ವಚನೀಯ. ರಜತ ಪ್ರಭಾವಳಿಯೊಂದಿಗೆ, ರಜತ ಕಬ್ಬಿನ ಚಿತ್ತಾರದೊಡನೆ, ಸರ್ವಾಭರಣಗಳಿಂದ ಅಲಂಕೃತನಾಗಿ ಮುದ್ದು ಮುದ್ದಾದ ಮೊಗದಿಂದ ಪರಿಶೋಭಿಸುವ ಗಜಮುಖ ನಮ್ಮ ಮಹಾಗಣಪತಿ ದೇವರು ಸ್ವತಃ ತನ್ನ ತಾಯಿಯ ಸನ್ನಿಧಿಯಲ್ಲಿ ವಿರಾಜಮಾನವಾಗಿ ಮೆರೆಯುವ ಸನ್ನಿವೇಶ ವರ್ಣನಾತೀತ. 'ಕಲೌ ದುರ್ಗಿ ವಿನಾಯಕೌ' ಎಂಬಂತೆ ಕಲಿಯುಗದಲ್ಲಿ ಗಣಪತಿ ಹಾಗೂ ದುರ್ಗಾದೇವಿಯು ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ವರಗಳನ್ನು ನೀಡುವ ದೇವತೆಗಳು. ಹೀಗೆ ತಾಯಿ ಮಗನನ್ನು ಆರಾಧಿಸಿದಲ್ಲಿ ಸಕಲ ಸಂಕಲ್ಪ ಕಾರ್ಯ ಸಿದ್ದಿ ಖಚಿತ.

ಗಣೇಶನನ್ನು ಎಷ್ಟು ವೈಭವದಿಂದ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪಿಸಿ ಪೂಜಿಸಲಾಗುವುದೋ ಅಷ್ಟೇ ಸಂಭ್ರಮದಿಂದ ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಡುವುದುಂಟು. ಮಹಾ ವಿಸರ್ಜನಾರತಿಯು ನಡೆದು, ವಿಶೇಷ ವಾದ್ಯ ವೈಭವದಿಂದ ಡೋಲಾಯಮಾನವಾಗಿ ಶೋಭಾಯತ್ರೆಯೊಂದಿಗೆ ನೇತ್ರಾವತಿ 'ಉಪ್ಪಿನ ಕೋಟೆಯಲ್ಲಿ' ವಿಸರ್ಜನೋತ್ಸವವು ನಡೆಯಲಿದೆ.

'ಗೌರಿ ತೃತೀಯ' 'ಗೌರೀ ತದಿಗೆ' ಎಂದೂ ಸುಮಂಗಲೆಯರೆಲ್ಲರೂ ಗಣೇಶ ಚತುರ್ಥಿಯ ಹಿಂದಿನವಾದ ತದಿಗೆಯಂದು ಗೌರಿ ಹಬ್ಬವನ್ನು ಆಚರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ

46

'ಸ್ವರ್ಣ ಗೌರಿ'ಹಬ್ಬವು ಭಾದ್ರಪದ ಶುದ್ಧ ತದಿಗೆಯ ದಿನವಾದ ಇಂದಿನ ಗುರುವಾರ ಆಚರಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ. ಗಣೇಶ ಹಬ್ಬದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆಚರಿಸದಿದ್ದರೂ ಸರಳವಾಗಿ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಆಚರಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಹೀಗೆ ಇಂದಿನ ಗೌರಿ ತದಿಗೆಯ ಶುಭದಿನದಂದು ಮಂಗಳಾಂಬಿಕೆಯನ್ನು ವಿಶೇಷವಾಗಿ 'ಪಾರ್ವತೀ (ಗೌರಿ) ದೇವಿಯ ಅಲಂಕಾರದಲ್ಲಿ ಅಲಂಕರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಶಿವ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವರೂಪಳಾದ 'ಕಪರ್ದಿನಿ'ಯಾಗಿ ಗೌರಿ ಅಲಂಕಾರದಲ್ಲಿ ತಾಯಿಯನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ನಿರ್ವಿಫ್ನಂ ಕುರುಮೇ ದೇವ, ಸರ್ವ ಕಾರ್ಯೇಷು ಸರ್ವದಾ ಎಂದು ನಮಿಸುತ್ತಾ ನಮ್ಮ ಸಕಲ ಕಾರ್ಯಗಳು ಅಡೆ–ತಡೆಗಳಿಲ್ಲದೆ ನಿರ್ವಿಫ್ನವಾಗಿ ನೆರವೇರುವಂತೆ ಮಾಡೆಂದು ಮಹಾ ಗಣಪತಿ ದೇವರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸೋಣ.

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಜನ್ನಾಷ್ಟಮಿ

ಅಣುರೇಣುತೃಣಕಾಷ್ಟ್ರ ಸಮಸ್ತಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸರ್ವ ವ್ಯಾಪಿಯಾಗಿರುವ ಪರಮಾತ್ಮನು ಲೋಕ ಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕಾಗಿ ತನ್ನ ಭಕ್ತರ ಮನೋಭಿಲಾಷೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಲು ಲೀಲಾ ಭೂಮಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಯುಗ–ಯುಗಗಳಲ್ಲೂ ವಿಷ್ಣುವು ಅವತಾರವನ್ನೆತುವನು. ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿರುವ ಮಾನವನಂತೆ ಲೀಲಾಮಾನುಷ ವಿನೋದ ಭಾವಜೀವಿಯಾಗಿ ತನ್ನ ಮುದ್ದಾದ ಸ್ವಭಾವದಿಂದಲೇ ಗೀತಾಮೃತವನ್ನು ಉಪದೇಶಿಸಿ ಜಗತ್ತಿಗೆ ಜ್ಞಾನಾಮೃತವೆಂಬ ಅಮೃತ ಕಲಶವನ್ನೇ ಧಾರೆಯೆರೆದ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣ ಜನ್ಮಾಷ್ಟಮಿಯು ಸಂಭ್ರಮದಿ ಪ್ರಾದುರ್ಭವಿಸಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣ ಜನ್ಮಾಷ್ಟಮಿಯು ಶ್ರಾವಣ ಮಾಸದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಬಹುಳ 'ಕೃಷ್ಣ ಪಕ್ಷದ' ಅಷ್ಟಮಿಯಂದು 'ರೋಹಿಣೀ' ನಕ್ಷತ್ರದ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಮೂಡಿ ಬರುವುದು ರೂಢಿ. 'ಅಷ್ಟಮಿಯನ್ನು ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣ ಜನ್ಮಾಷ್ಟಮಿಯೆಂದು ಬಹು ವಿಜೃಂಭಣೆಯಿಂದ ಆಚರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ವಿಷ್ಣುವಿನ ಆಜ್ಞಾನುಸಾರ ದುರ್ಗೆಯು 'ಯೋಗಮಾಯೆ' ಎಂಬ ನಾಮದೊಂದಿಗೆ ಆವಿರ್ಭವಿಸಿದರೆ, ಮಹಾ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣನು ಗೀತೋಪದೇಶಕ್ಕೆ ಮುನ್ನ ಅರ್ಜುನನಿಗೆ 'ದುರ್ಗಾಸೂಕ್ತ'ವನ್ನು ಭೋದಿಸಿದನೆಂಬುದು ಗಮನಾರ್ಹ. ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಕೃಷ್ಣಾಷ್ಟಮಿಯಂದು ಪ್ರೀತಿಯ ನಮ್ಮ ಮಂಗಳಮ್ಮನನ್ನು ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣ ದೇವರ ಅಲಂಕಾರದಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಧನ್ಯರಾಗಬಹುದು. ಪುರಾಣದ ಪ್ರಕಾರದಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿರುವಂತೆ ಸಾಕ್ಷಾತ್ 'ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣ ದೇವರ' ಸಹೋದರಿ ಎಂದೇ ಬಿಂಬಿತಳಾಗಿರುವ ಶ್ರೀ ದೇವಿಯು ಸ್ವತಃ ತನ್ನ ಅಣ್ಣನ ಸ್ವರೂಪದಲ್ಲಿ ನಾಳಿನ ಶುಭದಿನದಂದು ಕೃಷ್ಣ ರೂಪಾಲಂಕೃತಳಾಗಿ ಪೀತಾಂಬರಯುಕ್ತ... ಶಂಖ ಚಕ್ರ ಪದ್ಮಧಾರಿ "ವೇಣೂ ವಾದನ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣನ ಭಂಗಿಯ ಅಲಂಕಾರದಲ್ಲಿ ವೈಭವಿತಳಾಗುವ ಸೊಬಗನ್ನು ಕಣ್ತುಂಬಿಕೊಳ್ಳುವ ಸೌಭಾಗ್ಯ ಭಕ್ತಾದಿಗಳಾದ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರದ್ದು. ಎಂದಿನಂತೆ ರಾತ್ರಿ 8.30ಕ್ಕೆ ಮಹಾಪೂಜೆಯು ನಡೆದ ಬಳಿಕ ಜನ್ಮಾಷ್ಟಮಿಯ ಪ್ರಯುಕ್ತ ವಿಶೇಷ ಮಹಾಪೂಜೆಯು 9 ಗಂಟೆಗೆ ನೆರವೇರಲಿದ್ದು, ಕೃಷ್ಣಾಲಂಕಾರದಲ್ಲಿ

ಪರಿಶೋಭಿತಳಾಗುವ ಮಂಗಳೆಗೆ ಅಷ್ಟಮಿಯ 'ಅರ್ಘ್ಯ ಪ್ರಧಾನ' ವಿಧಿಯೂ ನಡೆಯಲಿದೆ. ತಾಯಿಯ ದರ್ಶನ ಮಾತ್ರದಿಂದಲೇ ಜಗನ್ನಿಯಾಮಕನಾದ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣನ ಅನುಗ್ರಹವು ಲಭಿಸಿ, ಯಶಸ್ತು ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಲಿ.

॥ ಕೃಷ್ಣಾರ್ಪಣಮಸ್ತು ॥

ನೋಡಬನ್ನಿ ಮಂಗಳಮ್ಮನ ಶರನ್ನವರಾತ್ರಿ ವೈಭವ

ಓಂ ಜಯದೇವಿ ನಮಸ್ತುಭ್ಯಂ ಜಯ ಭಕ್ತ ವರಪ್ರಸದೇ । ಜಯಶಂಕರ ವಾಮಾಂಗಿ । ಮಂಗಳೇ ಸರ್ವ ಮಂಗಳೇ । ಸಂಕಲ್ಪ ಪೂರ್ಣ ನಿಷ್ಕಲ್ಮಶ ಭಕ್ತಿಯೊಂದಿಗೆ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುವಲ್ಲಿ ಪ್ರಸನ್ನಳಾಗಿ ಒಲಿದು ಸಕಲ ಸನ್ಮಂಗಳ ವರಗಳನ್ನು ಶೀಘ್ರ ಮಾತ್ರದಲ್ಲೇ ಕರುಣಿಸಿ ಸದ್ಧಕ್ತರ ಪಾಲಿಗೆ ಜಯ ಪ್ರದಳಾಗಿರುವ, ಮಂಜುನಾಥನ ಹೃದಯದ ವಾಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸದಾ ನೆಲೆಸಿರುವ ಸರ್ವಮಂಗಳೆಯೇ ನಿನಗೆ ನಮಸ್ತಾರಗಳು.

ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡವೆಂಬುವುದು ದೇವಾಲಯಗಳ ಶ್ರೀ ಕಾಶಿ. ಅದರಲ್ಲೂ ನಮ್ಮ ಶ್ರೀ ಮಂಗಳಾದೇವಿ ಕ್ಷೇತ್ರವು ಸಕಲ ಆಸ್ತಿಕ ಭಕ್ತರ ಪಾಲಿನ ಇಚ್ಛೆಗಳನ್ನು ನೆರವೇರಿಸುವ ದೇವಲೋಕವೆಂದೆನಿಸಿ ಕೊಂಡಿದೆ. ಶಾಂತಿ ಕಾಣದ ಈ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ "ಅನ್ಯಥಾ ಶರಣಂ ನಾಸ್ತಿ ತ್ವಮೇವ ಶರಣಂ ಮಮ" ಎನ್ನುವಂತೆ ಶಾಶ್ವತ ಸುಖ ಶಾಂತಿ ಕ್ಷಮಾ ಗುಣಗಳ ಪ್ರತೀಕಳಾಗಿ, ಪಾಪಹಾರಿಣಿಯಾಗಿ ಅಭೀಷ್ಟದಾಯಿನಿಯಾಗಿ ತಾಯಿ ಶ್ರೀ ಮಂಗಳಾ ದೇವಿಯು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರನ್ನು ಸಲಹುತ್ತಿರುವಳು. ಸದಾಕಾಲ ಆಕೆಯ ಮಡಿಲಿನಲ್ಲಿ ಸುಂದರ ಬಾಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ನಮಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸನ್ಮಂಗಳದಾಯಿನಿಯಾಗಿ ವಾತ್ಸಲ್ಯದಿಂದ ಅನುಗ್ರಹಿಸಿ, ಮೆರೆಯತಕ್ಕಂತಹ ತಾಯಿ ಮಂಗಳಾಂಬಿಕೆಗೆ ನಾಳಿನಿಂದ ಶರನ್ನವರಾತ್ರಿಯ ಸಂಭ್ರಮ.

ನಮ್ಮ ನಾಡ ಹಬ್ಬ ದಸರೆ ನವರಾತ್ರಿಯ ಸಂಭ್ರಮ ಎಲ್ಲೆಡೆ ಆವರಿಸಿದೆ. ಶರನ್ನವರಾತ್ರಿಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಊರು ಪರವೂರುಗಳಿಂದ ಸಪರಿವಾರ ಸಮೇತರಾಗಿ ಬರುವ ಭಕ್ತಾದಿಗಳು ಮಂಗಳಮ್ಮನನ್ನು ಎಷ್ಟು ನೋಡಿದರು ಸಾಲದೆ ಇನ್ನೂ ನೋಡಬೇಕೆಂದು ತವಕಿಸುತ್ತಾರೆ. ಶ್ರೀ ದೇವಿಯ ಅಲಂಕಾರವನ್ನು ಮಂದಸ್ಮಿತಳಾದ ಆಕೆಯ ಮೊಗವನ್ನು ಎಷ್ಟೇ ಕಂಡರೂ ತೃಪ್ತಿಯೇ ಆಗಲಾರದಷ್ಟು ಅಮ್ಮನ ಮುಖಾರವಿಂದದಲ್ಲಿ ವರ್ಚ್ಟಸ್ಸು ಹೊರ ಹೊಮ್ಮುತ್ತದೆ. ಮಂಗಳಾಮರದ ಸಕಲ ಸುಖ ಶಾಂತಿ ನೆಮ್ಮದಿ ಸಮೃದ್ಧಿ ಬಲಸಂವರ್ಧನೆಗೆ ಮಂಗಳೆಯು ಅಧಿದೇವತೆಯಾಗಿ, ದೇವಿಯ ಕರುಣೆಯೇ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರಿಗೆ 'ಶ್ರೀ ರಕ್ಷೆ'ಯಾಗಿದೆ.

ವರ್ಷ ಕಾಲವು ಸಂಪ್ರಾಪ್ತಗೊಂಡು, ಕಾರ್ಮೇಡ ಕರಗಿ ಶರದೃತು ರಾರಾಜಿಸುತ್ತಿದೆ. ಇದು ನವರಾತ್ರಿಯ ಉತ್ಸವದ ಸಮಯ. ಬಿಂಬ ರೂಪಿಣಿಯು ತನ್ನ ನವಶಕ್ತಿಯ ವಿವಿಧ ರೂಪಗಳಲ್ಲಿ ಆವಿರ್ಭಜಿಸಿ, ಅಲಂಕಾರದ ಮುಖೇನ ಪ್ರಕಟಳಾಗುವ ಮಣ್ಯಕಾಲ... ಸಮಸ್ತ ಚರಾಚರ ಜೀವರಾಶಿಯೂ ಉಲ್ಲಸಿತವಾಗಿರುವ ಶರತ್ಕಾಲ ಇರುವೇ ಸರ್ವಮಂಗಳೆಯ ಆರಾಧನೆಗೆ ಪ್ರಶಸ್ತವಾದ ಶರನ್ನವರಾತ್ರಿಯ ಪರ್ವಕಾಲ. ಶರದ್ರುತುವಿನ ಆಶ್ವಯಜ ಮಾಸದ ಶುಕ್ಷ ಪಕ್ಷದ ಪ್ರಥಮದಿಂದ ಆರಂಭಿಸಿ

ನವಮಿಯವರೆಗಿನ ಕಾಲವೇ 'ನವರಾತ್ರಿ'. ಆಶ್ವಯುಜ ಮಾಸದ ಶುದ್ಧ ಪಾಡ್ಯಮಿಯಿಂದ ದಶಮಿಯವರೆಗಿನ ಹತ್ತು ದಿನಗಳು ಪ್ರಶಸ್ತವಾಗಿದ್ದು, ಶರದೃಶುವಿನಲ್ಲಿ ಬರುವುದರಿಂದ ಶರನ್ನವರಾತ್ರಿ ಎಂದು ಹೇಳುವರು. ದುರ್ಗಾ ಸಪ್ತಶತಿಯಲ್ಲಿನ "ಶರತ್ಕಾಲೆ ಮಹಾಪೂಜ ಕೃಯತೇಯಾಚ ವಾರ್ಷಿಕಿ" ಎಂಬ ಸಂಸ್ಕೃತದ ದುರ್ಗಾ ವಚನದಂತೆ ಶರನ್ನವರಾತ್ರಿಯ ಆರಾಧನೆ ಆಕೆಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಿಯಾತೀತವಾದುದು. ಹೆಸರೇ ಸೂಚಿಸುವಂತೆ ನವರಾತ್ರಿ ಎಂಬ ಪದದ ತಾತ್ಪರ್ಯ 'ಒಂಭತ್ತು ರಾತ್ರಿಗಳು' ಇಲ್ಲಿ ರಾತ್ರಿಯೆಂದರೆ 'ಕತ್ತಲು ತಮಸ್ಸು' ಎಂಬುವುದು ಅರ್ಥವಲ್ಲ, ಹೊರತ್ತಾಗಿ ಅಂಧಕಾರವನ್ನು ತೊಡೆದು, ಸುಜ್ಞಾನದ ಉಜ್ವಲ ಪ್ರಭೆಯನ್ನು ಪ್ರಜ್ವಲಿಸುವ ದುರ್ಗೆ ಎಂದರ್ಥ.

ಐತಿಹಾಸಿಕ ವರ್ಷಂಪ್ರತಿ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವಂತೆ ಈ ಬಾರಿಯ ಪಂಚಾಂಗದ ಅನ್ವಯ ನಾಮ ಸಂವತ್ಸರದ ಆಶ್ವಯುಜ ಮಾಸದ ಪಾಡ್ಯದಿಂದ ಮೊದಲ್ಗೊಂಡು ಏಕಾದಶಿಯವರೆಗೆ ನವರಾತ್ರಿ ಮಹೋತ್ಸವವು ದೇವಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ವಿಜೃಂಭಣೆಯಿಂದ ನಡೆಯಲಿದೆ. ಈ ನವ ಸುದಿನಗಳಲ್ಲೂ ಮಾತೆಯ ಪೂಜಾ ವಿಧಿವಿಧಾನಗಳು, ಧಾರ್ಮಿಕ ಹಾಗೂ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸಭಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಅತ್ಯುನ್ನತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯಲಿರುವುದು.

ದೇವಾಲಯದ ಸಂಪೂರ್ಣ ದೇವಿಯ ಆವಾಸ ಸ್ಥಾನ ನವ ವಧುವಿನಂತೆ ತೋರಿಬರಲಿದ್ದು ವಿವಿಧ ವಿನ್ಯಾಸದ ಪ್ರಜ್ವಲಿಸುವ ವಿದ್ಯುದ್ದೀಪಗಳ ಸರಮಾಲೆಯಿಂದ ಸಂಪೂರ್ಣ ದೇವಳವೇ ಜಾಜ್ವಾಲ್ಯಮಾನವಾಗಿ ಬೆಳಗುತ್ತದೆ. ವಿದ್ಯುದ್ದೀಪಾಲಂಕಾರ ದೊಂದಿಗೆ ರುಗವುಗಿಸುತ್ತಿರುವ, ವಿಭಿನ್ನ ತರು-ಪುಷ್ಪಲತೆಗಳ ಕೂಡಣ ಸಿಯಾಳಾದಿಗಳ ತೋರಣದ ಮೂಲಕ ಶೃಂಗಾರಾಲಂಕೃತಗೊಂಡಿರುವ ತಾಯಿಯ ಸನ್ನಿಧಿ ಇಂದ್ರನ ಅಮರಾವತಿಯಂತೆ ವೈಭವೋಪೇತವಾಗಿ ಕಂಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ. ಗರ್ಭಗುಡಿಯಲ್ಲಿ ಶಿವಭಕ್ತಿ ಬಿಂಬ ಸ್ವರೂಪಿಣಿಯಾದ ಶ್ರೀ ದೇವಿಯು ರತ್ನ ಖಚಿತ ಕಿರೀಟಾದಿ ಸ್ವರ್ಣಭೂಷಣ ಪೀತಾಂಬರಗಳಿಂದ ಅಲಂಕೃತಳಾಗಿ, ಅಭಯ-ವರದ ಹಸ್ತಳಾಗಿ ಜಗತ್ತಿಗೆ ಮಂಗಳವನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವ ಫಲಪ್ರದೆಯಾಗಿ ವಿರಾಜಮಾನಳಾಗುವ ನಮ್ಮ ಪ್ರೀತಿಯ ಮಂಗಳಾಂಬಿಕೆಯನ್ನು ನೋಡುವುದೇ ಒಂದು ಚೆಂದ.

ಮಂಗಳೆ ಅಲಂಕಾರ ಪ್ರಿಯೆ. ನವರಾತ್ರಿಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂಭತ್ತು ತಿಥಿಗಳಂದು ನವಶಕ್ತಿ ಸ್ವರೂಪಗಳಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ದೇವಿಯನ್ನು ಅರ್ಚಕರು ಅತ್ಯಂತ ನಯನ ಮನೋಹರವಾಗಿ ಅಲಂಕರಿಸುವ ಸಂಪ್ರದಾಯ ದೇವಳದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಆಶ್ವೀಜ ಶುಕ್ಷ ಪಾಡ್ಯದಿಂದ ದೇವಿಯ ವಿವಿಧ ರೂಪಗಳ ಆರಧನೆ ಆರಂಭಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ; ಇದನ್ನೇ ನವ ದುರ್ಗಾರಾಧನೆ ಎನ್ನುವುದು. ಇದೊಂದು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಪಾಲಿಗೆ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವ ಉಪಮಾತೀತ ದೃಶ್ಯ. ದೇವಿಯ ಅಲಂಕಾರವನ್ನು ಕಣ್ತುಂಬಿಕೊಳ್ಳುವ ಅಪೂರ್ವ ಕ್ಷಣ. ದೇವಿಯ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಅಲಂಕಾರಕ್ಕೂ ತನ್ನ ದೇಯಾದ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವಿದೆ. ವರ್ಣವೈಭವವಿದೆ. ಹೊರಗಣ್ಣು ಮಾತ್ರ ಸಾಲದು, 'ಭಕ್ತಿ'ಯೆಂಬ ಒಣಗಣ್ಣು ಕೂಡ. ಅರ್ಥಾತ್ ದೇವಿಯ ವೈಭವವನ್ನ ಪರಿವೀಕ್ಷಿಸಿ ಹರ್ಷಿಸುವ ಮನೋಭಾವವೂ ಕೂಡ.

ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ 'ಮಂಗಳಾದೇವಿಯ' ಅಲಂಕಾರವೇ ಪ್ರಧಾನ. ಆದರೆ ನವರಾತ್ರಿಯಂದು ಅಮವಾಸ್ಯೆಯ ಮಾರನೇ ದಿನ, ಎಂದರೆ ಪಾಡ್ಯದಿಂದ ಆರಂಭಿಸಿ ನವಮಿಯವರೆಗೆ ದಿನಕ್ಕೊಂದರಂತೆ ದೇವಿಯ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಪೂಜಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ನವರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಕಲ್ಪೋಕ್ತವಾಗಿ ದೇವಿಯನ್ನು ಪೂಜಿಸಲ್ಪಡುವ ನವದುರ್ಗಾ ಪೂಜಾ ಕಲ್ಪದಲ್ಲಿ ಈ ಶ್ಲೋಕವಿದೆ.

*ಓಂ ದುರ್ಗಾತ್ವಾರ್ಯಾ ಭಗವತೀ ಕುಮಾರೀ ಅಂಬಿಕಾ ತಥಾ । ಮಹಿಷೋನ್ಮರ್ಧಿನೀ ಚೈವ ಚಂಡಿಕಾ ಚ ಸರಸವತೀ । ವಾಗೀಶ್ವರೀತಿಕ್ರಮಶಃ ಪ್ರೋಕ್ಕಾಸ್ತದ್ದಿನದೇವತಾಃ ॥

ಹೀಗೆ ಮಂತ್ರ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವ "ಕಲ್ಪೋಕ್ತದಲ್ಲಿ" ಉಲ್ಲೇಖಿತವಾಗಿರುವಂತೆ ಮಂಗಳಮ್ಮನನ್ನು ನವರಾತ್ರಿಯ ದಿನಕ್ಕೊಂದರಂತೆ 'ದುರ್ಗ' 'ಆರ್ಯಾ' 'ಭಗವತಿ' 'ಕೌಮಾರಿ' 'ಅಂಬಿಕೆ' 'ಮಹಿಷ ಮರ್ದಿನಿ' 'ಚಂಡಿಕೆ' 'ಸರಸ್ವತಿ' 'ವಾಗೀಶ್ವರಿ' ಎಂಬಂತೆ ವಿವಿಧ ಮಾತೃಶಕ್ತಿ ಸ್ವರೂಪಗಳಲ್ಲಿ ಸಕಲ ಪೂಜಾ ಕೈಂಕರ್ಯಗಳೊಡನೆ ಆರಾಧಿಸಲಾಗುವುದು.

ಪ್ರಥಮ ದಿನದ ಪಾಡ್ಯದಂದು ದುರ್ಗತಿಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವ 'ದುರ್ಗೆಯಾಗಿ, ದ್ವಿತೀಯ ದಿನವಾದ ಬಿದಿಗೆಯಂದು ಪ್ರಜಾ ಜನಾದಿಗಳನ್ನು ಸಲಹುವ 'ಆರ್ಯಾದೇವಿ'ಯಾಗಿ ತೃತೀಯದ ತದಿಗೆಯಂದು ಭವ–ಭಯಗಳನ್ನು ದೂರೀಕರಿಸುವ 'ಭಗವತಿಯಾಗಿ, ಚತುರ್ಥಿಯಂದು ಸ್ವಯಂವರಕ್ಕೆ ಸಜ್ಜಾದ ಲೋಕೋತ್ತರ ಸುಂದರಿಯಾದ ಶೋಡಷಿ 'ಕೌಮಾರಿ'ಯಾಗಿ, ಲಲಿತಾ ಪಂಚಮಿಯಂದು ಅರಣ್ಯವಾಸಿನಿಯಾದ ವಿಷ್ಣುಪತ್ನಿ 'ಅಂಬಿಕೆಯಾಗಿ, ಷಷ್ಟಿಯಂದು ದುಷ್ಟ ಶಿಕ್ಷಿಣಿಯೂ ಆದ 'ಮಹಿಷ ಮರ್ದಿನಿಯಾಗಿ, ಸಪ್ತಮಿಯಂದು ಭೀಭತ್ಸ ಭಯಂಕರಿಯೂ ಕರಾಳ ರೌದ್ರೈಯಾದ 'ಚಂಡಿಕೆಯಾಗಿ, ದುರ್ಗಾಷ್ಟಮಿಯಂದು ವೀಣಾಪಾಣಿ 'ಸರಸ್ವತಿ'ಯಾಗಿ, ಮಹಾನವಮಿಯಂದು ವಾಗ್ದೇವಿಯಾದ 'ವಾಗೇಶ್ವರಿಯಾಗಿ,... ಹೀಗೆ ನವ ದಿನಗಳಂದು ಸರ್ವಾಲಂಕೃತ ಸ್ವಭೂಷಿತಳಾಗಿ ರಾರಾಜಿಸುವ ಮಂಗಳಂ ನವರಾತ್ರ್ಯಾಲಂಕಾರದ ಸಿರಿಸೊಬಗು ಮಾತಿಗೆ ನಿಲುಕದಂತಹದು...

ಶ್ರೀ ದೇವಿಯ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಅಲಂಕಾರಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸತ್ವ, ರಜೋ, ತಮೋ ಗುಣಗಳ ಭಾವ ಪ್ರದರ್ಶನದ ಗಾರುಡಿಯೇ ಮೂಲವಾಗಿದ್ದು ಸಾತ್ವಿಕ, ರಾಜಸ ಹಾಗೂ ತಾಮಸ'ಗಳೆಂಬ ದೇವಿಯ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಅಲಂಕಾರದ ಮೂಲಕ ಆರಾಧಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ದುರ್ಗ, ಆರ್ಯ, ಭಗವತಿ ಅಲಂಕಾರಗಳು ರಾಜಸ ಸ್ವರೂಪಗಳಾದರೆ, ಕೌಮಾರಿ, ಸರಸ್ವತಿ ಸಾತ್ವಿಕ ಸ್ವರೂಪ ದೇವತೆಗಳು. ಅಂಬಿಕೆ, ವಾಗೇಶ್ವರಿ ಅಲಂಕಾರವು ರಜೋಗುಣಗಳಾದರೆ, ಮಹಿಷ ಮರ್ದಿನಿ ಹಾಗೂ ಚಂಡಿಕೆ ತಾಮಸ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಸ್ವರೂಪದ ಅಲಂಕಾರವಾಗಿರತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ನವರಾತ್ರಿಯ ವಿಜಯದ ದಿನವಾದ ವಿಜಯ ದಶಮಿಯಂದು ಪನ್ನಗ ಕಿರೀಟಿಣಿಯಾಗಿ ಎಳೆ ಹಸಿರು ತೆನೆ ಪೈರಿನ ಕದಿರನ್ನು

50

ಅಭಯಹಸ್ತದಲ್ಲಿ ಧರಿಸಿ 'ಅನ್ನಪೂರ್ಣೆಶ್ವರಿ' ಎಂಬ ಅಭಿಧಾನದೊಡನೆ ಅಭಿವಂದ್ಯಳಾಗಿ ತನ್ನ ಪ್ರಧಾನ ಅಲಂಕಾರದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಮಂಗಳಾದೇವಿಯಾಗಿ ವಿಜೃಂಭಿಸುವಳು. ತನು ಮನ ಭಾವಗಳಿಗೆ ಹರ್ಷವನ್ನೊದಗಿಸುವ ಅಪೂರ್ವ ಸೌಂದರ್ಯದ ಆಕೆಯ ಅಲಂಕಾರವನ್ನು ನೋಡಲು ನವರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಕ್ಷೇತ್ರದೆಡೆಗೆ ಧಾವಿಸಿ ಬರಲೇಬೇಕು.

ರಾತ್ರಿಯ ಉತ್ಸವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿದಿನ 'ಪಾಲಕಿ ಉತ್ಸವ'ವು ದೇವಳದ ರಾಜಾಂಗಣದಲ್ಲಿ ದೇವಿಯ ಉತ್ಸವ ಮೂರ್ತಿಯನ್ನು ರಜತ ಹಾಗೂ ಮರದ ಪಾಲಕಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟು ಸರ್ವವಾದ್ಯಾದಿಗಳ ಸಮೇತ ಮೂರು ಸುತ್ತು ಬಲಿಯೊಂದಿಗೆ ಭಕ್ತಾಧಿಗಳ ಸಮ್ಮುಖದಲ್ಲಿ ನಡೆಯಲಿದೆ. ಮುಂದೆ ಆರನೇ ದಿನದ 'ಮೂಲಾನಕ್ಷತ್ರದ' ಆರಂಭದ ಸಪ್ತಮಿಯಂದು ಮೂಲಾನಕ್ಷತ್ರದು ವಿಶೇಷವಾಗಿದ್ದು ಅಂದಿನಿಂದ ರಾತ್ರಿ ಉತ್ಸವಾದಿಗಳು ಮೊದಲ್ಗೊಳ್ಳುವುದು. ರಾತ್ರಿ ಉತ್ಸವವಾದ ಬಲಿ ಉತ್ಸವಕ್ಕೆ ವಿಶೇಷ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯವಿದೆ. ನಾಗ ಸ್ವರದ ಧ್ವನಿಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ 'ಮೂರ್ತಿಭಟ್ಟರು' 'ರಜತ ಪ್ರಭಾವಳಿಯೊಂದಿಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸ್ವರ್ಣ ಕವಚ ಖಚಿತವಾಗಿರುವ ಪುಷ್ಪ ಕನ್ನಡಿ, ಹಿಂಬದಿಯ ಪಾರ್ಶ್ವ ಹಸ್ತದಲ್ಲಿ ತ್ರಿಶೂಲ ಹಾಗೂ ವಾಮ ಹಸ್ತದಲ್ಲಿ ಪರಶುಧರೆಯಾಗಿ, ಅಭಯ–ವರ ಮುದ್ರೆ ಹಸ್ತಗಳೊಡನೆ ಚತುರ್ಭುಜಯುತವಾದ ಸುಂದರವಾದ ಪುಟ್ಟ ದೇವಿಯ ಉತ್ಸವ ಮೂರ್ತಿಯನ್ನು ಶಿರದಲ್ಲಿರಿಸಿ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ನೃತ್ಯ ಪ್ರಕಾರದಂತೆ ಬಲಿಗೆ ಮುಂದಾಗುವ ಸನ್ನಿವೇಶ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರಿಗೆ ತನ್ಮಯತೆಯ ಆನಂದವನ್ನುಂಟು ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಎರಡೂ ಬದಿಯ ಚಾಮರ, ದೀವಟಿಕೆಗಳ ಬೆಳಕಿನಲ್ಲಿ, ತನ್ನ ಭಕ್ತರ ಸಂಗಡ, ತನ್ನ ದೇವಾಲಯದಲ್ಲಿ ತಾಯಿಯು ರಾಜ ಗಾಂಭೀರ್ಯದಿಂದ ಪಂಚವಾದ್ಯಗಳ ಸವಿನಾದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಬಲಿ ಉತ್ಸವದ ಸೇವೆಯಿಂದ ಸಂಪ್ರೀತಳಾಗುವಳು. ಶ್ರೀ ದೇವಿಯು ಉತ್ಸವಪ್ರಿಯಳಾದ್ದರಿಂದ ಆಕೆಗೆ ಇನ್ನಷ್ಟು ಸೇವೆಯನ್ನು ನಡೆಸುವುದು ನಮ್ಮ ಭಾಗ್ಯವೇ ಸರಿ.

ಇದೇ ಮೂಲಾ ನಕ್ಷತ್ರದಂದು ಸರಸ್ವತೀ ಸ್ಥಾಪನೆಯೊಂದಿಗೆ, ದೇವಳದ ಚಂದ್ರಶಾಲೆ (ಹೊರ ಗರ್ಭಗೃಹ)ಯಲ್ಲಿ ಅರ್ಚಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಮೂಜೆಯು ಸಲ್ಲುವುದು ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲದಿಂದ ಮೂಜಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದ ಸಂಸ್ಕೃತ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಧಾನವಾದ ದೇವಳದ ಸರಸ್ವತೀ ಗ್ರಂಥಕ್ಕೆ ಸಕಲ ಬುದ್ಧಿ ಭಾವ ರಸಗಳ ವಿಶುದ್ದ ರೂಪಿಯೇ ಸರಸ್ವತಿ. ಇದರಲ್ಲಿ ಬ್ರಹ್ಮ ಜ್ಞಾನದ ಎಲ್ಲಾ ಸಾರಸ್ವತ ಅಡಗಿವೆ ಎಂಬ ನಂಭಿಕೆ. ಸಾಕ್ಷಾತ್ ದೇವಿಯನ್ನೇ ಗ್ರಂಥ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಮೂಜಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ನವರಾತ್ರಿ ಸಂದರ್ಭದ ಮಹಾಪೂಜೆಯು ಇನ್ನೂ ಆನಂದದಾಯಕ ಮಂಗಳಾಂಬಿಕೆಯನ್ನು ಕಾಣಲು ವಿಶೇಷ ತವಕ, ಅಭಿಲಾಷೆಯಿಂದ ಊರು ಪರವೂರುಗಳಿಂದ ಆಗಮಿಸುವ ಸಹಸ್ರಾರು ಭಕ್ತರು ನಡುವೆ ಸರ್ವಾಲಂಕೃತಳಾಗಿ ಭಕ್ತರ 'ಹೃದಯ ಸಿಂಹಾಸನ'ದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿರುವಳೋ ಎಂಬಂತೆ ಗರ್ಭಗೃಹದಲ್ಲಿ ಸಿಂಹಾವಾಹಿನಿಯಾಗಿರುವ ಮಂಗಳಾಪುರದೊಡತಿಯ ಬಳಿ ಸರ್ವರೂ ಶರಣಾಗತರಾಗಿ ತಮ್ಮ ನಲ್ಬಯಕೆಗಳನ್ನು ನಿವೇದಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಕ್ಷಣ. ಅದು ಮಹಾಪೂಜೆಯ ಸಂದರ್ಭ. ಅಂತಃಪಟದ ಪರದೆಯನ್ನು ಸರಿಸುತ್ತಿದ್ದಂತೆಯೇ ಸರ್ವಾಲಂಕೃತಳಾದ ಆನಂದ ಸ್ವರೂಪಿಣಿಯ ಸದ್ದರ್ಶನವಾಗುತ್ತದೆ. ದೇವಿಯ

ಸಂಪೂರ್ಣ ಅಲಂಕಾರದ ಸೊಬಗ ಸರ್ವಾವಯಗಳನ್ನು ಬಿಡದೆ ದರ್ಶನ ಮಾಡುವುದು ನಮಗೊದಗುವ ಪುಣ್ಯವೇ ಸರಿ ಮಹಾ ಮಂಗಳಾರತಿಯ ಸುವರ್ಣ ಸದೃಶ ಬೆಳಕಿನ ಕಾಂತಿಯಲಿ ಪ್ರಜ್ವಲಿಸುವ ಶ್ರೀ ದೇವಿ.. ಪೂಜಾ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮೊಳಗುವ ಘಂಟಾನಾದ, ವೇದ ಘೋಷದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲಿ, ಮಂಗಳ ವಾದ್ಯಗಳು ಮೊಳಗುತ್ತಿರಲು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಳಾದಳೆಂಬಂತೆ ಕಂಡು ತಾಯಿಯ ತುಂಬು ದರ್ಶನದಿಂದ ಪರಾಕಾಷ್ಟೆಯೊಂದಿಗೆ ಪುಳಕಿತರಾಗಿ, ಕಣ್ಗಳಲ್ಲಿ ಜಿನುಗಲ್ಪಟುವ ಆನಂದಭಾಷ್ಟದ ಕಂಬನಿ. ತಾಯಿಯ ಆರತಿಯನ್ನ ನೋಡುವುದೇಯೊಂದು ಪುಣ್ಯ. ಸ್ವೀಕರಿಸುವುದು ಮಗದಷ್ಟು ಪುಣ್ಯ. ಒಂದು ಕ್ಷಣ ಆರತಿಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿಕೊಂಡರೂ ಆತ್ಮಾನಂದವನ್ನು ತಂದು ಕೊಡುವ ಸರ್ವಾಂಗ ಅಂಗೋಪಾಂಗಗಳಿಗೆ ಎತ್ತಿದ ಆರತಿಯ ಮೂಲಚೇತನ ಜ್ಯೋತಿ ನಮ್ಮ ಜೀವನದ ಕತ್ತಲೆಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಿ, ತನು–ಮನ ಭಾವಗಳಿಗೆ ಆತ್ಮಾನಂದವನ್ನ ಪ್ರಸಾದಿಸಬಲ್ಲ ಸರ್ವಶ್ರೇಷ್ಟ ಆರತಿ. ಭಕ್ತ ಪರಾಧೀನಳಾದ ಶ್ರೀ ದೇವಿಯ ತೇಜೋರೂಪವನ್ನು ಕಣ್ತುಂಬಿಕೊಳ್ಳವುದು ಆರತಿಯ ಉದ್ದೇಶ. ವಿನೀತ ಭಾವದಿಂದ ಭಕ್ತಾದಿಗಳು ಮಹಾಪೂಜೆಯನ್ನು ಅಪರಾಹ್ನ 1 ಗಂಟೆಗೆ ಹಾಗೂ ರಾತ್ರಿ 10–30ರ ಸುಮಾರಿಗೆ ಮಹಾಪೂಜೆ ಜರುಗಲಿದೆ.

ಮುಂದೆ ಬರುವುದೇ ಒಂಭತ್ತನೇಯ ದಿನವಾದ ಮಹಾನವಮಿ. ಸಂದು ಬೆಳಗ್ಗೆ 'ಚಂಡಿಕಾಯಾಗ'ವು ದೇವಳದಲ್ಲಿ ನಡೆಯಲಿದ್ದು, ರಾತ್ರಿ ದೇವಿಗೆ 'ದೊಡ್ಡ ರಂಗ ಪೂಜೆ' ಹಾಗೂ ಹೊರ ಪ್ರಾಕಾರದಲ್ಲಿ 'ಸಣ್ಣ ಭಂಡಿ ಉತ್ಸವ'ವೂ ನಡೆಯಲಿರುವುದು. ತದನಂತರ ಮಾರನೇಯದಿನ ಬರುವ ನವರಾತ್ರಿಯ ಬಹುದೊಡ್ಡ ಸಂಭ್ರಮದ ದಿನ 'ವಿಜಯದಶಮಿ'. ಅಸುರೀ ಶಕ್ತಿಯ ವಿರುದ್ಧ ಸಾತ್ವಿಕ ಶಕ್ತಿಯ ವಿಜಯವೇ ವಿಜಯ ದಶಮಿಯ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ. ಅಂದು ಮಂಗಳಮ್ಮನಿಗೆ ಮಹಾ ರಥೋತ್ಸವ. ಈ ದಿನದ ಮಗದೊಂದು ವಿಶೇಷವೇನೆಂದರೆ ಮಂಗಳಾದೇವಿ ಸುಗ್ರಾಮದ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಪ್ರದೇಶದ ನ್ರಿವಾಸಿಗಳಿಗೆ 'ಹೊಸ ಅಕ್ಕಿ ಊಟ' ಅಥವಾ 'ನವ ಭೋಜನ'. ಸವಿಯೂಟ ಸವಿದು ಸಂತೋಷಿಸುವುದು ವಾಡಿಕೆ ಅಂದು ಪ್ರಾತಃ ಕಾಲ ತೆನೆ (ಹಸಿರು ಅಕ್ಕಿಯ ಪೈರು) ತರುವ ಉತ್ಸವವಿದ್ದು, ಅದನ್ನು ಪಲ್ಲಕಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟು ಪೂಜಿಸಿ, ಆ ಬಳಿಕ^{*}ತೆನೆಗಳನ್ನು ದೇವಿಯ ಚರಣಾರವಿಂದದಲ್ಲಿಟ್ಟು ಪೂಜೆಗೊಳಿಸಿದ ತರುವಾಯ ಭಕ್ತರೆಲ್ಲರೂ ಅವುಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಮನೆ ತುಂಬಿಸುವ ರೂಢಿ ಇಂದಿಗೂ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಅಟಲ್ಲದೆ ಅದೇ ದಿನದಂದು ದೇವಳದಲ್ಲಿ 'ವಿದ್ಯಾರಂಭವೂ' ನಡೆಯಲಿದೆ. ಮಂಗಳೆ ಜ್ಞಾನದಾಯಿಕೆ.. ಈಕೆಯ ಸನ್ನಿಧಾನದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರಂಭವನ್ನು ನಡೆಸುವುದರಿಂದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ವಿದ್ಯೆಯು ಬಹುಬೇಗ ಕರತಲಾವುಲಕವಾಗಿ ಶ್ರೇಯಸ್ಸು ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವುದೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಅಕ್ಷರಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಮಾಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಅಂದು ತುಲಾಭಾರ ಸೇವೆಯೂ ನಡೆಯಲಿದೆ. ಸನ್ನಿಧಿಯಲ್ಲಿ ವರ್ಷಂಪ್ರತಿ ಭಕ್ತರು ಕಾರ್ಯಸಿದ್ಧಿಗಾಗಿ ಶರೀರ ಗೇಣಿಯನ್ನು ತುಲಾಭಾರದ ಮೂಲಕ ಅರ್ಪಿಸುತ್ತಾರೆ.

ನಂತರ ಅಪರಾಹ್ನ ಮಹಾಪೂಜೆಯ ಬಳಿಕ ಬಲಿ ಹೊರಟು, ರಥದ ಶುದ್ಧಿಕರಣವಾಗಿ, ಅಷ್ಟ ದಿಕ್ಫಾಲಕರಿಗೆ 'ಚರು' ಸಹಿತ ಬಲಿ ಸಮರ್ಪಣೆಯಾಗಿ ಮುಗಿಲು

ಮುಟ್ಟುವ ಜಯಘೋಷದೊಡನೆ ದೇವಿಗೆ ಅಕ್ಷತೆ, ಅರಳನ್ನು ಭಕ್ತಿಯಿಂದೆಸೆದು ರಥ ಬಲಿಯೊಂದಿಗೆ ದೇವಿಯ ರಥಾರೋಹಣವಾಗುವುದು. ಬಳಿಕ ರಥಾರೂಢಳಾದ ದೇವಿಗೆ ಆರತಿಯು ನಡೆದು ರಥ ಪ್ರಸಾದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ನಾಣ್ಯ ವೃಷ್ಟಿ, ಫಲವೃಷ್ಟಿಯಾಗುವುದು. ರಾತ್ರೆ ರಥೋತ್ಸವವು ನಡೆಯಲಿದ್ದು, ರಥಾರೂಢಳಾಗುವ ನಲ್ಮೆಯ ತಾಯಿಯನ್ನ ಭಕ್ತಭಾವದಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಶರಣೆನುವ ಆ ಸಂದರ್ಭವು ಮಾತಿಗೆ ನಿಲುಕದು.. ರಾಜ ಗಾಂಭಿರ್ಯದಲ್ಲಿ ರಥಾರೂಢಳಾಗಿ ಸಾಗುವ ದೇವಿಯ ರಥ ಸವಾರಿಯ, ದಾರಿಯುದ್ದಕ್ಕೂ ರಥ ಬೀದಿಯು ಝಗಮಗಿಸುವ ವಿದ್ಯುದ್ದೀಪಗಳಿಂದ ನಳನಳಿಸುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಮಹಾನವಮಿ ಕಟ್ಟೆಯವರೆಗೂ ರಥ ಬೀದಿಯಲ್ಲಿ ತುಂಬಿರುವ ಜನಸಾಗರ ನಾನಾ ರೀತಿಯ ಸ್ತಬ್ದಚಿತ್ರಗಳು, ಹುಲಿಮೃಗಾದಿ ದಸರಾ ವೇಷಗಳೊಂದಿಗೆ, ವಿಭಿನ್ನ ಚಂಡೆ–ಜಾಗಟೆ ಸ್ವರವಾದ್ಯಾದಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಾಗುವ ವೈಭವೋಪೇತವಾದ ಮೆರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಮಂದಿ ಸದ್ಭಕ್ತರು ತೇರನ್ನೆಳೆದು, ಮಂಗಳೆಯ ಭಕ್ತಿಯಲಿ ಮಿಂದೆದ್ದು ಧನ್ಯರಾಗುತ್ತಾರೆ.

ಇದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ದೇವಳಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟರುವ, ದೇವಿಯ 'ಶಮೀಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ' ಶಮೀವೃಕ್ಷದ ಪೂಜೆಯೂ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ 'ಬನ್ನಿಮರ' ಎಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುವ ಶಮೀವೃಕ್ಷವು ನಿತ್ಯಹರಿದ್ವರ್ಣ ವೃಕ್ಷ. ಇದರ ಎಲೆಗಳು ದ್ವಿಮುಖ ಸಂಯೋಜನೆ ಹೊಂದಿದ್ದು, ಅತ್ತ ದೊಡ್ಡದಾಗಿಯು ಬೆಳೆಯದ–ಇತ್ತ ಕುಬ್ಜವಾಗಿಯೂ ಇರದ ಶಮೀವೃಕ್ಷವು ಎಷ್ಟೇ ವರ್ಷಗಳು ಸಂದರೂ ಒಂದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವುದು ಇದರ ವಿಶೇಷ.

ಪುರಾಣದಲ್ಲಿ ವಿಜಯದಶಮಿಯಂದು ಶಮೀವೃಕ್ಷದ ಪೂಜೆಯು ಉಲ್ಲೇಖವಿರುವುದು ಒಂದು ಕಾರಣವಾದರೆ, ಪ್ರಚಲಿತವಿರುವ ಮತ್ತೊಂದು ನಂಬಿಕೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಇತಿಹಾಸ *ಪ್ರಮೀಳೆ/'ಪ್ರೇಮಲಾದೇವಿ'* ಎಂಬ ನಾಮಾಂಕಿತಳಾಗಿದ್ದ ದೇವಿಯ ಪೂರಕವೆಂಬಂತೆ ಇಂದಿಗೂ ಶಮೀ ವೃಕ್ಷದ ಬುಡದ ಶಮೀ ಪೀಠದಲ್ಲಿ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಮೂರು ಬಾರಿಯಂತೆ ಪೂಜೆ ಪುನಸ್ಕಾರಗಳು ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ದಿಂಢಿನ ದಿನ ದೇವಿಯ ಉತ್ಸವ ಮೂರ್ತಿಯನ್ನು ಶಮೀ ಪೀಠದಲ್ಲಿಟ್ಟು ಪೂಜಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ವಾರ್ಷಿಕ ಜಾತ್ರಾ ಮಹೋತ್ಸವದ, ಹರಕೆಯ ರಥೋತ್ಸವದ (ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ), ದಿಂಢಿನ ಲಕ್ಷದೀಪೋತ್ಸವದ ಹಾಗೂ ವಿಜಯದಶಮಿಯ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಶಮೀ ಪೂಜೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. *'ಹಿರಣ್ಯ ವರ್ಣಾಂ ಹರಿಣೀಂ ಸುವರ್ಣ ರಜತಸ್ರಜಾಮ್'* ಎಂದು ಶ್ರೀ ಸೂಕ್ತಮ್' ನ ಪಠಣದೊಂದಿಗೆ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ ಬನ್ನಿಮರಕ್ಕೆ ಪೂಜೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿ, ವೃಕ್ಷದೆಲೆಗಳನ್ನು ಕಿತ್ತು, ತಾಯಿಯ ಕುಂಕುಮ ಪ್ರಸಾದದೊಡನೆ ಪರಸ್ಪರ ವಿನಿಯೋಗ ಮಾಡಿ ಶಮೀಎಲೆಗಳನ್ನು ಸರ್ವರಿಗೂ ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ದೊರೆತ ಈ ಪ್ರಸಾದರೂಪಿ ಎಲೆಗಳನ್ನು ತಿಜೋರಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟಲ್ಲಿ, ವ್ಯವಹಾರಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಸಿದ್ದಲ್ಲಿ ಸರ್ವಸಂಪದಗಳೂ ವೃದ್ಧಿಸುವುದೆಂಬ ನಂಬಿಕೆ. ಮುಂದೆ ರಥವು ಮರಳಿ, ಭಕ್ತರ ಪೂಜಾರತಿಗಳನ್ನು ರಾಜೋಚಿತವಾಗಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದು, ರಥವು ನಿಲುಗಡೆಯಾಗಿ ವೈವಿಧ್ಯಮಯ ಸಿಡಿಮದ್ದುಗಳ ಪ್ರದರ್ಶನವು ನಡೆದು, ದೇವಿಯನ್ನು ಪಲ್ಲಕಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟು ಚಿತ್ಪ್ರಸುವಾಗ

ರಾಜಾಂಗಣದುದ್ದಕ್ಕೂ ಕರ್ಪೂರವನ್ನು ಬೆಳಗಿಸಿ ಸರ್ವ ಮಂಗಳವಾದ್ಯಾದಿಗಳೊಡನೆ ದೇವಿಯನ್ನು ಆದರದಿ ಪಲ್ಲಕಿಯಲ್ಲಿ ಬರಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತದೆ. ಬಲಿ ಉತ್ಸವವು ನಡೆದ ಬಳಿಕ ಮಹಾಪೂಜೆಯೊಂದಿಗೆ ದಶಮಿಯ ದಿನವೂ ಸಂಪನ್ನವಾಗುತ್ತದೆ.

ಮರುದಿನ ಏಕಾದಶಿಯಂದು ಮಂಗಳಾಂಭೆಗೆ ಅವಭೃತೋತ್ಸವದ ಸಂಭ್ರಮ. ನವರಾತ್ರಿಯ ಅಂತಿಮ ದಿನದ ಅವಿಸ್ಮರಣೀಯ ದಿನವೆಂದೇ ಹೇಳಬಹುದು. ನಮ್ಮ ಆಡುಮಾತಿನಲ್ಲಿ 'ಜಳಕ' ಎಂದೇ ಕರೆಯಲ್ಪಡುವ ಶ್ರೀ ದೇವಿಯ ಅವಭೃತ ಮಂಗಳ ಸ್ನಾನವು ನಡೆಯುವುದು 'ನೇತ್ರಾವತಿ ಹಾಗೂ ಫಲ್ಗುಣೀ' ನದಿಗಳೆರಡರ ಸಂಗಮ ತೀರದಲ್ಲಿ ಅಂದು ರಾತ್ರಿ ಬಲಿ ಹೊರಟು, ದೇವಿಗೆ ವಸಂತ ಮಂಟಪದಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟಾವಧಾನ ಸೇವೆಯೊಂದಿಗೆ, ಅವಭೃತದ ಪೂರ್ವಭಾವಿಯಾಗಿ ಓಕುಳಿಯಂತೆ ಹಿಂಗಾರದ ಮೂಲಕ ತುಸು ಕುಂಕುಮದ ನೀರಿನ ಹನಿಗಳ ಸಂಪ್ರೋಕ್ಷಣೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಶೃಂಗಾರಗೊಂಡ ವಸಂತ ಮಂಟಪದಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟಾವಧಾನ ಸೇವೆಯೊಂದಿಗೆ, ಅವಭೃತದ ಪೂರ್ವಭಾವಿಯಾಗಿ ಓಕುಳಿಯಂತೆ ಹಿಂಗಾರದ ಮೂಲಕ ತುಸು ಕುಂಕುಮದ ನೀರಿನ ಹನಿಗಳ ಸಂಪ್ರೋಕ್ಷಣೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಶೃಂಗಾರಗೊಂಡ ವಸಂತ ಮಂಟಪದಲ್ಲಿ ಅವಭೃತಕ್ಕೆ ಹೊರಟ ದೇವಿ ಮಂಗಳಾಮರದ ಮಹಾರಾಣಿಯಂತೆ ಕಂಡು ಬರುವಳು. ` *ದೇವ ದೇವೋತ್ತಮೆ ದೇವತಾ ಸಾರ್ವಭೌಮೆ ಅಖಿಲಾಂಡ ಕೋಟಿ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡ ನಾಯಕೆ ಜಯ ಮಂಗಳೇ* ಎಂದು ಸರ್ವಮಂಗಳೆಗೆ ರಾಣಿಯಂತೆ ಹೊಗಳುತ್ತಾ, "ಋಗ್ವೇದಾದಿ ಚತುರ್ವೇದಗಳು, ವೇದ ಸೂಕ್ತ ಶಾಂತಿಮಂತ್ರಗಳು, ಮರಾಣಾದಿಗಳು, ಅಷ್ಟಕಗಳು, ಸಂಸ್ಕೃತ ಹಾಗೂ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ವರ್ಣಮಾಲೆಗಳು, ಪಾಂಚಜನ್ಯ (ಶಂಕನಾದ), ಸಂಗೀತ, ಸರ್ವ ವಾದ್ಯಗಳ ಮಂಗಳ ವಾದನಾದಿಗಳೆಂಬ ಅಷ್ಟಾವಧಾನ ಸೇವೆಯನ್ನು ದೇವಿಗೆ ಅರ್ಪಿಸಿ, ಉತ್ತವ ಮೂರ್ತಿಯನ್ನು ಸಣ್ಣ ಭಂಡಿಯಲ್ಲಿರಿಸಿ ನೇತ್ರಾವತಿ–ಫಲ್ಗುಣೀ ನದಿಗಳ ಸಂಗಮ ತೀರದಲ್ಲಿ ವೈಭವದಿಂದ ಎಳೆದೊಯ್ಯಲಾಗುತ್ತದೆ.

ನಮ್ಮ ಮಂಗಳೂರು ನಗರವು ಬೆಳೆದು ನಿಂತಿರುವುದು ನಮ್ಮ ಜಣಿವನದಿಯಾದ ನೇತ್ರಾವತಿಯ ಕೃಪೆಯಿಂದ ಇದರೊಂದಿಗೆ ಫಲ್ಗುಣಿಯೂ ಹರಿದು ಬಂದು ಸಂಗಮವಾಗಿ ಶರಧಿಯನ್ನು ಸೇರುವ ಸಂಗಮ ತೀರದಲ್ಲಿ ಮಂಗಳೆಯು ಮಂಗಳ ಸ್ನಾನಗೈದು ಸಂಭ್ರಮಿತಳಾಗುವ ಆ ರಸನಿಮಿಷವನ್ನು ಕಂಡರೆ ಅದೇನೋ ಮಳಕ. ದೇವಿಯು ನದಿಯು ಒಡಲಿನಲ್ಲಿ ಜಳಕಗೈದೊಡೆ ಮೈಮನಸ್ಸಿನ ತುಂಬೆಲ್ಲಾ ಆ ನೇತ್ರೆಯ ಸಲಿಲಧಾರೆಯಂತೆಯೇ ಹರಿಯುವ ಅನಿರ್ವಚನೀಯವಾದ ಆನಂದ.

ಆ ನದಿಯಂತೆ ಮಂಗಳಾಂಭೆಯೂ ಭಕ್ತಿ, ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದರೆ ಬೇಡಿದನ್ನು ನೀಡುವ ಕಾರುಣ್ಯವಲ್ಲರಿ.. ಅವಭೃತವು ಜರುಗಿ ಹಿಂದಿರುಗಿ ಬಂದ ಬಳಿಕ, ದರ್ಶನ ಬಲಿಯು ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಶ್ರೀ ದೇವಿಯು ಸಂತೋಷಾತಿರೇಕದಿಂದ ದೇವಳದ ಪ್ರಾಕಾರಕ್ಕೆ ಬರುವ ಸಂದರ್ಭವು ಭಕ್ತಿ ಭಾವವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಭವ್ಯ ನೋಟದ್ದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಯಾವ ಕಾಲಕ್ಕೂ ದೇವಿಯ ಆಗಮನವು ಆವೇಶಪೂರಿತವಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರದೋಷ ಕಾಲದ ಮಹೋತ್ಸವದ ಕೊನೆಯ ಅಂಗವಾಗಿ ಜರಗುವ ಈ ದರ್ಶನ ಬಲಿಯನ್ನು

ಕಣ್ಣಾರೆ ಕಂಡು ಮನೀತರಾಗದ ವಿನಃ ಭಕ್ತರು ತೆರಳುವುದಿಲ್ಲ. ಸಂಪೂರ್ಣ ನವರಾತ್ರಿಯ ನವದಿನಗಳ ಸೇವೆಯನ್ನು ಸಂತೋಷದಿಂದ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಗರ್ಭಗೃಹವನ್ನು ಸೇರುವಲ್ಲಿ ಮಹಾಪೂಜೆಯೊಡನೆ ದೇವಿಯ ಅವಭೃತೋತ್ಸವವು ಮುಕ್ತಾಯಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

ಇದರ ಮಾರನೇ ದಿನವಾದ ದ್ವಾದಶಿಯ ಅಪರಾಹ್ನ ಮಹಾಪೂಜೆಯ ನಂತರ ವಿಪ್ರೋತ್ತಮರಿಂದ 'ಫಲ ಮಂತ್ರಾಕ್ಷತೆ'ಯ ಪ್ರಸಾದವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ 'ಸಂಪ್ರೋಕ್ಷಣೆ' ನಡೆಯುತ್ತದೆ. 'ಸಂಪ್ರೋಕ್ಷಣೆ ಎಂದರೆ ಉತ್ಸವಾದಿಗಳಿಂದ ನಡೆದ ಮಲಿನವನ್ನು ಸ್ವಚ್ಛಗೊಳಿಸುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ. 'ಉತ್ಸವಗಳು ಸಾಂಗವಾಗಿ ನಡೆದ ನಂತರ ತೀರ್ಥ ಪ್ರಾಶಾನ ಹಾಗೂ ಮಂತ್ರಾಕ್ಷತೆಯ ಪ್ರಸಾದವನ್ನು ಪಡೆಯುವಿಕೆ ಅಗತ್ಯ. ಮಂತ್ರಾಕ್ಷತೆ ಎಂದರೆ ಅದು ದೇವಿಯ ಪೂರ್ಣೋಚ್ಚ ಅಂತರ್ಭಾಹ್ಯಗಳನ್ನ ನಿರ್ಮಲಗೊಳಿಸುವ ಪವಿತ್ರ ಅಕ್ಷತೆ ಪ್ರಸಾದ. ಉತ್ಸವಾದಿಗಳಿಂದ ದೇವಿಯು ಅನುಗ್ರಹಿತಳಾದಳೆಂದು ಬಗೆದು, ಅರ್ಚಕರಿಂದ ಅದನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸದಲ್ಲಿ ಅದು ಗಂಧಾಕ್ಷತೆ ಅಥವ ಸಂಪ್ರೋಕ್ಷಣೆ ಎಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುತ್ತದೆ. ರೀತಿಯಾಗಿ ಮಂತ್ರಾಕ್ಷತೆಯ ಪ್ರಸಾದವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಸಂಪ್ರೋಕ್ಷಣೆಯೊಂದಿಗೆ ಶ್ರೀ ಮಂಗಳಾದೇವಿ ಅಮ್ಮನವರ ಶರನ್ನವರಾತ್ರಿ ಮಹೋತ್ಸವವು ಸುಸಂಪನ್ನವಾಗಲಿದೆ.

ತಾಯಿಯ ನವರಾತ್ರಿ ವೈಭವವು ಮಾತಿಗೆ ನಿಲುಕದಂತಹದು. ನವರಾತ್ರಿ ವೈಭವವನ್ನು ನೋಡಿ ಸವಿದವರು ಅದನ್ನು ವರ್ಣಿಸಲಸಾಧ್ಯ. ಆಕೆಯ ವೈಭವದ ಸಗ್ಗದ ಸಿರಿ. ಮಾತೆಯ ಉತ್ಸವದಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಂಡು ಮನೀತರಾಗೋಣ. ಹೃದಯಪೂರ್ವಕ ಭಕ್ತಿಯೊಂದಿಗೆ ಅಮ್ಮಾ ಎಂದು ನಮಿಸಿದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಮಂಗಳಾಂಬಿಕೆಯು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಕಷ್ಟ ಕಾರ್ಪಣ್ಯಾದಿ ಬವಣೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಿ, ಸುಖ ಶಾಂತಿ ನೆಮ್ಮದಿ ಯಶಸ್ಸನ್ನು ಕರುಣಿಸಲಿ.

ಮಂಗಳಾಂಭೆಯ ನವರಾತ್ರಿ ಉತ್ಸವಾದಿಗಳು ಸಂಪ್ರದಾಯಬದ್ಧವಾಗಿ ನಡೆಯಲಿದ್ದು ಲೇಖನದ ವರ್ಣನೆ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕಿಂತ, ಸ್ವತಃ ಪಾಲ್ಗೊಂಡು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ನೋಡಿದರೆ ತಾಯಿಯ ವಿಜೃಂಭಣೆ ನಮಗೆ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುವುದು. ದೇವಿಯ ಪೂರ್ಣಾನುಗ್ರಹಕ್ಕೆ ನವರಾತ್ರಿಯು ಕಾರಣವಾಗಲಿ. ಜೀವನದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ದಿನವು ನವರಾತ್ರಿಯಾಗಲಿ. ತನ್ಮನ ಸಂಭ್ರಮಿಸಲಿ. ನವರಾತ್ರಿಯು ಲೋಕದೆಲ್ಲೆಡೆ ಮಂಗಳಪ್ರದ ಬೆಳಕನ್ನು ತಂದು, ಲೋಕ ಮಾತೆ ಮಂಗಳಾದೇವಿಯು ಸನ್ಮಂಗಳವನ್ನುಂಟುಮಾಡಲಿ.

"ಮಂಗಳಾದೇವಿ ಕಾರ್ತೀಕ ಲಕ್ಷದೀಪೋತ್ನವ"

ಕಾರ್ತಿಕ ಮಾಸವೆಂದಾಕ್ಷಣ ನಮ್ಮ ಸಮೃತಿಯಲ್ಲಿ ನೆನಪಾಗುವುದು ಇದೀಗ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಾದ್ಯಂತ ದೇವಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಜರುಗುವ ಪ್ರಜ್ವಲವಾಗಿ ಬೆಳಗುವ ಸಾಲು ಸಾಲಿನ ದೀಪಗಳ ದೀಪೋತ್ಸವ ಸೇವೆ. ಇದೀಗ ಕರಾವಳಿಯ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ದೀಪೋತ್ಸವದ ಸಂಭ್ರಮ. ಎಲ್ಲೆಡೆ ವಿಶ್ವರೂಪ ದರ್ಶನ, ಗುರ್ಜಿ ಉತ್ಸವ, ದೀಪಾಲಂಕಾರ ಕಣ್ಗಳಿಗೆ ಇದೊಂದು ಹಬ್ಬವೇ ಸರಿ. ಶರದೃತು ಕಳೆದು ಪ್ರಬಲಗೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಚಳಿಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ತಿಕ ಮಾಸವು ಲಕ್ಷದೀಪದ ಶೃದ್ಧಾಭಕ್ತಿಯನ್ನು

ಹೊತ್ತು ತರುವ ಶೀತಲ ಕಾಲ.

ದೀಪವು ಬೆಳಕಿನ ಸಂಕೇತ. ಬೆಳಕು ಜ್ಞಾನದ ಪ್ರತೀಕ. 'ತ್ರೈಲೋಕ್ಯ ತಿಮಿರಾಪಃ' ಎನ್ನುವಂತೆ ಮೂರು ಲೋಕಗಳ ಅಂಧಕಾರವನ್ನು ತೊಡೆದು ಜಗವೆಲ್ಲ ಜ್ಯೋತಿರ್ಮಯವಾಗಲಿ ಎಂಬ ಸಂಕಲ್ಪದೊಂದಿಗೆ ದೀಪವನ್ನುರಿಸಿ ಬೆಳಕನ್ನು ಹರಡುವ ಈ ಸತ್ಕರ್ಮದ ಸದಾಶಯ ಪರಮೋಚ್ಛವಾದದು. ಸರ್ವರೂ ಜ್ಞಾನವಂತರಾಗಬೇಕು, ಜ್ಞಾನದ ದೀವಿಗೆ ನಾಡಿನಗಲ ಪಸರಿಸಬೇಕು, ಪರಿಶುದ್ಧ ಭಕ್ತಿ ಧರ್ಮದ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದು ಜ್ಞಾನ ಸಂಪಾದಿಸಬೇಕು.

ಇದೇ ಪ್ರಯುಕ್ತ ನಮ್ಮ ಶ್ರೀ ಮಂಗಳಾದೇವಿ ದೇವಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಐತಿಹಾಸಿಕವಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವಂತೆ ಕಾರ್ತಿಕ ಮಾಸದ ಕೃಷ್ಣ ಪಕ್ಷದ ಬಹುಳ ನವಮಿಯಂದು ಲಕ್ಷದೀಪೋತ್ಸವವು ನಡೆಯುವುದು ವಾಡಿಕೆ. ಅದೇ ದಿನವಾದ ನಾಳಿನ ಶನಿವಾರದಂದು ವರ್ಷಪ್ರತಿಯಂತೆ ಬಹು ವಿಜೃಂಭಣೆಯಿಂದ ಶ್ರೀದೇವಿಗೆ ದೀಪೋತ್ಸವವು ನಡೆಯಲಿದೆ. ಲಕ್ಷದೀಪೋತ್ಸವ ಎಂದರೆ ಲಕ್ಷ ಹಣತೆಗಳನ್ನು ಹಚ್ಚಿ ತಾಯಿಗೆ ಸಮರ್ಪಿಸುವುದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ. ಅದು ಅತಿಶಯವಾದುದು. ಕಾರ್ತಿಕ ಮಾಸದ ದೀಪಾಲಂಕಾರದೊಂದಿಗೆ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ದಿಂಢಿನೊಂದಿಗೆ ಅಜ್ಞಾನದಿಂದ ಜ್ಞಾನ ಮಾರ್ಗ, ಮಿಥೈಯಿಂದ ಸತ್ಯದೆಡೆಗೆ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸುವ ಪರಿಪೂರ್ಣ ಜ್ಯೋತಿ ಲಕ್ಷ ದೀಪೋತ್ಸವದು.

ಶ್ರೀದೇವಿಯ ಉತ್ಸವದ ಸಲುವಾಗಿ ಹೊರಬಂದು ತನ್ನ ಭಕ್ತರಿಗೆ ದರ್ಶನವನ್ನೀವ ನಾಳಿನ ಮುಸ್ಸಂಜೆಯ ಲಕ್ಷ ದೀಪೋತ್ಸವದ ಹೊಂಬೆಳಕಿಗಾಗಿ ತವಕಿಸುವ ಸಮಯ. ಹೌದು ಲೋಕಕ್ಕೇ ಬೆಳಕನ್ನು ನೀಡುವ ಲೋಕಮಾತೆ ಮಂಗಳಾಂಭೆಗೆ, ಕಾರ್ಗತ್ತಲ ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳದಿಂಗಳ ಚಂದಿರನಂತೆ ಬೆಳಕನ್ನು ಬೀರುವ ಹಣತೆಗಳನ್ನು ಬೆಳಗಿಸಿ, ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಕೈ ಮುಗಿದು ಹರ್ಷಿಸುವ ಸುಸಂದರ್ಭವು ಸಂಪ್ರಾಪ್ತಗೊಂಡಿದೆ.

ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಮಂಗಳಾದೇವಿಯುಲ್ಲಿನ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಆಚರಣೆಗಳಲ್ಲೊಂದಾದ ಗುರ್ಜಿ ದೀಪಾಲಂಕಾರದ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯತೆಯೇ ಇಲ್ಲಿನ ನಾಳಿನ ಉತ್ಸವದ ಪ್ರಧಾನ ಸೊಬಗು. ಸಾಯಂಕಾಲ 6 ಗಂಟೆಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಮಹಾಪೂಜೆಯು ನಡೆದು, ಶ್ರೀ ದೇವಿಯ ಪಲ್ಲಕಿ ಉತ್ಸವವಾದ ಬಳಿಕ ಬಲಿ ಹೊರಟು ದೇವಿಯ ಉತ್ಸವ ಮೂರ್ತಿಯನ್ನು ಸಣ್ಣ ಭಂಡಿಯಲ್ಲಿರಿಸಿ, ವಾರ್ಷಿಕ ಕಟ್ಟೆ ಸವಾರಿಗೆ ರಥ ಬೀದಿಯಲ್ಲಿ ದೇವಿಯ ಭಂಡ ಉತ್ಸವವು ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಈ ದೀಪೋತ್ಸವದ ಚೆಂದವನ್ನು ಸವಿಯಲೆಂದೇ ಪರಶಿವೆಯು ಸಂಭ್ರಮದಿ ಭಂಡಿಯನ್ನೇರಿ, ರಾಜಠೀವಿಯಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಾದಿಗಳ ಮೂಜಾರತಿಗಳನ್ನು ಸಂತೋಷದಿಂದ ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತಾ ಆಶಿರ್ವದಿಸಿ, ದಯವಿರಿಸಿ ಬರುತಿರಲು, ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟೆ ಪೂಜೆಗೆ ಮುಂದಾಗುವಳು.

'ಕಟ್ಟೆ ಪೂಜೆ' ಎಂದರೆ ಹಲವು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಭಕ್ತಾದಿಗಳು ತಮ್ಮ ಯಥಾಶಕ್ತ್ಯಾನುಸಾರವಾಗಿ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವ ಬಿಳಲು ಬೇರುಗಳಿಂದ ಆವೃತವಾಗಿರುವ ಬೃಹತ್ ಅಶ್ವಥ ವೃಕ್ಷ, ಅರಳೀ ವೃಕ್ಷಗಳ ಬುಡದ ಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ

ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ನಿರ್ಮಿಸಿದ ವೇದಿಕೆ ಅಥವಾ ಮಂಟಪದಲ್ಲಿ ದೇವಿಗೆ ವಾರ್ಷಿಕವಾಗಿ ಸಲ್ಲಿಸುವ ವಿಶೇಷ ಪೂಜಾ ಕೈಂಕರ್ಯವಾಗಿದೆ. ಈ ಕಟ್ಟೆ ಪೂಜೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪ್ರಧಾನವಾಗಿ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಒಂದು ದಿನದಂದು ದೇವಳದಿಂದ ಸುಮಾರು 100ಮೀ. ಗ್ರಾಮದ ದೂರದಲ್ಲಿರುವ 'ಶಮೀಕಟ್ಟೆ'ಯಲ್ಲಿ ದೇವಿಯ ಉತ್ಸವ ಮೂರ್ತಿಯನ್ನು ಚಿತ್ತೈಸಿ, ಶಮೀ ವೃಕ್ಷದ ಬುಡದಲ್ಲಿರುವ 'ಶಮೀಪೀಠ'ದಲ್ಲಿ ಮೂರ್ತಿಯನ್ನಿರಿಸಿ ವಿಶೇಷ ಪೂಜೆಯು ನಡೆಯುತ್ತದೆ.

ಶಮೀಕಟ್ಟೆಯ ಪೂಜೆಯ ಬಳಿಕ ದೇವಿಯ ಕಟ್ಟೆ ಸವಾರಿ ಉತ್ಸವವು ಮುಂದುವರಿದು ಮಹಾನವಮಿ ಕಟ್ಟೆಯಿಂದ ಗುಜ್ಜರಕೆರೆ ಹಾದಿಯಾಗಿ ಬಂದು ದೇವಳವನ್ನು ಹಿಂದಿರುಗಿ ಸೇರುವಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಒಟ್ಟು 9 ಕಟ್ಟೆಗಳಲ್ಲಿ ದೇವಿಯ ಕಾರ್ತಿಕ ಮಾಸದ ಕಟ್ಟೆ ಪೂಜೆಯು ನಡೆದು, ಲಕ್ಷ ದೀಪೋತ್ಸವದ ಪ್ರಮುಖ ಆಕರ್ಷಣೀಯ ಉತ್ಸವವಾದ ಗುರ್ಜಿಯಲ್ಲಿ ದೇವಿಯ ಕಾರ್ತಿಕ ಮಾಸದ ದೀಪಾಲಂಕಾರವು ನಡೆಯಲಿದೆ.

ಮಂಗಳಾಂಭೆಯ ದೀಪೋತ್ಸವದ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವೆಂದರೆ ಅದ್ವಿತೀಯವಾಗಿ ತಿರುಗುವ ನಿಶ್ಚಲ ರಥ. ಇದನ್ನು ಮಂಗಳೂರಿಗರು ತಮ್ಮ ಆಡು ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ 'ಗುರ್ಜಿ' ಅಥವಾ 'ದಿಂಢು' ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಗುರ್ಜಿ ಎಂದರೆ 'ಗೂಟ' ಎಂದರ್ಥ. ಮರದ ನಾಲ್ಕು ಕಂಬಗಳನ್ನು ನೆಲದಲ್ಲಿ ಅಗೆದು, ನೆಟ್ಟು ರಥದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಿಸುವ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಆಚರಣೆ.

ಎಲ್ಲೆಡೆಯೂ ಕಾಣಬಹುದಾದ ಗುರ್ಜಿಗೂ (ದಿಂಥು), ನಮ್ಮ ಮಂಗಳಾ ದೇವಿಯಲ್ಲಿನ ಗುರ್ಜಿಗೂ ಇರುವ ಪ್ರಮುಖ ವ್ಯತ್ಯಾಸವೆಂದರೆ ಇಲ್ಲಿನ ಈ ರೀತಿಯ ವಿನೂತನ ವಿನ್ಯಾಸದ ತಿರುಗುವ ಗುರ್ಜಿಯು ನಮ್ಮ ಹೆಮ್ಮೆಯ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲೇ ಇದು ಏಕೈಕ ಎಂಬ ಹೆಗ್ಗಳಿಕೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಈ ತೆರನಾದ 'ತಿರುಗುವ' ಭವ್ಯವಾದ ಗುರ್ಜಿಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಬೇರೆಲ್ಲೂ ಕಾಣಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಮಂಗಳಾದೇವಿ ಸೇವಾ ಸಮಿತಿಯ ಆಶ್ರಯದಲ್ಲಿ ಕ್ರಿ.ಶ. 1969 ರಂದು ಆರಂಭಗೊಂಡ ಸಮಿತಿಯು ನಡೆಸುವ ಈ ಅತ್ಯಪರೂಪವಾದ ತಿರುಗುವ ಏಕೈಕ ಗುರ್ಜಿಯನ್ನು ನೋಡುವುದೇ ಒಂದು ಖುಷಿ.

ಇಲ್ಲಿನ ಗುರ್ಜಿಯು ಮರಮುಟ್ಟುಗಳಿಂದ ಮಾಡಲ್ಲಡದೆ, ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅಲೋಹ ಮಿಶ್ರಿತ ಕಬ್ಬಿಣದ ಸಲಾಕೆಯ ಪಟ್ಟಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಕೂಡಿದ್ದು, ವಿದ್ಯುತ್ತಿನ ಯಾಂತ್ರಿಕ ಶಕ್ತಿಯ ಮೋಟಾರಿನೊಂದಿಗೆ ತಿರುಗಲ್ಪಡುವುದರೊಂದಿಗೆ ಇದರ ಆಕಾರವು ಅರ್ಧ ವೃತ್ತಾಕಾರದೊಂದಿಗೆ ಕ್ಷಿತಿಜ ಲಂಬವಾಗಿ, ಕೆಳ ಭಾಗ ತ್ರಿಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಗೋಳ ಸದೃಶವಾಗಿದ್ದು ಮೇಲ್ಭಾಗದಲ್ಲಿ ತಾಮ್ರದ ಮುಕುಟ ಕಲಶವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಬಿದಿರಿನ ಕೋಲುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಅವುಗಳಿಗೆ ಕೆಂಪು ಬಣ್ಣದ ಹಾಗೂ ಪೌಳಿಗೆಯ ಕೆಳಭಾಗಕ್ಕೆ ಶ್ವೇತ (ಬಿಳಿ) ವರ್ಣದ ಸಂಯೋಜನೆಯ ಪತಾಕೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಿಂಗರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಮೇಲೆ ನಯನಾಕರ್ಷಕ ವಿವಿಧ ವಿನ್ಯಾಸದ ವರ್ಣಮಯ ವಿದ್ಯುದ್ದೀಪಾಲಂಕಾರದೊಂದಿಗೆ ಝಗಮಗಿಸಿ ಮೇಳೈಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಕಂಗು (ಅಡಿಕೆ), ಸೀಯಾಳ, ನಾರಿಕೇಳ, ಕದಳೀ ಫಲ, ಮೊದಲಾದ ಹಲವು ಬಗೆಯ ಗೆಡ್ಡೆ

ತರಕಾರಿಗಳನ್ನು, ಹಣ್ಣು ಹಂಪಲುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದರೊಂದಿಗೆ ಧಿಂಡಿನ ನಾಲ್ಕು ಕಂಬಗಳಿಗೆ ಅಡಿಕೆಗಳ ಗುಚ್ಛದ ಮಾಲೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಅವುಗಳ ಮೇಲೆ ಸುಂದರ ಮಷ್ಟಾಲಂಕಾರವನ್ನು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇವೆಲ್ಲವುಗಳ ಕೂಡ ಮಂಗಳಾದೇವಿಗೆ ಗುರ್ಜಿಯು ನಿರ್ಮಿತವಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ತಾಮ್ರದ ಕಲಶದಿಂದ ಹಿಡಿದು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕೆಳ ಗೋಳಾರ್ಧ ಭಾಗದವರೆಗೆ ನಿಧಾನವಾಗಿ ತಿರುಗಲ್ಪಡುವುದರೊಂದಿಗೆ ಚಿತ್ತಾಕರ್ಷಕವಾಗಿ ನೋಡುಗರ ಭಾವಗಳಿಗೆ ರಸದೌತಣವನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ.

ಇಂತೆ ಕಟ್ಟೆ ಪೂಜೆಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಬಂದ ದೇವಿಗೆ ಭವ್ಯ ತಿರುಗುವ ಗುರ್ಜಿಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ತಿಕ ಮಾಸದ ಮಹಾಪೂಜೆಯು ನಡೆಯುವುದರೊಂದಿಗೆ ದೀಪಾಲಂಕಾರವೂ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಈ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಧಿಂಡಿನ ಮುಂಭಾಗದಲ್ಲಿರುವ ಕುಬ್ಜ ದೀಪ ಸ್ತಂಭದ ದೀಪಗಳನ್ನು , ದೇವಿಯ ಆಗಮನವನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿ ನೆರೆದ ಭಕ್ತಾದಿಗಳ ಸಹಕಾರದಿಂದ ಪ್ರಜ್ವಲಿಸಿ ಬೆಳಗಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲಾ ದೀಪದ ಹಣತೆಗಳೂ ಪ್ರಕಾಶಮಾನವಾಗಿ ಬೆಳಗಿ ಉರಿದಾಗ, ಧಿಂಡಿನಲ್ಲಿ ವಿರಾಜಮಾನಳಾಗುವ ಮಂಗಳೆಗೆ ಕಾರ್ತೀಕ ಪೂಜೆಯ ವೈಭವವನ್ನು ಇರುಳಲ್ಲಿ ಕಣ್ತುಂಬಿಕೊಂಡು ತನ್ಮಯರಾದಾಗ ಅಲ್ಲೊಂದು ಹೇಳ ತೀರದ ಸ್ವರ್ಗ ಸದೃಶ ವಾತಾವರಣವೇ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಇಲ್ಲಿ ಗಮನಿಸಬೇಕಾದ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶವೇನೆಂದರೆ ದೇವಿಗೆ ಬೆಳಕಿನಾಟವೂ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಮೂಲದ ಪ್ರಕಾರ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಒಂದು ದಿನ ಮಾತ್ರ ಕಾರ್ತಿಕ ಮಾಸದ ಬಹಳ ನವಮಿಯಂದು ದೇವಿಯ ಕಟ್ಟೆ ಸವಾರಿಯ ಉತ್ಸವವು ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಭಂಡಿಯು ಸಾಗುವ ರಥಬೀದಿಯ ಇಕ್ಕೆಲಗಳಲ್ಲಿ ದೀಪಗಳ ಹಣತೆಗಳನ್ನು ಬೆಳಗಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ತಾಯಿಯನ್ನು ಬರಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೂ ಮೊದಲ ಲಕ್ಷ ದೀಪವನ್ನು ಬೆಳಗಿಸುವುದು ವಾಡಿಕೆ. ಆದರೆ ಬಹು ಹಿಂದೆ ಪ್ರಾಕದಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷ ಹಣತೆಗಳನ್ನು ಬೆಳಗಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದ ಕಾರಣ ಮತ್ತು ಈಗಿನಂತಹ ಅತ್ಯಾಧುನಿಕ ವಿದ್ಯುದ್ದೀಪಗಳು ಇಲ್ಲದ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಉತ್ಸವವು ಹೊರಡುವ ಮುನ್ನ ಹತ್ತಿ ಬಟ್ಟೆಯಿಂದ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ, ಲಕ್ಷಾಂತರ ನೂಲುಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಅಗಲವಾದ ಶ್ವೇತ ವರ್ಣದ ವಸ್ತ್ರವನ್ನು ಎಣ್ಣೆಯಲ್ಲಿ ತೊಯ್ದು ಸಲಾಕೆಯ ಹಿಡಿಕೆಯ ಮುಖಾಂತರ ಅಗ್ನಿಯಲ್ಲಿ ಉರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಬಟ್ಟೆಯು ಉರಿದು ಉತ್ಸವದ ಪರಿಸರ ಜಾಜ್ವಾಲಮಾನವಾಗಿ ಬೆಳಗುತ್ತಿತ್ತು. ದೇವಳದಲ್ಲಿ ಭಂಡಿಯನ್ನು ಎಳೆಯುವ ಮೊದಲು ಹಾಗೂ ಗುರ್ಜಿಯ ಮುಂಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮಹಾಪೂಜೆಗೂ ಮುನ್ನ ವಸ್ತ್ರ ದಹನವನ್ನು ಮಾಡುವ ಇದೇ ಆಚರಣೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ದೀಪೋತ್ಸವದ ಬೆಳಕಿನಾಟ ಎಂತಲೂ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.

ಹೀಗೆ ಗುರ್ಜಿ ಉತ್ಸವವು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸಂಪನ್ನಗೊಂಡ ಬಳಿಕ ಉತ್ಸವವು ನಿರ್ಗಮಿಸಿ, ದೇವಳದ ರಾಜಾಂಗಣದಲ್ಲಿ ಅಮ್ಮನ ಕಾರ್ತಿಕ ಮಾಸದ ಬಲಿ ಉತ್ಸವವು ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಇದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಹೊರಪ್ರಾಂಗಣದ, ದೇವಳದ ಹೊರ ಪೌಳಿಯಲ್ಲಿ ಸಾವಿರಾರು ದೀಪಗಳನ್ನು ಬೆಳಗಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಬಲಿ ಉತ್ಸವವು ನಡೆಯುವ ರಾಜಾಂಗಣದುದ್ದಕ್ಕೂ ನೆಲದಲ್ಲಿ ಕರ್ಪೂರವನ್ನು ಬೆಳಗಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಕರ್ಪೂರದ

ಸುವಾಸನೆಯು ಆವರಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ಪ್ರಜ್ವಲ ಕಾಂತಿಯ ಹೊಂಬೆಳಕಿನಲ್ಲಿ ಸಕಲ ವಾದ್ಯಾಧಿಗಳ ಸಮೇತ ತಾಯಿಯ ಕಾರ್ತಿಕ ಬಲಿ ಉತ್ತವವು ನಡೆಯುತ್ತದೆ.

ಮುಂದೆ ವಸಂತ ಮಂಟಪದಲ್ಲಿ ವಸಂತ ಪೂಜೆಯು ನಡೆದು ಶ್ರೀದೇವಿಯು ಸಕಲ ಕಾರ್ತಿಕೋತ್ಸವದಿಂದ ಪ್ರೀತ್ಯರ್ಥಳಾಗಿ ಗರ್ಭಗ್ರಹವನ್ನು ಸೇರುವಲ್ಲಿ, ಸಣ್ಣದೊಂದು ಆರತಿಯಾಗುವುದರೊಂದಿಗೆ ಮಂಗಳಮ್ಮನ ಕಾರ್ತಿಕ ಮಾಸದ ಲಕ್ಷ ದೀಪೋತ್ರವವು ಮಂಗಳಕರವಾಗಿ ಮಂಗಳಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮಾಸದಲ್ಲಿಯೂ ಉತ್ಸವಾದಿಗಳಿಂದ ಮೆರೆಯಲ್ಪಡತಕ್ಕಂತಹ ದೇವಿಗೆ ಕಾರ್ತಿಕ ಮಾಸದ ಸಂಭ್ರಮವಾದರೆ.. ಮುಂದಿನ ಮಾರ್ಗಶಿರ ಮಾಸದ ಆಕೆಯ 'ಧರ್ನುಮಾಸ' ಪೂಜಾ ವೈಭವವನ್ನು ಕಂಡು ಧನ್ಯರಾಗಲು ಎದುರುಗಾಣಬೇಕಿದೆ...

ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಕರೆದಲ್ಲಿ ಓಗೊಟ್ಟು ಒಲಿದೋಡಿ ಬರುವ ತಾಯಿಯು ನಮ್ಮ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಸರಿಯಾದ ದಿಕ್ಕಿಗೆ ಪ್ರವಹಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಿ ಸಂಕಷ್ಟಗಳನ್ನೆಲ್ಲವ ಕಳೆದು ಬೆಳಕಿನತ್ತ ಕೈ ಹಿಡಿದು ನಡೆಸಲಿ. ದೀಪೋತ್ಸವದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸೊಡರಿನ ದೀಪವು ಧರ್ಮ ಜ್ಯೋತಿಯಾಗಿ ಬೆಳಗಿ, ಲೋಕ ಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕೆ ನಾಂದಿ ಹಾಡಲಿ.

ಕದ್ರಿ ಶ್ರೀ ಮಂಜುನಾಥೇಶ್ವರ ದೇವಸ್ಥಾನಕ್ಕೂ ಮಂಗಳಾದೇವಿ ದೇವಸ್ಥಾನಕ್ಕೂ ಇರುವ ಸಂಬಂಧ : ಕದಲೀ ವರ್ಷಾವಧಿ ಜಾತ್ರಾ ಮಹೋತ್ಸವದ ಧ್ವಜಾರೋಹಣದ ಪೂರ್ವ ಭಾವಿಯಾಗಿ ಕದಲೀ ಶ್ರೀ ಮಂಜುನಾಥ ಸ್ವಾಮಿ ಕ್ಷೇತ್ರದ ವತಿಯಿಂದ ತಾಯಿ ಶ್ರೀ ಮಂಗಲಾದೇವಿ ಅಮ್ಮನವರಿಗೆ, ಜೋಗಿ ಮಠದ ಪರ್ಯಾಯ ಪಟ್ಟದಲ್ಲಿರುವ 'ಅರಸು ಸುಂದರ್ನಾಥಜೀ' ಜೋಗಿ ರಾಯರು ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಆಗಮಿಸಿ ಪಟ್ಟೆ–ಪೀತಾಂಬರ ವಸ್ತದೊಂದಿಗೆ ಸೀರೆಯನ್ನು ತಾಂಬೂಲ ಸಹಿತ ದೇವಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಭಾರದ್ವಾಜ ಸಂಹಿತಾರ್ಗತವಾದ ಕದಲೀ ಕ್ಷೇತ್ರ ಮಹಾತ್ಮೆಯ ದ್ವಾದಶಾಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿಯೂ, ಸ್ಕಾಂದ ಮರಾಣಂತರ್ಗತವಾದ ಶರವು ಮಹಾಗಣಪತಿ ಮರಾಣದ ಚತುರ್ಥಾಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿಯೂ ಈ ವಿಚಾರದ ಕುರಿತಂತೆ ಮಂಗಳಾಂಭೆಯ ಪ್ರಾದುರ್ಭಾವವನ್ನೂ, ಕದಲೀ ಮಂಜುನಾಥ ಸ್ವಾಮಿಯ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೂ ಇರುವ ನೇರ ಸಂಬಂಧವನ್ನೂ ಮನಗಾಣಬಹುದು.

ದೇವದೇವನಾದ ತೌಳವಾಧಿಪತಿ ಶ್ರೀ ಮಂಜುನಾಥೇಶ್ವರನು ಕದಲೀವನ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ರಸಕೋಪದಲ್ಲಿ ಸ್ವಯಂ ಉದ್ಭವ ಲಿಂಗ ಸ್ವರೂಪದಲ್ಲಿ, ಭಾರ್ಗವ ರಾಮನಿಗೆ ಒಲಿದನು. ಹೀಗೆ ಭಾರ್ಗವನು ಮಂಜುನಾಥನ ಅನುಗ್ರಹದಿಂದ ಸಮುದ್ರರಾಜನು ಬಿಟ್ಟು ಕೊಟ್ಟ ಭೂಭಾಗವು ಬಹು ಸುಭೀಕ್ಷೆಯಿಂದ ಮೆರೆಯುತ್ತಿರಲು. ದೇವಿ ಮಂಗಳೆಯು ತನ್ನ ಶ್ರೀ ಸ್ವಾಮಿಯ ಜೊತೆಗೆ ತಾನೂ ಶಿವ ಸಮೇತಳಾಗಿ, ಸಕಲ ವೇಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ತೌಳವ ದೇಶಕ್ಕೆ ಅನುಗ್ರಹಿಸಿ ನೆಲೆಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಇಚ್ಛೆಯಿಂದ ವಿಂಧ್ಯವಾಸಿನಿ ದೇವಿಯು ತೌಳವಾಧಿಪತಿಯ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಆತನ ಪಟ್ಟದರಸಿಯಾಗಿ ದಯಮಾಡಿ ಬಂದಳು. ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ 'ತೌಳವ' ಎಂದರೆ ಸಾಗರ ತೀರದ ಕರಾವಳಿ ಪ್ರದೇಶ.

* ಆಲೋಕ್ಯ ತೌಳವೀಂ ಭೂಮಿ ಮಂಗಲಾ ವಿಂಧ್ಯವಾಸಿನೀ I ಕದಲೀವನ ಪರ್ಯಂತೇ ದಕ್ಷಿಣೇ ವಿಧದೇ ಸ್ಥಿತಿಂ II*

ಶ್ರೀ ಮಂಜುನಾಥನು ನೆಲೆಸಿರುವ ಸಹ್ಯಾದ್ರಿಯ ದಕ್ಷಿಣ ಭಾಗದ ಕದಲೀ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ದಕ್ಷಿಣ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ವಿಂಧ್ಯಾಚಲವಾಸಿನಿಯಾದ ದೇವಿಯು ದ್ವಿ–ಬಾಹು ಸಮೇತ ಸ್ತ್ರೀಯಾಕಾರದ ಶಿವಶಕ್ತಿ ಬಿಂಬ ಸ್ವರೂಪದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಚೈತನ್ಯದ ಅಧಿಷ್ಠಾನವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಭಾರ್ಗವ ರಾಮನಿಗೆ ಒಲಿದಳು.

ಹೀಗೆ ಸರ್ವಾಲಂಕಾರಯುಕ್ತಾಳಾಗಿಯೂ ಮಂಗಳ ಸ್ವರೂಪಿಣಿಯೂ ಆಗಿ ನಿತ್ಯ ಉತ್ಸವಾದಿ ಮಹೋತ್ಸವಗಳಿಂದಲೂ ಮೆರೆಯುತ್ತಾ, ಸಕಲೋಪಚಾರಗಳಿಂದ ಪೂಜಿಸಿ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ತನ್ನನ್ನು ನಂಬಿ ಬಂದ ಸರ್ವರಿಗೂ ಸಕಲ ಐಹಿಕ ಸುಖ ಭೋಗ ಸಂಪತ್ತುಗಳನ್ನು ನಿರಂತರವಾಗಿ ಅನುಗ್ರಹಿಸುತ್ತಾ ಸಹಸ್ರ–ಸಹಸ್ರ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಮಂಗಳಾದೇವಿಯು ಮಂಗಳಾಮರವನ್ನು ಸಲಹುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾಳೆ.

ಬಾರಹ ಪಂಥಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ನಾಥ ಪಂಥದ ಋಷಿಮುನಿಗಳು ತಪಸ್ಸು ಮಾಡಿ ಯೋಗೀಶ್ವರ ಮಠವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿನಿಕೊಂಡು ಕದಲೀ ದೇವಳಕ್ಕೆ ನಿಕಟ ಸಂಪರ್ಕಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಚಲಿತವಿರುವ ಮತ್ತೊಂದು ನಂಬಿಕೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಮತ್ಸ್ಯೇಂದ್ರನಾಥನೆಂಬಹೆಸರು ಮರ್ಚ್ಟೇಂದ್ರನಾಥ ಎಂದು ರೂಪಾಂತರಗೊಂಡು ಇದು ತದನಂತರ ಮಂಜುನಾಥನೆಂದು ಪರಿವರ್ತನೆಯಾಯಿತು ಮುಂದೆ ಇವರನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಕೇರಳದಿಂದ ಬಂದ ರಾಣಿ ಪ್ರಮೀಳೆ/ಪ್ರೇಮಲಾ ದೇವಿಯು ಪ್ರಥಮ ಯೋಗಿನಿಯಾಗಿ ದೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ 'ಪಿಂಗಳಾದೇವಿ'ಯಾಗಿ ಮುಂದೆ ಮಂಗಳಾದೇವಿಯಾಗಿ ನೆಲೆ ನಿಂತಳೆಂಬ ನಂಬಿಕೆಯೂ ಸದೃಶವಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ನಿದರ್ಶನವೆಂಬಂತೆ ಮಂಜುನಾಥನ ಮೂಲ ಉದ್ಭವ ಲಿಂಗವು 'ಸೋಮ ಸೂತ್ರ'ಗಳಿರದ ಒಂದು ತೆರನಾದ ಮೊರಬು ಶಿಲೆಯ ರೂಪ. ದೇವಳದ ಉತ್ಸವ ಮೂರ್ತಿಯ ಬಿಂಬವು ಸಮ ಭಂಗದಲ್ಲಿದ್ದು ಚತುರ್ಬಾಹು ಜಟಾ ಮುಕುಟವಿದೆ. ಮುಕುಟದಲ್ಲಿ ಋಷಿಯ ರೂಪದ ನಿರ್ದೇಶವಿದೆ. ಮೇಲ್ಗೈಗಳಲ್ಲಿ ಶಂಕ ಹಾಗೂ ಅಕ್ಷಮಾಲೆಗಳಿದ್ದು ಕೆಳಗಿನ ಹಸ್ತಗಳು ಅಭಯವರದ ಮುದ್ರಾ ಹಸ್ತವಾಗಿದೆ. ಈ ಮೂರ್ತಿಯು ನಾಥ ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ಹೋಲುತಲಿದ್ದು, ಶಿವನ ಬಿಂಬದಂತಿಲ್ಲ. ಆದರಿಂದ ಈ ಎರಡೂ ಪುರಾಣಗಳ ಸತ್ಯಾಸತ್ಯತೆಯೊಂದಿಗೆ ಮಂಗಳಾದೇವಿ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೂ, ಕದಲೀ ಮಂಜುನಾಥನ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೂ ನೇರವಾದ ಸಂಬಂಧವಿದೆ.

ಮಕರ ಸಂಕ್ರಮಣದಂದು ಕದಲೀ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಧ್ವಜಾರೋಹಣವಾಗಿ ಒಂಭತ್ತು ದಿನಗಳ ಪರ್ಯಂತ ವರ್ಷಾವಧಿ ಉತ್ಸವವು, ಕದ್ರೀ ತೀರ್ಥದೊಂದಿಗೆ ಆರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೂ ಮೊದಲು ಇಲ್ಲಿ ಮಂಗಳಮ್ಮನ ಸನ್ನಿಧಿಯಲ್ಲಿ ದೇವಿಗೆ ರಾಜೋಚಿತವಾಗಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯೊಂದಿಗೆ ಗೌರವ ಸಲ್ಲಬೇಕು. ಮಂಗಳೆ ಅನಾದಿಕಾಲದಿಂದಲೂ ತನ್ನ ಶ್ರೀ ಸ್ವಾಮಿಯೊಂದಿಗೆ ಲಿಂಗರೂಪದಲ್ಲಿ ವಾಮಾಂಕಭೂಷಣೆಯಾಗಿ ಅಧಿಷ್ಟಾನ ಮಾಡಿದವಳಲ್ಲವೇ... ಆದ್ದರಿಂದ ತನ್ನ ಸ್ವಾಮಿಯ ಮಹೋತ್ಸವಕ್ಕೂ ಮುನ್ನ ಇಂದಿನ ದ್ವಾದಶಿಯಂದು ಕದಲೀ ಮಂಜುನಾಥನ ಸನ್ನಿಧಿಯಿಂದ ತನಗರ್ಪಿತವಾದ ಕಡುಗೆಂಪು ಸೀರೆಯನ್ನು ಧರಿಸಿ ಚಕ್ರ, ಖಡ್ಗ

60

ಹಸ್ತೆಯಾಗಿ, ತ್ರಿಶೂಲಧಾರಿಣಿಯಾಗಿ ಸಂಭ್ರಮದಲ್ಲಿ ಸರ್ವಮಂಗಳೆಯು ಅಭಯ ವರದಳಾಗಿ ರಾರಾಜಿಸುತ್ತಾಳೆ.

'ನಮಸ್ತ್ರೀ ಲೋಕಮಾತ್ರೆ ತೇ ನಮೇ ವೇದಾಂತರೂಪಿಣಿ ನಮಃ ಶಿವಾಂಕ ವಾಸಿನೈೃದುರ್ಗಾದೇವ್ಯೈ ನಮೋ ನಮಃ ಪರಾತ್ವರ ಸ್ವರೂಪಾಯೈ ಮಂಗಳಾಯೈ ನಮೋ ನಮಃ'

ಮಹಾ ಶಿವ ರಾತ್ರಿ

ಈಶ್ವರನಿಲ್ಲದೆ ಇಷ್ಟಾರ್ಥ ಸಿದ್ಧಿಸದು, ಭವನಿಲ್ಲದೆ ಭಾಗ್ಯ ದೊರಕದು. ಸಕಲ ಸೌಭಾಗ್ಯಗಳಿಗೂ ಶಿವನ ಕೃಪೆಯೇ ಕಾರಣ. 'ಶಿವ'ನೆಂದರೆ ಮಂಗಳನೆಂದೇ ಅರ್ಥ. ಈಶ್ವರ, ಮಹಾದೇವ, ವಾಮದೇವ, ಶಂಕರ, ರುದ್ರ, ಸದ್ಯೋಜಾತ ಹೀಗೆ ಅಸಂಖ್ಯ ನಾಮಗಳಿಂದ ಕರೆಯಲ್ಪಡುವ ಈಶ್ವರ ದೇವರ ಶಿವಾನುಗ್ರಹದಿಂದಲೇ ಇಹ–ಪರದಲ್ಲಿ ಸುಖ ಶಾಂತಿ ಕೀರ್ತಿ ಸಂಪತ್ತುಗಳು ಲಭಿಸುವುದು. ತನ್ನ ನಂಬಿ ಬಂದ ಭಕ್ತರ ಅಭೀಷ್ಟಗಳಿಗೆ ಎಂದಿಗೂ ನಿರಾಸೆ ಮಾಡದ 'ನಂದಿ ವಾಹನವನ್ನು ಶೃದ್ಧಾ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ದಿನವಿಡೀ ಉಪವಾಸಾದಿ ಜಾಗರಣೆಗಳಿಂದ ಪೂಜಿಸಿ ಆರಾಧಿಸುವ ಮಣ್ಯದಿನವೇ ಶಿವರಾತ್ರಿ. ಕೈಲಾಸವಾಸಿ ಶಿವನಿಗೆ ಶಿವರಾತ್ರಿ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಿಯವಾದ ದಿನ. ಮಹಾ ಶಿವರಾತ್ರಿಯು 'ಶಿಶಿರ ಋತುವಿನ ಮಾಘವನಾಸದ ಕೃಷ್ಣ ಪಕ್ಷ ಬಹುಳ ಚತುರ್ದಶಿಯಂದು ಕೂಡಿ ಬರುತ್ತದೆ. 'ತಮಸೋಮ ಜ್ಯೋತಿರ್ಗಮಯ' ಎನುವಂತೆ ಅಜ್ಞಾನದಿಂದ ಸುಜ್ಞಾನದತ್ತ ತಮಸ್ಸಿನಿಂದ ಬೆಳಕಿನತ್ತ ಒಯ್ಯುವ ಇದೇ ಶಿವರಾತ್ರಿಯ ಪ್ರಸನ್ನ ಕಾಲವು ಸನ್ನಿಹಿತಗೊಂಡಿದ್ದು ಎಲ್ಲೆಡೆ ಕರುಣಾಮಯನಾದ ಶ್ರೀ ಮಂಜುನಾಥ ಸ್ವಾಮಿಯನ್ನು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ ಆರಾಧಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಇದೇ ಪ್ರಯುಕ್ತ ಭಾರ್ಗವ ಪ್ರತಿಷ್ಟಿತ ಕ್ಷೇತ್ರವಾದ ಶ್ರೀ ಮಂಗಳಾದೇವಿ ದೇವಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಶಿವರಾತ್ರಿಯ ಸಂಭ್ರಮವು ಮೇಳೈಸಲಿದೆ. ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಶಿವರಾತ್ರಿಯ ದಿನದಂದು ಮಂಗಳಮ್ಮನನ್ನು 'ಅರ್ಧನಾರೀಶ್ವರ/ಅರ್ಧನಾರೀಶ್ವರಿ' ಅಲಂಕಾರದಲ್ಲಿ ಕಣ್ತುಂಬಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಪ್ರಧಾನವಾಗಿ ಶ್ರೀ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ದೇವಿಯನ್ನು ಶಿವಶಕ್ತಿ ಸ್ವರೂಪದ ಲಿಂಗರೂಪದಲ್ಲಿ ಬಂದು ಪೂಜಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಶ್ರೀ ದೇವಿಯು ಶಿವ ಸಮೇತಳಾಗಿ ಬಿಂಬ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಶಿವನ ಅಧಿಷ್ಟಾನದೊಂದಿಗೆ ನೆಲೆಸಿರುವಳು ಎಂಬ ನಂಬಿಕೆ. ಇದೇ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ತಾಯಿಗೆ ನಡೆಯುವ ರುದ್ರಾಭಿಷೇಕ ಸೇವೆ, ಪ್ರಾತಃಕಾಲದ ಪ್ರತಿನಿತ್ಯ ಅಭಿಷೇಕದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬಿಂಬದ ಮೇಲ್ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬರುವ 'ಧಾರಾಪಾತ್ರೆ' ಮುಂತಾದ ಅಂಶಗಳು ನಂಬಿಕೆಗೆ ಮಗದಷ್ಟು ಮಷ್ಟಿ ನೀಡುತ್ತವೆ.

ಪೌರಾಣಿಕವಾಗಿ ಅರ್ಥೈಸ ಬಹುದಾದರೆ ಪ್ರಧಾನವಾಗಿ ದೇವಿಯ ಉಲ್ಲೇಖ ಕಂಡುಬರುವುದು 'ಭಾರದ್ವಾಜ ಸಂಹಿತೆಯ ಶ್ರೀ ಕದಲೀ ಮಂಜುನಾಥ ಮಹಾತ್ಮೆಯಲ್ಲಿ' ಇದನ್ನು ಬಾರದ್ವಾಜ ಮುನಿಗಳು ತಮ್ಮ ಶಿಷ್ಯರಲ್ಲೊಬ್ಬನಾದ ಸುಮಂತುವಿಗೆ ಹೇಳಿರುವುದರಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ 'ಭಾರದ್ವಾಜ ಸಂಹಿತೆ' ಎಂಬ ಈ ನಾಮವು ಅನ್ವರ್ಥವಾಗಿ

ಬಂದಿದೆ. 'ಓಂ ನಮೋ ಭಗವತೇ ಮಂಜುನಾಥಯ' ಎಂಬ ಏಕಾದಶಾಕ್ಷರಿ ಮಂತ್ರ ಸಿದ್ದಿಯಿಂದ ಭಾರ್ಗವ ರಾಮನು ಪರಶಿವನನ್ನೊಲಿಸಿಕೊಂಡನು. ಭಕ್ತರ ಇಷ್ಟಾರ್ಥವನ್ನು ಪೂರೈಸಲು ಭಕ್ತಿಗೆ ಒಲಿದುಕೊಳ್ಳುವ ದೇವದೇವ ಮಂಜುನಾಥೇಶ್ವರನು ಕದಲೀ ವನ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ರಸಕೂಪದಲ್ಲಿ ಉದ್ಭವ ಜ್ಯೋತಿರ್ಲಿಂಗ ಸ್ವರೂಪನಾಗಿ ಅವತರಿಸಿದ ಹಾಗೂ ಮಂಜುನಾಥನು ನೆಲೆಸಿರುವ ಕದಲೀವನದ ಸಮೀಪದ ದಕ್ಷಿಣ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಮಂಗಳಾಂಬಿಕೆಯ ಪ್ರಾದುರ್ಭಾವದ ಕುರಿತಾದ ಲೀಲೆಯೇ ಈ ಕದಲೀ ಕ್ಷೇತ್ರ ಮಹಾತ್ಮೆಯಾಗಿದೆ.

ಅಷ್ಟಲೋಹವನ್ನು ಕಾಂಚದವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವ ಲೋಹ ಸಿದ್ಧಿಯೂ, ದರ್ಶನ ಮಾತ್ರದಿಂದಲೇ ಅಜರಾಮರವಾದ ದೇಹಸಿದ್ಧಿಯೂ ರಸಕೂಪದ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ, ಅಂತಹ ರಸಕೂಪದಲ್ಲಿ ಪರಶಿವನು ಅವತರಿಸಲು ದೇವಿ ಮಂಗಳೆಯು ಶಿವ ಸಮೇತಳಾಗಿ ತಾನೂ ಇಲ್ಲಿಯೇ ನೆಲೆಸಿದಳು, ಎಂಬುವುದು ಮಹಾತ್ಮೆಯಲ್ಲಿನ ಆರನೇಯ ಚರಣದ ಮೊದಲ ನಾಲ್ಕು ಶ್ಲೋಕದ ಸಾಲುಗಳಲ್ಲಿ ಮನೋಜ್ಞವಾಗಿ ಉಲ್ಲೇಖಿತವಾಗಿದೆ. ಅಥ ತೌಳವ ದೇಶಸ್ಯ ಪ್ರಶಸ್ತೀಂ ನಾಮ ವೈ ಪುರೀಂ। ಶ್ರುತ್ವಾ ತತ್ರ ಧೃತಿ ಚಕ್ರೇ ಮಂಗಲಾ ವಿಂಧ್ಯವಾಸಿನೀ ॥ ಅಲೋಕ್ಯ ತೌಳವೀಂ ಭೂಮಿ ಮುಖಿಲಾನನಗೃಃಣತೀ। ಕದಲೀವನ ಪರ್ಯಂತೇ ದಕ್ಷಿಣೇ ವಿಧದೇ ಸ್ಥಿತಿಮ್ ॥

ಪರಶಿವನ ಆಜ್ಞೆಯಂತೆ ಸಹ್ಯಾದ್ರಿಯಿಂದ ಹತ್ತು ಯೋಜನ ದೂರದಲ್ಲಿರುವ ಕದಲೀವನವೂ, ಅದರ ಮಧ್ಯ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ರಸಕೂಪವೂ ಗೋಚರಿಸುವುದರೊಂದಿಗೆ ಉದ್ಯವ ಲಿಂಗ ಸ್ತರೂಪದಲ್ಲಿ ಪರಶಿವನು ಮಂಜುನಾಥನಾಗಿ ಭಾರ್ಗವ ರಾಮನಿಗೆ ಒಲಿದನು. ಶಿವನ ಆಜ್ಞಾನುಸಾರ ಭಾರ್ಗವ ರಾಮನು, ದೇವ ಶಿಲ್ಪಿಯಾದ ವಿಶ್ವ ಕರ್ಮನಿಂದ ಮಂಜುನಾಥ ಸ್ವಾಮಿಗೆ ಸುಂದರವಾದ ದೇವಾಲಯವನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿದನು. ನೇತ್ರಾವತಿಯ ಪವಿತ್ರ ಜಲ ಸೇಚನದಿಂದ ಪರಿಶುದ್ಧವೂ ಧನಧಾನ್ಯ ಸಮೃದ್ಧಿಯುಕ್ತವಾಗಿ ಸಕಲ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳಿಂದ ಶೋಭಿಸಲ್ಪಡುವ ತೌಳವ ದೇಶಕ್ಕೆ ಅನ್ನುಹಿಸಬೇಕೆಂಬ ಇಚ್ಛೆಯಿಂದ ದೇವದೇವನ ಅರ್ಧಾಂಗಿಯಾದ ಪರಶಿವೆಯೂ ಈ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಅನುಗ್ರಹಿಸಿ ನೆಲೆಸಲು ಸನ್ನದಳಾಗಿ ವಿಂಧ್ಯಾಚಲ ವಾಸಿನಿಯಾದ ಲೋಕ ಪಾವನೆಯಾದ ಮಂಗಳಾದೇವಿಯು, ಕಲಿಯುಗದ ಪ್ರಥಮ ಪಾದದ ಆದಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ದ್ವಿ–ಬಾಹು ಸಮೇತ ಸ್ತ್ರೀಯಾಕಾರದ ಶಿವಶಕ್ತಿ ಬಿಂಬ ಸ್ವರೂಪದಲ್ಲಿ ಸಹ್ಯಾದ್ರಿಯ ದಕ್ಷಿಣ ಭಾಗ (ಬಲ ಭಾಗ)ದ ಸಾಗರ ತೀರದ ಭೂಖಂಡದಲ್ಲಿ ಭಾರ್ಗವ ರಾಮನಿಗೆ ಒಲಿದಳು ಎಂಬುವುದಾಗಿ ತಾತ್ಪರ್ಯ. ದದರ್ಶದೇವದೇವೇಶೀಂ ದೇವೀಂ ದಿವ್ಯ ಸ್ವರೂಪಿಣೀಂ। ಸಹಸ್ರಾದಿತ್ಯ ಸಂಕಾಶಂ ಸೆಚ್ಚಿದಾನಂದ ವಿಗ್ರಹಾಂ, ದೃಷ್ಟ್ವಾನ ನಾಮ ಪದಯೋಃ ದೇವ್ಯಾಃ ಸಭ್ಯಗುನಂದನಃ ॥ ಭ.ಸಂ.ಅ 12 ಶ್ಲೋ.25

ಜಯದೇವಿ ಮಹಾದೇವಿ ಜಯೇಶ್ವರಿ ಮಹೇಶ್ವರಿ । ಜಯಶಕ್ತೇ ಜಯವ್ಯಕ್ತೇ ಜಯಭಕ್ತೇ ನಮೋನಮಃ ॥ ತ್ವಂ ಮಾತ ಸರ್ವ ಲೋಕಾನಾಂ ಆದಿ ದೇವಿ ಶಿವಾತ್ಮಿಕೆ । ತ್ವಮೇವ ಶರಣಂ ಮಾತಃ ಸ್ಥಾವರಸ್ಯ ಚರಸ್ಯಚ ॥ ಶರಣಂತ್ವಾಂ ಪ್ರಪನ್ನೋಸ್ಮಿ ರಕ್ಷಮಾಂ ಮಂಗಲೇಶ್ವರಿ । ಇತಿಸ್ತುತ್ವಾ ಜಾಮದಗ್ನ್ಯ ಹರ್ಷಗದ್ಗದಯಾಗಿರಾ । ವ ವಂದೇ ಮಂಗಳಾಂ ದೇವಿ ಮಂಗಲಾಂಗೀ ಮನಃ ಮನಃ* ಭ.ಸಂ.ಅ 12 ಶೋ 32

ಹೀಗೆ ತನಗೊಲಿದ ದೇವದೇವೇಶಿಯೂ ಸಹಸ್ಯ ಸೂರ್ಯ ಪ್ರಕಾಶೆಯಾಗಿ ಸರ್ವಾಲಂಕರ ಯುಕ್ಕಳಾಗಿ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಳಾದ ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಮಂಗಳಾದೇವಿಯನ್ನು ಕಂಡು ತನ್ನ ಸಂತೋಷಕ್ಕೆ ಪಾರವೇಯಿಲ್ಲವೆಂಬಂತೆ ಭಾರ್ಗವನು ತಾಯಿಯನ್ನು ಸ್ತುತಿಸಲಾರಂಭಿಸಿ, ಸರ್ವೋತ್ಕರ್ಷವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ, ಸರ್ವಲೋಕಗಳಿಗೂ ಜನನಿಯಾಗಿರುವ ಲೋಕ ಶರಣ್ಯಳಾದ ಮಂಗಳೇಶ್ವರಿಗೆ ತಾನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿದ ಈ ತೌಳವ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಕಲ್ಪಾಂತರ ಅಂತ್ಯ ಪರ್ಯಂತ ನೆಲೆಸಿ ಉದ್ಧರಿಸಬೇಕೆಂದು ಆ ಮಂಗಳಾಂಗಿಯ ಚರಣಾರವಿಂದಗಳಿಗೆ ಮನಃ ಮನಃ ಸಾಷ್ಟಾಂಗ ಪ್ರಣಾಮವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಭಾರ್ಗವನ ಸ್ತುತಿಯಿಂದ ಸಂತುಷ್ಟಳಾದ ಮಂಗಳಾಂಭೆಯು.... ವತ್ಸ! ತ್ವದ್ಭಕ್ತಿಯುಕ್ಕಾರ್ಧಾ ಮಂಜುನಾಥ ಪ್ರಸಾದಿನಿ । ನಿವಸಾಮೃತ್ರ ಸುಖಿನೀ ಸಹ ನಿತ್ಯ ಮಹೋತ್ಸವಾ ಉಪಾರೈರ ಮೋಘಾರ್ಥ್ಯೆ:॥ ಯೇ ಮಾ ಮತ್ರತ ಮಾನವಾಃ ಪೂಜಯಂತ್ಯೇ ವ ಮೇತೇಭ್ಯೋದದಾಮಿ ಮಹತೀಂ ಶ್ರೀಯಂ ತ್ವಮಪ್ಯಾವ್ಯಾ ಹತ್ಯೆಶ್ವರ್ಯಃ ಸರ್ವೇಷಾಮುಪರಿಸ್ಥಿತಃ ನಿತ್ಯಶುದ್ದೋನಿರಾಯಾಸೋ ನಿವೃತೋಭಾವ ಭಾರ್ಗವ ॥ ಭ.ಸಂ. 27 ಶ್ಲೋ 39

ಭಾರ್ಗವನ ಭಕ್ತಿಗೆ ಮೆಚ್ಚೆ ದೇವಿಯು "ವತ್ಸಾ, ಮಂಜುನಾಥನ ಒಡಗೂಡಿ, 'ಮಂಗಳಾದೇವಿ' ಎಂಬ ನಾಮಧೇಯದೊಂದಿಗೆ ತನ್ನ ಚೈತನ್ಯದ ಸಾನಿಧ್ಯವು ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ನೆಲೆಸಿರುವುದಾಗಿಯೂ, ಯಾರು ತನ್ನನ್ನು ಶೃದ್ಧಾ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ವಿದ್ಯುಕ್ತವಾಗಿ ಪೂಜಿಸಿ ಫಲಾಪೇಕ್ಷೆಯೊಂದಿಗೆ ಬರುತ್ತಾರೋ, ಅಂತಹ ಭಕ್ತರಿಗೆ ಸಕಲ ಸಂಪತ್ತುಗಳನ್ನು

ನಿರಂತರವಾಗಿ ಅನುಗ್ರಹಿಸಿ, ನಿತ್ಯ ಮಹೋತ್ಸವಾದಿಗಳಿಂದ ಮೆರೆಯಲ್ಪಡುವೆನು". ಎಂದು ಭಾರ್ಗವ ರಾಮನಿಗೆ ವಚನವನ್ನಿತ್ತು ಅಂತರ್ಧಾನಳಾಗಿ, ಲಿಂಗರೂಪದಲ್ಲಿ ಒಲಿದಳು. ಅನಂತರ ಸರ್ವವಂದಿತೆಯಾದ ದೇವಿಯ ಆಜ್ಞೆಯಂತೆ ಆಕೆಗೆ ದೇವಾಲಯವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿ ಲಿಂಗರೂಪದ ಶಿವಶಕ್ತಿ ಬಿಂಬವನ್ನು ಪ್ರತಿಷ್ಟಾಪಿಸಿದನು.

ಹೀಗೆ ಮಂಜುನಾಥ ಮಂಗಳಾಂಬಿಕೆಯಿಂದ ವಿಶೇಷ ವರ ಪ್ರಧಾನ ಪಡೆದ ತೌಳವ ದೇಶವು, ಮಂಗಳಾದೇವಿ ದೇವಸ್ಥಾನದಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ಕದಲೀ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಭರದ್ವಾಜಾಶ್ರಮದವರೆಗೆ ವಿಸ್ತಾರವುಳ್ಳದಾಗಿದ್ದು ಪಡುಗಡಲ ದಡದವರೆಗೆ ಬಹು ಸುಭೀಕ್ಷೆಯಿಂದ ಬೆಳೆಯತೊಡಗಿತು. ಮಂಜುನಾಥ ದೇವರು ತೌಳವಾಧಿಪತಿಯಾಗಿ ಆದಿಪತ್ಯವನ್ನು ವಹಿಸಲು, ಮಂಜುನಾಥನ ಪಟ್ಟದರಸಿಯಾಗಿ ಮಂಗಳಾಂಭೆಯು ನೆಲೆಸಲು, ದೇವಿಯ ಸಂಪೂರ್ಣ ಕೃಪಾಕಟಾಕ್ಷದಿಂದ ಮಂಗಳಾಪುರವಾಗಿ ಇಂದು ಸುಖ ಶಾಂತಿ ನೆಮ್ಮದಿ ಉತ್ತಮವಾದ ಬಾಳ್ವೆಗೂ ಮೂಲ ಸ್ಥಾನವಾದ ಮಹಾ ನಗರಿಯಾಗಿ ಬೆಳೆದಿದೆ.

ಆದ್ದರಿಂದ ಶಿವರಾತ್ರಿಯ ಶುಭ ದಿನದಂದು ಅರ್ಧನಾರೀಶ್ವರ/ರೀ ಅಲಂಕಾರದಲ್ಲಿ ಶಿವ ಸಮೇತ ಪ್ರಸನ್ನಳಾಗಿ ರಾರಾಜಿಸತಕ್ಕಂತಹ ಮಂಗಳಾಂಭೆಯ ವೈಭವವನ್ನು ಕಂಡು ಪುಳಕಿತರಾಗುವ ಸೌಭಾಗ್ಯ ನಮ್ಮ ನಿಮ್ಮೆಲ್ಲರದು.

'ಜಯ ಶಂಕರ ವಾಮಾಂಗಿ ಮಂಗಳೇ ಸರ್ವ ಮಂಗಳೇ' ಎಂದು ತಾಯಿಯನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಪ್ರತಿ ನಿತ್ಯ, ಅನುಕ್ಷಣ ಸ್ತುತಿಸಲ್ಪಡುವಂತೆ. ಸಂಪೂರ್ಣ ಶಿವನ ವಾಮ (ಎಡ) ಭಾಗದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿರುವಳು. ಮತ್ತೊಂದೆಡೆ ಪಾರ್ಶ್ವ (ಬಲ) ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಪರಶಿವನು ದೇವಿಯಲ್ಲಿ ಅಂತರ್ಗತನಾಗಿ ಅರ್ಧನಾರೀಶ್ವರನಾದನು. ಈ ಶಿವ–ಶಕ್ತಿಯರ ಅವಿನಾಭಾವದ ಸಂಯೋಗದ ಸಂಕೇತವೇ ನಾಳಿನ ಶಿವರಾತ್ರಿಯಂದು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಒಂದರಂತೆ ಮಾತ್ರ ತಾಯಿಗೆ ನಡೆಸುವ 'ಅರ್ಧನಾರೀಶ್ವರ/ರಿ' ಅಲಂಕಾರ.

'ಅಂತಃಪಟದ ಪರದೆ'ಯನ್ನು ಸರಿಸುತ್ತಿದ್ದಂತೆಯೇ, ಪಾರ್ಶ್ವ ಭಾಗದಿಂದ 'ಜಟಾಜೂಟ'ನಾಗಿ ಶಿರೋಭೂಷಣವಾಗಿ ಚಂದ್ರನನ್ನು ಧರಿಸಿ, ಪೀತಾಂಬರಯುಕ್ತನಾಗಿ ರುದ್ರಾಕ್ಷಿ ಸಹಿತ ತ್ರಿಶೂಲಧರ ಸಪತ್ನೀ ಸಮೇತನಾದ ಮಂಜುನಾಥ ಸ್ವಾಮಿಯನ್ನೂ.. ವಾಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿ 'ಕಪರ್ದಿನಿ'ಯಾಗಿ ಮಂದಸ್ಥಿತಳಾಗಿ ವರದ ಮುದ್ರೆಯ ಹಸ್ತದೊಂದಿಗೆ ಆಶಿರ್ವದಿಸುವ ಮಂಗಳಮ್ಮನನ್ನು ಅಲಂಕಾರದಲ್ಲಿ ಕಂಡು ನಮ್ಮ ಜನ್ಮವನ್ನು ಸಾರ್ಥಕಗೊಳಿಸೋಣ. ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಎಂದಿನಂತೆ ರಾತ್ರಿ 8.30 ಗಂಟೆಗೆ ಮಹಾಪೂಜೆಯು ಜರುಗಿದ ಬಳಿಕ ಶಿವರಾತ್ರಿಯ ಪ್ರಯುಕ್ತ ವಿಶೇಷ ಮಹಾಪೂಜೆಯು 9.30ರ ಸುಮಾರಿಗೆ ನಡೆಯಲಿದೆ.

ಮಂಜುನಾಥ ಮಂಗಳೇಯು ಒಲಿದರೆ ಬೆಟ್ಟದಂತಹ ಕಷ್ಟ ಮಂಜಿನಂತೆ ಕರಗಿ ಹೋಗುವುದು. ವಿಷವೂ ಅಮೃತವಾಗುವುದು. ಈ ಶುಭದಿನದಂದು ಅರ್ಧನಾರೀಶ್ವರ ಅಲಂಕಾರವನ್ನು ಅರ್ಪಿತ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದರೊಂದಿಗೆ ತಾಯಿ ಮಂಗಳಾದೇವಿಯೂ ತಂದೆ ಮಂಜುನಾಥನೂ ಮಾತಾ ಪಿತೃ ಸ್ವರೂಪರಾಗಿ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರನ್ನು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಆಶೀರ್ವದಿಸಿ ಸಲಹತಕ್ಕಂತ ಸುದೈವ ಈ ಶಿವರಾತ್ರಿಯದ್ದಾಗಲಿ.

ಶ್ರೀ ಮಂಗಳಾದೇವಿಯ ನಿತ್ಯ ಹಾಗೂ ನೈಮಿತ್ತಿಕ ವಿನಿಯೋಗಗಳು. ಶ್ರೀ ಮಂಗಳಾದೇವಿಗೆ ತ್ರಿ ಸಂಧ್ಯೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಪೂಜೆಗಳು ನಡೆಯುವುವು. ಪ್ರಾತಃಕಾಲ ಮಧ್ಯಾಹೃಗಳಲ್ಲಿ ಅಭಿಷೇಕವಿದೆ.

ಪೂಜಾ ಸಮಯ :

ಬೆಳಿಗ್ಗೆ – 6.00 ಗಂಟೆಗೆ, ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ಪೂಜೆ – 1.00 ಗಂಟೆಗೆ ರಾತ್ರಿ – 8.30 ಗಂಟೆಗೆ ಶುಕ್ರವಾರ ರಾತ್ರಿ – 9.00 ಗಂಟೆಗೆ

ದರ್ಶನದ ಸಮಯ:

ಬೆಳಿಗ್ಗೆ – 6.00 ರಿಂದ 10.00ರ ವರೆಗೆ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ – 12.00 ರಿಂದ 12.30 ರವರೆಗೆ, 1.00 ರಿಂದ 1.30ರವರೆಗೆ ರಾತ್ರಿ – 8.30 ಗಂಟೆಗೆ ಶುಕ್ರವಾರ ರಾತ್ರಿ – 9.00ರ ವರೆಗೆ

ಭಕ್ತಾದಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ :

ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಗಂಟೆ 1.00 ರಿಂದ ಸಾಯಂಕಾಲ 4–00 ಗಂಟೆವರೆಗೆ ದೇವಸ್ಥಾನವು ಮುಚ್ಚಿರುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ದೇವಿಯ ಮೂಲ ಬಿಂಬ

ಶ್ರೀ ದೇವಿಯ ಪೂರ್ತಿ ಬಿಂಬವು ಲಿಂಗಾಕಾರದಲ್ಲಿದ್ದು ಮರಾಣದ ಪ್ರಕಾರ ಬಾರ್ಗವರಾವುರಿಂದ ಪ್ರತಿಷ್ಟಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಬಿಂಬವು ಸ್ವಯಂ ಉದ್ಭವ ಮೂರ್ತಿಯಾಗಿರದೆ, ಪ್ರತಿಷ್ಟಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಲಿಂಗಾಕಾರದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವುದರೊಂದಿಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಅಂಗಾಂಗಗಳ ಗಾತ್ರ ಪ್ರಮಾಣ ಬದ್ಧವಾಗಿದೆ.

ಪ್ರತಿದಿನ ಪ್ರಾತಃ ಕಾಲ ದೇವಿಯ ಬಿಂಬಕ್ಕೆ ನೀರು, ಹಸುವಿನ ಹಾಲು, ಪಂಚಾಮೃತ ಹಾಗೂ ಸಿಯಾಳಗಳಿಂದ ಅಭಿಷೇಕ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಶತ– ಶತಮಾನಗಳಿಂದ ಅಭಿಷೇಕ ಮಾಡುತ್ತ ಬಂದಿದ್ದರೂ ಬಿಂಬವು ಒಂದಿಷ್ಟೂ ಹೊಳಪನ್ನೂ ಕೂಡ ಕಳೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಭಗ್ನವಾಗಿಲ್ಲ. ಅನಾದಿ ಕಾಲದಿಂದ ಯಾವ ತೆರನಾಗಿತ್ತೂ, ಈಗಲೂ ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿದೆ.

ಅಭಿಷೇಕದ ಬಳಿಕ ಮಾತೆಯ ಬಿಂಬಕ್ಕೆ ವಿಪ್ರವೃಂದರವರು ಶೋಭಾಯ ಮಾನವಾಗಿ ಸಕಲ ಪಟ್ಟೆ – ಪಿತಾಂಬರ, ಕುಪ್ಪಸ ವಸ್ತ್ರ–ವಸನಗಳ ಉಡಿಸಿ ಶೃಂಗರಿಸಿ, ಸರ್ವ ಸ್ವರ್ಣಾಭರಣಗಳನ್ನು ತೊಡಿಸಿ, ಸುಗಂಧ ಭರಿತ ಸುಮ–ಪುಷ್ಪಾದಿಗಳಿಂದ ಅಲಂಕರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಅಲಂಕಾರಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು 2 ರಿಂದ 2½ ತಾಸು ಸಮಯ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ತೆರನಾದ ಅಲಂಕಾರವನ್ನು ಬಿಂಬಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿದಿನ ವಿಭಿನ್ನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ದೇವಿಗೆ ತ್ರಿಸಂಧ್ಯೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಪೂಜೆಗಳೂ ನಡೆಯುವುವು. ಪ್ರಾತಃ ಕಾಲ 6.15 ಗಂಟೆಗೆ ಅಪರಾಹ್ನ 1 ಗಂಟೆಗೆ ಹಾಗೂ ರಾತ್ರಿ 8.30 ಗಂಟೆಗೂ ಮತ್ತು ಶುಕ್ರವಾರದ ರಾತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ 8.55 ಗಂಟೆಗೆ ಪೂಜೆಯು ಜರಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ದಿನಂಪ್ರತಿ ವಿಶೇಷ ಅಭಿಷೇಕಾದಿಗಳೂ ನಡೆಯುತ್ತದೆ.

ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಧಾರಾಪಾತ್ರೆಯನ್ನು ಶಿವನ ದೇವಾಲಯದಲ್ಲಿ ಶಿವಲಿಂಗದ ಮೇಲೆ ಮಾತ್ರ ಕಾಣಬಹುದು ಹೊರತಾಗಿ ಬೇರೆಲ್ಲೂ ಇತರ ದೇವಿಯ ಸಾನಿಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಾಣಸಿಗದು. ಆದರೆ ಪ್ರತಿದಿನದ ಪ್ರಾತಃಕಾಲದ ಅಭಿಷೇಕದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾಮ ದೇವಿಯ ಬಿಂಬದ ಮೇಲ್ಬಾಗದಲ್ಲಿ ಧಾರಾಪಾತ್ರೆ (Crystall)ಯನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಇದಕ್ಕೆ ಮೂಲಕಾರಣ ಮಂಗಳೆಯ ಬಿಂಬದಲ್ಲಿ ಶಿವಶಕ್ತಿ ಸ್ವರೂಪಿಣಿಯಾಗಿ, ಶಿವಶಕ್ತಿ ಸ್ತ್ರೀ ಶಿಲಾಲಿಂಗ ಬಿಂಬರೂಪದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸನ್ನಳಾಗಿರುವ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಧಾರಾಪಾತ್ರೆಯು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.

ರೂಢಿಯಿಂದಲೂ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವಂತೆ ದೇವಿಯ ಬಿಂಬದ ಮುಖಾಂತರ ನಿರೂಪ (ಆದೇಶ)ವನ್ನು ಮಡೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಶ್ರೀ ದೇವಿಯ ಬಿಂಬದ ಮೇಲೆ 21 "ಕೆಂಪು ಬಂಟ ಕೇಪಳ" ಹೂವಿನದಳಗಳನ್ನು ಅಂಗಾಂಗಗಳ ಮೇಲೆ ಇಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ನಿರೂಪವನ್ನಿಡಲು ಇಚ್ಛಿಸುವ ಭಕ್ತರು ತಮ್ಮಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂತಹ ದ್ವಂದ್ವ ವಿಚಾರ ಅಥವಾ ಕೋರಿಕೆಯನ್ನು ದೇವಿಯ ಸಮ್ಮುಖದಲ್ಲಿ ದೃಢಸಂಕಲ್ಪದಿಂದ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ, ನಿರೂಪವನ್ನು ಹೂವಿನ ಮುಖಾಂತರ ಪಡೆಯಲು ಕಾಯುತ್ತಾರೆ. ಬಲಬದಿಯ ಹೂವಿನದಳವು ತಾನಾಗಿಯೇ ಬಿದ್ದರೆ ಕಾರ್ಯ ಜಯವೆಂದೂ, ಅಂದುಕೊಂಡಂತೆ ಮಾಡಬಹುದೆಂದೂ ಎಡಭಾಗದಿಂದ ಬಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅಪಜಯ ಹಾಗೂ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಸಂಕಲ್ಪವು ಕೂಡದು ಎಂದೂ, ಮಧ್ಯಭಾಗದ ಹೂವು ಬಿದ್ದರೆ ಮಧ್ಯಮ ಫಲವೆಂದೂ ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಇದನ್ನು 'ಪ್ರಸಾದ ಕಾಣಿಕೆ' ಎಂದೂ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.

1989ರಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಬ್ರಹ್ಮಕಲಶೋತ್ಸವ ಹಾಗೂ ಪುನರ್ ಪ್ರತಿಷ್ಟೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ದೇವಿಯ ಬಿಂಬವನ್ನು 'ಬಾಲಾಲಯ'ದಲ್ಲಿ ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದಾಗ ಒಂದು ಬಾರಿ ತಜ್ಞರಿಂದ ಪರೀಕ್ಷಿಸಲನುವಾದಾಗ ದೊರೆತ ಮಾಹಿತಿಯಂತೆ ಶಿಲಾಬಿಂಬವು ಸಹಸ್ರ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆಯೇ ಇದ್ದಿರುವುದಾಗಿಯೂ, ಎಷ್ಟು ಹಳೆಯದ್ದು ಎಂಬುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವುದೇ ಖಚಿತವಾದ ಆಧಾರಗಳಿಲ್ಲವೆಂದೂ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

॥ ಲೋಕಾಸಮಸ್ತಾ ಸುಃಖಿನೋಭವಂತು ॥

The Heaven

A Nagalakshmi Shenoy, III B.Com A1

Yes it's the best peace;

Where you are caressed by that comfort;

Where you are offered the best, though you have gifted nothing

Your every move was celebrated

You can never imagine it again,

For you never remember the experience!

But deeply connected with trust of that one angle,

Yes, it's her womb...

May be a flesh of mankind, but the affluence received is

beyond your thinking!

Still the best heaven of mankind.

Friendship

- to

🙇 Nagalakshmi Shenoy, III B.Com A1

The tiffins that shared varieties of food,

The books that showed variety of gang logo

Somewhere between holding hands to hugging, we all group!!

'I'm there don't worry', was enough to face any hurdles!

'I'll help', was enough to complete any task!

Whatever, however you than they are still there for you,

You know they care for you, 'In return it's just a promise

That you make to stay by their side the same way...

No sorry, No thank you,' became the only motto....

A Nagalakshmi Shenoy, III B.Com A1

I'm Sorry

I'm sorry mother; I wasn't there when you went through a surgery; I'm sorry dad; I wasn't there when you wanted a support your work; I'm sorry darling; I wasn't there when you went through a delivery; I'm sorry champ; I wasn't there to welcome you to this world; I'm sorry for everything, but trust me, I'm happy for you all have been my support!!

Let this love never end, May you be brave when my cadaver reaches the gate;

I'm scared that the blood oozing my legs, not harm your sight

Fear Not nation my son is there again to serve you...

Let my struggle recognized, for I expect the freedom of my people till my last breathe!

The snow weather has stoned my feeling; I need a hand that helps me recover;

This is my poem to you for my words can't reach you...

My heart had time but time had no heart,

This isn't a good bye because I'll come a hundred times again to serve my nation

****

Learning gives creativity, Creativity leads to thinking, thinking provides knowledge, knowledge makes you great.

- A P J Abdul Kalam

A Rohith B, II M.Com

In my life the most important and deservable person is 'she' and 'the singer'.

Lets go to her,

She! Is it nice to hear?

Whether 'she' is a love?

I don't know. She made me lunatic, oh sorry others can't feel how I feel it. I'm not able to recognize when she sown part of my life.

I madly searched for her the places where I could found I searched her at holy places, festivals, marriage functions . But the thing is I couldn't find anywhere. Many faces passed my eyes but none of them touch my heart. I am excited to find her, to love her. I realize that she still hiding like a shadow of light in my mind. But where did you disappear? Are you asking me to wait?

I hope you will be back and be mine. Don't make me wait before it's too late because it is already late.

I am waiting for you....

Now about my singer.

Here, the singer is none other than our Bengali beauty 'Shreya Ghoshal'. My favorite singer. People ask why do I like Shreya Ghoshal....? Don't you like any other singers...?

My answer to them "music is the spirit and I love it, then those give it are my dear ones". I know Shreya Goshal is one out of thousand singers. I like and I bow to the strength of all the singers, but I like Shreya Goshal more. I like her dedication, I like her singing style, Command over different Indian Languages is the unique feature of Shreya Goshal. She sings in different languages with excellence. She proved her talent in Hindi, Bengali, Kannada, Telugu, Tulu, Tamil, Assami, Gujarathi, Marathi, Orisa, Punjabi and Malayalam. She has a golden opportunity to work with the legend of Indian music like A.R Rahman, Ilayaraja and so on...

She won National Awards for best female playback singer, four times. Several state awards and other film fare awards. These all are the acknowledgement for her talent and performance. She is able to perform live programs and stole the heart of audience.

I'm the one in millions of fans and I rejoice in that. Still I'm keep on loving and enjoy her voice with the hope of meeting my singer.

Don't tell me how to dress! ....Tell them not to RAPE!!

Vijetha C. Shetty, II B.Com C

There seems to be no end to the ongoing criminal cases against the kids in schools. In last few months after the Ryan murder case, a large number of sexual assault or corporal punishment cases have been reported from schools all over the country. This includes even the posh schools who charge hefty amount of fees on the students in the name of 'improved facilities'.

In yet another shameful case of child sexual abuse, a 4 year old student from G D Birla Centre For Education School in Kalkata was allegedly sexually abused by two PT teachers inside school toilet on 30th November 2017. When the girl's mother picked her up from the school she noticed blood stains on her clothes and the kid was also complaining about pain in her genitals. After the girl started passing blood with urine she was taken to a pediatrician by her mother, suspecting it to be a case of UTI. But the doctor told her that the child had been sexually assaulted. Later, the reports also confined assault. Around late night angry parents gathered around the school and kept the teachers confined to the school and demanded the principal's resignation and arrest. Around midnight, RAF was deployed around the school. After the principal and the teachers were taken out of premises, a few police personnel were even physically assaulted by the parents.

The parents of 4 years old students told cops that two PT teachers lured their daughter with chocolate to an unattended toilet on Thursday afternoon and sexually abused her, she was shown pornography and was molested. The girl went back home but was too shocked to tell her mother.

When the child was shown the pics, she identified the two and reportedly told "Dushtu Sir" (in Bengali, meaning "Bad Sir"). Parents have alleged that there were no working CCTV installed in

the school to which the principal confirmed and said they will do it by the end of the month.

Parents raised several questions about the absence of basic security of the school, including lack of CCTV camera's, an abandoned toilets, and recruitments of male PT teachers in a girls school. Strict action must be taken against the accused and school management as well who inspite charging a hefty amount of school Rs 5000 per month fail to take proper security measures to protect the kids. And its also our duty to teach kids about good and bad touch. The large number of sexual abuse cases in the schools really raised a question over the credibility of these posh schools who charge a hefty amount of fees from the parents in the name of security and failed to provide security to the kids.

Apart from this, it is also told that 1 in 10 girls in the world have been sexually abused and ministry of women and child development study says 1 in 2 children in India has faced sexual abuse. 10% of working women do not report workplace sexual harassment in India. For every 22 minutes there is a rape case in India. 83% of the cases are pending in the courts.

Out of all the rape cases only 25% to 20% of the cases are registered. Few attempt suicide, few are threatened and the rest shut their mouths because of "society kya bole gi" (What will society think or say). Only 2% of these 20% reagistered cases are solved. In 2001 the recorded child rape case was 2,113 and it increased to 7,112 cases in 2011. 'Delhi' from the 'Capital of India', It has turned to "Rape Capital of India". This is the way our India is leading towards. People talk about girls wearing short dresses etc. but it's not girls. The rapists have to be told not to rape. A dress doesn't decide the character of a female, but in India it does, serious action against all these crimes must be taken soon before it's damn too late.

Dear Brother!

Harshita Shetty, II B.Com C

The title would make you to think that this might be a letter to a brother. But, it is not. This article is just an account of my only brother who lives miles away from me. Yes, we are miles apart and this makes me miss him, immensely. I stay in a hostel and he luckily stays with our parents.

A sibling is a brother or a sister who are offspring's of the same parent. Some siblings can be very easy going and friendly while some have the ability to break everything around the house by fighting horribly. While some siblings show a lot of care and affection among them, whereas some there are siblings who can't stand each other. Well, I would like to share the experience which y brother and I would always cherish.

My brother is six years younger than me. As he was very cute and adorable, I was very fond of him. I would make him eat, peck a kiss on his chubby cheeks, etc. Also, we have had moments of extreme violence where we would fight like cats and dogs and when our mother would jump into the scene to scold us. Sometimes we would keep our secrets and have fun by blackmailing each other. Teasing, complaining each other, fighting over things, , playing together and there's lot more to add to it. Sometimes I had also strongly felt to go away from him somewhere as he was really very irritating and troublesome at times. There's one more lovely thing about him, that is, he shares his food with me. He would never have anything without giving me a bite. I never let him have his chocolates all by himself, I always keep on pestering him to give me more and it is so sweet of him that he hesitantly loses to me. But now, when we aren't together (in terms of distance though) I miss him very much. I remember, when we met during our Christmas vacation last year at our grandma's house, he asked me not to go to Mangaluru and insisted me to come to our house.

Now, I can't wait to get back home, specially meet my dear brother. I really wish to go now itself and have all the fun moments with him. I have no option, as of now, but to revisit those moments and giggle all by myself. To be frank, if you want to know the value of a person or a thing, be away from them and then you would never let yourself be away from that person or thing.

Through this article, I would like to express my feelings for my little brother (a teenager now) who I really adore. He is a nice person. But I must say that I'm lucky to have him as my brother.

Career and scope after B.Com

M. Neha Prabhu, II B.Com A

While writing our last paper of final B.Com exam, tons of thoughts are going through our mind, most of which include plans about sleeping the entire week or partying an etnire week. But none of them are taking place because as soon as we finish our exams we have our parents, relatives neighbours and everyone on our facebook friend list asking us about future plans. In todays competitive world, there are many short term, high value, low investment courses available in the market. For a successful career we need great knowledge and good degree to face the strong competition in life.

So here are the career options which can be chosen after graduation:

- Accountant: After graduation students can work as an accountant and most of the fresh commerce graduates look for a job as an accountant. Accountant is required in all type of industries.
- ❖ Tax Consultant: Taxation is a part of our curriculum, after graduation students can work as tax consultant with any firm and get some experience. Later on they can independently work as a tax consultant or work from home or can also start their own firm.
- ❖ Banker: Students can check the recruitment ads or the bank website. Even many banks hire the fresh commerce graduates also students can get a job in any bank by registering on the banks website or by following the employment.
- ❖ Business Process Outsourcing (BPO)/ Knowledge Process Out sourcing (KPO): Most of the BPO/KPO prefer commerce graduates and they can work as client serving executive, customer care executive and team leader. In this out sourcing companies there are lots of opportunities and they offer a good pay package.
- ❖ Auditor: It is the upper position after the accountant. As an auditor you have to check financial statement and accounting ledgers. As an auditor you have to work with several clients.
- ❖ Stock Broker: After graduation students can do any small course in stock trading and get the knowledge. Finance, mathematics and economics subject will help in the job of stock broker.

- ❖ Lecturer: After B.Com students option for M.Com. It is two years program it gives in sight into all fields of commerce lecturer.
- ❖ Finance Consultant: As a consultant you can advice one on the savings retirement planning, financial planning about the future etc and can save them from the future money crisis.
- ❖ Insurance Consultant: After B.Com students can pursue career in insurance industry as an insurance advisor or insurance consultant.
- ❖ Event Manager: After graduation one can work with travel and tourism industry. Marketing accounts and costing subject will help a lot in this field.
- ❖ Government Jobs: B.Com graduates can give competitive exams and by their luck to get government job in civil services, public sector, government jobs etc.
- ❖ Lawyer: After graduation one has to do LLB and then get the experience by working under lawyer. Then one can start working independently as a Lawyer.
- ❖ Market Researcher: As a market researcher your work is to do market researcher and let know the company about the market trend, competitors before launching any new product or before taking any important decision.
- CA / Cost and work Accountant (CWA) / Company secretary (CS):These are one of the most common careers that cross every commerce students mind. These are more advanced career option after B.Com.
- ❖ MBA: A good career in MBA totally depends upon the credibility of the institute that you are pursuing from. If you are IIM student then success renowned institute will only add to the list of unemployed MBA's. The results of your CAT exams determine the institute where you can pursue the MBA course. It is a 2 year course.

- ❖ Certified Management Accountant: If you have plans of working in the top MNC's then CMA is for you. Conducted by IMA (Institute of management accounts). To become CMA a student id required to clear 2 exams. There are over 100 exam centres in the world and each exam is of 4 hours duration which consists of 100 multiple choice question and 2, 30 minute essay questions. This course demonstrates ones professional expertise in financial planning, analysis control decision support and professional ethics making the person preferred choice of the potential employers.
- ❖ Certified Public Accounting (CPA): It is the highest standard of competence in the field of accountancy across the globe. This is administered by AICPA. Qualification of a CPA is similar to the Indian CA qualification. In addition to CA a CPA will know about GAAP, IFRS, GAAS, US federal taxation and business laws. It consists of 4 exams which can be completed within a period of less than a year. This course gives great advantage when working with US based financial firms or Indian firms working for US clients.
- ❖ Association of charted certified Accountants (ACCA): It is the world's leading and fastest growing international accountancy organisation which is present in 173 countries. The ACCA qualification helps to develop successful careers in the field of accounting, banking, management consulting and is a major advantage in competiting for senior roles. ACCA is considered to be very similar to CA but ACCA program provides you with additional knowledge about UK GAAP, IFRS and laws which makes ACCA superior to CA. To successfully complete your ACCA program you will have to clear 14 papers.

INFLATION

Mahima Pai, I B.Com B

Inflation refers to A General Increase in the Prices of goods and fall in the purchasing value of money. Inflation refers to the problem of rising prices. The problem has been with us for a long time. The trend of rising prices in India has, aroused dismay, consternation and anger.

Price rise or inflation deeply effects the daily life of common man in India. Inflation is being considered as one of the biggest problems of India. The most obvious reason for price rise is the lack of availability of the goods in sufficient quantity. The measures taken by the government to arrest the galloping price rise is not sufficient.

Causes:

There has been a lack of social awareness in general which has prevented the benefits of planned development from price percolating to the lowest levels. There has been an increase in the cost of living. Lack of control and check over government spending.

Inflation can be controlled by close collaboration and effort of both the government and consumer. They are higher interest rate suitable distribution system, proper checks, price control, buy at fair price only.

***

All knowledge that the world has ever received comes from the mind; the infinite library of the universe is in our own mind.

- Swami Vivekananda

Why Hunting Bugs Online Is A Lucrative Job Except In India??

DESI ETHICAL HACKERS ARE A TALENTED A LOT BUT HAVE TO RELY ONLY ON FOREGIN FIRMS!

They try to break into computer system and secure networks and make thousands of dollars out of it. None of this involves holding data to ransom or misusing credit cards. Rather, large tech, banking and finance company serve them up with rewards or bounties for highlighting software's bugs that let them break in. They participate in formal "bug bounty" programmes held by the likes of Uber, Face book, Tesla and even government institutions. These pay bug bounty hunters anything from \$100 to \$22,000 and more as price money.

After the recent spate of wanna cry ransom ware attacks affecting business and government operations globally, an anonymous independent British security researcher "accidentally" activated a "Kill switch" slowing the virus from spreading. For this, bug bounty hosting platform Hacker One gave him a bounty of \$1000.

Interestingly, in the case of the recent data theft at restaurant search and food search portal Zomato, the hacker allegedly asked the company to hold a "healthy" bug bounty programme.

The first reported bug bounty programme was held by Netscape in 1995. In India, mobile wallet Paytm introduced a bug bounty programme in 2014 and cab aggregator app Ola in 2015. Manish Battacharya was in college when he took part in a bountry hunt. His first payout was \$ 100

*****

Role of Commerce in the Changing Business World

Education is essentially, a process rather than a product as it is mostly taken to be. It teaches us to learn: learn things to develop in a creative manner, teaches us to learn to be economical in efforts. True education leads us to the reality of life, peace, nature and survival of human race.

Commerce education plays a very important role in the changing business world. It is the most important key, which leads to success in all sort of economy of every sector. The education imparted among commerce students include lecturing, learning, group discussion, brain storming, case study, seminars, etc. Commerce education has gained such an importance because if a simple mistake is committed or an entrepreneur in his business affairs takes a slightly wrong decision, then it would lead to the doom of his enterprise, which has been developed so far.

- Sagarika V.K., II B.Com D

Save Trees

🖾 Sagar Hegde, II B.Com E

Trees give us life and really very important for the survival on the earth. Many people are dependent on the trees for theirs survival economically for example paper industries, rubber industries, match industries etc. are totally dependent on trees. The main role of trees is giving fresh and Oxygenated air to us and consumption of CO₂. However, they also gives protection, shadow, food, source of money, home, medicines etc to the people.

Trees are the source of rain on the earth as they attract clouds which ultimately bring rain. They also help in checking soil erosion and keep environment fresh by preventing from pollution. They are the home of wild animal and source of wild life in forests. Trees are very helpful and useful friends of humanity. They clean soil by filtering sewage and chemicals, control noise pollution, air pollution, reduce flesh flooding etc. By seeing the importance and value of trees in our life, we should honour and save trees in order to save life and environment.

"Save trees, Save trees"

*****

A Library is the great gymnasium where we go to make our minds strong.

- Swami Vivekananda

Islam

Armin Ravoof, III B.Com G

Islam consists of 5 pillars:

- The first pillar is known as 'Kalima'; acceptance of Islam.
- The second pillar is known as 'Fasting (Roza)'.
- The third pillar is known as 'Salah'; (Namaz).
- ❖ The fourth pillar is known as 'Zakat'; offering charity.
- ❖ The fifth pillar is known as 'Hajj'; pilgrimage to Mecca and Medina.

People those who follow Islam are known as 'Muslims' and only worship only one god "Almighty" Allah (SWT). One follows the teachings of one beloved Prophet Muhammad (P.B.U.H).

They celebrate two festivals Id-ul rite after fasting in the holy month of Ramadan and Id-ul-adha which has a very touching story behind it

*****

A book is a magical thing that lets you travel to far away places without ever leaving your chair

- Katrina Mayer

GST Filing Software

🖾 Asma, I B.Com B

Job prospects for B.Com, M.Com and MBA finance graduates is improving irrespective of the colleges they come from.

GST related hiring stems from the fact that after the overhaul of the multiple cascading taxes levied by the central and state governments, all business, irrespective of size, have had to adapt to the new tax regime and go digital. This in turn has resluted in demand for Specialized fields like taxation, accounting, and data analysis going up. Many large corporates have set up special GST cells internally to deal with the new tax regime. "There are charges in software almost every week. Most of our group companies have set up a dedicated cell with finance and tax professionals to ensure smooth implementation" said the CEO of a large corporate.

Manendra Singh, Managing Partner, Antal International, says "The most Benefitted from the GST implementation have been commerce graduates. There has been a significant rise in jobs pre and GST especially for such professionals across industries. The rise in hiring such professionals is happening across levels from junior to senior level".

It (GST) has provided immense opportunities and increased the scope and spam of activity. The mode of delivery is also changing rapidly to keep space with the change. We would continue to be bullish in hiring.

A Shraddha, I B.Com C

Many people already know that online banking services can simplify financial responsibilities. In today's world almost all transactions, payments and maintenance activities can handled online.

Electronic banking also creates a more mobile bank for customers. Mobile apps allow customers to check balances and perform routine bank transactions from anywhere they can get phone reception. Allerts to low balances are offered by some bank apps.

E-banking offers some cost – savings opportunities for customers. By paying bills online, we reduce the number of cheques we have to write. This saves time for buying new cheque books and paying for stamps and envelopes.

Some bank customers who previously did little to no budgeting now monitor basic spending habits using spending trackers provided by online banks. When you make purchases with a debit card or pay bills online, programs update your spending chart by cataloging the expense as utility, card payment or any other type of bill.

Demonetization

Demonetization is an act of cancelling the legal tender status of currency unit in circulation. Anticipating positive changes on the liquidity structure as a whole, nation often adopt Demonitization policy as a measure to counterbalance the current economic condition. Countries across the globel have used Demonitization at some or the other point to control situations such as inflation and to boost economy. In 2016 November Indian government banned the high demonitization notes of Rs 1000 and Rs 500 as move to curb counterteit and money laundering. Demonitarization, that sent a shockwave across the Indian economy, completes one month since its announcement on the midnight to November-9, to uproot the problems of correption, blackmoney and counterteiting. Prime Minister Narendra Modi done this master plan. It is anticipated that this surgical strike on black money will also increase cashless transaction in the country and untie all knots in tax collection. Rural households and elder citizens have been worst hit due to the sudden mometaly reform. Government has notified banks to not accept the discontinued currency notes for deposit in small saving schemes. Demonitization is unexpected to bring sharp changes in the prices of gold, government also announced the exemtion limits on gold ornaments as the ment giant move to curb black money. Thus, Demonitization bought a lot of changes in India.

Goods and Service Tax (GST)

Goods and Service Tax (GST) is an indirect tax which was introduced in India on 1st July 2017 and was applicable throughout India which replaced multiple cascading taxes levied by the Central and state government. It has introduced as The Constitution Act 2017. The GST is governed by a GST council and its chairman is the Finance Minister of India. Under GST, goods and services are taxed at the following rates 0%, 5%, 12%, 18% and 28%. There is a special rate of 0.25% on rough precious stones and 3% on gold. 15% or 28% GST on few items like aerated drinks, Luxury cars, tobacco products. GST was initially proposed to replace a slew of indirect taxes with a unified tax and was therefore set to dramatically reshape the countries 2 million dollar economy.

The goods and service tax was launched by the President of India, Pranab Mukarjee, and the Prime Minister of India Narendra Modi. GST is levied on all transactions such as sale, transfer, purchase, barter, lease or import of goods and or services India adopted a dual GST model, meaning that taxation is administered by both the union and state government and state GST by the sate government. GST is a consumption based tax, therefore taxes are paid to the state where the goods or services are consumed, not the state in which they were produced. The GST is imposed at different rates on different items.

🙇 Rakshitha K, I B.Com C

India's GDP Growth

Krithi Prabhu G, I B.Com B

In India, the growth rate in GDP (Gross Domestic Product) measures the change in the seasonally adjusted value of the goods and services produced by the Indian economy during the quater. India the world's tenth largest economy anf the sound most popular. The most important and the fastest growing sector of Indian economy are services. Trade, hotels, transport and communication; financing, insurance, real estate and business services and community, social and personal services account for more than 60 percent of GDP. Agriculture, forestry and fisihing constitute around 12 percent of the output, but employs more than 50 percent of the labour force. Manufacturing accounts for 15 percent of GDP construction for another 8 percent and mining, quarrying, electricity, gas and water supply for the remaining 5 percent. This article provides – India GDP growth rate actual values, historical data, forecast, chart, statistics economic calendar and views, India GDP Growth Rate. Actual data, historical chart and calendar of releases was last updated on september 2017. The economy of India is a developing mixed economy. It is the world's sixth largest economy by nominal GDP and the third largest by purchasing power parity. The country ranks 141st in per capita GDP with \$1723 and 123rd in per capita GDP as of 2016. In FY 2015 and 2017 India's economy became the world's fastest growing major economy surpassing China.

Indias growth momentum will get stronger with revival in private investment cycle and real GDP (gross domestic product) growth is expected to average at about 7.4 percent over 2017 and 2018, says a Deutsche Bank report.

It also termed as a 'faulty' the argument that a 7.5-8 percent real GDP growth in the next few years will still be lower than what was achieved in the boom period of 2006-2008. It said the global economy post the 2008 global financial census (6FC) has adjusted to a new- normal of low - growth low inflation environment, and India's growth achievement should therefore be judged taking this strucutral shift to consideration. "In the current new normal, an economy which delivers a study 7.5-8 percent growth in real terms should be comparable to 9-10 per score in the pre – 6FC period, in our view", it added. According to the global financial services major, the country's growth momentum will increase as private investment cycle starts reviving gradually, along with continuation of strong private consumption. "We are forecasting Indias real GDP growth to average about 7.4 percent over 2017 and 2018, which will mark about 200 bps improvement from the average out turnover 2012 and 2013, a period when Indias macro came under surve presurre". Deustche Bank said in its research. It turned India as one of fastest growing economics in the world.

Export Import ideas and opportunities in India:

1. Organic chemicals (Export):

While there is abundant production of organic chemicals in India, there is huge demand for these products in foreign countries in Europe and Asia where they are needed from vaious purposes ranging from agriculture to manufacture of drugs.

2. Iron and Steel (Import):

While, there are many industries in India that depend on the use of iron and that as major raw materials, the country itself doesnot produce these metals in abundant which means they usually need to turn to foreign sources for these metals.

3. Copper and its products (Export):

You may not be able to set up a copper manufacturing industry. But you can still tap from the huge opportunities in Indian copper industry by exporting the metal to foreign countries where it is needed for various purposes.

4. Cotton (Export):

Cotton is one of the most abundant agricultural products in India. Ironically it is in huge demand in other countries of the world.

Import Export business ideas and opportunities in India 2017

- **1. Organic Chemicals (export):** We can tap this opportunity by startergic a business that exports organic chemicals out of India.
- **2.** Electrical machinery and equipment (import): If you can afford the huge capital required, you can make lots of profit importing these products in India.
- **3. Iron and steel (import):** Many industries depend on iron and steel. You can convert this reality by importing iron and steel and selling to Indian manufacturers who equire these metals.
- **4. Pharmaceutical products (import):** Demand for pharmaceutical products is still on the high side. This leaves open a window of oppourtunity for importees of pharmaceutical products.
- **5.** Natural a cultured pearls and stones (export): India is videly known for production of precious stones. These are huge designs for precious stones in India. This option is particularly suitable for those with little investment capital.
- **6. Copper and its product export:** You may not be able to setup a copper manufacturing industry. But you can still tap from huge opportunities by exporting metal to foreign countries where it is needed for various purposes.

84 RAIN BOW

retor

भ्रषटाचार मुक्त भारत – आपके विचार

Priyanka Shenoy, III B.Com G1

भारत एक विकासित, विशाल और सुंदर भूमी है, हालांकि इस देश की सुंदरता और सदूभावना भारत में हो रहे भ्रष्टाचार के प्रकार से खराब हो गया है। भ्रष्टाचार भारत में एक नई घटना नहीं है यह प्राचीन काल से समाज में प्रचलित है। इतिहास बताता है कि मौर्य काल से लेकर मुगल काल तक थे प्रचालित था। महान विद्वान कौटिल्य ने अपने समकालीन समाज में ४० प्रकार के भ्रष्टाचार के दबाव का उल्लेख किया है। जब ईस्ट इंडिया कंपनी ने भारत पर नियंत्रण कर लिया, भ्रष्टाचार नई उंचाई पर पहुँच गया। दुर्साग्य से हमारे देश में भ्रष्टाचार जीवन का एक हिस्सा बन गया है।

विद्वानों द्वारा भ्रष्टाचार को विभिन्न रूप से परिभाषित किया गया है। भ्रष्टाचार एक पेड विशाल लंबाई के है जो हर जगह फैली है। भ्रष्टाचार का शाब्दिक अर्थ है वह आचरण जो किसी भी प्रकार से अनैतिक ऒर अनुचित हो। यह जहर है जो देश, संप्रदाय ओर समाज को गलत लोगों के दिमाग में फैल गया है।

जब कोई व्यक्ति न्याय व्यवस्था के मान्य नियमों के विरूह जाकर अपनी स्वार्थ की पूर्ति के लिए गलत आचरण करने लगता है तो व्यक्ति भ्रष्टाचारी कहलाता है। आज भारत जैसे सोने की चिडिया कहलाने वाले देश में भ्रष्टाचार अपनी जड़े. फैला रहा है। पूरी दुनिया में भारत भ्रष्टाचार के मामले में ९४ वे स्थान पर है। यह जीवन के हर क्षेत्र में अपना जाल फैला चुका है जैसे व्यावसाथिक प्रशासन राजनीति, खेल या शिक्षा भी क्यों न हो।

भ्रष्टाचार के कई कारण है जैसे, असंतोष—जब किसी को अभाव के कारण कष्ट होता है तो भ्रष्ट आचरण करने के विश्वश हो जाता है। स्वार्थ और असमानता — असमानता आर्थिक, सामाजिक या सम्मान, पद प्रतिष्टा के कारण भी व्यक्ति अपने आपको भ्रष्ट बना लेता है। हीनता और ईषर्था के भावना से शिकार हुआ व्यक्ति भ्रष्टाचार को अपनाने के लिए विक्श हो जाता है, साथ ही रिश्तखोरी, क्म दामों के सामान ज्यादा दाम में बेचना, काला बाजारी, धोटाल आदि भी भ्रष्टाचार के प्रकार हैं।

आज के दिनों में राजनीतिज़ सिर्फ अपने फायदे की नीति बनाते है कि राष्ट्रहित में। वो बस अपने को प्रसिद्द करना चाहते हैं जिससे उनका फायदा होता रहे, उन्हें जनता के हितों और जरूरतों की कोई परवाह नहीं। अपने निजी स्वर्थों की खातिर देश को खोशला कर रहे हैं।

सरकारी सुविधाएं गरीबों की पहँच से दूर होती जा रही है क्यों कि अधिकारी अंदर ही अंदर मठ्जोड बना कर गरीबों को मिलने वाली सुविधाओं का बंदरबाँट कर रहे है। अपनी जेबों को भरने के लिए वो गरीबों के पेट काट रहे है। किसी एक के गलत कदम से कई सारी जिन्दागियाँ प्रभावित होती है। इससे व्याक्ति के साथ साथ देश का विकास और प्रगति रूक जाता है। इससे जुडे लोग अपने स्वार्थ में अंधे होकर राष्ट्र का नाम बदनाम कर रहे हैं।

अंतः यह बेहद ही आवश्यक है कि हम भ्रष्टाचार के इस जहरीले सांप को कुचल डालें। हमारे देश के युवाओं सरकार को भी भ्रष्टाचार से लड़ने के लिए कदम उठाने होगें जिससे हम एक भ्रष्टाचार मुक्त भारत के सपने को सच कर सके।

हास्यतरहिगणी

✓ Shwetha Pai M., III B.Com G

परम्परागतं भाग्यम ।

केशव: किं रे गोविन्द, बहु भाग्यं तब इति मन्ये।

गोविन्द : आम् परम्पराग्तं भाग्य लेभे ।

केशव : किं भाग्यम् ? गोविन्द : मध्मेहः।

शिक्षक : अमेरिका दूरे अस्ति वा ? चन्द्र : दूरे अस्ति ?

बालका : अमेरिका दुरे अस्ति।

शिक्षक: किमर्थम?

बालका : चन्द्र तु अंस्माक गुहान् एव दूष्टुं इक्यते ।

राम : ह्यः मम पत्नयाः नेत्रे धूलिः पतित्वा पञ्चशतस्य रूप्यकाणां व्यय अभवत् । सोम : तत् किं महत् भोः। मम पत्नयाः दृष्टौ एका कण्टिका पतित्वा पञ्चशतसहस्रस्य

रूप्यकाणां व्ययः अभवत्।

शिक्षक : प्रप्रथमवारं विदेशं गता महिला का ?

बालका : सोता महोदया । शिक्षक : तत् कथम् ?

बालका : महोदया सीतमाता श्रीलंकां गतवती आसीत् खलु ।

पुण्डरीक : (चिकित्सालये) नर्स् भवती तु मम ह्रदयमेव अपहृतवती

नर्स: तत् अस्तु, परन्तु वहाः भवतः मूत्रपिण्डं चोरितवान् यत् तत् भवना नैव सातम्

(पुण्डरीकस्य प्राणा एव गता।)

केवल त्रय चसमाः

वैद्यः एतत् औषधं भोजनानन्तरं चमसचतुष्टयं स्वीकरणीयम् । रोगी : वैद्यमहाञ्चया, अस्माकं ग्रहे केवलं श्रय चमसा सन्ति ।

युवजनेषु समूह माध्यमस्य प्रभाव

Shwetha Pai M., III B.Com G

मानवः एकः संघजीवि अस्ति । प्राचीन कालादारभ्य मानवसंस्कृतिः संगे प्रवर्तते स्म । अतः जीवन निर्वहणे परस्पर सहकारः एव मानवानां आभिवृध्दौ प्रमुखं भवता । लोके प्रतिक्षणं बहुत बहुवः घटनाः सञ्जायते । अतः समेषां कुतूहलः भवत्येव । अतः लोक ञनार्थ अनिवार्यतया समृहमाध्यमाः भवन्ति ।

समाचारान् जगतः कोणे कोणे प्रसारियतुं समूहमाध्यमाः साहाय्यंकुर्वन्ति । समूहमाध्यमाः इत्युकते वार्ता पत्रिकाः आकाशवाणी दूरदर्शनम् इत्यदय स्यू । माध्यमेषु क्षव्यं, दृश्यं चोति द्विविधम् । श्रव्यमाध्यमः—आकाशवाणी, दृश्यमाध्यम —दुरदर्शनम् । अन्यानि उदाहरणिन ईमेलू, हैक् लिक्, वाटसेप् हत्यदय । किन्तु इदानी संडणक्युगं इति प्रसिध्दम् । अतः संपकद्वारा अंताजर्लमुखेन सर्व वुतान्तं निमेषाच्चन्तरे एव ज़ातुं शक्यते । ततिप मधुर जङ्गमदूरवाणी (Smartphone) टेब (Tab) इत्यादिक संगणक्स्य लघुरूपाण्येव । अतः इदानी अलजलि, प्रधान सम्पर्क साध्यमत्वेन परिगण्यते । तत्रिय विभिन्न प्रकाश — वाट्सेप् फेसबुक इत्यादय सन्ति ।

इत्यं दूरदर्शनं आकाशवाणी,अतर्जालं, प्रत्निका, किमापि वा भवतु। एतेषां लक्षयं केवलं वार्ताप्रेषणं मात्रं इदानीं नास्ति । तत्र ज्यानबोधकानि बहवः विषयाः अपि भवन्ति अतः एतेषां प्रयोजनं बहवः युवजनाः प्राप्नुवान्ति एव ।

आधुनिक युगे एतावन्त माध्यमा जनानां सौकर्याय सन्ति । तस्य उपयोगकरणे हानिः थथा न भवेत् तथा वयं चिन्तयेम । सर्वे जनाः चरदूरवाण्याः (मोबाइल्) उपयोगं कृत्वा एव उत्तमकार्यं साधयन्ति । विशेषतया युवजनाः एतादृश्कार्ये सदा मग्नाः सन्ति । माध्यमेषु प्रसार्यमाणाः कार्यक्रमा बहवः सान्ति । परन्तु तत्र हिताहितं किमिति अस्माभिः चिन्तनीयम् । गृहे एव स्थित्वा जगतः कोणेषु अषि संन्देशं प्रेषयितुं शक्नुमः छात्रः तु अधुना पठनाय अपेक्षितं पट्यसामग्नीं आयि चरदूरवाण्या (मोबाइल) एव संग्रहंति ।

पूर्वं यदि भावचित्रं अपेक्षितं चेत् चित्रग्राहक समीपं गत्वा चित्रं स्वीकृत्य बहु दिनानन्तरं तद् प्राप्तव्यम् आसीत् । परन्तु इदानीं नूतन प्रोग्राम् द्वारा सद्यः एव यद् अपेक्षितं तद् स्वीकर्तु शक्नुमः । दूरदेशे विध्यमानः बन्धुः अपि सुखेन सचित्रं भाषितुं शक्नोति इदनीम् ।

किन्तु इदानीम् प्रपञ्चं व्यावहारिकम् अस्ति । तदनुसारं प्रचार – प्रसार विक्रयणदि द्वारा धनसम्पादनम् अपि बहवः माध्यमाः कुर्वन्ति इति वयं पञ्यामः।

इल्नीं शिक्षणं केवलं गुरू-शिष्यामुखामुख प्रसङ्गे एव नास्ति । छात्राणां कृते दूरदर्शनम, अन्तर्जाल द्वारापि शिक्षणं प्राप्तुं अवसरः अस्ति । उदाहरणार्थ शिक्षणार्थ एव एजुसाट् (Edusat) इति उपग्रहा प्रेषितः अस्ति । शिक्षणार्थं एव विभागाः सन्ति ।

एवं अंतर्जाल विकिपिडिया (Wikkipidia) इत्यादय विभागा सन्ति । अतः एतत् सर्वं युवछात्राणां, युवकानां कृते ज्यानप्रसारं कुर्वन्ति । बहवः तेषां सदुपयोगं कुर्वन्ति । प्रयोजनं प्राप्नुवन्ति । किन्तु माध्यमेषु अनीति प्रेरकाः सङ्गतयः अपि बहूत्र लभ्यन्ते । अतः बहवः युवजनाहः वर्यासहज दौर्तल्येन माध्यमेषु वर्तमानानां अनीतिप्रेषक कार्यक्रमान् पश्यन्ति तथा कुमार्गेषु चरन्ति इति सत्यं एव ।

एतत् माध्यमानां अन्यत् मुखं भवति।

उदाहरणार्थं संध्याकालीन मङ्गलूर – कण्णूर रैल्यानं पश्यतु एकवारं । तत्र नवति प्रतिशतं युवसमूहः एव तत्रपि छात्राः एव दृश्यन्ते । तेषां बहूनां हस्ते अत्याधुनिक जङ्गम दूरवाणी (स्मार्टफोन) नरीनृत्यते ।

प्रायशः पञ्चाशत् (50%) प्रतिशत जनाः तत्र तस्य सदुपयोगं न कुर्वन्ति । एवमेव प्रेमनिवेदनं, स्नेह अपि तेषा द्वारा संघटते इति सर्वे जानन्ति ।

एवं प्रचारका (Advertisement) चलनाचित्राणि, धारावाहिनः आपि माध्यमेषु भवान्ति । युवसमूहः वेषभूषादीन् विषये तान् अनुसरन्ति । वुथा धनस्य, समयस्य अपव्ययं कुर्वन्ति। केचन दुर्व्यसनेषु संलग्नाः दृश्यन्ते । विचारहीनाः समाजकण्टकाः अपि भवन्ति।

इत्यं सम्पर्कमाध्यमानां सदुपयोगं दुरूपयोगंच वयं दृष्टुं शक्नुमः। केषुचित् स्थलेषु समयेषु च तेषां माध्यमानां दुरूपयोगं एव अधिक इति भाति।

इलनीन्तनस्य चरदूरवाणीयन्त्रस्य उपयोगेन युवानः मोर्गभ्रष्टााः भवन्ति दुर्व्यसनादिकं कृत्वा सृजनशीलतां वर्धयितुं न प्रभवन्ति, गृहजनैः सह अनुपचारिकसम्भाषणं न कुर्वन्ति इत्यदि शताधिकाः आक्षेपाः सन्ति ।

त्तथापि आधुनिके अस्मिन् काले संपर्कमाध्यमा अनिवार्यम् एवा तेषा नियन्त्रणं कार्यम् माध्यमप्रमुखा, सर्वकाराः, पोषकाः, एतत् नियन्त्रणं करणीयम् । नूतनमाध्यमा युवसु हानिमपि जनयन्ति ।

तन्निवारणाय युवजनता मनस दृढीकरणं कुर्युः । युवसमूहे कर्तव्यज्यानस्य देशभाकिः भारतीय परम्परा ज्यानस्य, कौटुम्बिक व्यवस्थाया कृते मार्गदर्शनं दातव्यम्। तेषं व्यवस्था करणीया भवाति । तथा नीतिबोधका अपि स्वयं आचरेयु । परन्तु समस्यया परिहारः स्वयमेव चिन्तनीयः । सर्वस्य कारणम् मनः । तस्य निग्रहकरणं अस्मदधीनम् । यदि उत्तम उपयोगाय माध्यम चिनोति सर्वं उत्तमं भवति । चरदूरवाण्याः उपयोगेन यास्मिन् कस्मिन् अपि सन्दर्भे वयं कष्टस्य परिहारं चिन्तयितुं शक्नुमः ।

एवं उपयुक्त परिहार मार्गेण माध्यमानं दुष्प्रभावं न्यूनीकर्तुं दूरीकर्तुं च शक्यते इति मम मितः । अतः सर्वाः संस्थाः माध्यमाः प्रेषकाः सर्वकाराः रक्ष कर्तारः स्वार्थरिहत्यः भवन्तु । युवजनेषु सदुपदेशं यच्छेन्तु इति सम्पार्थयामि ।

Paulo Coelho's - Brida

≤ Shreya Bhaktha K, III B.Sc (PCM)

The writer Paulo Coelho is known for his works like Alchemist which won hearts of millions. He is admired for his different style of writing. He tries to bring magical things hidden in our lives by introducing magical world. His character has a unique part which makes a great impact on the readers mind. He tries to build a way between the visible and invisible world.

The story is about a girl named Brida of 18 who works in a factory and living a happy life. In her life she find something missing and she tries to know what is that thing that bothers her. She gets interested in magic and becomes curious to know more and more about invisible world and she gains thirst to learn it. In her journey of learning she finds a man named Magus who is quite elder to her and has a great knowledge about the tradition of sun on the story conveys. She learns different things from him. Magus knows that Brida is his soul mate but doesn't mention anything about it. He feels that its not the need of the hour and he may even loose her and again repeat the same mistake that he did earlier if he impress her about it. In between all these Brida comes across another teacher Wicea who teaches her the tradition of moon and in this learning she comes to know that she is a witch. As far as Brida's personal life is considered she loves a guy named Lorens whom she shares all that she does and experience in the study now and then. Lorens irrespective of knowing everything supports his girl to go on in her learning. In her days of learning she comes across different technique to build concentration, to get relaxed and to maintain peace. Brida meets Magus after a few days

of time in order to thank him for teaching her all that he could. But that day she doesn't feel to leave the place, instead she misses her bus and spends some time with Magus. They talk a lot and then she does the daily ritual thought by Wicea that every witch was supposed to follow. Brida does it as she was instructed, but she was not thought how to end of. Magus who had learned all these ends the ritual. Then immediately after the ritual Brida Finds a great spot of light in Magus left shoulder indicating that he is her soulmate. She falls in a dilemma of mixture of emotions. Then after spending quality time with him he leaves to her home. After a day or too she attends a party organized by Wicea for the invitation of all the witches. Brida invites both Lorens and Magus to the party. At the end of the party Brida tells Magus that she is going to live with him. But Magus asks her to go with her boyfriend and live happily, because he knows that they will never forget each other and as their love is external they will always remain as soulmates. Here the story ends.

My opinion is that being a great fan of Paulo Coelho I loved the story because the story as usual he takes a big issue or secrete and explains in simple tales. Even though the story is very short it has a wider meaning and a great impact over our minds. I love his style of writing because each and every page in his novel is a mystery to us. Everything is surprise and the climax always be unexpected one. His stories are quite different from other novels because they carry great message to the society or to the world. Being a great lover of Alchemist read this book and still I feel to read all his books. Hence on a whole the book is wonderful or we can say "Treasure hidden in a pile of books".

Finding the joy within you

By Sri Sri Daya Mata

△ Shreya Bhaktha K, III B.Sc (PCM)

This book has been written by the great disciple of Paramahamsa Yogananda. As her name suggests Daya Mata means the mother of compassion. She entered Paramahamsa Yoganandas ashram in his Los Angeles in 1931. Since then she has been seeing people and curing their illness of the soul as well as body. She has written this book as a personal counsel for god centered living.

Daya Mata writes many things one must understand and follow in their life to achive peace and mental satisfaction. Every being is happy but the soul requires peace which can be brought only through connection with god. She says that everyone has problems in their life. But the only difference is the way we deal with it. Being a disciple of Yogananda Paramahamsa she tells us that the best way to come out of problems is to leave everything to god. It is said in Bhagvad Gita that anger comes from desires and at last leads to the distruction of the being. So one must stop desciving hence whatever we do we must not get attached to it i.e material gratification must not exist. Hence it said "Kayena vaccha, Manasa endriyeva budhiyatmanava prakruthi swabhavat karomi yayyath sakalam parasmay Narayana ithi samarpayami" this sholka says that whatever I do I offer to you my lord.

Daya Mata explains how to develop love for God. It is not difficult but not so simple. Because it requires patience understanding and hope to have or develop a relationship with god. She says that one must take god as a friend tell all his worries or share everything that he feels to tell. And start building a bond of trust. Daya Mata says that god will never leave hands of those who love him and who constantly chants his name. And the person becomes safe and secured forever.

The relationship with a man or women might be temporary but the relation with the god never dies. The bond is still there even after the soul leaves a body and goes to another. Its all the belief that matter: But we need to understand that even a diamond is created from a stone by beating or hitting it thousand times. Similarly god tests whether our love for him is true or not. Hence he will create problems and create sorrows in our life. Daya Mata says that when god gives problems we must pray "O lord I am your child there is no one in this world who knows me better than you. You are my father and my everything. Though I am suffering right now I know you have got a plan. Let me have the capability to see the brighter side. Let me have the courage to have immense faith on you. Let none break my trust. I love you god I know you will always be there for me". If one says this to god everyday every difficult days will pass by to easily. No problems no sorrow will be able to harm you.

Daya Mata understands the presence mind of a human and tells that anger is common. But to forgive someone it is very difficult and requires a very big heart. She says that when someone we love hurts as badly we find it difficult to forget it and forgive them so she says that whenever we feel too we must just close our eyes and think that there exists god in every human being. They behave so because of their karma hence its our duty to forgive them. As it's said in Bible "Forgive them father as thy donot know what they are doing". And it also says hate the sin, not the sinner. If we see a problem from a broad perspective then everything seems to be in its place.

I find myself lucky enough to have this book. Because the writer of the book Daya Mata has always been there with me. She has written each and every problem a person suffers and all its answers. The best thing that I liked about the book is she taught me to communicate with god and develop love for others. This is one of the best book I have ever read.

STAKEHOLDERS' PERCEPTION OF DESIRABLE EMPLOYABILITY SOFT SKILLS FOR COMMERCE STUDENTS - A STUDY OF DAKSHINA KANNADA DISTRICT

🖾 SEEMA PRABHU S.

Assistant Professor Department of Commerce

Introduction:

"Where will this put me after three years?" is a common question that comes in the mind of all college students before they join a particular course. Due to the immense competition students want to opt for programmes that enhance their analytical and understanding ability, provide them with diverse and quality job opportunities along with a bright future. However we all are aware of the saying "No pain no gain". In today's dynamic environment it is very difficult to find a course that suffices and fulfills all criteria required by the employers. Commerce in itself has a vast scope and there is a necessity to be aware of its component to a certain level as we are living in the era of "Jack of all trades, master of some".

With high rate of unemployment and turnover, competition and evolving business opportunities, there is a need of individuals who not only just excel in their academics but go beyond the regular curriculum. The ability to confidently speak in public, to write professional and convincing letters, have a high aptitude, know a certain level of math operations, have a certain level of general knowledge and awareness etc. are extra abilities which can help an individual in landing into a long successful career.

It was observed that "the system of higher education was producing a prototype of manpower, where as developing economy required wider capabilities; hence for many jobs, suitable persons were not available. There was a mismatch between types of capabilities demanded and the types of capabilities developed among students by the education system".

The above statement holds good like other streams of university education also with commerce education in India. Commerce education is that area of education which develops the required knowledge, skills and attitudes for the successful handling of trade, commerce and industry.

Till yester years, commerce education was business education. But, in tune with the needs of the business and society, independent professions have emerged in the form of Chartered Accountant, Cost and Works Accountant, Company Secretary and business administrator. Commerce is a field that is continuously evolving, changing and developing and thus, there is a need to be well-informed in aspects other than studies. Just graduate degrees no more fetch high-paid jobs, due to which complementary courses have to be taken up to develop ones intellectual skills.

There is a definite talent gap between the kind of abilities colleges are producing in students and what the corporate really need. What graduate courses provide us with are basics of business, finance and economics which are generally more theoretical in nature. It does not provide us with any practical experience but helps us understand the base and basics of the subjects.

There is a great expectation for higher education institutions to proactively engage with the skills needs by the economy and to address this through knowledge generation and innovation [13]. However, in many cases higher education institutions are criticized for not producing graduates that are workplace ready [6, 18, 27]. Employers and graduates are of the opinion that a tertiary qualification does not necessarily prepare students for the work environment and that students lack practical skills, are not of high quality or suited for specialist positions innovation [13, 20, 21].

Graduate employability skills are considered of paramount importance in assisting graduates to secure employment. Graduate employability skills are considered of paramount importance in assisting graduates to secure employment. Employers often complain about a lack of soft skills among graduates from tertiary institutions.

The British Association of Graduate Recruiters (AGR), for example, made an outcry in 2008 and reported that "employers say graduates lack soft skills such as team working". They go on to explain that candidates are normally academically proficient but lacking in soft skills such as communication as well as verbal and numerical reasoning. Other important soft skills highlighted by researchers are interpersonal skills, motivation, good interpersonal communication skills, business skills and etiquette, team spirit and cohesiveness and showing interest [9, 13, 22, 23, 24].

Literature Review

Knight and Yorke refer to soft skills as personal qualities (self-confidence, independence, adaptability, initiative, willingness to learn), core skills (information retrieval, self-management, creativity) and process skills (problem-solving). Soft skills complement hard skills which are the technical requirements of the job innovation [16]. Soft skills are also known as "people skills" and are typically hard to observe, quantify and measure. Other important soft skills highlighted by researchers are interpersonal skills, motivation, good inter-personal communication skills, business skills and etiquette, team spirit and cohesiveness and showing interest [2, 3, 8, 9, 13, 14, 15, 19, 22, 24, 28].

Coll and Zegwaard conducted an investigation on the views of four stakeholders (student, recent graduates, employers and faculty) with the intention of finding out which graduate competencies are ranked as the top five. The stakeholder's views provided different preferences regarding the top five competencies. The findings of the study revealed that the top five ranked competencies by business students included computer literacy, customer service orientation, teamwork and cooperation, self-confidence, and ability and willingness to learn [9].

Objective of the study:

The main objective of this research is to determine the key stakeholders (i.e. Undergraduate students, Post graduate students ,academicians, industry (employer)) perceptions of desirable employability "soft" skills for commerce students.

Research methodology:

This study is based on primary data. A questionnaire was served to 210 students of under graduate and 52 students of post graduate courses, 55 faculties in the field of commerce and 26 employers (who have previously employed our students). Besides the data collection through a survey questionnaire; a group interview was also conducted to mobilize the information relating to the topic of the study. Data derived from the questionnaire and the interview was then tabulated and analyzed according to themes. Simple statistical tools are used to analyze the collected data.

Limitations:

- This study is restricted to Dakshina Kannada District only.
- Convenient random sampling has its own drawbacks

Findings of the study:

For the purpose of the study the researcher pointed out the following soft skills after thorough literature review and other sources (in alphabetical order):

Ability to cope with uncertainty, Client management, Communication (verbal and written), Conflict management, Critical thinking, Cross-cultural relationships, Decision-making, Emotional intelligence, Interpersonal relations, Leadership, Multi-disciplinary thinking, Positive attitude, Presentation skills, Problem solving, Professionalism, Self-confidence, Self-management, Teamwork and co operation, Time-management / punctuality, Willingness to learn, Work ethics / Integrity

OPINION OF STUDENTS:

Soft skills in the order of priority:

The significance of soft skills based upon the need of the students are assessed by asking the respondents to rank the prescribed soft skills in order of priority. For this purpose 21 soft skills selected on the basis of its significance in employment and in higher education.

Based upon the response, 76 percent of the respondents consider oral communication as the most preferred soft skill for their future career, whereas decision making (72 per cent) and team work and co operation (67 per cent), problem solving (64 percent) and presentation skills(60 percent) were the next four highest preferred option among the students. It is oral communication particularly in English, decision making, team work and cooperation, problem solving and presentations skills are the most needed skills of students during their studies. Efforts are to be made to incorporate these skills in the curriculum.

OPINION OF TEACHERS:

Soft skills in the order of priority:

Based upon the response, 79 percent of the teachers consider communication as the most preferred soft skill for their future career, whereas Self management (72 per cent) and team work and co operation (68 per cent), Conflict Management (64 percent) and leadership (60 percent) were the next four highest preferred options among the Teachers.

Development of Soft skills in the modules:

Teachers were asked which soft skills are, according to them, developed in the modules they teach. Lecturers responded for 21 different subject areas that form part of the graduate and post graduate programmes. Soft skills mentioned were communication (mentioned 55 times), self-management (40), teamwork (42), interpersonal relations (40), conflict management (19), leadership (19), decision making (18), work ethic (4), multi disciplinary thinking (4), professionalism (2), negotiation (2), flexibility (2), cross cultural relationships and self confidence.

Soft skills that are not taught according to lecturers and students are critical thinking, emotional intelligence, positive attitude, time management, and willingness to learn.

OPINION OF INDUSTRY:

Soft skills in the order of priority:

Based upon the response, 85 percent of the employers consider communication (verbal and written) as the most preferred soft skill they expect from their employee. Whereas flexibility (70 percent) Self management (69 percent), team work (68 percent) and multidisciplinary thinking (64 percent) were the next four highest preferred option among the Employers

With which of the soft skills do graduates have the biggest problem?

Communication, conflict management, multi-disciplinary thinking, decision making and emotional intelligence are the soft skills where the biggest shortcomings exist according to the industry.

SUGGESTIONS:

Based on the study and analysis of data, the following suggestions are made for the effective learning of soft skills by the students:

- 1. Introduction of mentorship programme and Soft Skills Training programme in the education system to built healthy teacher—student relationship.
- 2. To consider university education as a "Preparation for life" and therefore should cover a wider spectrum of courses that will be relevant in the field of work.
- 3. Personality Development programmes be included in every course at graduation level. Development of aspects like communication, listening skills, selection of aim and goals, social graces, leadership should be included in the programmes.
- 4. Students should be encouraged to enhance their soft skills

by applying the methods e.g. reading dedicated books, attending courses, and joining clubs or societies to broaden their horizon, like debating societies, Toast Masters who are practicing Rhetoric, or scientific societies who offer presentations and discussions.

- 5. A formal approach to the problem would be to incorporate soft skills subjects into a programme's curriculum. On graduate level and post graduate level a course on management skills, including some communication skills together with the management of time, conflict, cultural issues, and of major importance, oneself, has in practice been well received by students. However, very often the curricula are already overloaded with hard skills courses, making it almost impossible to add or substitute courses. A very elegant way of offering soft skills training to students is to embed it into the teaching of hard skills.
- 6. Experiential learning in higher education provides more opportunities to the students to learn soft skills- Students should work on real world projects with real world clients. Students should work in the industry during holidays and work with students from other courses or faculties.
- 7. Use experts to present lecturers and workshops.
- 8. Motivate students to do their best to excel.
- 9. More teamwork must be done; especially on projects were components of the assignment are inter-dependent.
- 10. When students work in a team, they must assume different roles so that a student can not choose to do only that which he is comfortable with.
- 11. Interactive lectures will help with the development of communication skills.
- 12. Certain commercial skills such as leadership quality, coping with multi-tasking and networking that are required in all types of jobs are considered as least important by students due to general lack of clarity about

their career direction. Therefore there is a need to create awareness among the students about the different types of skills required for different jobs.

CONCLUSION:

On an average 3.45 crore students get enrolled every year in various graduate and post graduate courses across Indian Universities (Source: AISHE report 2015-16). Considering the fact that during the last decades in society the perceived importance of soft skills has increased significantly, it is of high importance for everyone to acquire adequate skills beyond academic or technical knowledge. This is not particularly difficult. Once a shortcoming in a certain area of soft skills has been identified at oneself, there are numerous ways of rectifying such a deficiency. Educators have a special responsibility regarding soft skills, because during students' School and University time they have major impact on the development of their students' soft skills. Besides raising awareness regarding the importance of soft skills and encouraging students to improve their skills, lecturers should actively practice soft skills with their students. A very effective and efficient way of doing this is to include soft skills training into the teaching of hard skills. As a positive side effect the lessons will become more attractive, which in turn will increase the success rate of learners. Soft skills fulfil an important role in shaping an individual's personality by complementing his/her hard skills. However, overemphasising it to such an extent should not taint the importance of soft skills, and at the same time make hard skills insignificant.

Investment opportunities for women in stock market-A study with reference to Dakshina Kannada

Sushma R. Shetty
Asst. Prof.
Department of commerce

INTRODUCTION

To invest is to allocate money in the expectation of some benefit in the future. Investors generally expect higher returns from the riskier investments. Stock exchange is one important constituent of capital market. Stock Exchange is an organized market for the purchase and sale of industrial and financial security. It is convenient place where trading in securities is conducted in systematic manner i.e. as per certain rules and regulations.

In the present scenario, women are considered to be better investors than men. According to the research from fidelity investments, men save 7.9% of their salaries whereas women save 8.3%. The research of Terrance Odean and brad barber, showed women outperform men annually by about one percentage. It looked at the accounts of around 60,000 investors, about one quarter of them are women. Female investors signed into their accounts 45% less frequently than male investors. Many surveys indicate that women do more research and are better matching their investments to their goals, trade less and remain calmer during market upheavals. Of course men can be marvelous investors too and in some areas women would be wise to take their counsel. But women have a different and valuable approach that can help almost anyone become a better investor; Women make roughly 70% of household purchases, putting them in a great position to benefit from the strategy. Women approach risk differently than men. Studies show that men are more inclined to behave like baseball sluggers, who swing for their fences; women by contrast, are more like contact hitters who are satisfied with string of singles.

The CNBC report says, about one third of affluent women say the market is too risky for them. According to a Wells Fargo study conducted in 2013, even more striking is that as the wealth of these women has grown, so has their tilt toward preservation rather than the growth. More than 60 percent say they have become more risk averse with their money. Individual confidence seems to be a key factor in women confront with the stock market, 49% percent of women who are not confident in investing say the stock market is too risky for them versus 23 percent for women who identify themselves as confident.

When it comes to financial planning for women, the basics remain the same for men and women. However, financial planners say that the approach differs when one considers the fact that the habit of savings is ingrained in women much more than men, higher life expectancy and a relatively lower knowledge of finance and investments. The basics of financial planning requires one to first set the goals for investing and the time line to achieve the goals. Then the person needs to look at his/her cash flows to decide how much one can save and invest.

According to a financial planner, in Indian families, it is mostly seen that the decisions about finance and investments are not with women, but men. On the other hand with the life expectancy of women in India a couple of years more than men, on the later part of their lives, women live alone for a few more years. With relatively less knowledge about finance and investing, they face problems. The situation is aggravated by the spread of culture of nuclear families in India where children, after they grow up and start working, also live separately. So eventually women, in their old age, are increasingly finding it difficult to manage their finances. So it's important that women start participating in the financial planning process in a family.

Women and stock exchange

Most of women have common fear of the stock market. Majority of them consider stock market investment a sort of gambling.

There is no doubt that lack of knowledge about the stock market makes them think so. This is the reason that most open shun from the stock market investment. But the reality is that little patience, careful study of the market and even a little fund can see through the stock market. You can always have some extra money by investing in stock market instead of keeping them low yielding bank accounts.

Objectives of the Research study

The main objectives of this study are

- To study the investment opportunities available for women in stock exchange.
- To study the investment pattern of female investors. To study the investment decision taken by the female investors in stock exchange.
- To find out the risk bearing capacity of the women section while making investment decision.
- To find out reasons for investment and sources from which women get information to investment in stock market.

Limitations of the study:

- 1. The study is not a conclusive study as only a part of the district was covered.
- 2. The investors' attitude changes with the market trends and no conclusion was derived from the study findings
- 3. The study was dealing with the sensitive issue of financing and it is considered as highly confidential. Therefore there is a chance of some respondents concealing the information
- 4. The study did not consider the other factors that affect stock market investments like culture, family background etc.
- 5. The study suffers from period limitation that is the opinion of the respondents may vary over a period of time.

RESEARCH METHODOLOGY

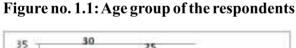
The research design is analytical in nature. The study is based on primary and secondary data. The primary data is collected through structural questionnaire. Secondary data was gathered through books, journals, newspapers, and websites for the review literature.

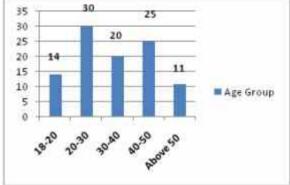
Both primary and secondary data were made use of in the preparation of the report. The data collected were drawn into the suitable graphs to arrive at the conclusions. For empirical analysis, descriptive statistical tools such as percentage and average have been applied.

SURVEY RESULTS AND ANALYSIS

The data collected is tabulated and to draw conclusions from the data descriptive and inferential statistics are used. The hypothesis developed in the beginning of the study is tested by applying

Chi-square to test the level of significance. The structured questionnaire contained background information, annual income, amount invested in stock exchange, and related information. The details are as follows:

This study is conducted in DakshinaKannnada District. There are only 14% of respondents in the age group of 18 to 20 years, the highest number of 30% of respondents are from 20 to 30 years of age, 20% from 30 to 40 years, 25% from 40 to 50 years of age and rest 11% from the age group of above 50. All the respondents are selected from the age group of 18 years and above. The highest number of age group involved in stock market investment is between 20-30 and least number is of the age above 50. It is evident from this graph that people of younger generation are more into stock market investment.

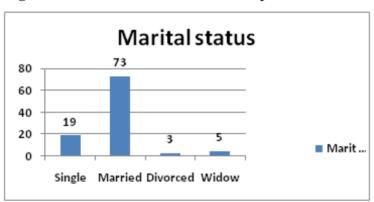
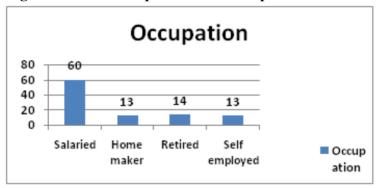

Figure no. 1.2: Marital status of the respondents

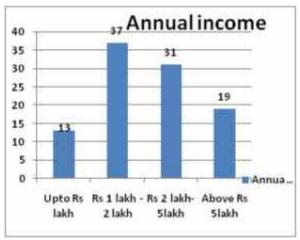
The marital status of the respondents was asked to know what category of women investsmore in the stock market. The survey showed that 20% of the respondents who invested in the stock exchange were single and 70% of the respondents were married and less than 10% were divorced and widow among the respondents. So in this study it was clear that most of the women who are married have a tendency to invest in much secure investments and assets which gives benefits in the long term.

Figure no. 1.3: Occupation of the Respondents

The study showed that 60% of the women were salaried and 13% of them were homemakers and 14% were retired women among them and 13% were self-employed women. It was observed in the study that the women who were salaried had more opportunity to invest because of their financial independence.

Figure no. 1.4: Annual income of the Respondents

The study shows the income status of the respondents. According to this chart up to 13% of the respondents annual income was up to 1 lakh and 37% of the respondent's annual income was above 1 lakh and 31% of the respondent's annual income was above 2 lakh and 19% of the respondents were above 5 lakh. Among the respondents

there were women with different financial status. The study showed that the level of income was not really a constraint for women to invest in the stock exchange.

Figure no. 1.5: Monthly savings

This chart and figure shows the size of monthly savings of the respondents. 14% of the respondent savings were below 5000 and 39% of the respondents monthly saving is below 10,000 and 32% of the respondent monthly savings is below 20,000 and 15% of the respondent monthly savings is above 20,000. The amount of savings among the respondents is different depending on the monthly income and their commitments.

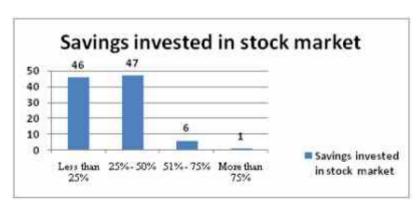

Figure no. 1.6: Savings Invested in Stock Market

This chart shows the amount of investment made by respondents in the stock market. It was found that 46% of the respondents invested less than 25% of their savings in stock market. 47% of them invested less than 50% of their savings and 6% of respondents invested less than 75% and 1% of the respondents invested more than 75% of their savings in the stock exchange. It was found that the respondents invested certain portion of their savings in the stock market. Most of the women in Dakshina Kannada invested half of their savings in the stock market and very less women had the courage to invest more than 75% of their savings in the stock exchange.

Figure no. 1.7: Period of investment on shares.

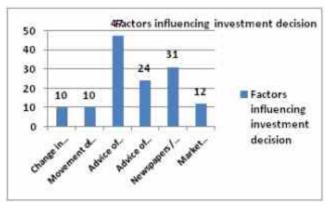
This chart shows the period of investment in stock market. This is to know how experiencedthe respondents are in stock market investment. 34% of the respondents invested in stock market from less than a year and 30% of them invested for less than 2 years and 19% of them invested for less than 3 years and 17% of the women invested for more than 3 years. So this chart shows that most of the respondents were experienced for less than a year in the stock market and fewer portions of the respondents had good experience for a longer period investing in the stock market.

Figure no. 1.8: Factors considered while investing in stock market

According to the survey 4% of them considered book value and 8% of them Price per earnings ratio and 16% of them considered Market value and 9% of them considered market capitalisation and 9% of them for the tax benefits and 29% of them earning per share and 12% of them liquidity and 32% of them considered company profile for investing in the stock market. So it is found that most of the respondents consider the company profile and the Earning per share as a major factor along with others factors for investing in the stock market.

Figure no. 1.9: Factors influencing investment decision

This chart shows the factors influencing investment decision among the respondents while investing in the stock market.10% of the respondents said that change in government decision influence their decision in stock market while for 10% of them, movement of indices and 47% of them said Advice other brokers and 24% of the respondents say Advice of the websites influence their decision and 31% of them said Newspaper and periodicals and 12% of them said Market sentiments influences.

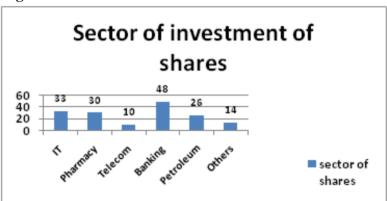
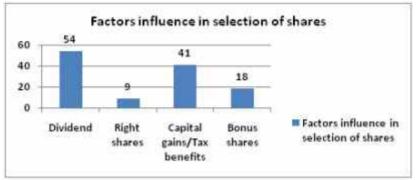

Figure no. 1.10: Sector of investment

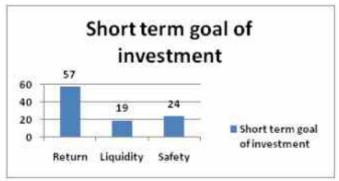
This chart shows the sector of investment in shares among the women respondents. Even here the respondents had the option to choose multiple answer as there may be chances of investors investing in more than one sector. 33% of the respondent said that they invest in IT sector and 30% of them said that they invest in pharmacy sector and 10% of them said that they invest in telecom sector and 48% of them said that they invest on Banking sector and 26% of them said that they invest in petroleum sector and 14% of them said that they invest in other sectors.

Figure no. 1.11: Factors influencing selection of shares

This chart shows the factors influence in selection of shares among the respondents. Even Here the respondents had option to choose more than one factor which influence in selection of shares. So 54% of the respondents said dividend of shares influence in selecting the shares 9% of them said that right shares influenced in selection of shares and 41% of them said that capital gains and tax benefits influence in selection of shares.18% of them said Bonus shares influenced them in selecting the shares. It was found that dividend had a major role to play while selecting the shares; the respondent would select those sectors of shares where dividend is more.

Figure no. 1.12: Short term goal of investment

This chart shows the short term goals of investment among the women investors in Dakshina Kannada. 57% of the respondents said that their short term goal of investment is return and 19% of them said it was liquidity and 24% of them said that they invested

for the purpose of safety. So the short term goal of the investment of an individual depends upon one's own choice and also the financial condition of an investor plays a major role in the short term goal of investment.

Long term goal of investment 50 40 40 25 30 20 15 20 10 Long term goal of Retirement Daughters Children's Dream investment Marriage Future Corpus House

Figure no. 1.13: Long term goal of investment

This chart shows the long term investment goal of the respondents. 20% of the respondents said that their long term goal was retirement corpus and 15% of them said that it was daughter's marriage and 40% of the respondents said it was Children's future and 25% of the respondents said that their long term goal was to have a dream house. The long term goal of investment of each individual differs from each other's. Everyone's priorities are different in life. Based on their priorities they chose their long term goal of investment.

SUGGESTIONS AND RECOMMENDATIONS

- 1. In every sector there is constant change and up gradation. In stock market investments also changes are required. Proper training should be provided to the women investors. Necessary training centers may be set up for women in different levels to provide skills through appropriate professional training on different sectors of Investments.
- 2. Various facilities should be provided in the universities and other research and development institutions to train small groups of women in the Stock market investment.

- 3. Proper guidelines have to be framed to protect the exploitation of the women investors in the stock market.
- 4. It is very important to meet the grievances by the women investors. This will give them the courage and confidence for active participation in stock market investment.
- 5. Financial support must be extended by the term lending institutions with low rate of interest to the women who invest in the stock exchange.
- 6. Proper Training centers have to be opened in the remote areas to provide knowledge about the investment opportunities available to the women in the stock market.
- 7. To retain the new female investors in the capital market and to make them aware of the opportunities and challenges and to make them efficient in taking investment decision, the regulatory bodies should arrange more training programmes, awareness programmes and seminars for the investors especially for the females.
- 8. Female investors should take investment decision on the basis of company profile, research and expert opinion. They should avoid their sentiments and other investor's suggestions in this regard.
- 9. Brokerage houses may open more branches in different locations to encourage the women investors to invest their savings in the capital market.
- 10. Female investors should be given regular information about the invested companies by the brokerage houses in a more convenient form which is easily accessible by all female investors.

CONCLUSION

Female investor has huge scope for current earnings and capital appreciation in emerging market like India. But this can be possible only if the elements like trust, guidance and regulations exist steadily in the capital market among the brokers and investors. In the recent days female investors have access to the best technique and tools due to technological developments and globalization, like, online trading software, online capital market information, etc. They should make the best use of the opportunities created by reforms and fight competitively on the issues affecting them.

RAIN BOW 113

retor

Swachh Bharath Abhiyan

Mahatma Gandhi once said that "Sanitation is more important than Independence".

Swachh Bharath Abhiyan is a national level campaign run by the Indian Government to cover all the background statutory towns to make them clean. It is also called as clean India Mission or Clean India drive or Swachh Bharath Campaign.

This campaign involves the construction of latrines promoting sanitation programmes in the rural areas, cleaning streets, roads and changing the infrastructure of the country to lead the country a head. This campaign was officially launched by the Government of India on 145th birthday anniversary of the great person Mahatma Gandhi on 2nd of October 2014. It was launched at Rajghat, New Delhi.

The aim of the mission is to cover all the rural and urban areas of the country to present this country as an ideal country before the world. The mission has targeted aims like eliminating the open defection, converting in sanitary toilets into pour flush toilets, eradicating manual scavenging, complete disposal of solid and liquid wastes, bringing behavioural changes in the people and also motivate health practices, spreading cleanliness awareness among people, creating user friendly environment for all private sectors interested for investing in India for cleanliness maintenance.

By inviting people to participate in the drive the swachhta abhiyan has turned into a National Movement. A sense of

responsibility has been evoked among the people through the clean India Movement with citizen now becoming active participants in cleanliness activities across the nation the dream of a clean India once seen by Mahatma Gandhi has begun to get a shape. While leading the mass movement for cleanliness the Prime Minister exhorted people to fulfill Mahatma Gandhi's dream of a clean and hygienic India. Shri Narendra Modi himself initiated the cleanliness drive at Mandir marg police station picking up the broom to clean the dirt making Swachh Bharath Abhiyan a mass movement across the nation, the Prime Minister said people should neither litter nor let others litter. He gave the manthra of 'Na gandagi karenge Na karne denge'. Shri Narendra Modi also invited nine people to join the cleanliness drive and requested each of them to draw more into the initiative

.

As estimated the competition of Swachh Bharath Abhiyan could indirectly attract many business houses to clean India. It can play a great role in reducing death rate, health expenses and lethal disease rate.

Clean India could draw more tourists and improve its economical condition. Modi also laid emphasis on solid waste management drink water and sanitation management and the same will be launched in each Gram Panchayat

.

Conclusion:

Swachh Bharath Mission can only be completely successful, if each and every Indian takes up this campaign as his/her own responsibility and join hands together.

A Beautiful Short Trip to Andaman

Vinoda V Nayak Asst. Prof.
Dept. Of Commerce

"The core of man's spirit comes from new experience".

- Christopher Mecandless.

'A beautiful short trip to Andaman' as I call was 7 days and 8 nights and mind my words, This is very less to explore and adventure and be mesmerized with the beauty of Andaman Islands. The best time to visit is between November to May with temperature from 24 to 35 degree Celsius.

It was on March 21st 2014. We set for our journey with family and friends, a group of 18 people, adventurous troop. It began at 6.30 a.m. from Mangaluru airport to Andaman via Chennai. We landed at Veer Savarkar International Airport, Port Blair at 10.45 a.m. After a small rest, we were ready to explore local visiting sites like Anthropological Museum and Cellular Jail.

Anthropological Museum with a nominal fee offers a glimpse of the culture of Andaman. The weapons, tools utensils etc used by the Tribal of Andaman are kept for display.

Our next destination was "Cellular Jail" which depicts the history of Indian freedom struggle. Popularly known as "KALA PAANI" it was a colonial prison used by the Britishers to exile political prisoners. The "light and sound show" explained the struggle for freedom. The Jail had seven wings which were originally constructed out of which only three remain.

Our visit to "Havelock Island" was an amazing experience to feel the cool air and enjoy the quality of time. It was a pleasure to be surrounded by deserted beaches, corals and crystal clear water.

The next destination "Radha Nagar Beach" – one of the most popular beaches on Havelock. We were mesmerized by the sheer beauty of the beach with clean blue water and minimum human habitation.

Another point of beauty "Ross Island" was reached by a short boat ride from Rajiv Gandhi Water Sports Complex. It is about 2 km cast of Port Blair and was controlled by Indian Navy. It has on entry fee for adults. It was the headquarters of British during World War II. This island was badly hit by Tsunami in 2006.

North Bay Island, famous for Scuba diving and coral reefs has been hardly touched by human habitation. It is largely full of dense mangroves, coral reefs, and shells scattered all over. It is a major destination for snorkeling and sea walk. Along with scuba diving, there is a provision to travel around the Island in glass boats and to have a look at the corals

If you are an adventure seeker, the lime stone caves of "Baratang Island" is one of the best places to visit. We had to travel through restricted forest area, where if lucky could get to see a "Jarawa tribesman". We took a ferry, then a motorboat, walked for more than 2 kms, through mangroves and finally reached the caves. The path was quite rough. The main attraction being parrot Islands and Mud volcano. The caves are slippery and dark and made up of stalactites, stalagmites and calcite.

Andaman has a natural beauty that cannot only be seen but also be sensed in its calmness and serenity. This experience of ours would be for lifetime and wish to have many more soon.

RAIN BOW 117

retor

DISASTER MANAGEMENT IN INDIA

✓ Vijetha Bhat,Asst. Prof.
Dept. Of Computer Science

India has been traditionally vulnerable to natural disasters on account of its unique geo-climatic conditions. Disaster management occupies an important place in nation's policy frame-work. National disaster framework covers institutional mechanisms, disaster prevention strategy, early warning system, disaster mitigation, preparedness and response and human resource development.

The disaster for a long time were viewed as a consequence of natural forces and humans saw themselves as helpless victims.

Natural forces are not only causes of disasters. Human made disasters have been increased in their numbers and magnitudes over the years. we cannot prevent natural hazards which are endemic to our geology, geography, climate, social and cultural settings, but we can certainly strive to manage crisis more efficiently so, that hazards do not degenerate into disasters.

NATIONAL DISASTER MANAGEMENT AUTHORITY (NDMA)

It is an apex body for disaster management headed by the prime minister. It has the following responsibilities

- ➤ Lay down policies on disaster management
- Approve the National Plan and plans prepared by the Ministries.
- Lay down the guidelines to be followed by the State Authorities in drawing up the State Plan.
- ➤ Coordinate the enforcement and implementation of the policy and plan for disaster management.
- > Recommend provision of funds for the purpose of mitigation.
- ➤ Take other measures for the prevention of disaster or the mitigation or preparedness and capacity building for dealing with the threatening disaster situation or disasters.

THE DISASTER MANAGEMENT ACT, 2005

The act provides effective management of disaster also ensures measures by the various wings of implementation of the disaster management, mitigation and prompt response to any disaster situation.

NATIONAL INSTITUTE OF DISASTER MANAGEMENT (NIDM)

Disaster management act 2005 entrusts the institute with numerous responsibilities

- ✓ To develop training modules
- ✓ Undertake research and documentation in disaster management
- ✓ Organize training programmes
- ✓ Undertake and organise studycourses, conferences, lectures and seminars to promote and institutionalise disaster management.

NATIONAL DISASTER RESPONSE FUND

DM acts 2005 provides for constitution of NDRF for meeting any threatening disaster management situation or disaster.

The government of India raised this fund by levying the National Calamity Contingency Duty on imported petrol and products crude oil, motor cars, imported multi utility vehicles and certain specific tobacco products.

NATIONAL POLICY ON DISASTER MANAGEMENT, 2009

• The policy covers all aspects of disaster management including institutional and legal arrangements, disaster prevention, mitigation and preparedness, response, relief and rehabilitation, reconstruction and recovery, knowledge management, research and development.

- It focuses on areas where action is needed and the institutional mechanism through which such action can be channelized.
- It aims to bring in transparency and accountability in all aspects of disaster management through involvement of community, Panchayath Raj Institutions, local bodies and civil society.
- The NPDM addresses the concerns of all the sections of the society including differently abled persons, women, children and other disadvantaged groups in terms of granting relief and formulating measures for rehabilitation of the person affected by disasters.

PHASES OF DISASTER MANAGEMENT

Disaster Risk Management includes sum total of all activities, programmes and measures which can be taken up before during and after a disaster with the purpose to avoid a disaster, reduce its impact or recover from its losses.

Before a disaster (pre-disaster): these are the activities taken to reduce human and property losses caused by potential hazard .eg: carrying out awareness campaigns, strengthening the existing weak structures ,preparation of the disaster management plans at household and community level etc.

During a disaster: Initiatives taken to ensure that the needs and provisions of victims are met and suffering is minimized.

After a disaster (post-disaster): Initiatives taken in response to a disaster with the purpose to achieve early recovery and rehabilitation of affected communities immediately after a disaster strikes.

ROLE OF SPECIALISED AGENCIES IN DISASTER MANAGEMENT

CIVIL DEFENCE

Civil defence means performance of some or all of the under mentioned humanitarian tasks intended to protect the civilian population against the dangers and to help it to recover from immediate effects of disasters and also provide the conditions necessary for its survival.

These tasks are

Warning,management of shelters, evacuation, rescue, medical services including first-aid and religious assistance, provision of accommodation and supplies, emergency assistance in restoration , disposal of the dead, preservation of objects essential for survival detection and marking of danger areas.

POLICE AND HOME GUARDS

The immediate response to any calamity normally comes from the nearest police station.their immediate responsibility is to communicate the information and mount rescue and relief efforts with whatever resources those are available with them.

The role of home guards is to serve auxillary to police in the maintenance of internal security, help the community in any kind of emergency such as an air-raid, fire, cyclone, earthquake, epidemic etc.

FIRE SERVICES

The fire services have been set up by the state governments with the government of India providing technical and financial support.

ARMED FORRCES

Armed forces have invariably played an important role in rescue and relief operations in all major disasters in the country. Territorial army units should also be incorporated in crisis management planning and operations. They should be mobilized for creating a voluntary disaster task force at the local level.

Social Media

Prathima V. Baliga,
Asst. Prof.
Department of Computer Science

Social media are computer based technologies that provides platform for users to create and share content or to participate in social networking. Any web site or mobile device application that allows social interaction is considered as a social media. Social media can be categorized as Online Social Networking (Facebook, Instagram), Blogging (Wordpress, Blogspot), Micro-blogging (Twitter), Media Sharing (YouTube), Social News (Reddit), Social Book Marking (Stumble Upon), Opinions, Reviews & Ratings (eopinions.com). It has grown exponentially in recent years. Social media is used by many people, young and old around the world. A recent study reveals, of 7.593 Billion world's population, 4.021 Billion Internet users 3.196 Billion are active social media users, 5.135 Billion Unique Mobile users and 2.958 Billion are Active Mobile Social media users.

Social media is both dynamic and evolving. It is important that one becomes aware of the nature of social media sites. There are always two sides of everything, so does Social Media.

Social media's allows users to conveniently stay in touch with friends and family anywhere in the world, connect with like-minded people and collaborate, expand business contacts, improve business by reaching the target customers, increase awareness of various issues, organize demonstrations, get instant information like news, events, take advantage of time saving tools, express yourself (Blogs, Texts), network professionally, be green (Using QR codes, online tickets), learn about others, get opinions from others through surveys, forms and so on.

Social media is open, wide and public. Because of this very nature there is lack of control on any kind of information that is published on social media. It exposes children to inappropriate content & to online predators. It leads to cyber bullying, inability to have real conversations, sexting, need for gratification, false sense of connection, isolation/loneliness, broken relationships, Invasion of privacy. It increases the risk of depression, behavioral disorders, attention deficit hyperactivity disorder, addiction disorders and sleep disorders.

It is up to an individual to decide whether one should embrace Social Media revolution or not by assessing how it has impacted their life!

Education Management Information System (EMIS)

Asst. Prof. Dept. Of Computer Science

Introduction: Over the past two decades, the human society has been undergoing a transformation for emerging as an information society. Computers and telecommunications technologies have revolutionised the way that the organizations operate. We live in an information age, and no business of any size can survive and compete without embracing information technology. Information is recognised as a resource of fundamental importance to an organisation, in the same way as the more traditional resources of people, materials and finance. It is not enough to be merely 'computer-literate' in order to become an expert in information systems. It is also necessary to understand how to apply modern technology into business, commercial or other environments to achieve the goals of the organisation.

Role of MIS: The role of a man Pagement information system is to convert data from internal and external sources into information that can be used to aid in making effective decisions for planning, directing and controlling the activities of the organization. An organisation may have dozens of different information systems, some of which are useful for the day-to-day operational decisions, and the others for making tactical or strategic decisions.

MIS for Education:

- MIS enhances decision making for taking routine decisions related to students' development and progress in the class
- It helps in planning student placement activity better, and managing alumni information
- MIS aids in informed planning, policy-making, and students evaluation.
- It can help in planning effective application of human resources, training of the staff, evaluating staff performance, and overall knowledge management in the organization.

 There are many other areas in education that could be handled better with the help of MIS like - Research and consultancy work, infrastructure, corporate liasoning, conferences, journals, formulating strategic plans, distributing resources, leadership, communication responsibility and as well as organizational success etc.

As the potential users of data, managers are systematically provided with accurate and timely information so that decision-making, planning, project development and other management functions and operations can be carried out effectively. It is therefore imperative that all educational managers and programme implementors be conscious and capable of performing or managing their information systems with computer automated systems.

Methodology of MIS application in education: 'District Information System for Education' (DISE) was released by National Institute of Educational Planning and Administration (NIEPA), New Delhi, during the middle of 1995. DISE2001 is based on the modular approach. Besides data entry and reports, software provides number of utilities for the end users. DISE provides on line support built into the software. The website provides considerable scope for sharing and dissemination of project related information. Regular chat/counseling sessions are held using electronic media. Efforts are being made to develop a network of districts and state level EMIS and provide interactivity using teleconferencing and other modern technologies. The work on this aspect is in progress.

Sarva Shiksha Abhiyan(SSA) **Karnataka** is an effort to universalise elementary education by community-ownership of the school system. It is in response to the demand for quality basic education all over the country

Many states are also approaching the MHRD to extend the DISE to cover the whole of school sector. Preliminary work has already been initiated in this regard.

Conclusion: EMIS in elementary education has made a remarkable impact of information system, and hence can be further extended to the university level of education. The foremost reasons for failure for effective MIS are lack of time, lack of confidence or skills, lack of training, lack of senior management support, and lack of technical support.

ಭಾರತದ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ವಿತ್ತ ಸಾಗುತ್ತಿದೆ?

Asst. Prof Dept. Of Political Science

ಇಡೀ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿಯೇ ಭಾರತದ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ದೊಡ್ಡದಾದದ್ದು. ಇಲ್ಲಿ ವಿಭಿನ್ನ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಆಚಾರ–ವಿಚಾರ, ಜನ ಸಮುದಾಯಗಳು, ಪದ್ಧತಿ, ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳು ಇರುವ ಒಂದು ಬಹುಸ್ವರೂಪಿ ಸಮಾಜ. 'ಭಾರತದಲ್ಲಿ ವಿವಿಧತೆಯಲ್ಲಿ ಏಕತೆಯನ್ನು' ಸಾಧಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಗಣತಂತ್ರ, ಜಾತ್ಯತೀತ, ತತ್ವಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ವಿಶ್ವದಲ್ಲಿಯೇ ಅತ್ಯಂತ ದೊಡ್ಡ ಸಂವಿಧಾನ ಹೊಂದಿರುವ ಈ ದೇಶ ಚುನಾಯಿತ ಸಾಂವಿಧಾನಿಕ ಸರಕಾರವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಸಂವಿಧಾನದ ತತ್ವಗಳಿಗೆ ಬದ್ಧವಾಗಿ ನಮ್ಮೀ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಸರಕಾರ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದೆ. ಐದು ವರ್ಷಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ಲೋಕಸಭೆ ಮತ್ತು ವಿಧಾನಸಭೆಗಳಿಗೆ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆದು ಕೇಂದ್ರರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರವನ್ನು ರಚಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಚುನಾಯಿತ ಸದಸ್ಯರು ಮತದಾರರ ಆಸೆ–ಆಕಾಂಕ್ಷೆಯನ್ನು ಈಡೇರಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತವಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಆದರೆ, ಇಂದು ಭಾರತದ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಎತ್ತ ಸಾಗುತ್ತಿದೆ? ಸಂವಿಧಾನವೇ ನೀಡಿದ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವು ಹರಣವಾಗಿದೆ ಎಂಬ ಆರೋಪಗಳು ಕೇಳಿ ಬರುತ್ತಿದೆ. ವ್ಯಕ್ತಿ ತನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ, ಅನಿಸಿಕೆಯನ್ನು ಯಾವುದೇ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಮಾಧ್ಯಮದ ಮೂಲಕ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವ ಸ್ವಾತಂತ್ರ ಇಲ್ಲವಾಗಿದೆ. ವಿಚಾರವಾದಿಗಳು ಕೇವಲ ಒಂದೇ ಸಮುದಾಯವನ್ನು ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಟೀಕೆ, ವಿಮರ್ಶೆಯನ್ನು ತಮ್ಮ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬ ಆರೋಪ ಕೂಡಾ ಇದೆ. ಇದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ವಿಚಾರವಾದಿಗಳ ಹತ್ಯೆಗಳೇ ನಡೆದಿದೆ. ಯಾವುದೇ ವಿಚಾರವಾದಗಳು ರಾಷ್ಟ್ರದ ಹಿತ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸಕರಾತ್ಮಕವಾಗಿರಬೇಕು. ವಿಚಾರಗಳು ಧನಾತ್ಮಕವಾಗಿರಬೇಕು ವಿನಹಃ ಋಣಾತ್ಮಕವಾಗಿರಬಾರದು. ಅದು ದೇಶದ ಅಭ್ಯುದಯಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾಗಿರಬೇಕು. ಯಾವುದೇ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ ತನ್ನ ವಿಚಾರವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವ ಸ್ವಾತಂತ್ರ ಇರಲೇಬೇಕು. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಹರಣಮಾಡುವ ಹಕ್ಕು ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ವ್ಯಕಿಗೆ ನೀಡಿರುವುದಿಲ್ಲ.

ಭಾರತದ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಎದುರಿಸುವ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಸಮಸ್ಯೆ ಕೋಮುವಾದ. ನಿರಂತರವಾಗಿ ನಡೆಯುವ ಕೋಮುದಳ್ಳುರಿ ದೇಶದ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಪ್ರಕ್ರೀಯೆಯನ್ನು

ಬುಡಮೇಲುಗೊಳಿಸುವ (Subreverion) ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಸಾವಿರಾರು ಮುಗ್ಗ, ಅಮಾಯಕರ ಪ್ರಾಣ ಹಾನಿಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅನ್ಯರ ಧಾರ್ಮಿಕತೆಗೆ ಧಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಜನರ ಮತಾಂಧತೆಯ ಭಾವನೆ ಸಮಾಜದ ಸ್ವಾಸ್ಥವನ್ನು ಕೆಡಿಸುತ್ತಿದೆ. ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಕೋಮು ಗಲಭೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟಂತೆ ಕಟ್ಟು ನಿಟ್ಟಿನ ಕಾನೂನು ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ದೇಶದ ಏಕತೆ ಮತ್ತು ಅಖಂಡತೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡುವುದು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಪಾಕಿಸ್ತಾನ ಪ್ರೇರಿತ ಗಡಿಯಾಚೆಯ ಭಯೋತ್ಪಾದಕರು ಭಾರತದ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಬುಡಮೇಲುಗೊಳಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನದಿಂದ ಕಾಶ್ಮೀರದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಈಶಾನ್ಯ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಸಕ್ರೀಯರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಭಾಂಗ್ಲದೇಶದಿಂದ ಕಾನೂನು ಬಾಹಿರವಾಗಿ ಗಡಿದಾಟಿ ಬಂದ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆಯ ಮುಸ್ಲಿಮಾನರು ಭಾರತದ ಅಸ್ಸಾಂ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರಭುತ್ವ ಸಾಧಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಜನಾಂಗೀಯ ಸಂಘರ್ಷಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗರುತ್ತದೆ (Ethnic violence).

ಕೇರಳದಂತಹ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ಹಿಂಸೆಗಳ ತಾಣಗಳು (Political violence) ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳು ಅಧಿಕಾರ ದಾಹದಿಂದಾಗಿ ಹಿಂಸೆಯಲ್ಲಿ ಸಕ್ರೀಯವಾಗಿವೆ. ಸಾಕಷ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ನಾಯಕರು ತಮ್ಮ ಸಿದ್ಧಾಂತಕ್ಕಾಗಿ ತಮ್ಮ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ಕಳಕೊಂಡ ನಿದರ್ಶನಗಳು ಬಹಳಷ್ಟಿದೆ.

ದೇಶದ ಸಂವಿಧಾನದ ಮೂಲ ತತ್ವಗಳನ್ನೇ ಬದಲಾಯಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಒಂದು ಕಡೆಯಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರೆ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆಯಿಂದ ಸಂವಿಧಾನದ ಮೂಲ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ತಿರುಚುವ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ನಡೆದಿದೆ. ಭಾರತದಲ್ಲಿರುವ ಅಲ್ಪ ಸಂಖ್ಯಾತರ ಧಾರ್ಮಿಕ ಭಾವನೆಗಳಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುವ ಕೆಲವೊಂದು ಘಟನೆಗಳು ಕೂಡಾ ಸಂಭವಿಸಿರುವುದು ವಿಪರ್ಯಾಸ. ಮರ್ಯಾದ ಹತ್ಯೆ (Honour killing), ನೈತಿಕ ಹೊಲೀಸ್ಗಿರಿ (Moral policing) ಮುಂತಾದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಸಂವಿಧಾನದ ವ್ಯಕ್ತಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಹರಣ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದೆ.

ಭಾರತದ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಆಶಯಗಳಾದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ, ಸಮಾನತೆ, ನ್ಯಾಯವನ್ನು ಕಾಪಾಡುವ ಉದ್ದೇಶ ನಮ್ಮದಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮದಾಗ ಬೇಕಾಗಿದೆ ಈ ದೇಶದ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಪ್ರಕ್ರೀಯೆಗಳು ನಿರಂತರ ನಡೆಯುವುದರಿಂದ ಸದೃಡ ರಾಷ್ಟ್ರ ಕಟ್ಟುವುದರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮಲ್ಲೆರ ಪಾತ್ರ ಅಗತ್ಯ.

ಮಾನವತೆಯ ಹಾದಿಯಲ್ಲ

\land **ಶ್ರೀಪ್ರಜ್ಞಾ** ವಾಣಿಜ್ಯ ವಿಭಾಗ

ಮಾನವೀಯತೆಯೆಂಬ ಶಬ್ದದಲ್ಲೇ ಮಾನವನಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ್ದು ಎನ್ನುವ ಅರ್ಥವಿದೆ. ಅಂದರೆ ಸಹಜೀವಿಯ ನೋವಿಗೆ, ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಮಾನವನ ಮನಸ್ಸು ಮಿಡಿಯುವುದು, ಹೃದಯವಂತಿಕೆಯಿಂದ ವರ್ತಿಸುವುದನ್ನು ಮನುಷ್ಯತ್ವಎಂದೂ ಹೇಳುವುದುಂಟು ಪ್ರಾಣಿಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಗುಣಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಸದಾ ತಮ್ಮ ಜೀವರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಭಕ್ಷಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತ್ರವೇ ಯೋಚಿಸಬಲ್ಲ ಶಕ್ತಿ ಹೊಂದಿರುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ಹಾಗಾಗಿ ಅವು ಬೇರೆಜೀವಿಯ ನೋವಿಗೆ, ಜೀವಕ್ಕೆ ಮಿಡಿಯುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ಸಾಮಾನ್ಯ ತಿಳುವಳಿಕೆ. ಆದರೆ ಆಳವಾಗಿ ಯೋಚಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ ಮನುಷ್ಯ ಈ ಮಾನವೀಯತೆಯನ್ನು ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಂದಲೇ ಕಲಿತಿರಬೇಕು ಅನಿಸುತ್ತದೆ.

ನಮಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಪುಣ್ಯಕೋಟಿಯೇಂಬ ಗೋವಿನ ಕತೆ ಗೊತ್ತು. ತನ್ನನ್ನು ತಿನ್ನಲು ಬಂದ ಬೆಟ್ಟದ ವ್ಯಾಘನಿಗೆ ಒಮ್ಮೆ ತನ್ನ ಕರುವಿಗೆ ಮೊಲೆಯೂಡಿಸಿ ಮರಳಿ ಬಂದು ಸಂತೋಷದಿಂದ ನಿನಗೆ ಆಹಾರವಾಗುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ವಾಗ್ದಾನವಿತ್ತ ಪುಣ್ಯಕೋಟಿತನ್ನ ಮಾತಿನಂತೆ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಆಗ ಪುಣ್ಯಕೋಟಿಯ ಪ್ರಾಣಕ್ಕಿಂತಲೂ ಮಿಗಿಲಾದ ಸತ್ಯನಿಷ್ಠೆಯನ್ನು ಕಂಡು ಆ ವ್ಯಾಘ್ರನ ಹೃದಯಕರಗಿ ನೀರಾಗುತ್ತದೆ. ಎನ್ನ ಒಡಹುಟ್ಟಕ್ಕ ನೀನು, ನಿನ್ನಕೊಂದು ಏನ ಪಡೆವೆನು ಎನ್ನತ್ತ ಪುಣ್ಯಕೋಟಿಯಂಥ ಹಸುವನ್ನು ಕೊಂದುತಿಂದರೆ ಆ ಪರಮಾತ್ಮ ಮೆಚ್ಚಲಾರ ಎನ್ನುವ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬಂದ ಹುಲಿಯುತಾನೇ ಸ್ವತ: ಬೆಟ್ಟದಿಂದ ಹಾರಿ ಪ್ರಾಣತ್ಯಾಗ ಮಾಡುವಕತೆಯಿದು. ಹುಲಿಗೆ ದನಆಹಾರ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ತಿನ್ನದೆ ಸ್ವತ: ಹುಲಿಯೇ ಬದುಕಿ ಉಳಿಯುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಹಾಗಿದ್ದು ಪರಜೀವಿಯನ್ನು ಹಿಂಸಿಸುವ ತನ್ನ ಪ್ರಾಣಿ ಸಹಜಗುಣ ಮತ್ತು ಸ್ವಭಾವವನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟ ಹುಲಿ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಾಣವನ್ನೇ ಬಿಡುತ್ತದೆ. ಅಂದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣಕ್ಕಿಂತ ಆಹಾರಕ್ಕಿಂತ, ಹೇಗಾದರೂ ಬದುಕಿ ಉಳಿಯುವ ಅಗತ್ಯಕ್ಕಿಂತ ನಂಬಿದತತ್ವ ಮುಖ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಆತತ್ವ, ಮನುಷ್ಯತ್ವ ಮಾನವೀಯತೆ ಎಂದು ಮನುಷ್ಯ ಕರೆಯುತ್ತ ಬಂದಿದ್ದಾನೆ.

ಮಹಾತ್ಮಗಾಂಧಿ ನಮ್ಮದೇಶಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ತಂದು ಕೊಟ್ಟ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲೂ ಇದೇತತ್ವಅಡಗಿದೆ. ಗಾಂಧೀಜಿ ಯಾವತ್ತೂ ಬ್ರಿಟಿಷರನ್ನು ದ್ವೇಷಿಸಲಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಗಾಂಧೀಜಿಗೆ ತನ್ನ ಎದುರಾಳಿ ಶತ್ರುವೇ ಆದರೂ ಕೂಡ ಆತನೂ ತನ್ನಂತೆಯೇ ಇರುವ ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯ ಎನ್ನುವುದರಲ್ಲಿ ಅಪಾರ ವಿಶ್ವಾಸವಿತ್ತು. ಅವರು ತಮ್ಮ ಹೋರಾಟದುದ್ದಕ್ಕೂ ಎಂದೂ ಅನುಚಿತವಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ತನ್ನ ಅನುಯಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೂಡಾ ಅನುಚಿತವಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಬಿಡಲಿಲ್ಲ. ತನ್ನ

ಅನುಯಾಯಿಗಳು ಅನುಚಿತವಾಗಿ ವರ್ತಿಸಿದಾಗ, ಸಾಂದರ್ಭಿಕವಾಗಿ ಕೆರಳಿ ಹಿಂಸಾಮಾರ್ಗ ಹಿಡಿದಾಗ ಕೂಡಾ ಗಾಂಧೀಜಿ ಉಪವಾಸ ಆಚರಿಸಿ ತಾವು ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಹೀಗೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದಲೇ ಸಾತ್ವಿಕ ಮಾರ್ಗದಿಂದ ತನ್ನ ಅನುಯಾಯಿಗಳನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುತ್ತ ಬಂದರು. ಹಾಗೆಯೇ ಗಾಂಧೀಜಿ ಬ್ರಿಟಿಷರನ್ನು ಭಾರತದಿಂದ ತೊಲಗಿ ಎನ್ನುವಾಗಲೇ ಈ ದೇಶದ ಅಸ್ಪ್ರಶ್ಯತೆಯ ನಿವಾರಣೆಯನ್ನು ಅನಕ್ಷರತೆಯ ನಿರ್ನಾಮವನ್ನು ಮತ್ತು ಔದ್ಯೋಗಿಕ ಸ್ವಾವಲಂಬಿತನವನ್ನು ಕುರಿತು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರು.

ದೇಶ ಪರದೇಶೀಯರ ದಾಸ್ಯದಿಂದ ಮುಕ್ತವಾಗಬೇಕು ಎನ್ನುವಾಗಲೇ ಅವರಿಗೆ ತನ್ನ ದೇಶ ಆಂತರಿಕ ದಾಸ್ಯದಿಂದಲೂ ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗಬೇಕೆಂಬುದರ ಸ್ವಷ್ಟ ಅರಿವಿತ್ತು. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಿಗುತ್ತಲೇ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತಾ ನಿವಾರಣೆಗೆ ಈ ದೇಶಕೈಗೊಂಡ ಕೆಲವು ಸಾರ್ವಕಾಲಿಕ ಮಹತ್ವದ ನಿರ್ಧಾರಗಳಿಗೆ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ನಿಲುವು, ಸಿದ್ಧಾಂತ ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಹಿಂದಿದ್ದ ಮಾನವೀಯ ಅನುಕಂಪದ ಭಾವನೆಯೇ ಕಾರಣ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಮರೆಯುವಂತಿಲ್ಲ.

"ನಿನ್ನ ನೆರೆಯವರನ್ನು ನಿನ್ನಂತೆಯೇ ಎಂದು ಭಾವಿಸು; ನಿನ್ನ ಶತ್ರುಗಳನ್ನು ಮಿತ್ರರಂತೆಯೇ ಪ್ರೀತಿಸು" ಎಂದ ಏಸು ಕೂಡ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಮಾನವತಾವಾದಿ ತನ್ನನ್ನು ಶಿಲುಬೆಗೆ ಏರಿಸಿ ಕೈಕಾಲುಗಳಿಗೆ ಮೊಳೆ ಹೊಡೆದು ಸುರಿಯುತ್ತಿರುವ ರಕ್ತದ ಮಡುವಿನಲ್ಲೇ ತಲೆಗೆ ಮುಳ್ಳಿನ ಕಿರೀಟವಿಟ್ಟು ಬೆಟ್ಟ ಹತ್ತಿಸಿ ಮರಣದಂಡನೆ ವಿಧಿಸಿದವರನ್ನು ಏಸು ಕ್ಷಮಿಸುತ್ತಾನೆ. "ದೇವರೇ ಇವರನ್ನು ಕ್ಷಮಿಸು ಅವರೇನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬುವುದು ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿದಿಲ್ಲ" ಎಂದು ಅವರಿಗಾಗಿ ದೇವರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತಾನೆ!.

ಯುದ್ಧ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣವನ್ನುಒತ್ತೆಯಿಟ್ಟು ಗಾಯಾಳುಗಳ ಸೇವೆ ಮಾಡಿದ ಫ್ಲಾರೆನ್ಸ್ ನೈಟಿಂಗೇಲ್, ಗುಲಾಮಿ ಪದ್ಧತಿಯ ನಿರ್ಮಾಲಕ್ಕೆ ಬಹು ಸಂಖ್ಯಾತರ ವಿರೋಧಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಪ್ರಾಣತೆತ್ತ ಅಬ್ರಹಾಂ ಲಿಂಕನ್, ಜಾನ್ ಎಫ್ ಕೆನಡಿ, ಮಾನವೀಯ ತುಡಿತಗಳಿಂದ ತಮ್ಮ ಬದುಕು, ಸಂತೋಷವನ್ನು ತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿ ಇಡೀ ಬದುಕನ್ನೇ ತ್ಯಾಗಮಾಡಿ ಮಾರ್ಟಿನ್ ಲೂಥರ್ಕಿಂಗ್, ನೆರೂಡ, ಚೆಗುವಾರ, ನೆಲ್ಸನ್ ಮಂಡೇಲ, ಸ್ಯೂನ್ಸಾಕಿ, ಮದರ್ಥೆರೆಸಾ, ಬಾಬಾ ಆಮ್ಟೆ ಮುಂತಾದವರು ಸಮುದಾಯದ ಸುಖಕ್ಕಾಗಿ ನೆಮ್ಮದಿಯ ನಾಳೆಗಾಗಿ ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತದ ಸುಖ, ನೆಮ್ಮದಿಗಳನ್ನು ತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿದರು. ಇನ್ನೆಷ್ಟೋ ಮಂದಿ ಎಲೆ ಮರೆಯಕಾಯಂತೆ ಉಳಿದು ತಮ್ಮಿಂದಾದ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಪರರಿಗಾಗಿ ಬದುಕಿದವರಿದ್ದಾರೆ. ಇಡೀ ಬದುಕು ಭವಿಷ್ಯವನ್ನಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ತಮ್ಮಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾದ ಮಟ್ಟಿಗೆಇತರರ ಸುಖಕ್ಕಾಗಿ ಶ್ರಮಿಸಿದವರಿಗೂ ಕೊರತೆಯಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ನಾವು ಇಂಥವರ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಳುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತೇವೆ. ಅವರ ಔದಾರ್ಯವನ್ನು, ಹೃದಯ ವೈಶಾಲ್ಯವನ್ನು ತ್ಯಾಗವನ್ನು ಮೆಚ್ಚುತ್ತ

128

ಕೊಂಡಾಡುತ್ತ ಇರುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮದೇ ಬದುಕಿನ ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ಮಾನವೀಯ ಸ್ಪಂದನ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾವು ಹೇಗೆ ವರ್ತಿಸುತ್ತೇವೆ? ಅಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಈ ಮಹಾನ್ ಚೇತನಗಳು ನಮಗೆ ಸ್ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಆದರ್ಶವಾಗಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತಾರೆ ಎನ್ನುವುದು ಇವತ್ತಿನ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯ.

ರಸ್ತೆದಾಟಲಾರದೆ ನಿಂತಿರುವ ಒಬ್ಬ ಅಂಧ ವ್ಯಕ್ತಿ, ತುಂಬಿದ ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಲಾರದಒಬ್ಬ ವೃದ್ಧೆ, ಬಸುರಿ ಹೆಂಗಸು ಅಥವಾ ಮಗುವನ್ನೆತ್ತಿಕೊಂಡ ಹೆಂಗಸು, ನಡೆಯಲಾರದ ಒಬ್ಬ ವೃದ್ಧ ಹೊರಲಾದ ಹೊರೆಯನ್ನುಎತ್ತಿ ಪ್ರಯಾಸ ಪಡುತ್ತಿರುವುದು, ಪರಊರಿನಲ್ಲಿ ವಿಳಾಸ ತಿಳಿಯದೇ ಕಂಗಾಲಾಗಿರುವ ಅಪರಿಚಿತರು, ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಿರುವ ದೊಡ್ಡದೊಂದು ಕಲ್ಲು, ಹಾದಿಗೆ ಅಡ್ಡವಾಗಿ ಬಿದ್ದಿರುವ ಮುಳ್ಳಿನ ಗಿಡ, ಗಾಜಿನ ಚೂರುಗಳು, ಪೋಲಾಗಿ ಹರಿದು ಹೋಗುತ್ತಿರುವ ನಳ್ಳಿಯ ನೀರು, ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ನೀರು ತುಂಬಿರುವ ದೊಡ್ಡ ಹೊಂಡವೊಂದು ಯಾರಿಗೂ ತಿಳಿಯದ ಹಾಗೆ ತೆರೆದಿರುವುದು—ಮುಂತಾದ ಎಷ್ಟೋ ಸಂಗತಿಗಳು ಪ್ರತಿದಿನ ನಮ್ಮಕಣ್ಣ ಮುಂದೆಯೇ ಕಂಡರೂ ನಾವು ಅವು ನಮಗೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟದಲ್ಲಎನ್ನುವಂತೆ ಉಳಿಯುವುದಿಲ್ಲವೆ?

ಎಷ್ಟೋ ಬಾರಿ ಈ ರೀತಿ ಮಾನವೀಯತೆಯನ್ನು ತೋರಿಸುವಂತೆ ಪ್ರೇರಿಸುವ ಸಂದರ್ಭಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿ ಬಾಂಬ್ ಸಿಡಿಸುವ ಮಾರಣಾಂತಿಕ ಕಗ್ಗೊಲೆ ನಡೆಸುವ ಭಯಕೂಡಾಇವತ್ತು ನಮ್ಮಂಥ ನಾಗರಿಕರನ್ನು ಕಾಡುತ್ತದೆ. ಮನುಷ್ಯ ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ನಂಬಲಾರದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯೊಂದು ನಿರ್ಮಾಣವಾಗುವಂತೆ ಎಲ್ಲೆಂದರಲ್ಲಿ ಬಾಂಬ್ ಸ್ಪೋಟ, ಬೆಂಕಿಯ ಅವಗಡ, ಭಯೋತ್ಪಾದನೆ, ಕಗ್ಗೊಲೆ ಅವ್ಯಾಹತವಾಗಿ ನಡೆದೇ ಇದೆ.

ಇವತ್ತು ದೇಶದಗಡಿ, ಧರ್ಮ, ಭಾಷೆ, ಜಾತಿ, ಕೋಮು ಲಿಂಗ, ವರ್ಗ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಜನಸಂಖ್ಯಾ ಸ್ಫೋಟದ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಘೋರವಾಗಿ ಬೆಳೆದಿರುವ ಸ್ಪರ್ಧೆ ನಮ್ಮನ್ನು ಒಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಮನುಷ್ಯರನ್ನು ಒಗ್ಗೂಡಿಸ ಬೇಕಿರುವ, ಒಂದಾಗಿ ಬಾಳಲು ಪ್ರೇರಿಸಬೇಕಿದ್ದ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಸೃಷ್ಟಿಯಾದ ಭಾಷೆ ಮತ್ತು ಧರ್ಮ ಮನುಷ್ಯರನ್ನು ಒಡೆಯಲು ಬಳಕೆಯಾಗುತ್ತಿರುವುದು ತಮಾಷೆಯಾಗಿದೆ ಎನಿಸಿದರೂ ಅದರಘೋರ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ಕಂಡರೆ ಮನುಷ್ಯ ಪ್ರಾಣಿಗಿಂತಲೂ ಹೀನ ಮತ್ತು ಭಯಂಕರನಾಗಿ ಬೆಳೆದಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ಭಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದೆಲ್ಲದರ ಜೊತೆಜಾಗತೀಕರಣ ಮತ್ತು ಮುಕ್ತ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳಿಂದಾಗಿ ತಲೆದೋರಿರುವ ಹೊಸ ಅವಕಾಶಗಳು ಮತ್ತು ಸವಾಲುಗಳು ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಇನ್ನಷ್ಟು ವೈಚಿತ್ರ್ಯಗಳ ಮೊತ್ತವನ್ನಾಗಿಸಿದೆ. ಮಧ್ಯಮ ವರ್ಗದ ಕೊಳ್ಳು ಬಾಕತನ, ಎಲ್ಲವೂತನ್ನದಾಗಬೇಕು, ತನಗಿರಬೇಕು, ಅನುಭವಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಸ್ವಾರ್ಥಪರ ಹಪಾಹಪಿ, ಹಣವೇ ಪರಮಧ್ಯೇಯ ಎಂಬಂತಾಗಿ ಕೇಳುವವರೇ ಇಲ್ಲದಂತಾಗಿರುವ ಜೀವನ ಮೌಲ್ಯಗಳು ಮಾನವೀಯತೆಯೊಂದೇ ಈ ಮನುಕುಲದ ಉಳಿವಿಗೆ ಉಳಿದಿರುವ ಏಕೈಕ

ಮಹಾಮಂತ್ರಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಡುವಂತಿದೆ. ಆದರೆ ಮನುಷ್ಯ ಈ ಮಹಾಮಂತ್ರಕ್ಕೆ ಸ್ಪಂದಿಸುವಷ್ಟಾದರೂ ಹೃದಯವಂತನಾಗಿರುವನೆ ಎನ್ನುವುದೇ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗಿದೆ.

ಜಗತ್ತಿನ ಅಶಕ್ತರು, ದುರ್ಬಲರು, ವಿಕಲ ಚೇತನರು, ಬುದ್ದಿಮಾಂದ್ಯರು, ವೃದ್ಧರು, ಅಸ್ಪ್ರಶ್ಯರು, ಬಡವರು ಮತ್ತು ತುಳಿತಕ್ಕೊಳಗಾದವರು ಕೂಡಎಲ್ಲರಂತೆ ಸ್ವಾಭಿಮಾನದಿಂದ ಮತ್ತುಆತ್ಮ ವಿಶ್ವಾಸದಿಂದ ಬದುಕುವಂತಾಗುವುದು. ಅವರನ್ನು ಸಬಲರುಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಮತ್ತುಜನಬಲದ ನಿಟ್ಟಿನಿಂದ ಸಶಕ್ತರಾದವರು ತಮಗಿಂತ ಅನಾನುಕೂಲಿತ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುವವರನ್ನು ಶೋಷಿಸದ ಹಾಗಿರುವುದು. ನಿರಂತರವಾದ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆ ತುಳಿತಕ್ಕೊಳಗಾದವರನ್ನು ಅದರಿಂದ ರಕ್ಷಿಸುವುದು. ಅವಕಾಶಗಳು ಮತ್ತು ಸವಲತ್ತುಗಳಿಂದ ಸದಾ ಕಾಲವೂ ವಂಚಿತರಾಗಿ ಉಳಿದ ವರ್ಗವನ್ನು ಲಭ್ಯ ಅವಕಾಶಗಳ ಮತ್ತು ಸವಲತ್ತುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಜಾಗೃತಗೊಳಿಸಿ ಅವರು ಅವುಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಉಳಿದವರಿಗೆ ಸರಿಸಮಾನವಾಗಿ ಬದುಕುವುದಕ್ಕೆಅಗತ್ಯವಾದ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿಕೊಡುವುದು. ಹುಟ್ಟಿನಿಂದಲೇ ವಿಕಲಾಂಗರಾಗಿರುವವರು, ಅಶಕ್ತ ಮಹಿಳೆಯರು, ಮಕ್ಕಳೂ ಮತ್ತು ವೃದ್ಧರು ಮುಂತಾದವರಿಗೆ ಬದುಕುಒಂದು ಹೊರೆಯಾಗದ ಹಾಗೆ ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಅಗತ್ಯವಾದ ಕೆಲವು ವಿಶೇಷ ರಿಯಾಯಿತಿಗಳು, ಮುಕ್ತ ಅವಕಾಶಗಳು ಇರುವಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನುರೂಪಿಸುವುದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾದರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳೇ ಬಳಸುತ್ತಿರುವಂತೆ ಗಮನಿಸುವ ಸ್ಥಿತಿಯೊಂದನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವುದು. ಮುಂತಾದ ಕೆಲವು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಕಾರ್ಯಸೂಚಿ ಇಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತೀರಾ ಅನಿವಾರ್ಯ. ಆದರೆ ಅನುಕಂಪ, ಮಾನವೀಯ ಸಂವೇದನೆ, ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಸ್ಪಂದನಾಶೀಲ ಗುಣದ ಸಮಾಜ ಇರುವಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಕಾರ್ಯಸೂಚಿಗಳನ್ನು ಕಾನೂನು, ಸರಕಾರ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಂದ ನಿದೇಶಿಸಲ್ಪಡುವ ಅಗತ್ಯವೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. Serval of the Fittest animal ಎನ್ನುವ ಅರಣ್ಯಶಾಸನವೇ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವಂಥ ಕ್ರೂರ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಬಲಹೀನರನ್ನು, ದುರ್ಬಲರನ್ನು ಮತ್ತು ನಾಗರಿಕ ಸಮಾಜದ Unfit animalಗಳನ್ನು ಅನ್ಯಾಯ, ಅನಾಚಾರ, ದಮನ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಗಳಿಂದ ರಕ್ಷಿಸಲು ಕಾನೂನು, ಶಿಕ್ಷೆ, ಜೈಲುಗಳೆಲ್ಲ ಬೇಕಾಗುತ್ತವೆ. ಹಿಂದೆ ಪಾಪಭೀತಿ, ನರಕದ ಭಯ, ದೇವರು–ಧರ್ಮದ ನೀತಿ ನಿಯಮಗಳು ಮನುಷ್ಯ ಮೃಗವಾಗದ ಹಾಗೆ ನಿಯಂತ್ರಿಸುತ್ತಿದ್ದವು. ನಂತರ ಪೋಲಿಸು, ಕೋರ್ಟು, ಕಾನೂನು, ಜೈಲು ಶಿಕ್ಷೆಗಳೆಲ್ಲ ಅಗತ್ಯವಾದವು. ಈಗೀಗ ಇವುಗಳೂ ಭ್ರಷ್ಟವಾಗಿ ಹಣಬಲ, ಜನಬಲ ಇರುವವರ ನಿಯಂತ್ರಣದಲ್ಲಿ ಈ ಎಲ್ಲ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೂ ಸೂತ್ರದ ಬೊಂಬೆಯಂತೆ ಆಗಿರುವ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಕಾಣುತ್ತವೆ. ಇಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾನವೀಯ ಸೆಲೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಹೃದಯದಲ್ಲೂ ಒಸರಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಮನುಕುಲದ ಬದುಕು ಸಹ್ಯವಾಗಲು ಸಾಧ್ಯ.

ನಿರ್ಧಾರ... ?

🖄 ಶ್ರೀಧರ್ ಪ್ರಭು, ಪ್ರ.ದ.ಸ

ಊರಿನ ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ಬಡಾವಣೆ. ರಾತ್ರಿ ಸುಮಾರು 11ರ ಸಮೀಪ ಅಲ್ಲದೆ ಅಮವಾಸ್ಯೆಯ ಕರಾಳ ರಾತ್ರಿ. ಬೀದಿನಾಯಿಗಳೂ ಸಹ ಬೊಗೊಳೋದು ಬಿಟ್ಟು ಎಲ್ಲೋ ಅವಿತ್ತಿದ್ದವು. ಬೀದಿ ದೀಪಗಳೂ ಕೂಡಾ ಸರಿಯಾಗಿ ಬೆಳಕು ನೀಡದೆ ಸುಮ್ಮನಿದ್ದವು. ಸ್ಮಶಾನ ಮೌನ. ದಿನವೆಲ್ಲ ದಣಿದಿದ್ದ ಜನರು ಕನಸುಗಳನ್ನಪ್ಪಿ ಮಲಗಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಒಂದೇ ಒಂದು ಮನೆಯ ದೀಪ ಬೆಳಗುತ್ತಿತ್ತು. ಗಂಡ ಹೆಂಡತಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದರು ಮಾತೆಂದರೆ ಸರಸವೇನೂ ಅಲ್ಲ. ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ತೀರಾ ಗಂಭೀರವಾಗಿತ್ತು. ಹೆಂಡತಿ ಶತಪಥ ತಿರುಗುತ್ತಿದ್ದಳು ಗಂಡ ಅವಳನ್ನು ಸಮಾಧಾನ ಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದ್ದ..

ತಿರುಗುತ್ತಿದ್ದವಳಿಗೆ ಸುಸ್ತಾಗಿ ಹೊರಗಿನ ಕತ್ತಲೆಯನ್ನೆ ಕಿಟಿಕಿಯಲ್ಲಿ ದಿಟ್ಟಿಸುತ್ತ ಹಿಂದೆ ತಿರುಗದೆ ಹೇಳಿದಳು" ನಾನು ಮಾಡಿರೋ ನಿರ್ಧಾರನೆ ಕಡೆ ನಿರ್ಧಾರ ಇದನ್ನು ಬದಲಿಸೊಕ್ಕೆ ಆಗೋಲ್ಲ".

"ಇಲ್ಲ ಕಣೆ ಕೆಟ್ಟ ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡ್ಸೇಡ"

ಕೆಟಿಕಿಯಿಂದ ಹೊರ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದವಳು ಗಕ್ಕನೆ ತಿರುಗಿ "ಯಾವುದು ಕೆಟ್ಟ ನಿರ್ಧಾರ ? ಆ ಗೋಮುಖ ವ್ಯಾಘ್ರ ನಿರಂಜನ್ ನ ಸಾಯಿಸ್ಟೇಕು? ಅವ್ನು ಮಾಡಿರೋ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸಾವೂ ಕೂಡ ಸಣ್ಣ ಶಿಕ್ಷೆನೇ"

"ಸಮಾಧಾನ ಮಾಡು ಅಲ್ಲೇ ನೀನು ತಪ್ಪು ಮಾಡ್ತೀಯ" ಅವನು ಕೆಟ್ಟ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ ಅಂತ ಅವನನ್ನ ಸಾಯಿಸಿಬಿಡೋದೇ? ಅವನಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯವನಾಗ್ಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶನೇ ಕೊಡೊಲ್ವ"

ಅವಳ ಸಿಟ್ಟೂ ಇನ್ನೂ ಜಾಸ್ತಿಯಾಯ್ತು "ಈ ಗಂಡಸರೆಲ್ಲ ಒಂದೇ"

ಹೌದು ನಾವೆಲ್ಲ ಒಂದೇ ಆದರೆ ಸಾಯಿಸೋದು ತಪ್ಪು ಅಂತ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ನೋಡು ಅವನಿಗೆ ಒಂದು ಅವಕಾಶ ಕೊಡು. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನಿಗೂ ತನ್ನನ್ನು ತಾನೇ ಸರಿ ಮಾಡ್ಕೋಳ್ಳಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಬೇಕೆ ಬೇಕು"

ಈಗ ಅವಳ ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಹುಳ ಬಿಟ್ಟಂತಾಯ್ತು. ದ್ವಂದ್ವದ ಅಲೆ ಎದ್ದಿತ್ತು ನೋಡು ನೀನು ಬೇಜಾರು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವಾದರೆ ನಾನೊಂದು ಮಾತು ಹೇಳ್ತಿನಿ ಕೇಳ್ತೀಯ ಗಂಡನ ಸಮಾದಾನದಷ್ಟೇ ಕೋಪದಲ್ಲಿ "ಏನು?"

ದಯವಿಟ್ಟು ಶಾಂತಳಾಗು ನಿನಗೇನೂ ಕಮ್ಮಿ ವಯಸ್ಸಲ್ಲ ಅದರ ಮೇಲೆ ಬಿ.ಪಿ ಬೇರೆ. ನೋಡು ಈಗ್ಲೂ ಹೇಳ್ತೀನಿ ನೀನು ಬರಿದಿರೋ ಕತೆ ತುಂಬಾ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ. ವಾಸ್ತವಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿರವಾಗಿದೆ ನಿರಂಜನ್ ನೀನೆ ಹುಟ್ಟು ಹಾಕಿರೋ ಒಂದು ಪಾತ್ರ. ಕತೇಲಿ ಬರೋ ಒಂದು ಪಾತ್ರದ ಬಗ್ಗೆ ಇಷ್ಟೊಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ನಿನ್ನ ಆರೋಗ್ಯ ಕೆಡಿಸ್ಕೋಬೇಡ. ನೀನು ಬರೆದಿರೋ ಕತೆಗೆ ಮೊದಲನೆ ಬಹುಮಾನ ಬರುವುದು ಖಂಡಿತಾ, ಈಗಿನ ಸಮಾಜದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಗ್ಗೆ ನಿನಗೆ ತುಂಬಾ ಕಾಳಜಿ ಇದೆ ಎಲ್ಲಾ ಸರಿ ಆದ್ರೆ ಒಬ್ಬ ಲೇಖಕಿ ಆಗಿ, ವಿದ್ಯಾವಂತೆಯಾಗಿ ನೀನು ಕ್ರೌರ್ಯದ ಮಾರ್ಗ ಅನುಸರಿಸೋದು ತಪ್ಪು ಅಂತ ನನ್ನ ಬಾವನೆ. ಈಗಾಗ್ಲೆ ಸಮಾಜ ದಿನಾ ನಡಿಯೋ ಹಿಂಸೆ, ಕೊಲೆಗಳಿಗೆ ತತ್ತರಿಸಿ ಹೋಗಿದೆ. ನಿನ್ನ ಕತೆಗಳಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮಧ್ಯೆ ನಡಿತಿರೊ ಅನ್ಯಾಯನ ದಿಕ್ಕರಿಸು ಆದ್ರೆ ಹಿಂಸೆಗೆ ಪ್ರಚಾರ ಕೊಟ್ಟು ಅದೇ ಕಡೆ ನಿರ್ಧಾರ ಅನ್ನೋ ಹಾಗೆ ಬರೀಬೇಡ".

ಅವಳ ಮನಸ್ಸು ತಿಳಿಯಾಗಿತ್ತು "ಕ್ಷಮಿಸಿ ಕತೆಗೆ ಒಳ್ಳೆ ಕೊನೆ ಕೊಡ್ಬೇಕು ಅಂತ ಎಣಿಸಿದ್ದ ನನಗೆ ಲೇಖಕಿಯಾಗಿ ನನ್ನ ಜವಬ್ದಾರಿ ಮರೆತು ಏನೇನೋ ಹೇಳಿ ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸು ನೋಯಿಸ್ಭಿಟ್ಟೆ" ನಿಮ್ಮ ನಿರ್ಧಾರನೇ ನನ್ನ ಕಡೆಯ ನಿರ್ಧಾರ.ಅಂತೂ ಕತೆಗೊಂದು ಕೊನೆ ಸಿಕ್ಕಿತ್ತು.

ಮೂಕ ವೇದನೆ

🖄 ಶ್ರೀಧರ್ ಪ್ರಭು, ಪ್ರ.ದ.ಸ

ತಂದೆ ತನ್ನ ಮೂವತ್ತೆರಡು ವರ್ಷ ಪ್ರಾಯದ ಮಗನೊಟ್ಟಿಗೆ ಪ್ರಯಾಣಿಸುತ್ತಿದ್ದ. ಮಗ ಕಿಟಿಕಿಯ ಬಳಿ ಕೂತುಕೊಂಡು ಹೊರಗಿನ ದೃಶ್ಯವನ್ನು ನೋಡಿ ಚಿಕ್ಕ ಮಗುವಿನ ಹಾಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯದಿಂದ ನೋಡುತ್ತಾ ಬೊಬ್ಬೆ ಹಾಕಿ ತನ್ನ ತಂದೆ ಬಳಿ ಹೇಳಿದ "ಪಪ್ಪ ಪಪ್ಪ ಅದೋ ನೋಡು ಆ ಗಿಡ, ಮರ, ಬೆಟ್ಟ, ಗುಡ್ಡ, ಕಾಡುಗಳೆಲ್ಲ ನಮ್ಮನ್ನು ನೋಡಿ ಹಿಂದೆ ಹಿಂದೆ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ತಂದೆ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಮಗನನ್ನೇ ನೋಡುತ್ತ ಕುಳಿತ ಆದರೆ ಹತ್ತಿರ ಕೂತುಕೊಂಡವರು ಅವರನ್ನು ನೋಡಿ ನಗುತ್ತ , ವ್ಯಂಗ್ಯ ಮಾಡಿ ನಗುತ್ತಿದ್ದರು ಅದನ್ನು ಯಾವುದನ್ನೇ ಲೆಕ್ಕಿಸದೆ ತಂದೆ ತನ್ನ ಮಗನನ್ನೇ ನೋಡುತ್ತಾ ಕುಳಿತ. ಸ್ವಲ್ಪ ಮುಂದೆ ಸಾಗುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಮನಃ ಮಗ ಬೊಬ್ಬೆ ಹಾಕಿ ಹೇಳಿದ "ನೋಡಿ ಪಪ್ಪ ಆಕಾಶ , ನಮ್ಮ ರೈಲು ಮೋಡಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಹಿಂದೆ ಹಾಕಿ ಮುಂದೆ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ". ಮಗನ ಕೇಕೆ ನೋಡಿ ಹತ್ತಿರವಿದ್ದವರು ಧೈರ್ಯ ಮಾಡಿ ತಂದೆಯ ಬಳಿ ಹೇಳಿದರು " ನಿಮ್ಮ ಮಗನನ್ನು ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಡಾಕ್ಟರ್ ಹತ್ತಿರ ತೋರಿಸಬಾರದೇ"? ಆಗ ಅಷ್ಟೇ ಶಾಂತ ಚಿತ್ತದಿಂದ ಮಗನ ತಂದೆ ಹೇಳಿದರು" ನಾವೀಗ ಡಾಕ್ಟರ ಬಳಿಯಿಂದಲೇ ಬರುತ್ತಿದ್ದೇವೆ, ನನ್ನ ಮಗ ಹುಟ್ಟು ಕುರುಡ ಈಗಷ್ಟೇ ಅವನಿಗೆ ಕಣ್ಣು ಕಾಣ್ತಿದೆ " ಮುಂದೆ ಮಾತಿಲ್ಲ .. .. ? ? ? ?

"The only thing that you absolutely have to know, is the location of the library"

- Albert Einstein

ಜ್ಞಾನಾರ್ಜನೆ

Promod, II B.Com A

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಜ್ಞಾನರ್ಜನೆಯು ಎಂದಿಗೂ ಅತ್ಯಗತ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಹೇಗೆ ದೇಶ ಸುತ್ತಿ ನೋಡು, ಕೋಶ ಓದಿ ನೋಡು ಎಂಬ ನಾಣ್ಲುಡಿ ಇದೇಯೋ ಅದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ನೋಡ ಹೊರಟರೆ ಗ್ರಂಥಾಲಯವು ಅತ್ಯಂತ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ತರಗತಿಯ ಮೂಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೂತು ಪಾಠ ಕೇಳುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಎಷ್ಟು ತಮ್ಮ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೋ ಅದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಕೆಲವು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಮಸ್ತಕ ಓದುತ್ತಾ ತಮ್ಮ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಮೊದ ಮೊದಲು ಓದುವುದು ಹವ್ಯಾಸವಾಗಿದ್ದರೆ ಇತ್ತೀಚಿನ ಕೆಲವುದಿನಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಓದುವ ಪರಿಪಾಠವೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ದೂರದರ್ಶನ, ಮೊಬೈಲು ಸಾಮಾಜಿಕ ಜಾಲತಾಣಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಸಮಯವನ್ನೇ ವ್ಯರ್ಥಮಾಡುವುದು ಈಗೀಗ ಅಭ್ಯಾಸವಾಗಿ ಬಿಟ್ಟಿದೆ. ಅಂತಹ ಕಷ್ಟಕರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಇನ್ನಷ್ಟು ಓದುವ ಹವ್ಯಾಸ ಬೆಳೆಸುವ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಆರಂಭಗೊಂಡಿರುವ "ಓದುಗರ ಸಂಘ" ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಉಪಯುಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಕಥೆ ಕಾದಂಬರಿಗಳ ಮಸ್ತಕವು ಈ ಸಂಘದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ದೊರಕುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಇನ್ನಷ್ಟು ಓದಬೇಕೆಂಬ ಆಸೆ ಮೂಡಿದೆ. ಇತ್ತೀಚಿನ ಹೊಸ ಲೇಖಕರ ಮಸ್ತಕಗಳು ದೊರಕುತ್ತಿದ್ದರೆ ಇನ್ನಷ್ಟು ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಕನ್ನಡ ವಿಭಾಗದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಸ್ತಕಗಳು ದೊರಕುತ್ತಿವೆ. ಇನ್ನಷ್ಟು ಮಸ್ತಕಗಳು (ಪೂರ್ಣಚಂದ್ರ ತೇಜಸ್ವಿ, ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಸೂಲಿಬೆಲೆ) ಸಿಕ್ಕಿದ್ದರೆ. ತುಂಬಾ ಒಳ್ಳೆಯದಿತ್ತು.

Arise! Awake! And stop not until the goal is reached
- Swami Vivekananda

🖾 Akshitha, III BBM

I recently joined to the readers club. I used to borrow so many books. They are my subject related books and novels. At any time I can get books through readers club. They provide all our subject related books.

Novels are also available and I read some novels like 'That's the way we met', 'You are trending in my dream' which are written by Sudeep Nagarkar. 'That's the way we met' is awesome story which related to friendship and I read one more book called 'The one you cannot have' — by Preethi Shenoy. It is really a amazing book I never read such kind of story. I understood how people are going to change in their live. It gives me a so much of knowledge about reality.

I feel happy after reading that kind of stories. While reading I used to imagine each and every situation it's like movies only/

Readers club helps me a lot by reading novels, it develops our reading skills and communication and etc. Thank you for providing us books which we need and giving me an opportunity to write feedback. Thank you.

♠ Shreya Bhaktha, III B.Sc (PCM)

Its my immense pleasure to have got such a wonderful library. This library has provided me with destration of thoughts which I never thought I could go to. I like reading but being in science we hardly find time to read novels. I like spiritual, fiction, and motivational books which gives peace to the mind and also thought back my reading days in my life. The teachers or staff in the library have always encouraged me to read more and more books and gave me a chance to recreate the thoughts in the way of a review. The e-books and the usage of reader's club facilities have made me love library even more. The thing which I would miss the most while leaving this college would be the library. After the placement of Lord Sharada in the Library, our library has gained beautiful much of purity and divinity which makes students come to atleast come and see her. This library has provided me with all books and I thank from the bottom of my heart for having given me chance to be a part of all the activities of library club. Thank you for everything.

Harshitha L. Shetty, II B.Com C

Our college library has a very good collection of books. Every time I enter the library, I feel the excitement within me to read more and more books. There are books ranging from fiction, novels to self- help and motivational books. Being a member of the reader's club gives me an oppourtinity to get more advantage of drowning deep into the world of books. Books written by authors such as Paulo Coelho, Robin Sharma, Sachin Gupta, Radhakrishnan Pillai and many more could be found here. I am very thankful to the staff of library who make the issuing, renewal process very easy. The arrangement of books is commendable too. I extend my hearty thanks to the Librarian and the staff.

Lu Vijetha C. Shetty, II B.Com C

Our college library is good when compared to other colleges, teachers here are very friendly and the books also are in very large numbers. The books are available in almost all the languages, may be local or states.

If we want any other books then we request and can give suggestions to our librarian. As a member of 'Readers Club'. The books have different sections according to the contents. This makes things very easy.

Heartfull thanks to the staff of library.

🖊 Akshatha J, II M.Com

I am very happy to say that I am the first one who received "Best User Award" from P.G department. I like the environment of this library and the procedure of borrowing and returning books. The friendly librarian of P.G. department made me to come to library very often with happy mood.

A very heartful thanks to our librarian and to all the staffs and college for providing good library.

Meghana S.G, III BCA

I am thankful to say that our library has been very needy to me. I have been taking every single guidance and help from the books available in library. I have been reading text books, novels, encyclopedia which has been useful to me. I have been in the reader's club and I have taken every opportunity to grasp my knowledge from the books. The library staffs have always been helpful to me and are friendly too. I had been the best library user of this year and I am honoured and grateful for this "Best User Award".

Readers Club Activities 2017-18				
SI.No	Date	Activities		
1	17-06-2017	Library orientation programme		
2.	20-06-2017 to			
	18-07-2017	Easylib Software 'OPAC' training		
3.	21-07-2017	Readers club Inauguration and Book Review		
4.	4-08-2017	Bhajan Sandhya		
5.	10-08-2017	Library orientation for P.G students		
6.	12-08-2017	Dr. S.R. Rangananthan's Day celebration		
7	17 & 18 th Aug 2017	Book Exhibition		
8.	20-09-2017	Bhakthi Geethe' by Add on course students		
9.	22-09-2017	Bhajan competition on account of 'Sharada Pooja'		
10.	28-09-2017	Sharada Pooja		
11.	28-02-2018	Book Culture'. Self written poems, articles, book		
		reviews read by the students		

Canara Group of Educational Institutions

Canara High School, Main		1891
Canara Girl's High School		1894
Canara High School, Urwa		1944
Canara Kannada Higher Primary School		1944
Canara Nursery School		1947
Canara English Higher Primary School	ı	1970
Canara Pre-University College		1972
Canara College		1973
Canara Balwadi		1978
Canara English Higher Primary School	ıl, Urwa	1989
Canara Nursery School, Urwa		1991
Canara Tennis Academy		1997
Canara Engineering College		2001
Canara - Montessori		2009
Canara School - CBSE Curriculum		2009
Canara Evening College		2014

